

T.C
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI ve ÖĞRETİM BİLİM DALI

METAVERSE'DE DİL ÖĞRENMEYE YÖNELİK İDEAL
ORTAMLARIN TASARLANMASINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TAYYİBE NUR BIÇAK

Malatya-2023

T.C
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI ve ÖĞRETİM BİLİM DALI

METAVERSE'DE DİL ÖĞRENMEYE YÖNELİK İDEAL
ORTAMLARIN TASARLANMASINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TAYYİBE NUR BIÇAK

1.Danışman: Doç. Dr. İsmail ŞAN

2.Danışman: Doç. Dr. Hanife Gülhan ORHAN KARSAK

Malatya-2023

 İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	KABUL ONAY FORMU	DokümanNo	İNÜ-KYS-FRM-142
		Yayın Tarihi	19.08.2019
		Revizyon No	
		Revizyon Tarihi	

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EGİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜD ÜRLÜĞÜ

METAVERSE'DE DİL ÖÖRENMEYE YÖNELİK İDEAL ORTAMLARIN
TASARLANMASINA İLİŞKİN ÖÖRETMEN VE ÖÖRENCİ GÖRÜŞLERİ
YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMANLAR

DOÇ. DR. İSMAİL ŞAN

DOÇ. DR. H. GÜLHAN ORHAN KARSAK

H1\ /TRLAYAN

TAYYİBE NUR BIÇAK

Jürimiz tarafından 25/08/2023 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda bu tez **oybirliği** ile başarılı bulunarak Eğitim Bilimleri Anabilim Eğitim Programı:'. . . f,-,retim Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyelerinin Unvanı Adı Soyadı

İmza

1.Doç. Dr. Eyüp İZCİ

2.Dr. Öğr. Üyesi. Ahmet UYAR

3.Doç. Dr. İsmail ŞAN

ONAY

Bu tez, İnönü Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri üyeleri tarafından kabul edilmiş ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun .. /... /20... tarih ve 20 ... / sayılı Kararıyla da uygun görülmüştür.

.....

Doç. Dr. Eyüp İZCİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü

ONUR SÖZÜ

Doç. Dr. İsmail ŞAN ve Doç. Dr. Hanife Gülhan ORHAN KARSAK'ın danışmanlığında yüksek lisans tezi olarak hazırladığım *Metaverse'de Dil Öğrenmeye Yönelik İdeal Ortamların Tasarlanmasına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri* başlıklı bu çalışmanın bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

Tayyibe Nur BIÇAK

Bu tez çok sevdiğim Sema ÇİFTÇİ, İsmail ŞAN ve H.Gülhan KARSAK'a ithaf olunur.

ÖNSÖZ

‘Dilimin sınırları dünyanın sınırlarıdır.’ diyen Ludwig Wittgenstein gibi sınırlarımızın günden güne genişlediği küresel bir köy halini alan dünyada, iletişimin en birincil aracı olan dil edinimi önemli bir gereksinimdir. Dünya genelinde sınırlar, yeni iletişim teknolojileri sayesinde ortadan kalkmaktadır. Fakat sınırsız coğrafyada gezinme imkânı veren İnternet ortak bir bağlantı için yetersiz gelmekte, bu sebeple ortak bir dil kodu da gerekmektedir. Bu ortak dil kodu; lingua franca olarak bilinen İngilizcedir. İngilizce, yalnız kültürel özellikleri değil aynı zamanda bilim, ticaret ve teknoloji dili özelliklerini bünyesinde barındırır. Dünyaya kapıları açan ortak dil kodları konumuna gelen teknolojiyi ve İngilizceyi birbirinden bağımsız düşünmek artık neredeyse imkânsızdır.

Teknoloji eğitim alanına büyük oranda yön vermiş, geleneksel öğrenme ortamlarına ve araç gereçlere bağlı eğitim- öğretimin yeniden şekillenmesine yol açmıştır. Bu eğitim ortamlarından özellikle yabancı dil öğretimi, gündeme gelen ihtiyaçlardan kaynaklı değişime girmiş ve çok sayıda değişik yaklaşımlar gündeme gelmiştir. Geçmişte dört duvar arasında kalan yabancı dil eğitimi, günümüzde artık dijital gerçeklik olan sanal evrene geçiş yapma noktasına gelmiştir. Sanal ortamda yaparak yaşayarak uygulama, zaman mekân sınırı olmadan birçok uygulamaya erişim imkânı vermesi, eş zamanlı bilgi türleri ve çok çeşitli etkinlikler yönünden zengin içeriğe sahip olması sebebiyle Metaverse; İngilizce eğitim ortamlarını cazip kılacaktır. Bu sebeple çalışmada, Metaverse’de dil öğrenmeye yönelik ideal ortamların tasarlanmasına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerine başvurulmuştur.

Yüksek lisans öğrenimim boyunca her daim yanımda olan, çalışma konusunun belirlenmesinden son aşamaya kadar her adımda yardımlarını esirgemeyen, 7/24 ulaşılabilirliği ve ilgisi ile öğrenci yanlısı tavra sahip olan, felsefi sohbetleri ile bakış açımı olumlu manada değiştiren, akademisyenliği ve karakteri ile örnek teşkil eden, biz öğrencileri için her konuda klavuz olmaya çalışan, tecrübelerini samimiyetle aktarıp, babacan tavrıyla doğru seçimler yapmamıza vesile olan, öğrencileri ile arasına duvar örmeyen, objektif bir analizle yaklaşan, 06 Şubat 2023 tarihinde yaşanan büyük deprem felaketinde de öğrencileri üzerinde maddi-manevi desteğini esirgemeyerek onların motivasyonunu sağlayan, karşısındaki insana empatik yaklaşarak, çözüm odaklı kararlar

vererek desteğini ve anlayışını esirgemeyen, mükemmelliyetçi kişiliğini karşısındakine zorlayıcı bir özellik olarak değil de onun gelişimi için bir motivasyon taktiği olduğunu belirterek gönül almayı da ihmal etmeyen çok değerli danışmanım Sayın Doç. Dr. İsmail ŞAN'a müteşekkirim. Kendisini öncelikle derslerine gönüllü girmeme izin vererek tanıdığım, sonra da danışmanım olan, tezimin her aşamasında dikkatli tavrıyla müthiş fikirler sunan, başarılı akademisyenliğinin yanı sıra yaşam becerilerini, sıcak anlayışlı ve destekleyici bir şekilde aktaran, doğru seçimler yapabilmem için yoluma ışık olan, duygu-mantık dengesinin öneminin her daim altını çizerek öğrencilerine kendi hayat tecrübelerinden faydalanma fırsatı veren çok kıymetli Sayın Doç.Dr. Hanife Gülhan ORHAN KARSAK'a şükranlarımı sunarım.

Tez jürimde yer alan, geri dönütleri ile çalışmaya değerli katkılar sunan, değerli vakitlerini ayırıp sorduğum sorulara içtenlikle cevap veren sayın Doç. Dr. Eyüp İZCİ'ye ve Dr.Öğretim Üyesi Ahmet UYAR'a teşekkürlerimi iletiyorum.

Lisans sürecimin dışında lisansüstü öğrenimimde de her türlü desteği veren, değerli vakitlerini ayırarak uzman görüşleri için başvurduğum çok saygı değer hocalarım Prof. Dr. Turan PAKER'e, Prof. Dr. Recep Şahin ARSLAN'a, Öğr. Grv. Banu ALFAR'a, ayrıca lise döneminde yabancı dil alanına yönelmeme vesile olan Dr. Öğr. Üyesi Seher İŞCAN'a teşekkür ederim.

Araştırma için gönüllü olarak katılım sağlayıp, çalışmayı verimli hale getiren tüm İngilizce öğretmeni arkadaşlarıma ve öğrencilerime, yüksek lisansım boyunca süreci kolaylaştıran, desteklerini esirgemeyen Darende Osman Hulusi Ateş Anadolu İmam Hatip Lisesi okul müdürüm Mahmut KUL'a ve başmüdür yardımcım Yusuf ELMAS'a çok teşekkür ediyorum.

Bilimsel araştırma süreci ile tanışma vesilesi olan, beni canı gönülden yüreklendirerek bu akademik yolda destekleyen, lisans arkadaşım, dostum, kızkardeşim Arş. Grv. İslim Derya DENİZ'e, beni tanıdığından beri elini üzerimden çekmeyen 'manevi ablam' Emine TAŞ'a, ilkokuldan beri aynı mahallede beraber büyüyüp olgunlaştığımız, Denizli'ye dönüşümü dört gözle bekleyen, yargılamadan beni her halimle kabul eden, çözümleriyle, fikirleriyle sürecimi hep kolaylaştıran Zehra Zuhul GÖNÜLLÜ'ye, süreçte maddi ve manevi her daim yanımda olan, Malatya'nın bana kazandırdığı can dostum Serpil POLAT'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Ayrıca öğrenim hayatımın her kademesinde rehberlik yapan, bana katkı sağlayan, hayatıma anlamlı dokunuşlarıyla etki eden tüm öğretmenlerime, desteklerini esirgemeyen lisansüstü eğitimdeki sınıf arkadaşlarıma, adını sayamadığım Denizli ve Malatya'daki tüm dostlarıma teşekkürler.

Bu süreçte bana aile olan, beni bir anne gibi destekleyen, kollayan, Malatya'daki 'manevi annem' olan Fatma YILDIRIM'a lezzetli yemekleri ve sıcacık tavrı ile koşturmamda yorgunluğumu aldığı için minnettarım. Onu hiç unutmuyacağım. Ayrıca hastalıkta sağlıkta her türlü desteğini veren, her saat kapısını çalabildiğim, Malatya-Darende'de kapı komşum, gönül dostum, manevi kız kardeşim Ayşe TORUN'u hayatım boyunca minnetle anacağım.

Bir öğretmenden öte bir baba gibi her anlamda beni destekleyen, yol gösteren, ufkumu açan, kişisel ve mesleki anlamda ilerleyişimden mutlu olan, sevincimi ve hüznümü paylaşan 'manevi babam' çok değerli Sayın emekli Öğr. Grv. Kenan DURSUN Hoca'ma sonsuz teşekkür ederim.

Tanışma serüvenimizin ilk olarak Denizli Lisesi nam-ı diğer Koca Mektep'e dayandığı, görsel sanatlar alanının üstadlarından, önce öğrencisi olmaktan gurur duyduğum, sonra can dostum olan, beni 'manevi kızım'diye bağrına basan ve öyle takdim eden, her ne şartta olursa olsun desteğini esirgemeyen, özverili, pratik zekâlı, mesleğini severek yapan, hayat görüşüyle rehberliğini esirgmeden hep yolumu aydınlatan, merhametli, hayvansever, üzüntümle hüznlenen, neşemle mutlu olan, kişisel ve mesleki gelişimimde çok fazla yol katetmemi sağlayan, tez yazım aşamasında evinin kapılarını açarak mekân tahsis eden, her durumda cankurtaranım, danıştığım, akıl hocam, çok sevdiğim ve değer verdiğim Sayın Sema ÇİFTÇİ'ye sonsuz minnet ve sevgilerimle. Her daim hayatımda olması ümidiyle.

ÖZET

METAVERSE’DE DİL ÖĞRENMEYE YÖNELİK İDEAL ORTAMLARIN TASARLANMASINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

BIÇAK, Tayyibe Nur
Yüksek Lisans, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı

1.Danışman: Doç. Dr. İsmail ŞAN
2.Danışman: Hanife Gülhan ORHAN KARSAK
Ağustos 2023, xiv+162 sayfa

Bu araştırmanın amacı; Metaverse’de dil öğrenmeye yönelik ideal ortamların tasarlanmasına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinin incelenmesidir. Çalışmanın katılımcılarını 2022-2023 eğitim öğretim yılında Malatya’daki ortaokullarda öğrenim gören 20 öğrenci ve ortaokulda görev yapan 19 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, öğretmen ve öğrenciler için ayrı ayrı geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılarak elde edilmiştir. Çalışmanın verileri betimsel analiz ve içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Öğrenci analizleri sonucunda; öğrenciler, çoğunluk olarak İngilizce öğrenmeye hevesli olduklarını, -hem yakın (akraba, aile üyeleri) hem de uzak çevrede bulunan kişilerle (ünlü, sanatçı, profesör, öğretmen vb.) İngilizce pratik yapmak istediklerini, kendilerini öğretmen yerine koydukları zaman ders içi ve ders dışı etkinliklerle öğrencileri destekleyen ve öğrenme yolculuğunu eğlenceli hale getiren bir öğretmen modelini hedeflediklerini ifade etmişlerdir. İngilizce öğretmenin nasıl olması gerektiği konusunda çok çeşitli görüşler bulunmaktadır. Öğrencilerin mesleki yeterliliklerden kişisel özelliklere daha çok önem verdikleri görülmektedir. Öğretmenlerin çocuklarına İngilizce öğretmek bağlamında; kendi çocuklarına yurt dışı tecrübesi edindirmek, ana dili İngilizce olan kişilerle birlikte yaşamak sonrası çeşitli yollarla dil becerisini geliştirmeyi hedefledikleri görülmektedir. Ayrıca öğretmenler oyun ve öğrenme sürecini destekleyecek eğlenceli etkinlikler ile çocuklarını dile maruz bırakmak istediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenler, ilham ve örnek aldıkları rol model niteliklerini sergileyerek öğrencilerine örnek olmayı amaçladıklarını belirtmişlerdir. Bir İngilizce öğretmenin güler yüzlü, gelişime açık, sabırlı, eğlenceli bir kişiliğe sahip olması, İngilizceye hakim iyi öğretim

becerileri olan ve iletişim becerilerinin yüksek olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Araştırmada öğretmen ve öğrencilere yönelik aynı soruların analizinde hem benzerlik hem de farklılıklar görülmüştür. Araştırmada öğretmen ve öğrenciler, dil öğrenme noktasında gerçek ortamları etkili bulmakta ve İngilizcenin ana dil olduğu şehir ve ülkeler kadar sanal ortamları da ideal ortam olarak görmekteyiz. Öğretmenler simülasyon şehir, Metaverse ve Z kütüphane gibi sanal ortamların etkili olduğunu düşünürken, öğrenciler üç boyutlu etkileşimli ortam, çevrimiçi e-kurslar ve Metaverse gibi ortamların etkili olduğunu düşünmektedirler. Öğrenciler İngilizce pratik yapacakları kişiler konusunda hem yakın hem de uzak çevrelerinde bulunan kişilerle iletişim kurmak istediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmen ve öğrenciler İngilizce öğrenmek için teknolojik araç gereçlerin önemi konusunda benzer görüşe sahiptirler. Fakat öğretmen ve öğrencilerin daha fazla önem verdikleri araç gereçler arasında farklılıklar bulunmaktadır. Öğrenciler eğlenceli ve kişisel cihazların daha önemli olduğunu düşünürken öğretmenler yapay zekâ gibi ileri teknolojiye sahip cihazların daha önemli olduğunu vurgulamışlardır. Öğretmenler İngilizce öğrenmek adına yapılması gereken etkinlikler açısından tüm duyu organlarına hitaben geziler, simülasyon gibi tekniklerle çeşitlendirmeyi ifade ederken, öğrenciler İngilizce film izleme, müzik dinleme gibi kendi ilgi alanlarına ve gerçek bir dil ortamında, gerçek kişilerle konuşma pratiği yaptıkları etkinlikleri tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. Öğretmen ve öğrenciler ölçme ve değerlendirmenin öğrenci gelişimini gözlemleme imkânı verecek süreç değerlendirmenin yapılması ve dört dil becerisinin başarı düzeyinin değerlendirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Son olarak ideal öğrenme ortamlarının tasarlanması amacıyla öğretmen ve öğrencilerden elde edilen veriler doğrultusunda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Dil öğrenme, öğretim ortamı, öğretmen görüşleri, öğrenci görüşleri, Metaverse

ABSTRACT

TEACHER AND STUDENT VIEWS ON DESIGNING IDEAL ENVIRONMENTS FOR LANGUAGE LEARNING IN METAVERSE

BIÇAK, Tayyibe Nur
M.S., Inonu University, Institute of Educational Sciences
Department of Curriculum and Instruction

1. Advisor: Assoc. Prof. Dr. İsmail ŞAN
 2. Advisor: Assoc. Prof. Dr. Hanife Gülhan ORHAN KARSAK
- August 2023, xiv+162 pages

The purpose of this research; it is the examination of teacher and student views on the design of ideal environments for language learning in Metaverse. The participants of the study consist of 20 students studying in secondary schools in Malatya in the 2022-2023 academic year and 19 English teachers working in secondary schools. In the research, the phenomenology design, one of the qualitative research designs, was used. Research data were obtained by using semi-structured interview forms developed separately for teachers and students. Study data were obtained using descriptive analysis and content analysis. As a result of student analysis; most of them are eager to learn English, they want to practice English with people from both their close (relatives, family members) and distant circles (celebrities, artists, professors, teachers, etc.). They stated that they aim for a teacher model that makes their journey fun. There are many different views on how an English teacher should be. It is seen that students give more importance to personal characteristics than professional qualifications. In the context of teaching English to teachers' children; it is seen that they aim to develop their language skills in various ways, to provide their children with abroad experience, to live with native English speakers.

In addition, teachers stated that they want to expose their children to language with fun activities that will support the game and learning process. Teachers stated that they aim to set an example for their students by displaying their inspiration and role model qualities. They stated that an English teacher should be friendly, open to development, patient, have a fun personality, have good command of English, have good teaching skills and have high communication skills. In the research, both similarities and differences were observed in the analysis of the same questions for

teachers and students. In the research, teachers and students find real environments effective in language learning and see virtual environments as ideal environments as well as cities and countries where English is the mother tongue. While teachers think that virtual environments such as simulation city, Metaverse and Z library are effective, students think that environments such as three-dimensional interactive environment, online e-courses and Metaverse are effective. Students stated that they want to communicate with people in their close and distant circles about the people with whom they will practice English. Teachers and students have similar views on the importance of technological tools for learning English. However, there are differences between the tools that teachers and students attach more importance to. While students thought that fun and personal devices were more important, teachers emphasized that devices with advanced technology such as artificial intelligence were more important. While the teachers expressed diversification with techniques such as excursions and simulations addressing all senses in terms of activities to be done in order to learn English, the students stated that they preferred activities such as watching movies and listening to music in English, and activities where they practice speaking with real people in a real language environment. Teachers and students stated that measurement and evaluation should be done as a process evaluation that will allow them to observe student development and the success level of four language skills should be evaluated. Finally, suggestions were made in line with the data obtained from teachers and students in order to design ideal learning environments.

Key Words: Language learning, teaching environment, teacher opinions, student opinions, Metaverse

İÇİNDEKİLER

ONUR SÖZÜ.....	i
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	vi
ABSTRACT.....	viii
İÇİNDEKİLER	x
TABLolar LİSTESİ	xiii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiv

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	11
1.3. Araştırmanın Önemi.....	12
1.4. Varsayım	14
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	14
1.6. Tanımlar	15

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Öğrenme Ortamları	16
2.1.1. Öğrenme Ortamının Bileşenleri	18
2.1.2. E-Öğrenme Ortamları.....	19
2.1.3. Sanal Öğrenme Ortamları.....	22
2.2. İngilizce Öğrenmede Sanal Gerçeklik Uygulamaları	25
2.3. Metaverse	29
2.3.1. Metaverse’de Öğrenme Ortamı	32
2.3.1.1. Metaversede Dil Öğrenme Ortamı.....	34
2.4. Yurt İçinde ve Yurt Dışında Yapılan İlgili Araştırmalar	35
2.4.1. Yurt Dışında Yapılan İlgili Araştırmalar.....	35
2.4.2. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	38

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli	43
3.2. Katılımcılar	43
3.3. Veri Toplama Araçları	48
3.3.1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu.....	48
3.3.1.1. Öğretmen Görüşme Formu	49
3.3.1.2. Öğrenci Görüşme Formu	51
3.4. Veri Toplama Süreci	52
3.4.1. Öğretmen Görüşme Verileri Toplama Süreci.....	52
3.4.2. Öğrencilerin Görüşme Verileri Toplama Süreci	53
3.5. Verilerin Analizi.....	54
3.6. Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği.....	54
3.7. Araştırmada Etik	56

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	57
4.1.1. İngilizce Öğrenme İsteğine İlişkin Bulgular	57
4.1.2. İngilizce Öğrenme Ortamına İlişkin Bulgular	59
4.1.3. Kimlerle İngilizce Pratiği Yapılacağına İlişkin Bulgular	65
4.1.4. İngilizce Öğrenmek İçin Gerekli Araç-Gereçlere İlişkin Bulgular	68
4.1.5. İngilizce Öğrenme Yollarına İlişkin Bulgular	73
4.1.6. İngilizcede Ölçme Değerlendirmeye İlişkin Bulgular.....	76
4.1.7. İngilizce Öğrenmek İçin Yapılması Gereken Etkinliklere İlişkin Bulgular ..	80
4.1.8. Öğretmen Oldukları Varsayımına İlişkin Bulgular	84
4.1.9. İngilizce Öğretmeninin Sahip Olması Gereken Özelliklerine İlişkin Bulgular	87
4.2. Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	92
4.2.1. İngilizce Öğrenme Ortamına İlişkin Bulgular	92
4.2.2. İngilizce Öğretiminde Yapılması Gereken Etkinliklere İlişkin Bulgular	98
4.2.3. İngilizce Öğretiminde Gerekli Araç-Gereçlere İlişkin Bulgular	102
4.2.4. İngilizce Öğretiminde Ölçme-Değerlendirmeye İlişkin Bulgular	107
4.2.5. Kendi Çocuklarına İngilizce Öğretimine İlişkin Bulgular	111

4.2.6. Öğrencilere Önerilen Rol Model Niteliklerine İlişkin Bulgular.....	114
4.2.7. İngilizce Öğretmeninin Sahip Olması Gereken Özelliklerine İlişkin Bulgular	119

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç.....	124
5.1.1. Öğrenci Görüşlerine Dayalı Sonuçlar	124
5.1.2. Öğretmen Görüşlerine Dayalı Sonuçlar	127
5.1.3. Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Arasındaki Benzerlikler ve Farklılıklar ...	129
5.2. Öneriler	132
5.2.1. Uygulayıcılara Yönelik Öneriler	132
5.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	135
KAYNAKÇA.....	136
EKLER	154
Ek 1. Öğrenci Görüşme Formu	154
Ek 2. Öğretmen Görüşme Formu	156
Ek 3. Veli Onam Formu	158
Ek 4. Öğrenci Gözlem Formu	159
EK 5. Etik Kurul İzni	160
Ek 6. Araştırma İzni	161
Ek 7. Özgeçmiş	162

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1. Görüşme Yapılan Öğretmenlere Ait Demografik Veriler.....	45
Tablo 2. Görüşme Yapılan Öğrencilere Ait Demografik Veriler.....	47
Tablo 3. İngilizce Öğrenme İsteğine Yönelik Öğrenci Görüşleri	57
Tablo 4. İngilizce Öğrenme Ortamına Yönelik Öğrenci Görüşleri	60
Tablo 5. İngilizce Pratiği Yapılacak Kişilere Yönelik Öğrenci Görüşleri.....	65
Tablo 6. İngilizce Öğrenmek İçin Gerekli Araç-Gereçlere Yönelik Öğrenci Görüşleri.....	68
Tablo 7. İngilizce Öğrenme Yollarına Yönelik Öğrenci Görüşleri.....	73
Tablo 8. İngilizcede Ölçme Değerlendirmeye Yönelik Öğrenci Görüşleri.....	77
Tablo 9. İngilizce Öğrenmek İçin Yapılması Gereken Etkinliklere Yönelik Öğrenci Görüşleri.....	81
Tablo 10. İngilizce Öğretmeni Olsaydım Sorusuna Yönelik Öğrenci Görüşleri	84
Tablo 11. İngilizce Öğretmeni Nasıl Olmalı Sorusuna Yönelik Öğrenci Görüşleri	88
Tablo 12. İngilizce Öğrenme Ortamına Yönelik Öğretmen Görüşleri	93
Tablo 13. İngilizce İçeriği İçin Yapılması Gereken Etkinliklere Yönelik Öğretmen Görüşleri	99
Tablo 14. İngilizce Öğrenmek İçin Gerekli Araç-Gereçlere Yönelik Öğretmen Görüşleri	103
Tablo 15. İngilizcede Ölçme Değerlendirmeye Yönelik Öğretmen Görüşleri.....	108
Tablo 16. Kendi Çocuğuna İngilizce Öğretmeye Yönelik Öğretmen Görüşleri	112
Tablo 17. Öğrencilere Önerilen Rol Model Niteliklerine Yönelik Öğretmen Görüşleri	115
Tablo 18. İngilizce Öğretmenin Sahip Olması Gereken Özelliklerine Yönelik Öğretmen Görüşleri	119

KISALTMALAR LİSTESİ

AR	: Artırılmış Gerçeklik
DynEd	: Dynamic and Education-Dinamik ve Eğitim
EBA	: Eğitim Bilişim Ağı
EF	: Education First-Önce Eğitim
EFL	: Yabancı Dil Olarak İngilizce
EPI	: English Proficiency Index- İngilizce Yeterlilik İndeksi
LGS	: Lise Giriş Sınavı
MEB	: Mili Eğitim Bakanlığı
MR	: Karma Gerçeklik
NFT	: Nitelikli Fikri Tapu
ODTÜ	: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
PC	: Personal Computer
SG	: Sanal Gerçeklik
VR	: Virtual Reality-Sanal Gerçeklik
VT	: Sanallaştırma teknolojisi
XR	: Genişletilmiş Gerçeklik
YZ	: Yapay Zekâ

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

İçerisinde bulunduğumuz 21. yüzyıl, küreselleşmenin doruk noktasına ulaştığı bir dönemdir. Bu dönemde yabancı dil öğrenmek ve yabancı dil becerisi edinmek, bireyler için hayati bir öneme sahiptir. Teknolojinin hızla ilerlemesi, iletişim araçlarının gelişmesi ve iş dünyasının uluslararası boyut kazanması, yabancı dil becerisini yetenek olmaktan çok daha öteye taşımaktadır. Bu nedenle, 21. yüzyılda yabancı dil öğrenme ve yabancı dil becerisi, bireyler için vazgeçilmez bir gereklilik haline gelmiştir.

Yabancı dil yeteneği, bireylere turizm, eğitim, sanat, siyaset, ticaret ve iletişim gibi farklı alanlarda uluslararası düzeyde etkili iletişim kurma fırsatı sunar (Anyadubalu, 2010; Seçkin, 2011). Aynı zamanda yabancı dil öğrenimi, kişilerin bilişsel gelişimlerine katkı sağlar ve kültürel farkındalıklarını artırırken kendi kültürlerini ve diğer kültürleri daha iyi anlama yeteneğini geliştirir. Yabancı dil bilgisi, sadece iş bulma şansını artırmakla kalmaz, aynı zamanda ülkeler arasındaki ekonomik ve politik ilişkilerin gelişmesinde de önemli bir rol oynar (Ghasemi ve Hashemi, 2011). Sonuç olarak, dil sadece bir iletişim aracı olmanın ötesinde, kültürler arası bağlantılar kurma, farklı kültürler arasındaki etkileşimi teşvik etme ve uluslararası ilişkileri güçlendirme konusunda kritik bir araçtır. Bu nedenle, bireylerin yabancı dil öğrenme konusundaki önemi, küreselleşen dünyada daha fazla anlayış ve iş birliğini teşvik etme açısından hayati bir role sahiptir.

Günümüzde İngilizce, dünyanın dört bir yanındaki insanlar arasında en yaygın iletişim aracıdır. İngilizce özellikle küreselleşen dünyada ortak bir dil olarak öne çıkmaktadır ve sadece kültürel anlamda değil, aynı zamanda uluslararası ticaret, bilim ve teknoloji gibi birçok alanda büyük bir rol oynamaktadır. İş dünyasında ve uluslararası ilişkilerde önemli bir dil olan İngilizce, yarışmalar, oyunlar, konferanslar ve uluslararası organizasyonlar gibi etkinliklerde de yaygın olarak kullanılmaktadır (Alharbi, 2019; Madalińska -Michalak ve Bavli, 2018). Aynı zamanda İngilizce, yurt dışında eğitim ve iş fırsatları arayanlar için etkili iletişim becerileri kazanmanın önemli bir yoludur. Teknolojik gelişmelerle birlikte, İngilizce bilmemek bilgi eksikliği kabul

edilmektedir (Ahmad, 2016). Bu dil, kültürlerin etkileşiminden, iş dünyasından bilimsel araştırmalara kadar birçok alanda birleştirici bir araç olarak hizmet etmektedir. İngilizce bilmek, daha iyi eğitim ve iş fırsatları sunar. İngilizce'nin gücü nedeniyle insanlar İngilizce konuşulan ülkelerde yaşama hayali kurarlar. Dolayısıyla, değişen dünya koşulları içinde, İngilizce bilmek, bireylerin daha iyi fırsatlara sahip olmalarına yardımcı olmaktadır. Özellikle uluslararası ticaret, küresel iş birliği ve kültürel etkileşim gibi alanlarda İngilizce, farklı milletlerin insanların anlaşmasını kolaylaştıran bir köprü görevi görmektedir. Bu nedenle, bireylerin küresel düzeyde iletişim kurabilmek ve dinamik bir dünyada etkili olabilmek için İngilizce gibi evrensel bir dili öğrenmeleri, kişisel ve profesyonel gelişimleri için büyük bir öneme sahiptir.

İngilizce, özellikle anadili İngilizce olmayan bireyler arasında giderek artan bir iletişim aracı olarak kullanılırken, bu dilin zorunlu yabancı dil olarak öğretilmesi ve öğretim yöntemlerinin gözden geçirilmesi gerekliliği önem kazanmaktadır. Ancak, özellikle gelişmekte olan ülkelerde İngilizce dil öğretimi, oldukça zorlu bir görev olarak kabul edilir. İngilizce, genellikle okul programlarında ilköğretimden üniversiteye kadar yer alırken, son teknolojik ve bilimsel gelişmeler genellikle İngilizce olarak belgelenmektedir. Benzer şekilde, bilgi ve teknoloji kullanımının artması, herkesi İngilizce öğrenmeye yönlendirmiştir (Richards ve Renandya, 2002).

Bireyler, İngilizceyi öğrenme ve etkili bir şekilde kullanma çabalarına rağmen, bu dilin etkili bir şekilde öğretimi sürecinde çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadır. İngilizce, ana dili İngilizce olmayan ülkelerde öğretim ve öğrenim açısından zorluklar içermektedir. İngilizce, birçok okul ve üniversite programında bir ders olarak yer alırken, birçok okul veya üniversite, İngilizceyi ikinci veya yabancı dil olarak kullanan ülkelerde öğretim dili olarak benimsemektedir. Ancak birçok öğrenci, İngilizceyi öğrenilmesi gereken zor bir ders olarak algılamaktadır (Akbari, 2015). İngilizce dilini öğrenme süreci, dil bilgisi kalıpları, kelime dağarcığı, motivasyon, sınıf uygulamaları ve pedagojileri, öğrencilerin tutumları gibi çeşitli faktörler tarafından etkilenmektedir (Chand, 2021).

Dil öğrenimi, sadece bireysel faktörlerden değil, aynı zamanda öğrencilerin sosyal ve kültürel etkenlerinden de etkilenir. Örneğin; düşük öğrenme motivasyonu, öğrenme sürecinde dikkatsizlik, özgüven eksikliği, öğretmenlerin tutumu, öğrenme imkânları ve altyapısı gibi çeşitli faktörler, öğrencilerin ikinci dil öğrenme yeteneğini ve isteğini etkileyebilir. Öğretmenin sınıf içindeki rolü de büyük öneme sahiptir; etkili bir

öğretmen öğrencilerin öğrenme yeteneklerini artırabilirken, otoriter bir yaklaşım öğrencileri pasif hale getirebilir ve dil pratiği fırsatlarını sınırlayabilir (Sokip, 2020). Bu nedenle, öğretmenin sınıftaki varlığı ve öğretim tarzı dil öğreniminde kritik bir rol oynamaktadır. Dolayısıyla, dil öğrenimi yalnızca bireyin öğrenme faktörlerinden etkilenmez; diğer faktörler de öğrenme zorluklarına neden olabilir. Ayrıca, İngilizce öğrenme ortamının niteliği de dil öğrenimi için önemlidir. Uygun bir öğrenme ortamı oluşturulmadığında ve öğrencilerin ihtiyaçlarına veya becerilerine odaklanılmadığında, öğrenciler içeriği kolayca anlayamayabilir. Bu sebeple, daha etkili bir dil öğrenimi için öğrencilerin motive edilmesi veya öğretmenlerin, öğrencilerin zihninde olumlu bir İngilizce tutumu geliştirmesi gerekir (Raja ve Selvi, 2011). Bu noktada, teknolojinin İngilizce öğrenme süreci ile bütünleşmesi büyük bir potansiyele sahiptir.

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de yabancı dil olarak İngilizce dilinin öğretimi oldukça önemlidir. Bu doğrultuda eğitim programlarında çeşitli düzenlemeler yapılmaktadır. Bu amaç ile MEB tarafından ilk olarak 2008-2009 yılları arasında (4.5.6.7.8.sınıf) uygulanan DynEd (Dinamik ve Eğitim-Dynamic and Education), dil eğitiminin bilgisayar ortamında gerçekleştirilerek, çoklu ortam imkânı sunmuştur. Ek olarak, 2012-2013 Eğitim-Öğretim Yılı’ndan itibaren yabancı dil öğretimi, ilkökul 2. sınıf düzeyinden itibaren verilmeye başlanmış (MEB, 2018) ve yükseköğretim kademesine kadar İngilizce eğitimi programlarda yer almıştır (Paker, 2012; Yaman, 2018). Buna karşın bu süreçte istenilen seviyelere ulaşılamamıştır. İngilizce öğretiminde fark edilir ölçüde sorunlar yaşanmakta ve dil öğretiminde istenilen başarı düzeyi yakalanamamaktadır (Demirpolat, 2015). Education First (EF) tarafından yayınlanmış olan İngilizce Yeterlilik Endeksi’ne (English Proficiency Index, EPI) göre, Türkiye 100 ülke arasından yabancı dil yeterliliği bakımından yapılan sıralamada 69. sıradadır. Bu durum Türkiye ‘düşük seviye yeterlilik’ durumuna sahip olduğunu gösterir (First, 2020). Rapor sonucu, Türkiye’nin İngilizce öğrenmede çok çeşitli sorunlar yaşadığını gözler önüne sermektedir. Yapılan çeşitli çalışmalarda özellikle konuşma becerisi yeterliliğinin düşük olduğu (TEPAV, 2014), eğitim sistemindeki eksikliklerden (Aktaş, 2005); etkili dil planlamalarının yapılamaması; yerli ders kitaplarının kalite açısından yetersizliği, bu durumun yerli kitaplardaki önemli değişikliklere rağmen düzeltilmemesi; mevcut ölçme ve değerlendirme araçlarının, öğrenme sürecine etkin katkı sağlayamaması (Yaman, 2018); okulların fiziki donanımsızlığı, öğretmenlere

yeterli ölçüde hizmet içi eğitim imkânlarının sunulmaması (Çelebi ve Narinalp, 2020); teknolojik araçların yeteri kadar kullanılamaması, güncel yöntem ve yaklaşımların benimsenmemesi (Kuşçu, 2017) gibi durumların Türkiye’de İngilizcenin yabancı dil olarak etkili biçimde öğretilmesi sürecinde karşılaşılan sorunlar olduğu belirtilmiştir. Program geliştirme bağlamında bu zorluklar ele alındığında, yetersiz program geliştirme çabaları ve çağdaş program geliştirme prensiplerinden uzak kalınması, yabancı dil öğretimine olumsuz etkiler yaratabilmektedir (Yaşar, 1990). Bu konuda yapılan çeşitli çalışmalar da Türkiye’de İngilizce öğretimde karşılaşılan sorunlara değinilmiştir. Oktay (2015), Türkiye’nin yabancı dil öğretim politikasının yeterli olmadığı, yabancı dil eğitiminin öğretmen-merkezli olarak yürütüldüğü, dil bilgisine çok fazla vurgu yapıldığı, sınıfların çok kalabalık olduğu, dil öğretimi için öğrenme ortamının elverişli olmadığı, öğrencilerin yeterince pratik yapma imkânı bulamadıkları yönünde sorunlar olduğu tespit edilmiştir. Çelebi ve Narinalp (2020) tarafından ortaya konulan bulgulara göre, Türkiye’deki İngilizce öğretmenleri sınav sisteminin İngilizce öğretimini olumsuz etkilediği, öğrencilerin sınıfta öğrendiklerini düzenli olarak tekrar etmedikleri, yabancı dil eğitim programının etkili olmadığı, ders kitaplarının yetersiz olduğu, yeterli hizmet içi eğitim fırsatlarının sunulmadığı, Milli Eğitim Bakanlığı’nın çözüm önerilerinin etkili olmadığı ve sınıfların kalabalık olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Benzer şekilde Kızıldağ (2009) tarafından yapılan çalışmada, İngilizce öğretmenleri, programın yoğun olduğu, uygun olmayan ders kitapları, kurumsal destek eksikliği ve ailelerden destek eksikliği gibi sosyo-ekonomik zorlukları dile getirmişlerdir. Hayırlı, (2019) motivasyon eksikliği, pratik eksikliği, yetersiz materyaller, otoriter ve kalabalık sınıflar gibi sorunları tespit etmiştir. Görüldüğü üzere yapılan çalışmalar, Türkiye’de İngilizce dilinin öğretimi konusunda ciddi zorlukların yaşandığını göstermektedir. Bu zorluklar hem öğrenciler hem de öğretmenler tarafından dile getirilmektedir. Bu zorluklar, İngilizce öğretiminde önemli ölçüde başarı eksikliklerine yol açmaktadır. Bu sorunların üstesinden gelmek için daha etkili program geliştirme çabaları ve çağdaş program geliştirme prensiplerinin benimsenmesi gerekmektedir. Ayrıca, öğrencilere daha iyi öğrenme ortamları sağlanmalı, öğretmenlere yeterli ölçüde hizmet içi eğitim imkânları sunulmalı ve çağdaş öğretim yöntemleri ve yaklaşımları benimsenmelidir. Bu sorunların çözümü, Türkiye’de İngilizce öğretimini daha etkili hale getirmek için acil bir ihtiyaçtır.

Türkiye’de İngilizce öğretimi konusunda yaşanan bir diğer sorun yetersiz teknoloji desteğidir. Ortaokul ve lise öğrencilerinin algılarına odaklanan Özmat ve

Senemoğlu (2021), öğrencilerin karşılaştığı zorlukların yetersiz teknoloji desteği ve sesli görsel ekipman ihtiyacı olduğunu belirtmişlerdir Ayrıca, Şahin, Çelik ve Gök Çatal (2018), İngilizce öğrenirken öğrencilerinin karşılaştığı zorlukların birinin de teknoloji desteğinin eksikliği olduğunu belirtmişlerdir. Alanyazında da geleneksel eğitim yöntemlerinin artık öğrenme ve öğretme süreçlerine yeterince cevap veremediği görülmektedir (Çavaş, Çavaş ve Can 2004). Bu nedenle, her geçen gün öğrenme biçimlerinin de etkilendiği ve değişim gösterdiği dünyada (Yalın, 2007), bireyler bilimsel yeterlikleri açısından onları güncel tutacak bilgileri elde etmekte geri kalmaktadır. Özellikle ‘nesnenin çok boyutluluğu gerçekliğin karmaşıklığı, bilginin karmaşık nedensellik barındırması ve evrenin holografikliği’ (Yıldırım ve Şimşek, 2018) gibi sebeplerle teknoloji, önemli ölçüde hız kazanmaktadır. Tek boyutlu eğitim-öğretim ortamları, artık öğrenme-öğretme süreçlerine eskisi gibi cevap vermediği için yeni tasarım süreçlerinin gündeme gelmesini kaçınılmaz hale getirmektedir. Bu nedenle, bugünün çamaşırlarının dün esen rüzgârla kurumayacağı gerçeği göz önüne alınmalı; yeni ürün hasatı için yeni süreçler ve yeni girdiler işleme alınmalıdır (Uyar ve Şan, 2022).

Teknolojik gelişmelerin eğitimde kullanılması, özellikle Covid-19 salgını sonrasında daha da önemli hale gelmiştir. Çünkü salgın, uzaktan eğitime geçişi hızlandırmış ve eğitim-teknoloji entegrasyonunu vurgulamıştır (Orhan Karsak, 2017). Zorlu süreçleri barındıran Covid-19 salgını, aynı zamanda krizin fırsata çevrilmesi gereken bir dönem de olmuştur. Bu süreçte teknoloji şirketleri, yeni okul model arayışı içinde, eğitim alanında çok daha fazla hizmet sunmaya çalışmışlardır. Bu nedenle, yeni yaklaşımların eğitim ortamlarına entegre edilmesi kaçınılmaz hale gelmiş ve hızla gerçekleşmiştir. Bu yeni yaklaşımlar, öğrencilerin daha etkili bir şekilde İngilizce öğrenmelerine de yardımcı olabilir.

Yaşanan bu sorunlarla birlikte, yabancı dil eğitiminde öğrenme ortamının önemi, eğitimcileri yeni arayışlar içine girmeye ve dil becerilerini (konuşma, dinleme, okuma, yazma) teknolojik destekle birleştirmeye teşvik etmiştir. Türkiye’de de bu problemlerin üstesinden gelmek ve yabancı dil öğretiminde başarıya ulaşmak için çeşitli yöntemler denenmiş ve İngilizce eğitimi teknolojiyle bütünleştirme ihtiyacı ortaya çıkmıştır (Kozikoğlu, 2013). Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda, teknolojinin İngilizce öğretiminde karşılaşılan sorunlardan olan sınırlı pratik yapma imkânı ve öğrenme ortamının eksikliklerini gidermede önemli bir rol oynadığı söylenebilir. Çünkü etkili bir

biçimde düzenlenmiş eğitim ortamları, bireylerin çevreleriyle uyumlu bir şekilde etkileşimde bulunmalarına ve gelecekteki yaşam şartlarına hazırlık yapmalarına yardımcı olmaktadır. Dolayısıyla, nitelikli bir eğitim sağlamak için günümüz teknolojik ilerlemeleri ışığında eğitim ortamlarının özenle planlanması ve öğretmenlerin de program hedeflerine uygun olarak gerekli düzenlemeleri yapmaları büyük önem taşımaktadır (Cohen, Manion ve Morrison, 2010).

Özellikle son yıllarda teknolojinin bu hızlı gelişimi, dil öğrenme ve öğretme yöntemlerinin çeşitli potansiyel yaklaşımlarını test etme imkânı sunmuştur. Yabancı dil öğretmenleri, öğrencilerin gerçek dünya uygulamaları ile dil ve kültürü daha etkin bir şekilde öğrenmelerini sağlamak amacıyla farklı teknolojik araçları pedagojik süreçlerine entegre etmişlerdir. Bu teknolojik kaynaklar, eğitimcilerin dil öğrenenlerin ders planlarını, ödevlerini ve projelerini özelleştirmelerine olanak tanır. Bu bağlamda, teknolojinin sunduğu olanaklar, öğrenme deneyimini bireyselleştirmek ve daha etkili hale getirmek için kullanılabilir. Ayrıca, yabancı dil öğretmenleri, öğrencilerinin dil öğrenim süreçlerini kolaylaştırma ve rehberlik etme rolünü üstlenirler. Bu durum, öğrencilerin teknoloji destekli dil öğrenme araçlarını en etkili şekilde kullanmalarını ve dil becerilerini geliştirmelerini sağlamada önemlidir. Teknoloji, öğrencilerin motive edilmesi ve öğrenme deneyimlerinin zenginleştirilmesi için çeşitli araçlar sunabilir. Örneğin, dijital öğrenme platformları, interaktif eğitim materyalleri ve çevrimiçi dil öğrenme uygulamaları, öğrencilere kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimleri sunarak öğrenme sürecini daha etkili hale getirebilir. Ayrıca, teknoloji sayesinde öğretmenler, öğrencilerin zihinlerinde İngilizceye karşı olumlu bir tutum geliştirmelerine yardımcı olacak etkileşimli ve ilgi çekici ders materyalleri oluşturabilirler (Raja ve Selvi, 2011). Bu şekilde, teknolojinin İngilizce öğrenme ortamında kullanımı, öğrencilerin daha etkili bir şekilde içeriği anlamalarına ve İngilizce diline olan ilgilerini artırmalarına yardımcı olabilir. Buna örnek olarak, yabancı dil eğitiminde daha verimli sonuçlar almak adına; ders yönetim sistemi, akıllı tahta, elektronik portföy, Korpus, elektronik sözlük, elektronik not defteri, bilgisayar destekli öğretim, dil bilgisi denetleyicisi, otomatik ses tanıma ve telaffuz programı, sohbet programı, web günlüğü, forum veya mesaj panosu gibi teknolojik araçlar kullanılmıştır (Golonka vd., 2014). Ayrıca birçok araştırma, bilgisayar destekli dil öğretiminin geleneksel dil öğretimine göre etkili olduğunu ve ayrıca öğrencilerin bilgisayar desteğiyle dili daha hızlı ve iyi öğrendiğini göstermiştir (Alkan, 1997; Avent, 1994; Aytürk, 1999; Fox, 1992; İnan ve Oktay, 1997; Jamison,

Suppes ve Wells, 1974; Niemiec ve Walberg, 1987; Odabaşı, 1994; ve Swan, 1992; Schmidt, Weinstein, Niemiec ve Walberg, 1985; Somuncuoğlu, 1997; Wu, 2013; Tuzcuoğlu,2000). Özetle denilebilir ki; geçmişte, sınıf içinde, dört duvar arasına hapsolan yabancı dil eğitimi, Teknoloji Destekli Yabancı Dil Öğrenimi, Bilgisayar Destekli Yabancı Dil Öğrenimi ve Mobil Cihaz Destekli Dil Öğrenimi gibi yeniliklerle kabuğunu kırmıştır. Bu vesileyle, İngilizce öğrenmek isteyenler milyonlarca e-kitap, internet sayfaları, yazılım ve özellikle öğrenene bireysel öğrenme ayrıcalığını veren akıllı telefon uygulamalarına tek tuşla erişim imkânı elde etmiştir.

Yukarıda bahsedilen teknolojik gelişmeler, hızla ilerleyen dijital gelişimin her geçen gün gerisinde kalmakta; günden günde değişen ve gelişen yabancı dil öğrenimindeki ihtiyaçları karşılamak için yeterli olmamaktadır. Bu sebeple, daha farklı teknolojik gelişmeler gündeme gelmektedir. Örneğin; Web 3.0 araçlarının, internetin evriminde önemli bir aşamayı temsil ederek geleneksel web kullanımının ötesine geçerek daha etkileşimli ve kişiselleştirilmiş deneyimler sunmaktadır. Bu yeni web yaklaşımının İngilizce öğretiminde öğrencilerin daha etkili ve etkileşimli bir öğrenme deneyimi yaşamalarına olanak sağlamıştır. Bu bağlamda, özellikle son yıllarda artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik ve karma gerçeklik uygulamaları yaygınlaşmıştır. Bu uygulamaların yanı sıra Metaverse öğrenme ortamları da ön plandadır.

Kökleri video oyunlarına dayanan Metaverse; 2000'li yılların başında, çok oyunculu çevrimiçi oyunların ve Second Life kullanıcılarının içerik oluşturabilmesiyle yoğun ilgi görmüştür (Yaman, 2018). Covid-19 salgını, Metaverse teknolojisinin gelişim sürecinde önemli bir paya sahiptir. Pandemi öncesi, eğlence ve sosyalleşme aracı olarak görülen Metaverse (Nalbant ve Uyanık, 2021), pandemi sonrası daha farklı alanlara kaymıştır. Bundan dolayıdır ki sanal gerçeklik gelişen teknoloji ile yaygın bir şekilde günlük yaşamda ve eğitim alanında kullanılmaya başlanmıştır (Alhabi, 2016; Akbulut, Catal ve Yıldız, 2018; Suh ve Prophet, 2018). İlk olarak uzay ve askeri alanlarda karşımıza çıkan sanal gerçeklik, daha sonraları birçok alanda kullanılmaya başlanmıştır (Sürücü ve Başar, 2016). Etkileşim hissi veren yöntemin kullanıldığı, daha çok oyun ve eğlence yönüyle tecrübe edilen sanal gerçeklik, (Ibáñez ve Kloos, 2018; Serin, 2020) Türk eğitim sistemine yön veren yapılandırmacı yaklaşımı desteklemesinden dolayı (Huang, Rauch ve Liaw, 2010) gelecekte meydana gelmesi muhtemel bu değişime yönelik hazırlıkların MEB tarafından başlatıldığı duyurulmuştur (MEB, 2018). Eğitim alanında 2018 yılında MEB İzmir Eğitim Bilişim Ağı (EBA)

ekibi geliştirdiği sanal gözlükleri, İzmir Fevzi akmak Ortaokulu ğrencileri insan vücuduna ait sinir, dolaşım, solunum, kas ve iskelet sistemlerini 3 boyutlu olarak sanal ortamda incelemiştir. Bu sanal gözlükler ile eğitimde kullanılan kadavra ihtiyacı giderilmiştir. Bu deneyimle öğrenciler, kendilerine karmaşık gelen konuların daha anlaşılır ve akılda kalıcı şekilde ğrenilebildiğini belirtmişlerdir (MEB, 2018).

Özellikle mühendislik ve tıp alanlarında olmak üzere genellikle bilgisayar, fizik, astronomi, sağlık, psikoloji gibi alanlarda da yoğunlaşan sanal gerçeklik, (Freina ve Ott, 2015) yabancı dil ğretimi için gereklilikleri karşılama potansiyeline sahiptir. Yabancı dil eğitiminde özellikle konuşma becerisinde düzgün ve akıcı bir İngilizce elde etmek için pratik yapılacak ortamların oluşturulması gerekmektedir (Yang ve diğ., 2019). Bu sebeple, İngilizcenin sanal gerçeklik ile ğretimi etkili bir yöntem olabilir. Buna karşın, Türkiye’de tezlerin çoğunlukla fen bilimleri alanında yoğunlaşması, farklı branşlara yönelik ne şekilde ortamlar tasarlanması ve hazırlanması gerektiğine yönelik bir belirsizliği gündeme getirmektedir (Tırak, 2023). İletişim becerilerinden özellikle dil ğretimi üzerinde yoğunlaşan Metaverse’n, yabancı dilin konuşulduğu ortamı canlandırması durumundan dil öğrenmeye katkı sağlamada etkin olarak kullanılması düşünülebilir (Can ve şimşek, 2016; Hyun, 2021). Çünkü ğrenme alanlarına yönelik yapılan çalışmalar incelendiğinde, fen ve sağlık bilimleri üzerine olan çalışmaların, dil ğretimi çalışmalardan çok daha fazla olduğu görülmektedir (Ritz ve diğ., 2016).

Ayrıca yurtdışı çalışmalara da bakıldığında; dil öğretimindeki sanal ortamlar için yapılan çalışmaların yeterli olmadığı (Carruthers 2013), yurtiçinde de sanal gezintilerin İngilizce dil ğretimi için gerekli olan 4 beceriye yönelik katkıları adına az sayıda çalışmanın olduğu söylenebilir (Garcia-Ruiz vd., 2007; Ranalli, 2008; Zheng vd., 2009).

Türkiye’de yapılan çalışmaların genel anlamda doğrudan Metaverse odaklı olmayışı, artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik ve Second Life gibi sanal platformlar üzerine olmuştur (Can, 2012; İlic, 2013; Karabatak, 2020; Uzun Hazneci,2019). Örneğin; MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Mdrlğu tarafından yürütülen Eğitimde Artırılmış Gerçeklik Uygulamalarının Değerlendirilmesi çalışmasında 2018-2019 yılları arasında Türkiye’de resmi, özel ortaokul ve lise kademelerinde görev yapan öğretmenler yer almaktadır. Artırılmış gerçeklik teknolojileri ve bu artırılmış gerçeklik teknolojisinin uygulanabilmesi hakkında düşündükleri anket soruları ile cevap bulmuştur (MEB,2019). Ayrıca MEB, her yaştan ve seviyeden herkesin eğlenceli bir şekilde İngilizce ğrenme süreçlerini kolaylaştıracak Dijital Eğitim Platformu olan

‘DİYALEKT’i geliştirdiğini 24 Nisan 2023 tarihinde duyurmuştur (MEB, 2023). Bu platform günümüz Metaverse teknolojisi ile kıyaslanarak incelendiğinde, Türkiye’nin etkili ve verimli İngilizce öğretimi için gidecek daha çok yolu olduğunu göstermektedir. 4 dil becerisini desteklemeye yönelik geliştirilen bu platform, Metaverse ile sağlanacak gerçek ortamı tecrübe etme imkânı vermemektedir.

Ek olarak Çevik, Yılmaz, Göktaş ve Gülcü (2017) tarafından yapılan çalışmada okul öncesi öğrencilerinin mobil cihazlar yardımıyla artırılmış gerçeklik teknoloji uygulamalarında İngilizce kelime öğrenme başarısına etkisine bakılmıştır. Alanyazında dil edinimine ilişkin artırılmış gerçeklik çalışmalarına rastlanırken, Metaverse’e ilişkin çalışmalar oldukça sınırlıdır. Ancak fen bilimleri, tıp alanlarında Metaverse’e ilişkin bazı çalışmalar yer almaktadır (Altunal,2022). Bu nedenle yabancı dil öğretiminde Metaverse ortamının tasarımına ve kullanımına ilişkin çalışmaların artırılması bir gerekliliktir. Metaverse ortamının dil öğretiminde kullanımına ilişkin alanyazında yeterince örnek olmamasına karşın, Metaverse ortamını nitelikli bir biçimde tasarlayabilmek için cevaplanması önerilen bazı sorular vardır. Özellikle Metaverse’de İngilizce öğretilirken ne gibi araç-gereçlerin kullanılacağı, hangi özelliklerdeki avaturların yer alacağı, hangi ortamların sanal olarak kullanılacağı, ne tür yaşantıların öğrencilere sunulacağı, hangi içeriklerin daha uygun olacağı ve ölçme ve değerlendirme süreçlerinin ne şekilde yürütüleceği gibi soruların, ideal ortam tasarımına geçilmeden önce cevaplanması gerekmektedir (Li ve Xiong, 2021). Buna karşın, alanda yapılan araştırmalar incelendiğinde, Estudante ve Dietrich, (2020) öğrencilerin Metaverse’de avaturları aracılığıyla daha çok iletişim halinde olabileceklerini ve bu sayede motivasyonlarında olumlu bir artışın gözleneceği bir ortam olacağını öne sürmektedir. 2022 yılında ODTÜ araştırmacıları, üç boyutlu Metaverse âleminde öğrencilere yönelik ve öğrenen her bireyi temsilen avaturların olduğu bir sanal okul projesi geliştirmiştir. Böylece gerçek ortamı sanal evrende tecrübe etme imkânı hedeflenmiştir (Kasap,2021). Fakat belirtilen çalışma yükseköğretim öğrencileriyle sınırlı olduğu için, ortaokul öğrencilerinin ve aynı zamanda ortaokul İngilizce öğretmenlerinin de bu konudaki görüşlerini yansıtmama ihtimali nedeniyle, bölgedeki öğretmen ve öğrencilerden de konu hakkında görüş alınması, tasarlanıp hazırlanması düşünülen ideal ortamlar için ihtiyaç analizi şeklinde düşünülebilir.

Yapılan bir diğer çalışmada, öğrenciler Londra’nın çeşitli mekânlarında rehber ile yazılı ve sözlü iletişime geçerek sanal tur fırsatı ile sadece dil becerisi yönünden

değil aynı zamanda o ortamdaki kültürlenme açısından da fayda elde etmişlerdir (Shih 2015). Bu bağlamda gerçeklik duygusu verme hissiyatından kaynaklı Metaverse, yurtdışı deneyimini daha az maliyetle çok sayıda öğrenene sunma avantajına sahiptir (Lee vd., 2022). Zaman ve mekân kavramını ortadan kaldıran, yabancı dilin konuşulduğu doğal ortamı benzetimi sayesinde, yurtdışı deneyimini yakınlaştıran Metaverse için hem İngilizce öğretmenleri hem de öğrencileri açısından görüşlerinden yararlanan bu çalışma ideal öğrenme ortamlarının tasarlanması için aydınlatıcı bir yol gösterici olabilir.

Bu bağlamda, teknolojiyle doğar doğmaz karşılaşan dijital yerliler için Metaverse gibi yeni nesil teknolojiler, yabancı dil öğrenimi üzerinde önemli bir etkiye sahip olabileceği düşünülen araçlardan biri olarak öne çıkmaktadır. Metaverse, yabancı dil öğreniminde öğrencilere gerçek yaşam dil deneyimini yaşatma potansiyeli taşımaktadır (Elmas ve Geban 2012; Genç 2010). Bu teknoloji, öğrencileri sanal bir İngilizce konuşma ortamına taşıyarak, yabancı dil öğretiminde ihtiyaç duyulan otantik eğitim ortamını en güzel şekilde uygulama imkânı verecek gerçek dünya koşullarında iletişim kurma ve anlama yeteneklerini geliştirmelerine olanak sağlayabilir (Can ve Şimşek, 2016). Metaverse, yabancı dilin konuşulduğu ortamı canlandırmak ve öğrencileri o ortama dâhil etmek gibi bir potansiyele sahiptir. Özellikle İngilizce öğreniminde, dilin pratik uygulaması ve konuşma becerisinin geliştirilmesi önemli bir hedef olarak öne çıkmaktadır. Hyun (2021) tarafından yapılan çalışma, Metaverse'ün yabancı dil öğrenme süreçlerinde etkin bir şekilde kullanılabilirliğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda, Metaverse sayesinde, öğrenciler gerçek dünya simülasyonları içinde İngilizceyi kullanma ve anlama fırsatı elde edebilirler. Bu durum, dil öğreniminin sadece sınıf ortamında gerçekleşen algısından çıkarmakla kalmayıp, aynı zamanda öğrencilere gerçek dil deneyimi sunarak özgüvenlerini artırmaya ve iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik fırsatlar sunabilir.

Metaverse gibi yeni teknolojilerin yabancı dil öğrenme ortamlarına entegrasyonu, öğrencilere zengin ve etkileşimli bir deneyim sunma potansiyeli taşıyabilir. Ancak, bu teknolojilerde ideal öğrenme ortamının nasıl olması gerektiğine dair yeterli bilgi ve anlayış eksikliği vardır. Bu nedenle, Metaverse teknolojisinin etkili bir şekilde kullanılabilmesi için ideal öğrenme ortamının nasıl olması gerektiğine dair daha fazla araştırma ve anlayış geliştirilmesi önemlidir. Bu bilgi ve anlayış, eğitimcilerin ve tasarımcıların daha etkili ve verimli Metaverse öğrenme ortamları

oluşturmasına yardımcı olabilir. Türkiye’de de Metaverse’ün İngilizce öğretiminde kullanımına yönelik yapılan çalışmaların sınırlı olması bu alanda gerçekleştirilmesi gereken çalışmaların önemini vurgulamaktadır. Türkiye’deki eğitimciler ve araştırmacılar için, Metaverse’ün yabancı dil öğretiminde nasıl kullanılabileceğine yönelik yapılacak çalışmalar, öğrenme deneyimini daha etkili ve gerçekçi hale getirmelerine yardımcı olabilir. Bu açıdan, sanal gerçekliğin de ötesinde olan Metaverse’de İngilizce öğrenme süreçlerine yönelik verimli ideal öğrenme ortamlarının tasarlanmasına ilişkin nitelikli tespitlere ulaşmak için öğretmen ve öğrenci görüşleri oldukça önemli rol oynamaktadır. Bu sebeple; gelişen teknoloji ile sanal ortamlarda nasıl daha iyi öğrenme ortamları oluşturabilir düşüncesi bu çalışmayı gerekli kılmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Metaverse’de İngilizce öğrenme süreçlerine yönelik ideal öğrenme ortamlarına ilişkin ortaokulda çalışan İngilizce öğretmenlerinin ve ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin görüşlerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt amaçlara ulaşılmaya çalışılacaktır.

- 1) Öğretmenlerin, dil öğrenmeye yönelik ideal öğretim ortamlarında yer alması gereken;
 - a...mekânlara
 - b... karakterlere
 - c...araç gereç ve materyallere
 - d...yaşantılara ve
 - e...ölçme değerlendiriminin işlemlerine ilişkin görüşlerin belirlenmesi,
- 2) Öğrencilerin, dil öğrenmeye yönelik ideal ortamlarında yer alması gereken
 - a...mekânlara
 - b...karakterlere
 - c...araç gereç ve materyallere
 - d...yaşantılara ve
 - e...ölçme değerlendiriminin işlemlerine ve sınırsız imkân dâhilinde İngilizce öğrenme isteklerinin olup olmadığına ilişkin görüşlerin belirlenmesidir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu tez çalışmasının alt amaçları, öğretmenlerin ve öğrencilerin Metaverse kullanımının İngilizce öğrenme süreçlerine dâhil edilmesine yönelik ideal öğretim ortamlarının bileşenlerini belirlemeye yöneliktir. Bu amaçlar doğrultusunda elde edilen bulgular, eğitim programlarının ve öğretim alanının geliştirilmesine katkı sağlayabilir. Aynı zamanda bu çalışma, öğretmen ve öğrencilerin sanal öğrenme ortamında elde edecekleri bu deneyimin verimli olup olmayacağı konusunu gündeme getirmektedir. Bu sebeple, özellikle, ideal öğretim ortamlarının nasıl olması gerektiği, hangi mekânlar, karakterler, araç gereçler, materyaller, yaşantılar ve ölçme değerlendirme işlemlerinin dâhil edilmesi gerektiği konusunda program geliştiricilere rehberlik edebilir. Dolayısıyla bu çalışma sonucu elde edilen bulgular, yabancı dil öğrenme sürecini daha iyi anlamamıza ve iyileştirmemize yardımcı olabilir.

Nitelikli eğitime ulaşmak için günümüz teknolojik gelişmeler ışığında eğitim ortamlarının özenle tasarlanması ve öğretmenlerin de programın hedefleri doğrultusunda gerekli düzenlemeleri önem teşkil etmekte (Cohen, Manion ve Morrison, 2010) olup, program geliştirme süreçlerinin analitik ihtiyaç analizi yaklaşımına uygun olarak şekillendirilmesi kapsamında da gereklilik olarak görülebilir. Ayrıca eğitimin toplumsal değişimi takip etme ve aynı zamanda yön verme rolleri gereği, teknolojideki mevcut gelişmelerden uygun olanların eğitime uyarlanması, eğitim kavramının değişime dönük yüzünün doğal bir sonucudur (Akbaş, 2011; Dori ve Belcher, 2005; Liu ve Chu, 2010; Tan ve Liu, 2004).

Program geliştirme süreçlerinin, kuramsal temellerden beslenen bir süreç olduğu gerçeği, felsefi, sosyal, ekonomik, bilimsel ve teknolojik değişikliklerin programda karşılık bulmasını bir zorunluluk haline getirir (Fer, 2019). Diğer alanlarda olduğu gibi teknolojideki güncelin yakalanması adına oldukça çaba sarf edilmesi çağa ayak uydurmak için gereklidir (Klopfer ve Squire, 2008). Bu teknolojilerden biri olan sanal gerçeklik, internetin geleceği olarak nitelenmekte olup, eğitim ortamlarına entegrasyonu bir ihtiyaç haline gelmeye adaydır (Alhalabi, 2016; Akbulut, Catal ve Yıldız, 2018). Çünkü sanal gerçeklik, çok çeşitli zengin öğrenme ortamları sunarak, öğrencilere fırsat sağlamaktadır. Bu sebeple Web 1.0 ile başlangıç verilen çevrimiçi ağ bağlantılı eğitim hizmetleri, Web 2.0, ardından Web 3.0 ve yardımcı teknolojiler ile sanal evrene giriş biletini almış bulunmaktadır.

Bu sanal evreni temsil eden Metaverse ise, dil öğrenimi açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bu sanal dünya, dil öğrenenlere dil pratiği yapma, farklı kültürleri deneyimleme, interaktif öğrenme fırsatları sunma ve dil değişimlerini gözlemleme imkânı sağlamaktadır. Yapılan çalışmalar, yabancı dil öğrenenlere konuşma becerisi başta olmak üzere diğer becerilerini de geliştirme ve bunu yaparken o dilin konuşulduğu ülkeye gitmeden başarıma imkânı sunması açısından Metaverse ortamlarının avantajlarını gözler önüne sermektedir (Sarı,2022). Simülasyonlar sayesinde, öğrenenler yabancı dili olabildiğince gerçeklik hissiyle yaşama fırsatı elde eder (Dragomir, 2011; Michelson ve Dupuy, 2014).

Araştırmadaki problemden yola çıkarak sanal gerçeklik ortamlarının eğitim amaçlı gerçekleştirilecek tasarımına ilişkin alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Özellikle Metaverse ile alakalı yurt içi ve yurt dışı alanyazın taraması yapıldığında yeterli düzeyde çalışma olmaması bu konudaki eksikliği gündeme getirmiştir. Bu eksikliğin giderilmesi için gereken çalışmaların yapılması önemlidir. Bu sebeple, bu çalışma, Metaverse'ün etkili bir dil öğrenme platformu olarak nasıl kullanılması gerektiği konusunda öğretmenlere ve planlayıcılara yol gösterici olabilir. Öğretmenlerin ve öğrencilerin görüşleri, Metaverse tabanlı dil öğrenme deneyimlerini iyileştirmek için hangi özelliklerin eklenmesi gerektiği konusunda önemli ipuçları sunabilir. Ayrıca, bu çalışma, Metaverse'nin dil öğrenimi sürecine entegrasyonunun ne şekilde gerçekleşmesi gerektiği hakkında rehberlik sağlayarak İngilizce öğretimi sürecinde daha etkili planlamaların yapılmasına yardımcı olabilir.

Bu çalışma, öğretmenlerin ve öğrencilerin görüşlerini değerlendirerek Metaverse'de ideal öğrenme ortamlarının nasıl tasarlanabileceğini incelemektedir. Çalışma bulguları, öğrencilerin ve öğretmenlerin ihtiyaçlarını ve beklentilerini dikkate alarak, günümüz teknolojik gelişmeleriyle uyumlu öğrenme ortamlarının oluşturulmasına yardımcı olabilmesi açısından önem arz etmektedir. Günümüzde eğitim süreçlerinin hızla değişen teknolojik dinamiklere ayak uydurması gerekmektedir. Bu bağlamda, öğrenme ortamlarının günümüz koşullarına uygun olarak uyarlanması büyük bir önem taşımaktadır. Metaverse, öğrenme deneyimini daha etkili, etkileşimli ve gerçekçi bir hale getirme potansiyeline sahip olduğundan, bu teknolojinin eğitimde kullanılmasının yanı sıra, bu teknolojiyi kullanacak ideal öğrenme ortamlarının tasarlanması da büyük bir önem taşımaktadır. Öğrenci merkezli, etkileşimli ve motive edici öğrenme ortamları oluşturmak, öğrencilerin dil öğrenme süreçlerine daha aktif

katılımını sağlayabilir ve İngilizce dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Bu nedenle, yapılan bu çalışma, eğitimde teknoloji entegrasyonunun ve öğrenme ortamlarının günümüz gereksinimlerine uygun şekilde şekillenmesinin ne kadar kritik olduğunu vurgulamaktadır.

Ayrıca araştırmanın öğretmenlere kişisel ve mesleki olarak katkıda bulunacağı, İngilizce öğrenme süreçlerine yönelik uygulamaları düzenleme ve geliştirme noktasında bilimsel açıdan onlara dayanak oluşturacağı, ayrıca alanyazına, ilgili alan uygulayıcılara ve geliştiricilerine katkı sunması beklenmektedir.

Son olarak bu çalışma, İngilizce öğrenme süreçlerinde yaşanan sorunları çözme açısından büyük önem taşır. Çalışma, Metaverse tabanlı dil öğrenme süreçlerinin geliştirilmesi için somut öneriler sunabilir. Öğretmenler ve öğrenciler, hangi bileşenlerin eksik olduğunu ve ne tür iyileştirmelerin yapılması gerektiğini belirleyebilirler. Araştırma sonuçları, eğitim kurumlarının ve politika yapıcılarının İngilizce öğrenme süreçlerini iyileştirmek için veriye dayalı kararlar almasına yardımcı olabilir. Bu, kaynakların daha etkili bir şekilde kullanılmasına katkı sağlayabilir. Sonuç olarak, öğretmenlerin ve öğrencilerin Metaverse kullanımını içeren ideal bir öğretim ortamının bileşenlerini belirlemeye yönelik yürütülen bu çalışma, dil öğretimi pratiğini geliştirmek ve öğrencilerin dil becerilerini artırmak için önemli bir kaynak olarak hizmet edebilir.

1.4. Varsayım

Araştırma için gönüllü katılımcı olan ortaokul öğrencilerinin ve ortaokulda görev yapan İngilizce öğretmenlerinin görüşme sorularını samimi olarak cevapladıkları varsayılmaktadır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Katılımcılar 2022-2023 eğitim- öğretim yılı Malatya ili merkez veya ilçelerinde öğrenim gören ortaokul öğrencileri ve Malatya ili merkez veya ilçelerinde görev yapan ortaokul İngilizce öğretmenleri ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Öğretim Tasarımı: Belirlenen bir konu için uygulanan tasarımın öğrenme öğretme ortamlarındaki planlama, düzenleme ve uygulama etkinliklerinde kullanılmasıdır.

Öğretim Ortamı Tasarımı: Öğretim sisteminin ve materyallerinin öğrenmenin sağlanma amacına ilişkin yönlendirilmesidir.

Metaverse: Tüm dijital âlemlerin birleşim noktası olan ve kullanıcıların kendilerini temsilen oluşturdukları dijital karakterler aracılığıyla birbirleri ile bağlantı kurmaya imkân bulduğu sanal ortamdır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Araştırmanın bu bölümünde öncelikle öğrenme ortamlarına ve öğrenme ortamının bileşenlerine değinilmiştir. Daha sonra e-öğrenme, e-öğrenme ortamları, sanal öğrenme ortamları, dil öğrenme sürecinde sanal öğrenme ortamları başlıkları sunulduktan sonra Metaverse kavramı, Metaverse öğrenme ortamları ve son olarak da yabancı dil (İngilizce) öğrenme sürecinde Metaverse uygulamalarına ilişkin bilgiler sunulmuştur.

2.1. Öğrenme Ortamları

Öğrenme ortamı, eğitim kurumunda yaşanan her şey olarak tanımlanmıştır (Ahmed vd., 2018). Öğrenme ortamı, öğrenmenin gerçekleştiği ve deneyimlerin ve beklentilerin katılımcıları arasında birlikte oluşturulduğu psikolojik, sosyal, kültürel ve fiziksel bir ortamı kapsar (Rusticus vd., 2020). Öncelikli olarak öğrenciler, öğretim elemanları ve personel gibi bireyler, bu ortama ve öğrenme sürecine kişisel motivasyonlarını, duygularını ve çeşitli kişilerarası etkileşimleriyle dâhil olurlar. Tüm bunlar, okul politikaları gibi çeşitli kültürel ve idari normların yer aldığı bir fiziksel ortamda gerçekleşir (Rusticus, Pashootan, & Mah, 2023). Hassan vd.'ye (2020) göre, öğrenme ortamı kavramı, Lewin (1936) ve Murray (1938) tarafından ortaya atıldıktan sonra eğitim çalışmalarında ana konulardan biri haline gelmiştir. Öğrenme ortamı, eğitimsel, fiziksel, psikolojik, duygusal, sosyal gibi birçok unsuru içerir ve öğrencilerin bilişsel gelişimlerini etkiler (Afari vd., 2013). Öğrencilerin çalışmalarına yaklaşım şekilleri ve potansiyel öğrenme sonuçları, öğretmenin kontrolünde olan öğrenme ortamı tarafından olumlu yönde etkilenir. Öğrencilerin neyi, nasıl ve neden öğrendiğini belirleyen öğrenme ortamı, öğrencilerin öğrenme deneyimleri ve sonuçları üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Ayrıca, öğrencilerin ilgi düzeyleri ve öğrenme etkinliği üzerinde de etkisi vardır (Zamani vd., 2022).

“Öğrenme ortamı” kavramı genellikle sınıfın psikolojik veya duygusal koşullarıyla birlikte, var olan sosyal ve kültürel etkilerle ilişkilendirilir. İnsan ortamı kavramı, Lewin'in (1936) eğitimsel olmayan ortamlarda yaptığı çığır açan çalışmalarından bu yana, çevrenin ve bireyin özellikleriyle etkileşiminin insan

davranışının güçlü belirleyicileri olduğunu göstermiştir. Son 40 yılda yapılan çalışmaların sonuçları, okuldaki sınıf ortamının kalitesinin öğrenci öğrenmesinin önemli bir belirleyicisi olduğuna dair kanıtlar sunmuştur (Fraser, 2007, 2012). Öğrenciler, sınıf ortamını daha olumlu algıladıklarında daha iyi öğrenmektedir (Dorman ve Fraser, 2009).

Öğrenme ortamları alanının kökleri, Herbert Walberg ve Rudolf Moos'un çalışmasına ve katılımcıların çeşitli öğrenme durumlarına ilişkin algılarını incelemeye yönelik bireysel girişimlerine dayanmaktadır (Moos 1979; Walberg ve Anderson 1968). Moos (1974), çeşitli insan ortamları üzerine yaptığı araştırmaya dayanarak, insan ortamlarını ilişki, kişisel gelişim ve sistem bakımı ve değişim boyutlarına göre sınıflandırmak için bir şema geliştirmiştir. Bu boyutlar, bir ortamın çeşitli bileşenlerinin sınıflandırılmasını ve sıralanmasını sağlamıştır. Moos daha sonra, araştırmacıların özellikle okullarla ilgili öğrenme ortamlarını incelemelerine olanak tanıyan Sınıf Ortamı ölçeğini (Moos 1979; Moos ve Trickett 1974) geliştirmiştir. Walberg'in Harvard Proje Fiziği'ni içeren araştırması, programa dâhil olan öğrencilerin algılarını değerlendirmek için Öğrenme Ortamı Envanteri'nin (LEI) geliştirilmesine olanak sağlamıştır. Moos'un çalışması ve Lewin'in alan teorisini (çevre ve onun insan davranışının belirleyicileri olan bireyin özellikleriyle etkileşimi) içeren daha önceki çalışması (1936) ile bir araya getirildiğinde, öğrenme ortamlarının karmaşık çalışması şekillenmeye başlamıştır.

Öğrenme ortamları çalışmalarının altında yatan bir diğer tema, Murray'ın (1938) dış gözlemler ile incelenen belirli bir ortama doğrudan dâhil olanların algıları arasındaki fark üzerine yaptığı "Tarafsız" bir araştırmacının tarafsız gözlemi, eğitim araştırmalarında uzun yıllardır norm olmuştur. Bununla birlikte, belirli bir öğrenme ortamında hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin algılarını değerlendirmek, araştırmacının daha kişisel bir bakış açısı elde etmesine ve doğrudan dâhil olmayanların gözden kaçırabileceği noktaları bulmasına olanak tanır. Belirli bir ortama dâhil olanların algıları bir şekilde taraflı olabilirken, dış gözlemciler de kendi beklentilerini ve kişisel geçmişlerini durumlara dâhil ederler ve bu nedenle de tamamen tarafsız olamazlar (Taylor ve Fraser, 2013). Sonuç olarak, öğrenme ortamları, geleneksel sınıf anlayışını dönüştüren ve öğrencilerin daha etkili ve aktif bir şekilde öğrenmelerini sağlayan yenilikçi bir yaklaşım sunmaktadır.

2.1.1. Öğrenme Ortamının Bileşenleri

Öğrenme ortamı, öğrenme kaynakları ve teknolojiyi, öğretme araçlarını, öğrenme yöntemlerini ve toplumsal ve küresel bağlantıları kapsar. Bu kavram, duyguların öğrenmedeki önemli rolü de dâhil olmak üzere insan davranışı ve kültürel boyutları içerir (Balog, 2018). Günümüz öğrencileri, bireysel ve kolektif ihtiyaçlarını karşılayan öğrenme alanlarına layık görülür. Bu zorluğun üstesinden gelmek için, eğitim liderleri güçlendirici ve ilgi çekici fiziksel ve kültürel ortamlar sağlamalıdır (Orlu, 2013). Öğrenme ortamları, sınıftan sınıfa ve bağlama göre değişir ve her biri benzersiz öğeler içerir. Öğrenme ortamları öğrenci merkezli, bilgi merkezli, değerlendirme merkezli ve topluluk merkezli olabilir. Öğrenci merkezli ortamlar, öğrencilerin aktif olarak bilgiyi inşa etmesi için tasarlanmıştır. Bilgi merkezli öğrenme ortamları, öğrencilerin büyük fikirleri derinlemesine araştırmalarını destekleyen öğrenme etkinlikleriyle ilişkilidir. Değerlendirme merkezli öğrenme ortamları, düzenli, sürekli ve farklı değerlendirme fırsatları sunar ve bu fırsatlar aracılığıyla revizyon ve öz değerlendirme yapma imkânı sağlar (Alvaro, 2010). Topluluk merkezli ortamlar iş birliğine, anlamın müzakeresine, çoklu perspektiflere saygıya ve bilginin inşa edildiği yerel topluluk ve kültürle bağlantılara değer verir.

Öğrenme ortamının, öğrenenler üzerinde etkililiği verimli bir çıktı elde etmek adına önem teşkil etmektedir. Bu sebeple öğrenme ortamlarının bileşenleri açısından düzenlenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, Hoban (1937) tarafından sunulmuş on basamak olan ve somuttan soyuta doğru ilerleyen öğrenme diyagramı, Dale'in üzerine eklediği gelişimleri ile Dale'in Yaşantı Konisi halini almıştır. Dale, insanların yaşadıkları deneyimleri hatırladıklarına inandığı için eğitimin temelini doğrudan uyarıcı kaynaklarla oluşturulan duyuşal deneyimlere bağlamaktadır (Creed & Swanson, 2004). Bu sebeple Dale (1969), öğretim stratejilerinin yürütülerek öğretimin gerçekleşmesi için deneyimlerin faydalı olmasını önemli görmektedir.

Hoban (1937), öğrenme diyagramında öğrenci gelişim düzeyini somuttan soyuta yani x ekseninde ve görselliği y ekseninde yapılandırırken Dale, Hoban'a göre öğrenme diyagramının sadece y eksenini açıklamaktadır (Molenda, 2004). Yaşantı Konisine son hali verilirken üç önemli fark gözden kaçmamaktadır. Bu değişiklikler; ilk olarak teknoloji gelişiminin hayatımıza kattığı televizyon ile elde edilen yaşantıların olması, ikinci olarak gezilerin daha genel anlam taşıyarak okul gezisi halinden çıkması ve son

olarak dramatik deneyimlerin dramatik katılımın yerini almasıdır. Koninin en alt kısmı somut deneyimleri içeren bu on bir basamaklı görsel modelde, en tepeye ulaştıkça koni soyutlaşır. Koni; zorluğuna göre değil ilgili duyu ve soyutlamayla göre planlanmıştır. Her basamak, bütünsel yaklaşımı ile öğrenci ihtiyacını gidermeye yönelik olarak ele alınmıştır.

Öğrenme ortamını anlamlı kılmak için yapılması gerekenler vardır. Lalley ve Miller (2007) , Dale'in yaşantı konisinde düzenlenecek bir etkinlikte; içerik kaynak seçimine, öğrenci özelliklerine ve öğretmen deneyimlerine göre düzenlenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Ayrıca Çilenti'ye (1979) göre, ne kadar çok duyu organı olursa o kadar çok öğrenmeden verim alınmakta ve en iyi öğrenmenin yaparak olduğu iddiası mevcuttur. Eğitimde materyal kullanmanın önemi, birçok araştırmada altı çizilerek vurgulanmıştır (Aslan ve Doğdu, 1993; İşman, 2008; Yanpar 2012). Kısacası Dale yaşantı konisi öğrenme yaşantılarının çeşitlendirilmesi ile zenginleştirilmesini önemli görmektedir.

Günden güne değişen ve gelişen şartlarla öğretim ortamları yeni yaklaşımlarla desteklenmektedir. Birden fazla duyu organına hitaben farklı öğretim yöntemlerinin kullanıldığı, öğrenci merkezli, öğrencilerin yaparak yaşayarak etkinlikleri yaptığı öğrenme ortamları kalıcı öğrenmeye anlamlı katkı sağlamıştır (Campbell, 1999; Checkley, 1997; Gürbüz ve Yüksel, 2008; NCTM, 1989; 2000; Sarı ve Tertemiz 2017; Tuğrul ve Duran, 2003; Uzun ve Keleş, 2012).

Dale'in yaşantı konisi içeriği ile yukarıdaki gibi birçok görüşle desteklenebilmektedir. İçerdiği öğeler noktasında genel bir kabul görmesine karşın, Dale'in yaşantı konisine son hali verilirken yapılan değişiklikler günümüz teknolojik gelişiminde yetersiz kalmaktadır. Örneğin televizyon, yerini simülasyonla hatta birebir deneyim imkânı sunan sanal gerçekliğe bırakmıştır. Dale'in yaşantı konisindeki bütün duyular aracılığıyla edinilen yaşantılarda, Metaverse âlemi bu deneyimlere dair büyük fırsatlar sunmaktadır. Bir başka deyişle; gelişen teknoloji ışığında yapılacak olan güncellemelerle Dale yaşantı konisi Metaverse'e göre uyarlanma ihtiyacı doğmaktadır.

2.1.2. E-Öğrenme Ortamları

21. yüzyılda yaşanan hızlı gelişmeler ve değişimler, bilgi ve iletişim teknolojilerinin çağı olarak adlandırılan bu dönemde, sosyal yaşamı etkilerken, eğitim

ve iş ortamlarını da yeniden şekillendirmiştir. Son yıllarda teknolojik ilerlemelerin artması, bilgiye duyulan ihtiyacın artışı ve iletişim şekillerinin değişmesi gibi birçok değişim yaşanmaktadır. Bu değişimler eğitim alanında da yeniliklere yol açmıştır. Fiziksel sınıf ortamının sınırlarının kaldırılması ve dijital ortamlarda da eğitim yapılabilmesi için dönüşümler gerçekleşmiştir. Elektronik öğrenme (E-öğrenme) olarak adlandırılan bu süreç, internet ve diğer elektronik medya araçlarıyla öğretimin gerçekleştirilmesini içerir. E-öğrenme kavramıyla ilgili farklı tanımlar bulunmakla birlikte, web destekli eğitim, internetten eğitim ve çevrimiçi eğitim gibi terimler de kullanılmaktadır (Moore vd., 2011). Bu terimler arasında bazı küçük farklılıklar olsa da genellikle birbirleriyle aynı anlamda kullanılmaktadır.

E-öğrenme kavramının kökenleri, başlangıçta video sunumları aracılığıyla uzak konumlara derslerin sunulması olan uzaktan eğitim sistemlerine dayanmaktadır. Liu ve Wang (2009), e-öğrenmenin uzaktan eğitimle eşit olduğu fikrine karşı çıkan iki araştırmacı olarak, iletişim teknolojilerinin, özellikle internetin ilerlemesiyle uzaktan eğitimin e-öğrenmeye dönüştüğünü belirtmiştir. E-öğrenme sistemleri, sanal öğrenme ortamları olarak da bilinmektedir. Bir e-öğrenme sisteminin amacı, kullanıcılara öğrenme materyallerini dağıtmaktır. Bu sistem, öğretmenlere ve öğrencilere içerik yayınlama, tartışmalara katılma, not defteri tutma, liste tutma, katılımı izleme ve genellikle çevrimiçi bir ortamda öğrenme etkinliklerine katılma ve yönetme gibi imkânlar sunar (Kiget ve Wanyembi, 2014). Brown, Howardson ve Fisher (2016) e-öğrenmenin elektronik olarak sunulan her türlü öğrenmeyi kapsadığını belirtirken, daha geniş bir kapsamda ise bu kavramı bilinen ve kanıtlanmış bilgisayar teknolojilerinin kullanımıyla desteklenen her türlü öğrenme veya eğitim olarak açıklamıştır. E-öğrenme bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımıyla kolaylaştırılan ve desteklenen öğrenme olarak tanımlanır (Pachler ve Daly, 2011). E-öğrenmede içeriğin yönetimi ve sunumu, bilgisayar, ağ ve web tabanlı teknoloji aracılığıyla gerçekleşir (Pollard, 2001).

Teknoloji tabanlı e-öğrenme, öğrenme materyalleri üretmek, öğrencilere öğretmek ve ayrıca bir organizasyondaki dersleri düzenlemek için internetin ve diğer önemli teknolojilerin kullanımını kapsar (Fry, 2001). E-öğrenme, çevrimiçi öğrenme/öğretme kaynaklarına erişimi sağlamak için bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılmasını ifade eder. En geniş anlamıyla, E-öğrenme elektronik olarak etkinleştirilen herhangi bir öğrenme olarak tanımlanır (Abbad vd., 2009). Çevrimiçi teknolojiler, öğrencilerin bireysel olarak dersler içinde ve dışında çalışmalarını,

materyalin derinlemesine öğretimini veya geleneksel yüz yüze öğretimi desteklemek için çeşitli şekillerde kullanılabilir (Rosen ve Stewart, 2015; Watson, 2008). Bu şekilde, ileri teknoloji geleneksel yöntemlerin yerini almada başarılı olmuştur. Avrupa'daki öğretmenlerin çoğu (%90), ders hazırlama sürecinde bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmaktadır. Bilgisayar kullanan okulların %80'den fazlası, İngiltere, Slovenya, Hollanda, Kıbrıs, İrlanda, Lüksemburg, İsveç, Norveç ve Portekiz'de bu teknolojileri sınıflarda kullanmaktadır. Ancak Yunanistan, Macaristan ve Slovakya gibi ülkelerde bu oran %20'ye kadar düşmektedir. Hemen hemen tüm Avrupa okullarında internet erişimi bulunmaktadır. Avrupa'da öğrenme süreçlerinde bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmayan öğretmenlerin oranı çok düşüktür ve bu oran tüm öğretmenlerin %7'sinden azını oluşturmaktadır (Korte ve Hüsing, 2006). Avrupa Birliği ülkeleri, okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerine yatırım yapmış ve bu yatırımlar ekipman, bağlantı alt yapısı, profesyonel gelişim ve dijital öğrenme içeriği gibi alanları kapsamaktadır (Motteram, 2013).

E-öğrenmenin eğitim açısından sağladığı çeşitli avantajlar şu şekildedir (Amer, 2007; Klein and Ware, 2003; Al-Kayed, 2020):

- ✓ Zaman ve mekân konuları dikkate alındığında esnek bir yapıya sahiptir. Her öğrenci kendisine uygun olan mekânı ve zamanı seçme imkânına sahiptir. E-öğrenmenin benimsenmesi, kurumlarla birlikte öğrencilere veya öğrenenlere öğrenme bilgilerinin sunulması veya alınmasında zaman ve mekân konusunda büyük bir esneklik sağlar.
- ✓ E-öğrenme, büyük miktarda bilgiye kolay erişim sayesinde bilgi ve niteliklerin etkinliğini artırır.
- ✓ Tartışma forumlarının kullanımıyla öğrenciler arasında ilişki kurma fırsatı sağlar. Bu şekilde, e-öğrenme, diğer öğrencilerle konuşma korkusu gibi katılımı engelleyebilecek engelleri ortadan kaldırarak öğrencileri birbirleriyle etkileşime teşvik eder. Öğrenciler arasında etkileşimi artırır. E-öğrenme ile iletişim kolaylaşır ve öğrenmeyi sürdüren ilişkileri geliştirir.
- ✓ E-öğrenme, öğrencilerin seyahat etme ihtiyacı olmadığından maliyet açısından ekonomiktir. Ayrıca, birçok binaya ihtiyaç duymadan maksimum sayıda öğrenciye öğrenme fırsatı sunması bakımından da maliyet etkin bir çözümdür.

- ✓ E-öğrenme her zaman bireysel öğrenci farklılıklarını dikkate alır. Örneğin, bazı öğrenciler dersin belirli bölümlerine odaklanmayı tercih ederken, diğerleri tüm dersi tekrarlamaya hazırdır.
- ✓ E-öğrenme, öğretim elemanları, eğitimciler, kolaylaştırıcılar, laboratuvar teknisyenleri gibi akademik personel eksikliklerini telafi etmeye yardımcı olur.
- ✓ E-öğrenme, öğrencilere kendi hızlarında ve hızlarında çalışma olanağı sağlar. Örneğin, asenkron bir şekilde her öğrencinin kendi hızında ve hızında çalışmasına izin verir.

Sonuç olarak, e-öğrenmenin birçok avantajı bulunmaktadır. Esneklik sağlamasıyla öğrencilerin zaman ve mekân konusunda özgürlük kazanmasına olanak tanır. Büyük miktarda bilgiye kolay erişim imkânı sunar ve öğrenciler arasında iletişimi ve iş birliğini teşvik eder. Ayrıca maliyet etkin bir çözüm olarak seyahat ihtiyacını ortadan kaldırır ve birçok öğrenciye eşit öğrenme fırsatı sunar. Bireysel öğrenci farklılıklarını dikkate alır ve öğrencilerin kendi hızlarında öğrenme imkânı sağlar. Tüm bu avantajlar, e-öğrenmeyi eğitim alanında değerli bir araç haline getirir ve öğrencilerin daha etkili ve verimli bir şekilde bilgi ve beceri kazanmalarını sağlar.

2.1.3. Sanal Öğrenme Ortamları

Yıllar içinde, insanlar eğitimi modern araçlara uyarlama konusunda çeşitli teknolojiler kullanmışlardır. Kişisel bilgisayarlar (PC) ve mobil cihazlar kullanılarak gerçekleştirilen çevrimiçi eğitim, son yıllarda çok popüler hale gelmiştir. Modern öğrenme platformları, içeriğe erişim için paylaşım, izleme, kişiselleştirilmiş deneyim ve farklı istemci uygulamaları (masaüstü, mobil, web tabanlı) gibi özellikler sunmaktadır (Jovanović ve Milosavljević, 2022). İnternet ve ilgili teknolojilerin hızla ilerlemesi, toplumda çeşitli dönüşümlere yol açmıştır. Bu ilerlemelerle birlikte, dijital dönüşüm kavramı ve buna uygun ekipmanların gelişimiyle birlikte çeşitli kavramlar ortaya çıkmıştır. Bu kavramlardan biri yapay zekâ (YZ) olup, teknolojinin sunduğu yenilikler arasında yer alırken, toplumun ihtiyaç duyduğu alanlardaki eksiklikleri gidermek amacıyla geliştirilmiştir. Aynı şekilde sanal gerçeklik (VR) ve artırılmış gerçeklik (AR) kavramları da teknolojinin getirdiği yenilikler arasında yer alır ve toplumun ihtiyaçlarına yönelik olarak geliştirilmiştir. Son olarak, sanal evren (Metaverse) kavramı

da teknolojik ilerlemelerin bir sonucu olarak ortaya çıkmış ve toplumun ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla geliştirilmektedir (Ersöz & Bülbül, 2022).

Sanal gerçeklik (VR), kullanıcıların tamamen sanal bir ortamda yer almasını sağlayan bir teknolojidir. Bu teknoloji, bir ortamın kapsamlı bir şekilde bilgisayar destekli bir simülasyonunu oluşturan ve kullanıcının o ortamda bulunması ve etkileşimde bulunması imkânı sağlayan bir teknoloji olarak tanımlanır (Lloyd, Rogerson ve Stead, 2017). Sanal gerçeklik, insanların tepkilerine yanıt veren ve bilgisayar ortamında oluşturulan 3D animasyonlar ve görüntülerden oluşan alternatif bir dünyayı ifade eder (Arslan, Armağan, Sözcü ve Berksoy, 2016). Bu teknoloji, insanların zihinlerinde gerçek bir ortamda bulunma hissi oluşturarak, sanal ortamdaki nesnelere etkileşime geçme imkânı sunar (Çavaş, Çavaş ve Can, 2004). VR teknolojisi, mühendislik problemlerini çözmeye bize yeni ufuklar açmaktadır. Yaklaşık çeyrek asır önce sadece bilim kurgu filmlerinde yer alabileceğini düşündüğümüz bu teknolojiler, insanların yaşamlarına girmesiyle birlikte önemli bir dönüm noktası olmuştur. İnsanlar, artık gerçek dünyanın ötesine geçebilme imkânına sahip olmuşlardır (Bayraktar & Kaleli, 2007).

VR teknolojisinin tam kökenleri hala tartışılmaktadır, ancak modern anlamda bu teknolojiye 1950'li yıllarda rastlanabilir. Sinematograf Morton L. Heilig, 1957 yılında Sensorama adlı bir cihaz geliştirmiştir. Bu cihaz, kullanıcılara sinematik deneyimler sunmak için bir dizi duyuşsal uyararı bir araya getirmiş ve bir kabin içinde kullanılmıştır. Sensorama, kullanıcıların bir filmi izlerken gerçekçi bir şekilde hissetmelerini sağlayan görüntü, ses, hareket, koku ve dokunma gibi özelliklerle donatılmıştır. Cihazın içindeki hareketli koltuk, 3D görüntü ve stereo ses gibi öğeleri kullanarak kullanıcının etkileşimli bir deneyim yaşamasını sağlıyordu. Sensorama'nın 1962 yılında patent alması, VR teknolojisinin ilk adımlarından biri olarak kabul edilir ve modern VR'nin temelini oluşturan duyuşsal deneyimlerin geliştirilmesine yol açar. Bu nedenle Sensorama, sanal gerçeklik teknolojisinin ilk prototipi olarak büyük bir öneme sahiptir (Brockwell, 2016). Bununla birlikte 1960'ların sonlarına doğru bilgisayar bilimcisi Ivan Sutherland, dünyanın ilk başa takılan ekranını geliştirmiştir. Bu başlık, kullanıcının gözlerine takılan bir cihazdır ve gerçek zamanlı olarak sanal bir ortamı görsel olarak deneyimlemesini sağlar. Sutherland'ın geliştirdiği bu başlığın da VR uygulamalarının temelini oluşturduğu düşünülmektedir (Carmigniani vd., 2011). Bu başlangıç noktasından itibaren, VR teknolojisi birçok farklı alanda ilerlemiştir. Tıp,

kimya, biyoloji, akışkanlar dinamiği gibi bilimsel alanlarda VR, karmaşık deneyimlerin simülasyonunu sağlayarak araştırmacılara ve uzmanlara yardımcı olmuştur. Endüstriyel tasarımda, VR, otomobil ve uçak endüstrisi, mimarlık gibi alanlarda ürün geliştirme süreçlerini iyileştirmek için kullanılmaktadır. Savunma endüstrisinde ise askeri eğitim ve simülasyon amaçları için değerli bir araç haline gelmiştir (Panagiotidis, 2021).

Jaron Lanier gibi isimler, VR teknolojisini daha da popülerleştirmiş ve geliştirmiştir. Lanier, SG ürünleri satan ilk şirketi olan VPL Research'in kurucusudur. Bu şirket, VR için veri takımları, eldivenler ve tıbbi, uçuş simülasyonu, otomobil endüstrisi tasarımı ve askeri eğitim gibi alanlarda özel ekipmanlar geliştirmiştir (Firth, 2013). 1980'lerin ortalarında, sanal gerçekliğin gelişimine katkıda bulunan çeşitli teknolojiler bir araya gelerek gerçek VR sistemlerinin ilk kez oluşturulmasını sağlamıştır. Bu dönemde, Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nde (MIT) başlangıçta kullanıcıların etkileşimli olarak 3D grafik nesnelere el pozisyonlarına uygun bir şekilde yerleştirdiği sınırlı bir üç boyutlu sanal çalışma alanı geliştirilmiştir. Bu çalışma alanı, kullanıcının ellerini kullanarak mekânsal olarak konumlandırılan 3D grafik nesnelere etkileşimli bir şekilde manipüle etme imkânı sunmuştur. Bu önemli gelişme, sanal gerçeklik teknolojisinin daha da ilerlemesi ve kullanıcıların sanal ortamda etkileşimli deneyimler yaşaması için önemli bir adım olmuştur.

1987 yılında NASA'nın sanal gerçeklik projesinde çalışmış olan Robert Stone, İngiltere'nin Ulusal Gelişmiş Robotik Merkezi'nde 1993 yılında ilk endüstriyel sanal gerçeklik ekibini kurarak önemli bir adım atmıştır. Robert Stone'ın girişimleri, sanal gerçekliğin endüstriyel alanda kullanımını yaygınlaştırarak teknolojinin ilerlemesine önemli katkılar sağlamıştır (Stone, 1991). Oculus adlı bir sanal gerçeklik geliştirme şirketi, 2012 yılında Rift adını verdikleri yeni bir VR cihazını tanıtarak önemli bir adım atmıştır. Bu cihaz, sanal gerçeklik teknolojisinde geleceğe dönük tasarım ve yaklaşımların başlangıcı olarak kabul edilmektedir. Bu dönemden sonra Sony, Sega, HTC, Samsung, Google ve diğer birçok multimedya ve teknoloji şirketi, hafif ve kullanımı kolay VR kulaklıklarını piyasaya sürmeye başlamışlardır. VR kulaklıkları, kullanıcıların 3D dünyalara adım atmalarını, etkileşimde bulunmalarını ve gerçeklikten farklı deneyimler yaşamalarını sağlayarak sanal gerçeklik teknolojisini daha geniş kitlelere ulaştırmıştır (Soysal, 2023).

SG teknolojisinin aşamalı gelişimiyle birlikte artırılmış gerçeklik (AR) ortaya çıkmıştır. AR ve SG terimleri sıklıkla bir arada kullanılsa da aralarındaki farklar dikkate değerdir. VR, tamamen farklı bir gerçeklik yaratırken, AR yaşanmış gerçekliği sanal nesnelere birleştirerek onun üzerine inşa eder (Hecht, 2016). Bir başka terim olan karma gerçeklik (MR), AR'nin sanal içeriğinin geliştirilmiş bir versiyonunu ifade eder. Son olarak, genişletilmiş gerçeklik (XR) literatürde belirtilen tüm gerçeklik teknolojilerini kapsayan genel bir terimdir. Bu terimler, gerçeklik teknolojilerinin farklı aşamalarını ve özelliklerini tanımlayarak kullanıcılara farklı deneyimler sunmaktadır. VR, tamamen sanal bir dünya sunarken, AR gerçek dünyayı sanal unsurlarla zenginleştirirken ve MR ise bu iki teknolojiyi sentezleyerek daha gelişmiş bir deneyim sağlar. Bu ilerlemeler, kullanıcıların etkileşimde buldukları ortamlarda daha fazla bağlantı ve gerçeklik hissi yaşamalarına olanak tanır (Uygun & Girgin, 2022). Sonuç olarak, VR ortamları öğrencilere benzersiz ve etkileyici bir öğrenme deneyimi sunar. Bu ortamlar öğrencilerin etkileşimli olarak katılabileceği, gerçek dünyaya benzeyen sanal dünyaları yaratır.

2.2. İngilizce Öğrenmede Sanal Gerçeklik Uygulamaları

İngilizce öğrenme sürecinde, öğrenme ortamıyla ilgili çeşitli faktörlerin sorunlara neden olabileceği bilinmektedir. Örneğin, kalabalık sınıf ortamları, sınıf büyüklüğü, sabit sandalye ve masaların bulunması, sınıf içindeki alanın sınırlı olması gibi unsurlar, İngilizce öğretiminde başarıyı olumsuz etkileyebilir (Songbatumis, 2017). Bu nedenle, sınıf ortamının fiziksel yapısı, İngilizce öğrenme sürecini de etkileyebilir. Öğrencilerin etkili bir şekilde İngilizce dilini öğrenebilecekleri bir öğrenme ortamının oluşturulması, onların daha başarılı olmalarına yardımcı olabilir. İngilizce öğretimi sürecinde sınıf içinde kullanılan materyaller ve içeriklerin otantik yapıda olması da büyük bir önem taşır. Bu materyaller, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olarak seçilmeli ve öğrenme sürecinde aktif bir rol almalarını teşvik etmelidir (Calvo, 2007). Öğrencilerin kendi öğrenme sorumluluklarını üstlenmeleri, aktif bir öğrenme deneyimi yaşamaları için gereklidir. Ayrıca, öğrenme ortamında mümkün olduğunca çeşitli materyallerin kullanılması, öğrenmenin daha anlamlı ve kalıcı olmasını sağlayabilir (Ertürk ve Üstündağ, 2007). Bu çerçevede, gerçek yaşamda kullanılan örnekler, otantik Metinler, interaktif materyaller, video ve ses kaynakları gibi çeşitli materyallerin kullanılması, öğrencilerin dil becerilerini geliştirirken aynı zamanda motivasyonlarını

artırabilir ve öğrenme sürecini daha etkili hale getirebilir. Sanal Gerçeklik, öğrencilerin İngilizce'yi daha etkili bir şekilde anlamalarına, öğrencilere keyifli bir öğrenme ortamı sunan onların özerk öğrenme aracılığıyla İngilizce becerilerini geliştirebilmelerine olanak sağlayabilir. Öğrenciler, Sanal Gerçeklik ortamında gerçek dünya deneyimleri yaşayarak, İngilizceyi doğal bir şekilde kullanma fırsatı bulabilirler. Sanal Gerçeklik sayesinde, öğrenciler İngilizce dilini etkileşimli bir şekilde pratik edebilir, gerçek hayatta karşılaşılabilecekleri durumları simüle edebilir ve böylece dil becerilerini geliştirebilirler. Sanal Gerçeklik, öğrencilere etkileşimli bir öğrenme deneyimi sunar ve öğrenme sürecini daha eğlenceli ve etkili hale getirir. Bu şekilde, öğrencilerin İngilizce becerilerini geliştirmek için daha fazla motivasyon ve ilgi duymaları sağlanır (Utami vd., 2021). İngilizce öğretim pratiğinde, VR teknolojisinin kullanımı, bilişsel dünya, algı dünyası ve bilgi sistemi oluşturma arasında doğal bir bağlantı kurmayı mümkün kılar. Böylelikle, öğrenciler kendi isteklerine ve ihtiyaçlarına göre deneysel öğrenmeye katılabilecekleri öğrenme durumları oluşturabilirler ve bu etkinlikler öğrencilerin özerkliklerini maksimize ederek öğrenme etkilerini etkili bir şekilde artırabilir (Zhou, 2020).

VR teknolojisi, eğitim açısından, gerçek dünyada pratik veya mümkün olmadığında kişisel deneyim ve katılımın çok önemli bir yönünü sunabilir. Bu doğrultuda, dil eğitimi için çeşitli VR uygulamaları geliştirilmiştir. Özellikle dil öğreniminde, öğrencilere gerçek dünyadaki deneyimleri yaşama ve katılma imkânı sağlamak, öğrenmeyi daha etkili ve ilgi çekici hale getirebilir. Bu sayede öğrenciler, gerçek hayatta zor veya pahalı olan deneyimleri sanal olarak yaşayabilir ve dil becerilerini pratik yapma fırsatı bulabilirler. Sanal gerçeklik, dil öğrenme sürecini daha etkileşimli, keyifli ve etkileyici hale getirerek öğrencilerin motivasyonunu artırabilir (Panagiotidis, 2021). VR teknolojisi, dil öğretiminde kullanımı yeni bir olgu olmasına rağmen, özellikle kelime dağarcığı ve dil becerileri öğretimi bağlamında VR ve benzeri teknolojilerin sunduğu faydaların önemini ortaya koymaktadır.

Dil öğrenmesi bağlamında, sanal gerçeklik teknolojisinin sosyal ağlar için en umut verici kategorisi, gerçek hayata benzer etkileşim imkânı sunmasıdır. Shih (2015) Google sokak görüntüsünü kullanarak kullanıcıların kişisel avatarlarını kontrol ettikleri üç boyutlu bir sanal ortam oluşturmuştur. Bu sayede kullanıcılar, iletişim ve kültür öğrenimi için yenilikçi, etkileşimli ve gerçek dünya bağlamına erişim sağlamışlardır. Sanal disiplinlerarası bir yaklaşım bağlamında, Arvanitis ve Panagiotidis (2008) açık bir

OpenSim platformu üzerinde ağırlıklı olarak sözlü ve yazılı becerilerin geliştirilmesi için iki senaryo (bir müze ve bir alışveriş merkezi ziyareti) önermiştir. Dobrova ve Labzina (2016) Samara Devlet Teknik Üniversitesi'nde VT teknolojisine dayalı yeni bir İngilizce dersi tasarlamışlardır. Bu tasarlanan ortam, öğrencilerin gerçek bir etkileşim yaratmalarını sağlayan, belirli bilgileri alabilecekleri, etkileşim kurabilecekleri ve çeşitli projeler gerçekleştirebilecekleri bir durumsal etkileşim sunmaktadır. Bu eğitim ortamında, sanal gerçeklik öğrencilere geleneksel yöntemlerle anlaşılamayan ve açıklanamayan olayları ve durumları simüle ederek gerçek dünyanın bir parçası haline getirmelerine yardımcı olmaktadır.

VR teknolojisinin dil eğitimi alanında potansiyel faydaları birçok akademisyen tarafından sunulmuştur (Dalton & Devitt, 2016; Lan, 2015; Zheng vd., 2022). Li vd. (2021), VR'nin öğrencilerin dinleme, konuşma, yazma ve kültürlerarası iletişim yeteneklerini geliştirmede oldukça etkili olduğunu belirtmiştir. Sanal gerçeklik destekli dil öğrenmenin etkililiğinin en önemli özelliği, 3D simülasyon teknolojisi veya 360° küresel video teknolojisi ile güçlendirilen yeni ve sürükleyici kullanıcı arayüzüdür. Öğrenciler, kendi sanal karakterlerini oluşturabilmişlerdir (Peterson, 2010). Bu da öğrencilerin öğrenme sürecinden daha fazla keyif almalarına (Lan, 2014; Yang vd., 2010) ve öğrenmeye yönelik motivasyonlarının artmasına olanak sağlar (2013; Yang vd., 2020). Sanal gerçeklik, öğrencilerin farklı kültürel veya coğrafi bağlamlara yerleşmelerine olanak sağlar. Bu nedenle, fiziksel sınıfların sınırlamalarını aşabilir ve dil öğrenenlerin yarı-gerçekçi veya kısmen gerçekçi bağlamlarda öğrenmeyi deneyimlemelerini teşvik edebilir (Shih, 2015). Bu bilgiler ışığında, sanal gerçeklik teknolojisinin dil öğrenimi alanında önemli bir araç olarak gelecekte daha da yaygınlaşması beklenmektedir. Sanal gerçeklik, öğrencilere interaktif bir öğrenme deneyimi sunarak dil becerilerinin gelişimine katkıda bulunur. Öğrenciler, sanal ortamlarda gerçek hayatta karşılaşılabilecekleri durumları simüle ederek iletişim becerilerini pratiğe dökebilirler. Ayrıca, sanal gerçeklik ortamlarında kullanıcılar anonimlik avantajına sahiptir, bu da dil öğrenenlerin utanma veya sosyal kaygı gibi engelleri aşmalarına yardımcı olur. Öğrenciler, sanal gerçeklik ortamlarında hatalar yapabilir, geri bildirim alabilir ve bunları gerçek dünyaya taşıyarak dil becerilerini daha hızlı ve etkili bir şekilde geliştirebilirler. Dolayısıyla sanal gerçeklik teknolojisi dil öğrenimi alanında önemli bir potansiyele sahiptir.

Ayrıca, VR ortamlarında katılımcının sanal temsilcisi olan avatar, dil öğrenenlere anonimlik sağlayarak utanmalarını önlemekte ve böylelikle öğrencilerin dil öğrenme sürecinde daha fazla katılım ve öz-etkililik sergilemelerini desteklemektedir (Chen, 2020). Avatarlar, öğrencilere gizli güvenlik sağlayarak gerçek hayatta karşılaşılabilecekleri sosyal kaygıdan kaçınmalarına olanak tanır (Chen, 2014). VR, dil öğrenenlere nispeten güvenli ve rahat bir ortamda pratik yapma imkânı sunarak, başkalarının yargısı olmadığı için öğrencilerin daha rahat hissetmelerine katkıda bulunabilir (Ebadi & Ebadijalal, 2020). Sanal evren, kültürlerarası 3D çevrimiçi bir ortam olarak, İngilizce öğrenenlere avatar tabanlı algısal öğrenme yoluyla amaçlı sanal çevrimiçi etkinliklere katılma imkânı sunar (Zheng vd., 2009). Ayrıca, kullanıcı katılımının yüksek düzeyi genellikle sanal ortamlarda daha fazla özgürlük ve etkili manipülasyon anlamına gelir (Schwienhorst, 2002). İngilizce öğrenenler, yüksek düzeyde kendi kendini etkileme temelinde sanal İngilizce alanlarında performans, turizm ve sergilere çalışabilirler, bu da doğrudan öğrenme sonuçlarını etkileyebilir veya dolaylı olarak etkileyebilir (Kye vd., 2021). İlginç bir şekilde, öğrenen katılım derecesi Metaverse teknolojisinin kullanımının başlangıç döneminde düşebilir. Bazı öğrenenler, etkileşimli bir sanal ortamda İngilizce öğrenme konusunda engellenmiş hissedebilir, ancak cazip ve kapsayıcı bir çevrimiçi platforma uyum sağlayabilirler (Thorne ve Macgregor, 2018).

Artırılmış Gerçeklik, dil eğitiminde çeşitli amaçlarla kullanılmaktadır. Örneğin, öğrencilerin kampüs turları oluşturması (Reinders, Lakarnchua ve Pegrum, 2015) veya bir hikâyeye ile ilgili ipuçlarını bulmak için bir kasabada dolaşarak konuma dayalı oyunlara katılması için AG uygulamaları kullanılmıştır (Holden & Sykes, 2011). Araştırmalar, AG uygulamalarının yabancı dil öğretiminde öğrencilerin kelime öğrenmelerine yardımcı bir araç olarak kullanılabileceğini göstermektedir (Akçayır ve Akçayır, 2016a). Aynı şekilde, AG uygulamalarıyla öğrencilerin okuma, konuşma ve dinleme becerilerinin gelişebileceği sonucuna ulaşılmıştır (Taşkiran, Koral ve Bozkurt, 2015). Yabancı dil öğrenen üniversite öğrencilerinin dil sınıflarında AG temelli öğrenme materyallerinin kullanımına ilişkin yapılan bir çalışmada öğrencilerin bu yaklaşımı oldukça motive edici ve eğlenceli buldukları belirlenmiştir (Taşkiran, 2018). Ayrıca, dil öğrenme sürecinde kelime öğretimi açısından AG uygulamalarının etkili olduğu gözlemlenmiştir. AG uygulamalarının öğrenci performansını artırdığı ve öğrenci

motivasyonunu yükselttiği de başka bir çalışmanın sonucudur (Çakır, Solak ve Tan, 2015).

Sanal gerçeklik destekli öğrenme ortamlarının üçüncü yenilikçi özelliği, CMC teknolojisi kullanılarak oluşturulan senkron etkileşimli ortamları içermektedir. Öğrencilere hem senkron hem de asenkron etkileşimler için sesli, görsel ve Metin tabanlı iletişim yöntemleriyle çoklu modlu iletişim imkânı sunulmaktadır (Chen, 2016). Sosyal etkileşim, ikinci dil öğrenme sürecinde temel bir yol olarak kabul edilmektedir (Yu & Lee, 2016). VR alanındaki çoklu iletişim modları, öğrencilere fiziksel dünyanın mekânsal veya zamansal sınırlamalarını aşmalarında yardımcı olabilir ve hedef dil öğrenimi için daha otantik bağlamlar sunabilir (Lan, 2015; Shih, 2015). Sanal karakterlerden gelen otantik hedef dil etkileşimleri ve anlık geri bildirimler, öğrencilerin kelime dağarcığını ve pragmatik yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olabilir (Tai vd., 2020).

Sonuç olarak, İngilizce öğreniminde VR teknolojisinin kullanımı birçok fayda sağlamaktadır. VR, öğrenenleri benzersiz ve etkili bir şekilde dâhil eden, sürükleyici ve etkileşimli bir öğrenme ortamı sunmaktadır. 3D simülasyon teknolojisi, sanal ortamlar ve avatarların kullanılması, öğrencilerin gerçek hayat durumlarını deneyimlemelerine, farklı kültürel bağlamları keşfetmelerine ve dil becerilerini geliştirmelerine olanak tanır. Ayrıca, VR, çeşitli iletişim modları aracılığıyla senkron ve asenkron iletişimi mümkün kılarak, otantik dil etkileşimlerini ve anlık geri bildirimleri kolaylaştırır. Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte, VR'nin İngilizce dil öğrenimini devrimleştirmede ve öğrenenlere yenilikçi ve sürükleyici eğitim deneyimleri sunmada giderek daha önemli bir rol oynayacağı açıktır.

2.3. Metaverse

“Meta” ve “universe” kelimelerinin birleşimiyle oluşturulan Metaverse (Cheng vd., 2022), eğlence ötesinde yeni bir sınıf gelişmiş sosyal etkileşimin ortaya çıkmasıyla oluşturulmuştur (Wright vd., 2008). Türkçe karşılığı net olmayan bu kavram için “öte evren” kelimesi önerilmiştir (Çelik, 2022). Metaverse, sanal ve gerçek dünyaların etkileşim halinde olduğu geniş bir dijital ortamı ifade eder ve bu kavram, teknolojik gelişmelerle birlikte insanların hayatlarında daha fazla varlık göstermektedir. Kullanıcıların, bütünleştirici ve etkileşimli bir deneyim sunan avatarları (sanal kimlikler) ile etkileşime girebildiği bir siber ortamdır (Ko vd., 2021). Bu ortam,

kültürel, bilgi ve ekonomik üretim için etkileşim fırsatları sunan, farklı gelişmiş teknolojilerin entegre kullanımını destekleyen yeni bir gerçeklik ve işbirliği ortamı yaratır (Kuş, 2021).

Metaverse, ilk kez 1992 yılında Snow Crash (Parazit) adlı bir bilim kurgu romanında kullanılmıştır (Stephenson, 1992). Metaverse teknolojisinin, internetin bireysel kullanımıyla birlikte ortaya çıktığı söylenebilir. Metaverse'in en önemli unsurlarından biri olan Proof of Work protokolü, Bitcoin blok zinciri tarafından 1993 yılında başlatılmıştır (Taş ve Kiani, 2018). Dijital ikiz, gerçek dünya ürünlerinin tasarlanması, geliştirilmesi ve test edilmesi amacıyla oluşturulan sanal bir ortamdır. Bu bağlamda, dijital ikiz Metaverse için önemli bir rol oynamaktadır (Yukcu ve Aydın, 2020). Metaverse'in ilk örneği olarak 2003 yılında "Second Life" ortaya çıkmıştır. Bu, katılımcılar tarafından oluşturulan bir çevrimiçi dünya olarak tanımlanır (Ondrejka, 2004). Second Life, avatarlar aracılığıyla sanal bir ortamda gerçekleştirilen senaryoya dayalı bir oyundur. Katılımcılar, Second Life üzerinde diğer kullanıcılarla iletişim kurabilir, eğitim alabilir ve arkadaşlıklar kurabilir. Oyunda kendi benzersiz sanal para birimi bulunmaktadır ve bu sanal para gerçek para birimine çevrilebilmektedir. 2006 yılında ise "Roblox" adlı oyun piyasaya sürülmüştür. NFT, 2012 yılında ortaya çıkmıştır. NFT, takas edilemez bir jeton olarak tanımlanır. 2015 yılında ise Decentraland adlı sanal evren piyasaya sürülmüştür. Cline'in (2011) Ready Player One (Başlat) adlı kitabının 2018'de film olarak uyarlanmasıyla Metaverse konusu insanlar için daha somut ve ilgi çekici hale gelmiştir. Bu kitap ve film, Metaverse'in hayal edilen dünyasını daha da tanıtarak, büyük bir ilgi uyandırmıştır. Meta olarak bilinen bu yeni dijital gerçeklik, Facebook tarafından internetin "gelecek nesli" olarak tanımlanmıştır (Huynh-The vd., 2022). 2021'de Facebook, adını "Meta" olarak değiştirmiştir. Son olarak, Microsoft Mesh, süreci farklı boyutlara taşımıştır. Microsoft Mesh, bireylere mekândan bağımsız olarak sosyal, iş ve eğitim yaşamlarını yapay zekâ desteğiyle yerine getirebilecekleri bir ortam sunmaktadır (Upadhyay ve Khandelwal, 2022). Sanal evren alanında öncü olan Meta'nın kurucusu Mark Zuckerberg, Metaverse ortamının gelecek 5 ila 10 yılda yaygınlaşacak bir teknoloji haline geleceğini ve fiziksel gerçekliğimizin dijital evrenle birleşeceğini belirtmiştir (The Verge, 2021). Başka bir deyişle, insanların çalıştığı, oynadığı ve sosyalleştiği alternatif bir dijital gerçekliğe vurgu yapılmıştır.

Metaverse, çoklu kullanıcıların avatarlar aracılığıyla etkileşimde bulunduğu ve çevrimiçi ortamda yapay toplumlar oluşturmaya eğilimli olduğu, sürükleyici üç boyutlu

(3D) bir sanal gerçeklik ortamıdır (Díaz vd., 2020). Sanal gerçeklik, insanların günlük aktiviteleri ve ekonomik yaşamlarını avatarlar aracılığıyla gerçek dünyaya bir metafor olarak katıldığı bir ortamdır (Kye vd., 2021). Metaverse, işbirliği için engeller olmadan sosyal, ekonomik ve kültürel faaliyetlerin gerçekleştirildiği bir dünyayı ifade eder (Jovanović ve Milosavljević, 2022). Fiziksel dünyadan farklıdır. Metaverse'lerin tam olarak tanımlanmış bir tanımı yoktur (Davis vd., 2009). Kullanıcıların istedikleri kişiliği ve hayatı tasarlayabilme özgürlüğüne sahip olan çok oyunculu sanal dünya oyunları, Metaverse evreni için atılan önemli bir adımı temsil etmektedir. Örneğin, Second Life oyunu, kullanıcılara istedikleri gibi avatarlar oluşturma imkânı sunarak (saç, kilo, boy vb.), gerçek hayatta olduğu gibi istedikleri eğitimi veya mesleği edinme, üretme ve bunları satın alma veya satma gibi fırsatlar sunan, aynı zamanda diğer kullanıcılarla etkileşim halinde olunan bir sanal dünya oyunudur. Müzeler, okullar, kafeler gibi mekânları içeren bu oyun, Metaverse dünyasını daha iyi anlamak için iyi bir örnektir. Minecraft, Pokemon GO, Decentraland, Roblox, Fortnite vb. gibi oyunlar, Metaverse dünyasını anlamak için önemli örnekler arasında sayılabilir. Metaverse kavramının temelleri önceleri bilim kurgu kitaplarıyla atılmış, oyunlarla denemeleri yapılmış olmasına rağmen, günümüzde geniş çaplı uygulamalarla devam ettiği gözlemlenmektedir (Akkaya ve Şengül, 2022).

Sanal gerçeklik metaversleri, temel olarak etkileşim, bedenleştirme ve süreklilik gibi üç önemli özelliğe sahiptir (Kye vd., 2021). İlk olarak, etkileşim kullanıcıların avatarları aracılığıyla Metaverse içerisinde diğerleriyle etkileşimde bulunmasını ve iletişim kurmasını sağlar (Yen vd., 2013). Kullanıcılar, gerçek dışı nesnelere etki edebilir ve diğerlerinin düşünce ve davranışları üzerinde etkide bulunabilir; avatarların görünümü kullanıcıların varlık duygusunu ve sanal takımlarda elde ettikleri sonuçları yansıtabilir, bu da karşılıklı bir ilişkidir (Díaz vd., 2020). Etkileşim, kullanıcıların ne ölçüde katılım sağlayabileceği anlamına gelir; bu bireysel veya küresel etkileşimin olasılığını genişletir (Díaz vd., 2020). İkinci olarak, bedenleştirme, avatarların kullanıcıları Metaverse içinde temsil ettiği anlamına gelir (Blascovich, 2002). Bu, katılımcıların varlığını, varsayımsal ortamını ve avatarların çevreyle etkileşimini simgeler. Daha gerçekçi bir temsil, varlık duygusunu ve kendini kaybetme hissini güçlendirir ve kullanıcıların yüz yüze etkileşimlere kıyasla Metaverse'de daha fazla bağlanma sağlar (Blascovich, 2002). Üçüncü olarak, süreklilik, verilerin (örneğin konum, konuşmalar, mülkiyet nesnelere) kaydedilmesinin devamlılığını sağlar. Ayrıca,

katılımcılar sanal dünyaya yeniden bağlandığında veya bağlantı kurulmadığında verilere kolayca erişebilirler (Abu-Salih, 2022). Metaverse platformu, kullanıcıların sanal dünyadan ayrıldıktan sonra bile işlevini sürdürmeye ve geliştirmeye devam eder (Almarzouqi vd., 2022).

Görüldüğü üzere, Metaverse son yıllarda hızla gelişen bir kavram haline gelmiştir ve dijital dünya ile gerçek dünyayı bir araya getirme potansiyeli taşımaktadır. İnternetin evrimiyle birlikte ortaya çıkan Metaverse, bireylerin sosyal, iş ve eğitim yaşamlarını tamamen farklı bir boyuta taşıma imkânı sunar. Facebook'un adını Meta olarak güncellemesi ve Microsoft Mesh'in yenilikçi çözümleri, Metaverse kavramının yaygınlaşması ve benimsenmesi için önemli adımlardır. Bu yeni dijital dünya, bireylerin deneyimlerini zenginleştirme ve daha bağlantılı bir dünyada yaşama potansiyeli sunmaktadır.

2.3.1. Metaverse'de Öğrenme Ortamı

Metaverse konusunun yükselişiyle, Metaverse'in eğitime uygulanmasının faydaları giderek daha fazla tanınmaktadır. Bu varsayımları test etmek amacıyla bazı üniversiteler Metaverse eğitimiyle deneyler yapmaya başlamışlardır. Bu uygulamalar katılımcılara sürükleyici deneyimler aracılığıyla akademik belleği güçlendirme ve eğitim verimliliğini artırma amacını taşımaktadır. Örneğin, Stanford Üniversitesi'nde Profesör Jeremy Bailenson, "Neuromancer" adlı romanın etkisiyle tamamen sanal gerçeklikte geçen bir ders olan "Virtual Human"ı kurmuştur. "Virtual Human" dersi, tüm öğrencilerin mekân kısıtlamalarını aşmasına imkân tanımaktadır. Sanal gerçeklik başlıklarına göre, "sınıfları" dünyanın herhangi bir yerinde ortaya çıkabilir. Öğretim faaliyetleri tamamen sanal gerçeklikte gerçekleştirilir. Sınıf bir müze, laboratuvar, denizin altı veya hatta tehlikeli bir krater olabilir. Sürükleyici deneyimler içinde, öğrenciler daha önce sadece hayal güçlerinde var olan bir şeyi deneyimleyebilirler. Ayrıca, Embry-Riddle Havacılık Üniversitesi'nde havacılık kazaları ve güvenlik incelemeleri ana derslerden biridir. Okul yöneticisi, sanal bir çarpışma laboratuvarı oluşturmayı ve üniversiteyi yeni bir Metaverse Üniversitesi haline getirmeyi denemektedir. Sanal uçak kontrol odasında, öğrenciler uçuş kazalarına şahit olabilir, pilotlar ve hava trafik kontrol merkezleri arasındaki diyalogları duyabilir ve acil durum müdahale önlemlerini değerlendirme, kaza sahnelerini inceleme ve veri toplama gibi faaliyetlerde bulunabilirler (Lin vd., 2022). Birçok üniversite, tıp ve dil eğitimini

Metaverse ortamında gerçekleştirme yoluna gitmektedir. Bu şekilde, katılımcılar farklı ülkelerden gelen öğrencilerle etkileşim kurarak eğitim alma imkânı bulmaktadır. Bu durum, eğitimde fırsat eşitliğine destek sağlamaktadır. Ayrıca, tıp eğitiminin önemli bir parçası olan anatomi dersinde, öğrencilerin konuyu daha iyi anlamalarını sağlamak amacıyla genişletilmiş gerçeklik teknolojisi tercih edilmektedir. Böylece öğrenciler, kitaplar, modeller veya kadvralar yerine sanal gerçeklik aracılığıyla anatomi öğrenmenin daha ilgi çekici olduğunu düşünebilmektedirler (Altunal, 2022). Orta Doğu Teknik Üniversitesi, üç boyutlu Metaverse dünyasına adım atmıştır. Katılımcılar, avatarlarıyla birlikte sanal gerçeklik gözlükleri kullanarak sanal bir ortamda eğitim almaktadırlar (ODTÜ, 2021).

Metaverse, sınırsız ve istenilen şekilde tasarlanabilme özelliği sayesinde eğitim-öğretim ortamlarının bir amfi veya laboratuvar gibi sanal olarak oluşturulmasını mümkün kılar. Fiziksel ortama benzer olan bu sanal ortamlar, bireylerin daha etkin ve verimli bir şekilde hareket etmelerini sağlar. Metaverse ortamında öğrenme süreci, öğrenenler için bir motivasyon kaynağı olabilir. Edinilen bilgiler, bu ortamda daha etkileşimli ve eğlenceli bir şekilde paylaşılabilir. Ayrıca, öğrenenlerin dijital okuryazarlık becerilerini geliştirme imkânı da sağlar (Diaz, vd., 2020). Metaverse sayesinde farklı bir öğrenme deneyimi yaşayan öğrenenler, keşfedebilme, farklı katılımcılarla iletişim kurabilme, sosyalleşebilme ve işbirlikli çalışmalara dâhil olabilme gibi imkânlara sahip olurlar (Liu ve Zhang, 2012). Holloway-Attaway ve Vipsjö (2020, s. 177) tarafından yapılan bir çalışma, Metaverse ortamının coğrafi kısıtları aşarak etkileşimli bir eğitim-öğretim sürecinin ilerletilebileceğini vurgulamaktadır. Ayrıca Rodrigues ve Bidarra (2014), artırılmış gerçeklik sayesinde soyut kavramların somutlaştırılmasına, öğrenenlerin eleştirel düşünme ve yaratıcılık becerilerinin geliştirilmesine ve gerçek dünyada ulaşılamayan nesne ve durumlar arasındaki ilişkiyi görmelerine olanak tanıdığını belirtmektedir.

Metaverse'in gerçekleştirilmesi, özellikle sanal gerçeklik (VR), artırılmış gerçeklik (AR) ve karma gerçeklik (MR) gibi sürükleyici etkileşimli teknolojilerden ayrı düşünülemez. Arttırılmış gerçeklik, gerçek bir ortamın arka plan olarak kullanıldığı ve üzerine arttırılmış gerçeklik bileşenleri eklenerek kullanıcıların etkileşim kurmasını sağlayan bir teknolojidir. Bu teknoloji, gerçek ve sanal öğelerin bir arada sunulmasını mümkün kılar. Gerçek zamanlı olarak interaktif bir deneyim sunarken gerçek ve sanal nesnelerin birbirleriyle uyumlu bir şekilde hizalanmasını sağlar. Arttırılmış gerçeklik

uygulamaları, öğrencilerin gerçek dünyadan kopmadan öğrenme etkinliklerine katılmalarını ve anlık etkileşim imkânlarıyla öğrenme sürecinin daha etkili, eğlenceli ve anlamlı hale gelmesine yardımcı olur. AG uygulamalarının eğitim sürecinde kullanılması, öğrencilerin, öğretmenlerin, ortamın ve içeriğin gerçek veya gerçeğe yakın etkileşimlerine dayalı deneyimler yaşamalarını sağlar. Öğrenenlere özerk bir şekilde deneyim kazanma imkânı verir ve gerçek hayata ilişkin durumları deneyimleyerek öğrenmelerini sağlar. Bu sayede öğrenme süreci daha etkili ve anlamlı hale gelir (Akçayır ve Akçayır, 2016b).

2.3.1.1. Metaversede Dil Öğrenme Ortamı

Metaverse içindeki sanal dünyalar, öğrenenlerin öğrenme sonuçlarını güçlendirir ve genel olarak kişisel öğrenme deneyimini artırır (Mughal vd., 2022; Niaz vd., 2022). İngilizce eğitimi bağlamında, Metaverse öğrenenlere sanal dünyalarda akranlarıyla İngilizce bilgisini ve söylemlerini inşa etme imkânı sunar, bu da öğrenenlerin İngilizce akademik başarılarını artmasına olanak sağlar (Henderson vd., 2012). Dolayısıyla, Metaverse tabanlı İngilizce öğrenme, İngilizce öğrenme görevlerini yerine getirmek için uygun bir yol olabilir (Wood ve Gregory, 2018). Özellikle eğitim odaklı Metaverse, gerçek bir sınıfa benzeyen etkileşimli bir öğrenme ortamı yaratır (Fardinpour vd., 2018). İngilizce öğrenenler, bilgilerini fiziksel bir öğrenme ortamındaki gibi karmaşık problemlerin çözümüne uygulayabilirler (Grant vd., 2013). Özellikle İngilizce kelime dağarcığı ve dilbilgisi öğreniminde, sanal ortamlar öğrenenlere eşzamanlı etkileşim ve yetkinlik temelli eğitim sağlayabilir, bu da diğer çevrimiçi dil öğrenme araçlarından oldukça farklıdır (Reisoglu vd., 2017).

Metaverse odaklı eğitim, tüm eğitimcilerin hayallerini geliştirir ve gerçekleştirir (Reisoglu vd., 2017). Öğrenciler, sesli veya Metin tabanlı araçları kullanarak avatarlar aracılığıyla iletişim kurabilirler. Bütünleyici 3D dil öğrenme ortamları, öğrencilerin katılımını artırır ve daha iyi öğrenme performansı sağlar (Ryu vd., 2022). Tercih ettikleri içerikle sanal etkileşim, öğrencilerin sezgi ve istekliliklerini uyandırır. Öğrenciler bilgi paylaşabilir ve çok yönlü geri bildirim alabilirler. Avatarlar aracılığıyla öğrenciler, kültürler arası iletişim düzeylerini ve problem çözme becerilerini geliştirebilirler, bu da öğrencilerin tatmin düzeyini artırır ve İngilizce akademik başarısını getirir (Kye vd., 2021). Ayrıca, eğitimciler sanal sınıf ortamlarında öğrencilere yüksek kaliteli eğitim sunabilir ve öğrencilerin ihtiyaçları tam olarak

karşılabilir (Díaz vd., 2020). Böylece, geleneksel öğretim-öğrenim ilişkileri önemli ölçüde geliştirilebilir.

Metaverse, dil sınıfları gibi çeşitli öğrenme etkinliklerine katılan kullanıcılara etkileyici bir deneyim sunmaktadır (Thorne ve Macgregor, 2018). Fiziksel ve sanal dünyalarda çoklu etkileşim modları, Metaverse’i kullanıcı katılımını incelemek için ideal bir araç haline getirmektedir (Diehl ve Prins, 2008). Bazı öğrenciler fiziksel izolasyon hissi yaşasa da aktif olarak avatarlar oluşturabilir ve diğer avatarlarla sosyal veya eğitimsel etkinliklere katılabilirler (Lee vd., 2022). Çin’deki İngilizce eğitimi bağlamında, 3D avatar etkileşimleri aracılığıyla sanal mekânda yabancı dil olarak İngilizce öğrenme sürecinde kullanıcı katılımının artabileceği görülmektedir (Henderson vd., 2012).

2.4. Yurt İçinde ve Yurt Dışında Yapılan İlgili Araştırmalar

Bu bölümde yabancı dil öğretiminde Metaverse kullanımına ilişkin yapılmış olan ulusal ve uluslararası çalışmalara yer verilmiştir.

2.4.1. Yurt Dışında Yapılan İlgili Araştırmalar

Christoforou (2022) bir eğitim Metaverse dil öğrenme platformu olan IMMERSE’in, İş İngilizcesi öğrencilerinin öğrenme deneyimini nasıl geliştirebileceğini teorik olarak önermeyi amaçlamıştır. Özellikle, platformun sağladığı imkânlar (çeşitli gerçek yaşam bağlamları, yüksek düzeyde etkileşim) ve dil içine dalma uygulamasının temel unsurları (fonksiyonel dil, kültür ve topluluk oluşturma) sayesinde İş İngilizcesi dersini geliştirebileceği ve öğrencilere dil pratiği için daha bağlamsal fırsatlar sunabileceği düşünülmektedir.

AlSaleem (2023) sistemin algılanan denenebilirliği, karmaşıklığı, gözlemlenebilirliği ve uyumluluğuna odaklanarak Ürdünlü genç öğrencilerin dil öğreniminde Metaverse platformlarını kullanmanın verimliliği hakkındaki görüşlerini incelemiştir. Ayrıca Metaverse’in gelecek için uygun olup olmadığı veya şu anda kullanılması gerekip gerekmediği konusunda öğrenci görüşlerini belirlemiştir. Çalışmanın temel amacını gerçekleştirmek için araştırmacı, 2021-2022 akademik yılları boyunca Ürdünde yer alan farklı okullarından 50 lise öğrencisi örnekleminde araştırmayı yürütmüştür. Çalışmada, nitel ve nicel bir yaklaşım benimsenmiştir.

Verilerin elde edilmesinde anket ve görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin çoğu Metaverse platformlarının çeşitli eğitim disiplinlerinde ve alanlarda kullanılabileceğini belirtmiştir. Bu platformun dil bilgilerini geliştirebileceği ve dil kursunu daha keyifli hale getirebileceği yönünde görüşler bildirilmiştir. Ancak, özellikle sözlü dil becerileriyle ilgili olarak, Metaverse platformlarını dil öğrenmede kullanmaya hazır olmak için daha fazla zaman gerektiği vurgulanmıştır. Genç öğrenciler, Metaverse platformunun çeşitli avantajlara sahip olduğunu ve yakın gelecekte sınıfta kullanılabileceğini, bununla birlikte, öğrenmeyi zorlaştırabileceği ve sınıf disiplinini ihlal edebileceği yönünde görüşlere yer vermişlerdir.

Kim, Kim ve Cha (2023) farklı öğrenme platformlarının (geleneksel ve Metaverse) EFL öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkilerini araştırmış ve EFL sınıflarında Metaverse kullanımına ilişkin öğrenci görüşlerini incelemiştir. Bu amaç doğrultusunda kırk beş öğrenci geleneksel ve Metaverse olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Dönem boyunca, geleneksel gruptaki öğrenciler çevrimdışı sınıflarda İngilizce konuşma pratiği yaparken, Metaverse grubundaki öğrenciler bir Metaverse ortamında İngilizce konuşma pratiği yapmıştır. Bulgular, her iki gruptaki öğrencilerin İngilizce becerilerinin önemli ölçüde geliştiğini göstermiştir. Ancak iki grup arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Buna karşın, öğrencilerin çoğunun Metaverse öğrenme platformuna karşı negatif bir tutum sergilediği sonucu elde edilmiştir. Öğrenciler, Metaverse'i kullandıktan sonra özgüvenleri, öğrenme motivasyonları, öz-yönlendirilmiş öğrenmeleri ve öğrenme stratejilerini kullanma konularında olumsuz görüşler bildirmişlerdir.

Im (2022) Kore'de öğrenim gören üniversite öğrencilerinin çevrimiçi İngilizce derslerinde Metaverse kullanımına yönelik bakış açılarını ve tutumlarını incelemiştir. Bu amaçla Metaverse platformu Gather kullanılmıştır. Çalışmaya toplam 36 üniversite öğrencisi katılmıştır. Öğrenciler genel olarak Metaverse platformunun kullanımına yönelik olumlu görüşler bildirmişlerdir. Sonuçlar, katılımcıların dört ders boyunca Gather'a karşı giderek daha olumlu tutumlar sergilediğini göstermiştir. Öğrenciler etkileşim, sanal dünya ve grup etkinlikleri ve avatarların kullanımı açısından Gather platformunun avantajlar sunduğunu, buna karşın Metaverse platformuna ve teknik işlemlere aşina olmamanın da dezavantaj oluşturduğunu belirtmişlerdi.

Shu ve Gu (2023) Edu-Metaverse tarafından güçlendirilen akıllı eğitim modelinin öğrencilerin öğrenmesi üzerindeki etkisini incelemiştir. 60 üniversite öğrencisi ile yürütülen çalışmada nitel ve nicel araştırma yöntemleri bir arada kullanılmıştır. 30 öğrenciden oluşan bir grup deney grubu, diğer grup ise yine 30 öğrenciden oluşan kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Deneyden önce iki grubun İngilizce yeterliliklerini değerlendirmek için bir ön test kullanılmıştır. Aştırma verileri ön ve son testler, görüşmeler ve anket kullanılarak toplanmıştır. Bir dönem süren deneyin ardından, görüşmeler ve anketler yolu ile veriler elde edilmiştir. Edu-Metaverse içinde akıllı eğitim modeline dâhil olan öğrencilerin, geleneksel öğretimde yer alanlara kıyasla, sözlü İngilizce, kelime ve dilbilgisi, okuduğunu anlama, İngilizce-Çince çeviri ve yazma alanlarında daha yüksek puanlar elde ettikleri bulunmuştur.

Hwang (2022), Metaverse'nin çevrimiçi eğitim ortamındaki etkinliğini ve gelecekteki potansiyelini incelemek için bir çalışma gerçekleştirmiştir. Yabancı dil olarak İngilizce öğrenen Koreli üniversite öğrencileri, çalışma için Metaverse sınıflarında ifland uygulamasını kullanmıştır. Derinlemesine analiz yoluyla, bir Metaverse ortamında EFL öğrencilerinin kendilerini yansıtan bir avatarla etkileşimli öğrenme süreçlerine katıldıkları bulundu. Metaverse platformu ifland, oyunlaştırma ve eğitici-eğlenceden yararlanan etkili bir eğitim aracı olabilir. Dahası, varoluşsal karşılaşmalar ve uygulamalı deneyimlerle Metaverse, 2B deneyimler sağlayan Zoom da dâhil olmak üzere çevrimiçi canlı akış platformlarının eksikliklerinin üstesinden gelebilecek 3B öğrenme daldırma düzeyini artırır.

Alemi ve Khatooni (2021) sanal gerçekliğin telaffuz üzerindeki etkisini araştırmışlardır. Araştırmanın çalışma grubunu 18 öğrenci genç yabancı dil öğrencileri (6 ila 12 yaş arası, düşük orta seviye) oluşturmuştur. Bu amaçla, Speech Ace Browser aracılığıyla telaffuza yönelik bir ön test uygulanmıştır. Daha sonra performanslarının daha iyi kontrol edilebilmesi için öğrenciler iki gruba ayrılmıştır. Bir öğretmen tarafından verilen Sanal Gerçeklik Oyunu (VR Oyunları), sanal ortamlarda insan benzeri bir robot ile tasarlanmıştır. Öğrencilerin telaffuz becerileri /ɪ/ ve /i/ ünlüsü ve /ɔ/ ve /u/ ünlüsünden oluşan kelimelerle ölçülmüştür. Araştırmacılar, öğrencilere VR oyunları aracılığıyla 10 adet 90 dakikalık oturumda (haftada iki kez) öğeleri öğretmiş ve farklı telaffuz etkinlikleriyle etkili bir şekilde öğrenmelerine yardımcı olmuşlardır. Son olarak, araştırmacılar son testi uygulamış ve ön test ve son test puanlarını

karşılaştırmışlardır. Araştırma sonucunda sanal gerçekliğin etkili ve zevkli bir İngilizce öğrenme ortamı yaratmada çok etkili ve faydalı olduğunu ortaya koymuştur.

Rendo Echevarría (2023) ilköğretim 6. sınıf öğrencileri üzerinde Artırılmış Gerçeklik (AR) teknolojisinin İngilizce dil öğrenme üzerindeki etkisini analiz etmiştir. Bu amaçla, hikâye anlatımına Artırılmış Gerçeklik eklenerek tasarlanmış bir dizi AR etkinliği ve müfredatın kelime dağarcığı, dilbilgisi yapıları ve ses uyumu üzerinde çalışmayı hedefleyen bir set oluşturulmuştur. Araştırma verileri, ön test-son test, anket ve gözlem yoluyla değerlendirilmiştir. Araştırma sonucu, hikâye anlatımı videoları, resimler ve ses dosyalarını birleştiren AR kullanımının öğrencilerin öğrenme başarıları ve motivasyon düzeyleri üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu göstermiştir.

2.4.2. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Altmışdört (2010) yabancı dil öğretiminde ölçme-değerlendirmenin önemine değinerek yabancı dil öğretiminde kullanılan ölçme-değerlendirme araçlarının hedeflere ulaşmada istenen nitelikleri içerip içermediğini araştırmıştır. Çalışma, yabancı dil eğitimi veren bir yükseköğretim kurumunda görevli 21 öğretim elemanının yer aldığı bir evren üzerinde tarama modeline uygun olarak yapılmıştır. Araştırmada, ölçme-değerlendirme sürecinde sıkça kullanılan bir araç olan testlerin çeşitli özelliklere sahip olması gerektiği vurgulanmıştır. Yabancı dil öğretiminde ise bu durumun daha da önemli olduğu belirtilmiştir. Çünkü yabancı dil öğrenimi, dört beceriye ek olarak dilbilgisi ve sözcük dağarcığı gibi alanları da içeren çok boyutlu bir süreçtir. Bu bağlamda, yabancı dil öğretiminde kullanılan testlere yönelik bir ölçek geliştirilmiştir. Araştırmanın sonucunda, yabancı dil öğretiminde kullanılan ölçme araçlarının ölçme değerlendirmesi için gereken özelliklerin ne kadarını içerdiğini belirlemek için bir yöntem geliştirilmiştir. Bu yöntem, hedeflere ulaşmada tam bir başarı sağlanıp sağlanmadığını belirlemek için en yaygın ölçme araçlarından testler yapılması gereken belirli özellikleri tespit etmektedir.

Yıldırım (2012) yüksek lisans tez çalışmasında, İngilizce derslerinde dört temel dil becerisinin öğretimi ve değerlendirilmesinde kullanılan etkinliklerin sıklığını belirlemiş ve dil becerilerinin öğretim düzeyleri ile değerlendirme düzeyleri arasındaki tutarlılığı incelemiştir. Araştırma, Ankara'daki 38 ilköğretim okulunda görev yapan 100 İngilizce öğretmeni ve bu okullardaki 400 8. sınıf öğrencisinden oluşan bir grup üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen

öğretmen ve öğrenci anketleriyle elde edilmiştir. Anketler, dil becerilerinin öğretimi için kullanılan etkinlikler ve dil becerilerinin değerlendirilmesi için kullanılan ölçme-değerlendirme uygulamalarını içermektedir. Bu uygulamaların kullanım sıklığı frekans ve yüzdelere hesaplanmıştır. Araştırma sonucunda, okuma becerisinin diğer becerilere göre daha fazla önem verildiği ve dil becerilerinin değerlendirilmesi için kullanılan uygulamalar ile öğretmenlerin cinsiyeti, mesleki kıdemleri ve mezun oldukları fakülteler arasında ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, dil becerilerinin öğretimi ve değerlendirilmesi için kullanılan etkinliklerin kullanım sıklığı ile öğretmen ve öğrenci görüşleri arasında ilişkiler bulunmuştur.

Dinçer vd. (2013), etkili bir İngilizce öğretmenin özelliklerini belirlemek için yapılan çalışmaları incelemiş ve İngilizce öğretmenlerinin sınıftaki etkinliklerini artırmak için pedagojik öneriler sunmuştur. Bu amaçla, yabancı dil eğitimi alanında yapılan 30'dan fazla çalışma gözden geçirilmiş ve en sık alıntılanan etkili bir İngilizce öğretmenin dört ana özelliği belirlenmiştir. Bu özellikler sosyo-duygusal beceriler, pedagojik bilgi, konu bilgisi ve kişilik özellikleridir. Bulgular, etkili bir İngilizce öğretmenin daha iyi dil öğretme ve öğrenme için sosyo-duygusal becerilere, pedagojik bilgiye, konu bilgisine ve kişisel niteliklere sahip olması gerektiğini göstermektedir. Ayrıca, etkili bir İngilizce öğretmeni bu dört temel özelliğin dengeli bir kombinasyonuna sahip olmalıdır.

Can ve Dursun (2019), Sivas ilindeki 11. ve 12. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğretmenlerinin yeterliliklerine ilişkin görüşlerini anlamayı amaçlamışlardır. Çalışma, üç farklı Anadolu lisesindeki dil sınıflarında okuyan öğrencilerden rastgele seçilen 40 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Veriler, altı açık uçlu sorunun yer aldığı bir anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiş, temalar belirlenmiş ve bu temalara ilişkin kodlar oluşturulmuştur. Araştırmanın sonuçları, etkili İngilizce öğretimi için dersin pratik odaklı olması, okuma, konuşma, dinleme ve yazma etkinliklerine daha fazla vurgu yapılması gerektiği göstermektedir. Ayrıca, sınıf ortamının önemli olduğu, eğlenceli bir atmosferde işlenen dersin daha verimli olduğu, çeşitli öğretim yöntemlerinden ve tekniklerinden yararlanılması gerektiği, görsel ve işitsel materyallere ağırlık verilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Etkili İngilizce öğretimi için öğretmenin alanında uzman olması, pedagojik bilgiye sahip olması ve kibar, sevecen, arkadaş canlısı ve olumlu bir kişiliğe sahip olması önemli faktörler olarak belirlenmiştir.

Yıldız (2020) lise düzeyinde dil eğitiminde ideal sınıf ortamını araştırmıştır. Çalışmaya 9 farklı liseden 22 İngilizce öğretmeni katılmıştır. Öğretmenlerin görüşleri Word'e kaydedilmiş ve içerik analizi yapılarak incelenmiştir. Mevcut araştırma bağlamında, bazı teknolojik sorunların olduğu, sınıf ortamında yabancı dil materyallerinin sergilendiği alanların sınırlı olduğu ve sınıfların farklı oturma düzenlerine izin vermediği bulguları elde edilmiştir. İngilizce öğretmenlerine göre, ideal bir dil öğrenme ortamında teknolojik ekipman ve donanım olması gerektiği, görsel materyallerin sergilenebileceği yeterli alanların bulunması gerektiği, mobilyaların esnek olması ve sınıf mevcudunun ideal düzeyde olması gerektiği ifade edilmiştir.

Çakmaz ve Gündüz (2018) İngiliz Dili Eğitimi öğretmen adaylarının perspektifinden etkili öğretmen niteliklerini açıklamıştır. Araştırma, görüşmeler ve anketler aracılığıyla nitel ve nicel verilerle elde etmiştir. Araştırmanın katılımcıları, Ankara'da iki üniversitenin İngiliz Dili Eğitimi Bölümü'nde okuyan 192 dördüncü sınıf öğrencisidir. Nicel veriler, etkili öğretmenlerin en önemli özelliklerinin objektiflik, yeterlilik ve tutarlılık olduğunu göstermiştir. Ayrıca, olumlu bir sınıf ortamı oluşturma, derslere hazırlıklı olma ve etkili sınıfı yönetimi becerisine sahip olma gibi özellikler de dile getirilmiştir.

Aydın (2023) yabancı dil öğretmenlerinin Metaverse hakkındaki bilgi düzeylerini, Metaverse'in öğretme ve öğrenme süreçlerinde kullanımına yönelik tutumlarını, Metaverse'i öğretim pedagojilerine ne kadar entegre edebileceklerine dair özgüven algılarını ve Metaverse kullanımıyla ilgili okul ortamı ve destek algılarını araştırmıştır. Sonuçlar, İngilizce öğretmenlerinin Metaverse'in yabancı dil öğretim ve öğrenme süreçlerinde kullanımına yönelik bilgi düzeylerinin nispeten düşük olduğunu, kullanmaya yönelik olumlu tutumlara sahip olduklarını ve Metaverse'i bahsedilen süreçlere ne kadar entegre edebileceklerine dair nötr algılara sahip olduklarını göstermiştir.

Alyaz ve Demiryay (2023) eğitim amaçlı bir sanal gerçeklik uygulaması projesi öncesinde öğrencilerin ve öğretmenlerin sanal gerçeklik uygulamalarına yönelik tutumlarını ve görüşlerini incelemiştir. Eğitimdeki teorik ve uygulamalı alanyazın gözden geçirilerek teorik bir çerçeve oluşturulmuş ve elde edilen sonuçlar rapor edilmiştir. Çalışmaya farklı üniversitelerden 231 öğrenci ve 43 öğretim elemanı katılmıştır. Katılımcıların sanal gerçeklik konusunda sınırlı deneyime sahip oldukları,

ancak bu teknolojinin yabancı dil eğitimi sürecine dâhil edilmesine olumlu bir tutum sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Koçbuğ (2018) yüksek lisans tez çalışmasında sanal gerçeklik araçlarının kelime öğrenimi ve kalıcılığı üzerindeki etkisini araştırmıştır. Çalışma, deney grubu ve kontrol grubu olmak üzere iki gruba gerçekleştirilmiştir. Deney grubuna sanal gerçeklik araçları ile öğretim uygulanırken, kontrol grubuna sanal gerçeklik araçları olmadan öğretim uygulanmıştır. Ön test, son test ve kalıcılık testi kullanılarak öğrenme kazanımlarının değerlendirildiği bir yöntem kullanılmıştır. Ayrıca, katılımcıların sanal gerçeklik araçlarıyla yapılan öğretim hakkındaki görüşlerini almak için bir motivasyon anketi uygulanmıştır. Araştırma sonuçları, sanal gerçeklik araçlarının kelime öğrenme ve akılda tutma konusunda etkili olduğunu göstermektedir. Ancak, eğitimsel etkililik açısından, deney grubuyla kontrol grubu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Son test ve kalıcılık testi sonuçlarına göre, deney grubunun kontrol grubuna kıyasla yaklaşık dokuz ila on puan daha düşük olduğu belirlenmiştir. Bu sonucun, deney grubundaki öğrencilerin yaş ortalamasının kontrol grubundakilere göre daha yüksek olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Anket sonuçlarına göre, katılımcılar sanal gerçeklik araçlarıyla yapılan dersleri eğlenceli bulmuş ve derslerin ilgi çekici olduğunu ifade etmişlerdir.

Albayrak (2015) yüksek lisans tez çalışmasında ilkokul öğrencilerine yabancı dil öğretiminde 3 boyutlu sanal gerçeklik Kinect platformunu kullanmıştır ve bu uygulamanın geleneksel yöntemle karşılaştırıldığında kelime öğretimi açısından etkinliğini araştırmıştır. Bu araştırmada, ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel bir desen kullanılmış ve bağımsız ve bağımlı değişkenler arasındaki farka bakılmıştır. Çalışma grubu, İstanbul ilinin Avrupa yakasındaki bir kolejde okuyan ilkokul 3. sınıf öğrencilerinden oluşmuştur ve toplamda 52 öğrenci yer almıştır. Veri toplama araçları olarak Gebhard Sammer'in working memory testi (N-Back), Presence anketi ve ön test, son test kullanılmıştır. Araştırma sonucunda Kinect gibi 3 boyutlu uygulamaların kullanıldığı ortamlarda kelime bilgisinin daha etkili öğrenildiği bulgusu elde edilmiştir. Kinect kullanımlı 3 boyutlu sanal gerçeklik sayesinde deney grubunun kontrol grubuna göre büyük oranda daha fazla kelime öğrendiği tespit edilmiştir.

Akçayır ve Akçayır (2016b) yabancı dil I dersi için geliştirilen artırılmış gerçeklik uygulamasının üniversite öğrencilerinin kelime öğrenimine ve kalıcılığına

etkisini incelemişlerdir. Araştırma kontrol gruplu ön-test son-test yarı deneysel desen kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 91 (42 deney, 49 kontrol) üniversite birinci sınıf öğrencileri katılmıştır. Katılımcılar kontrol ve deney grubu olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Veri toplama aracı olarak New Headway Intermediate Tests kitabından hazırlanan çoktan seçmeli sorular kullanılmıştır. Uygulama süresi toplamda sekiz hafta boyunca devam etmiştir. Yapılan analiz sonuçları, artırılmış gerçeklik (AG) uygulamalarının kelime öğreniminde olumlu etkilere sahip olduğunu ortaya koymuştur. AG teknolojisi, sadece öğrencilerin kelime öğrenimine olumlu katkı sağlamakla kalmamış, aynı zamanda öğrenilen kelimelerin kalıcılığını da desteklemiştir. Çalışmanın sonuçlarına dayanarak, ileride yapılacak araştırmalar için önerilerde bulunulmuştur.

Küçük, Yılmaz ve Gökaş (2014), Artırılmış Gerçeklik (AG) ile İngilizce öğrenen öğrencilerin başarı, tutum ve bilişsel yük düzeyleri incelenmiştir. Bu bağlamda, öğrencilerin bilişsel yük ve tutumlarının başarı düzeylerine göre farklılaşp farklılaşmadığı ve bu değişkenler arasındaki ilişki araştırılmıştır. Çalışmada, nedensel karşılaştırmalı ve ilişkisel yöntemler kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini, Erzurum'daki 5 farklı ortaokuldan 122 beşinci sınıf öğrencisi (66 erkek ve 56 kız) oluşturmuştur. Veri analizinde betimsel ve çıkarımsal analiz yöntemleri kullanılmıştır. Çalışma sonucunda, ortaokul öğrencilerinin AG ile İngilizce öğrenmekten memnun oldukları, düşük bir kaygı düzeyine sahip oldukları ve böyle uygulamaların gelecekte derslerinde kullanılmasını istedikleri bulunmuştur. Çalışmanın diğer önemli bulgusu ise başarılı öğrencilerin tutumlarının diğerlerine göre önemli ölçüde daha yüksek olduğudur. Ayrıca, tutum, başarı ve bilişsel yük düzeyleri arasındaki ilişkiler detaylı olarak ortaya konulmuştur.

Uygun ve Girgin (2022) sanal gerçeklik teknolojisinin İngilizce derslerinde kelime öğretiminde olan etkililiğini araştırmışlardır. Çalışma, kontrol gruplu ön test-son test araştırması olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Çanakkale ilinin Merkez ilçesinde bulunan 6 devlet ilköğretim okulunda öğrenim gören 2. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Araştırma sonuçları, sanal gerçeklik ile yapılan öğretimin, geleneksel öğretime kıyasla İngilizce kelime seviyelerinde önemli bir fark göstermediğini ortaya koymuştur. Ancak, sanal gerçeklik uygulamasının öğrencilerin derslere katılımını teşvik ettiği görülmüştür.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırmanın yöntemsel çerçevesi bu bölümde yer almaktadır. Bu bölümde sırasıyla araştırmanın modeli, çalışma grubu / katılımcılar, veri toplama araçları, veri toplama süreci verilerin analizi, araştırmanın geçerliği ve güvenilirliği, araştırmada etik başlıkları yer almıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, Metaverse’de dil öğrenmeye yönelik ideal ortamların tasarlanmasına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerine başvurularak nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Sosyal hayatın akışı içerisindeki olguları herhangi bir değişime uğratmaksızın inceleme içinde olan nitel araştırma (Maxwell, 2008), aynı zamanda sosyal yaşamın barındırdığı karmaşık ve çok yönlü halini betimlemek için çok farklı bakış açıları sunar (Kitzinger, 1995). Bu sebeple bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseni; insanların derinlemesine fikir sahibi olmadığı fakat aynı zamanda farkına varılan olgulara yoğunlaşan (Yıldırım ve Şimşek, 2018), bir kişi veya bir zümrenin bir olguyu nasıl tecrübe ettiği (Cresswell, 2015; Giorgi, 2005 ve Moustakas, 1994), insanların iç dünyasına erişerek, bu edinilen tecrübeleri anlamaya yardımcı araştırma desenidir (Christensen, Johnson ve Turner, 2014). Bu yüzden olgubilim çalışmaları, hem odak noktası olan olgunun kapsamı hem de katılımcıların bu olgu ile deneyimledikleri ve hissettikleri anlam bakımından yararlı olmaktadır (Özmen ve Karamustafaoğlu, 2019).

3.2. Katılımcılar

Metaverse’de dil öğrenmeye yönelik ideal öğrenme ortamlarının tasarlanmasına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinin başvurulacağı bu çalışmada, katılımcıların belirlenmesi amacıyla amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Zengin ve derinlemesine bilgiye sahip olduğu varsayılan durumların incelenmesine imkân verdiği için amaçlı örnekleme yöntemi tercih edilmiştir (Creswell ve PlanoClark, 2011; Patton, 2002). Aynı zamanda amaçlı örnekleme, tecrübe ve bilgiye ek olarak, katılımcılar açısından gönüllülük kriterine dayanması, kullanılabilirlik açısından önemli olması,

bireylerin tecrübe ve düşüncelerini etkili, yansıtıcı ve açık şekilde ifade etme becerisi yönünden vurgu yapmaktadır (Bernard, 2006; Spradley 1979) Çalışmada yer alan öğretmen ve öğrenci katılımcıları belirlemek için amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örneklemeye başvurulmuştur. Ölçüt örnekleme yönteminde temel olan; belirlenmiş olan bir dizi ölçüte göre katılımcıların araştırmaya dâhil edilmesidir. Sözü geçen ölçüt ya da ölçütlerin önceden hazırlanmış bir ölçüt listesine bağlı olabileceği gibi araştırmacının kendisi tarafından da belirlenebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Araştırmada öğretmenler için belirlenmiş olan ölçüt;

1. MEB devlet okullarında görev yapan İngilizce öğretmenlerinin ortaokul kademesinde İngilizce derslerini veriyor olmaları,
2. Ders kitabına bağlı kalmayıp bireysel farklılıkları da gözetererek, ders içeriklerinde drama, oyun, gösteri vb. aktif öğrenme yöntemlerini kullanarak dersi yürütmeleri,
3. İngilizce öğretmenlerinin Metaverse ile etkileşimlerinin olması,

Araştırma kapsamında bu ölçütler ile öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda çalışmanın geçerliğini sağlamak amaçlanmıştır. Öğretmenler ile yapılan ön görüşmeler sonrasında, 2022- 2023 eğitim öğretim yılında ortaokulda İngilizce derslerini yürüten ve araştırma için gönüllü katılımcı olarak 19 İngilizce öğretmeniyle yarı yapılandırılmış görüşme formu ile görüşmeler yapılmıştır. Araştırma kapsamında yer alan katılımcılardan İngilizce öğretmenlerinin bazı demografik özellikleri Tablo 1’ verilmiştir.

Tablo 1.
Görüşme Yapılan Öğretmenlere Ait Demografik Veriler

Kod	Cinsiyet	Kod Adı	Yaş	Medeni Hali	Hizmet Yılı	Kariyer Basamağı	Çalıştığı Okul Türü	Metaverse İle Etkileşimi	Aktif Öğrenme Yöntemlerini Kullanma Düzeyi	Lisansüstü Öğrenimi
G1	Kadın	Nesibe	37	Evli	11	Uzman Öğrt.	Resmi Ortaokul	Var	Yüksek (Her Ders)	Yok
G2	Kadın	Meltem	31	Evli	7	Öğretmen	Resmi Ortaokul	Var	Orta (Haftada bir)	Yok
G3	Kadın	Aslı	35	Evli	1	Öğretmen	Resmi Ortaokul	Var	Orta (Haftada bir)	Yok
G4	Kadın	Nil	26	Bekâr	3	Öğretmen	Resmi Ortaokul	Var	Yüksek (Her Ders)	Var
G5	Erkek	İrfan	34	Evli	10	Uzman Öğrt	Resmi Ortaokul	Var	Orta (Haftada bir)	Var
G6	Kadın	Gülşen	36	Evli	12	Uzman Öğrt	Resmi Ortaokul	Var	Yüksek (Her Ders)	Var
G7	Kadın	İpek	33	Evli	9	Öğretmen	İmam Hatip Ortaokulu (Yabancı Dil Ağr.)	Var	Orta (Haftada bir)	Yok
G8	Kadın	Sevde	36	Evli	11	Uzman Öğrt	Resmi Ortaokul	Var	Orta (Haftada bir)	Yok
G9	Erkek	Salim	36	Evli	12	Uzman Öğrt	Resmi Ortaokul	Var	Yüksek (Her Ders)	Yok
G10	Erkek	Tolga	25	Bekâr	2	Öğretmen	Resmi Ortaokul	Var	Yüksek (Her Ders)	Var
G11	Kadın	Fatma	44	Evli	23	Başöğretmen	İmam Hatip Ortaokulu (Yabancı Dil Ağr.)	Var	Yüksek (Her Ders)	Var
G12	Kadın	Kezban	33	Bekâr	8	Öğretmen	Resmi Ortaokul	Yok	Orta (Haftada bir)	Yok
G13	Kadın	Seher	31	Evli	6	Öğretmen	İmam Hatip Ortaokulu	Var	Yüksek (Her Ders)	Var
G14	Erkek	Kerem	29	Bekâr	6	Öğretmen	Resmi Ortaokul	Var	Orta (Haftada bir)	Var
G15	Erkek	Hakan	27	Bekâr	2	Öğretmen	Resmi Ortaokul	Var	Yüksek (Her Ders)	Var
G16	Erkek	Süleyman	38	Evli	13	Uzman Öğrt	İmam Hatip Ortaokulu (Yabancı Dil Ağr.)	Var	Yüksek (Her Ders)	Var
G17	Kadın	Gülseren	26	Bekâr	2	Öğretmen	İmam Hatip Ortaokulu (Yabancı Dil Ağr.)	Var	Yüksek (Her Ders)	Yok
G18	Kadın	Selin	39	Evli	17	Uzman Öğrt	Resmi Ortaokul	Var	Orta (Haftada bir)	Yok
G19	Kadın	Ayşe	36	Evli	13	Uzman Öğrt	Resmi Ortaokul	Var	Orta (Haftada bir)	Yok

Görüşmeler sırasında;

1. Bir öğretmenin '*Okul ve sınıf ortamı en ideal ortamlardan birisidir. Başka ortama gerek yok.*' gibi doğrudan alıntı ile görüldüğü üzere 'sınırsız imkân' olması ihtimalini hesaba katmadan sorulara cevap verip yorum yapması,
2. Bir öğretmenin soruları cevaplarken '*İnternetsiz, teknolojisiz bir ortam oluştururdum. Hatta sanal âleme dair hiçbir etkileşim yaptırılmazdım.*' doğrudan alıntısı ile Metaverse ile bağlantı kurmaması,
3. Bir öğretmenin görüşlerini sadece yazılı beyan etmesi ve sorularda yer alan '*Nedenleri ile açıklayınız.*' kısımlarına yeterli cevabı vermeyip sadece 'Evet yapardım.' şeklinde kısa cevap vermesi

sebebiyle üç İngilizce öğretmeni çalışma dışında tutulmuştur.

Tablo 1'de verilen İngilizce öğretmenlerinden; 14'ünün kadın, 5'inin erkek, 13'ünün evli, 6'sının bekâr, 9'unun lisansüstü eğitime ve öğretmenlik kariyer basamaklarından 8'inin uzman öğretmenlik, 1'inin de başöğretmenlik ünvanına sahip olduğu söylenebilir.

Araştırmada öğrenciler için belirlenmiş olan ölçüt:

İngilizce Öğretim Programına (MEB,2018), Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği 1. Bölüm kısmında 4.maddenin d bendinde yer alan '*Ders etkinliklerine katılım: Öğrencilerin, sınıf veya okul içinde yaptıkları; eleştirel düşünme, problem çözme, okuduğunu anlama, araştırma yapma gibi bilişsel, duyuşsal, (Değişik ibare: RG-23/10/2014-29154) psikomotor alanındaki becerilerini kullanmasını ve geliştirmesini sağlayan, performansını değerlendirmeye yönelik çalışmaları*' ifade ve Milli Eğitim Bakanlığı- Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 2020 yılında yayımlanan İngilizce Dersi Öğretmen Rehber Kitapçığı (MEB, 2020) içeriğinden yararlanılarak oluşturulan form daha sonra iki uzman görüşüne tabi tutulmuştur. Uzman görüşleri ile gözlem formu son hali almıştır (Ek 4). Bu sebeple belirlenen ölçüt; öğrenci gözlem formundaki kriterlerden herhangi birine 'bazen' 'nadiren' 'hiçbir zaman' düzeylerinde cevap verenler seçilmemiş, kriterlere sadece 'sıklıkla' ve 'her zaman' düzeylerinde cevap veren öğrencilerin seçilmiş olmasıdır. Öğrenci gözlem formuna dayalı kriterler 2022-2023 eğitim öğretim yılının 1.dönemine aittir.

Araştırma kapsamında gözlem formuna dayalı bu ölçüt ile öğrencilerin görüşleri doğrultusunda çalışmanın geçerliğini sağlamak amaçlanmıştır. Öğrenciler ile telefon aracılığıyla yapılan ön görüşmeler sonucunda, 2022- 2023 eğitim öğretim yılı kapsamında ortaokulda öğrenim gören ve araştırma için gönüllü katılımcı olarak 20 öğrenci ile görüşmeler sağlanmıştır. Araştırma kapsamında yer alan öğrencilerin bazı demografik özellikleri katılımcı gizliliği açısından kod adı verilerek Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2.
Görüşme Yapılan Öğrencilere Ait Demografik Veriler

Kod	Kod Adı	Cinsiyet	Yaş	Okul türü	Okul Kademesi	2022-2023 1.Dönem Akademik Ortalama
Ö1	Mehmet	Erkek	10	İmam Hatip Ortaokulu (Yabancı Dil Ağr.)	5	96.8
Ö2	Kemal	Erkek	12	Resmi Ortaokul	6	97.4
Ö3	Dilara	Kadın	10	Resmi Ortaokul	5	91.2
Ö4	Pars	Erkek	10	Resmi Ortaokul	5	90
Ö5	Seçil	Kadın	13	İmam Hatip Ortaokulu (Yabancı Dil Ağr.)	8	99.3
Ö6	Sultan	Kadın	11	Resmi Ortaokul	6	87.8
Ö7	İzzet	Erkek	11	Resmi Ortaokul	6	97.8
Ö8	Betül	Kadın	13	Resmi Ortaokul	8	88.6
Ö9	Ceyda	Kadın	14	Resmi Ortaokul	8	86.9
Ö10	Asya	Kadın	13	İmam Hatip Ortaokulu	8	85.6
Ö11	Dünya	Kadın	12	Resmi Ortaokul	7	97.3
Ö12	Büşra	Kadın	12	Resmi Ortaokul	7	85.2
Ö13	Sevgi	Kadın	13	İmam Hatip Ortaokulu	8	90.7
Ö14	Muhammed	Erkek	13	İmam Hatip Ortaokulu	8	93.2
Ö15	Nurbanu	Kadın	10	İmam Hatip Ortaokulu (Yabancı Dil Ağr.)	5	98.6
Ö16	Selim	Erkek	13	İmam Hatip Ortaokulu (Yabancı Dil Ağr.)	8	83.7
Ö17	Nazlı	Kadın	13	İmam Hatip Ortaokulu	8	91.4
Ö18	Sadık	Erkek	10	İmam Hatip Ortaokulu (Yabancı Dil Ağr.)	5	97.5
Ö19	Metin	Erkek	10	İmam Hatip Ortaokulu (Yabancı Dil Ağr.)	5	98.1
Ö20	Merve	Kadın	13	İmam Hatip Ortaokulu	8	95.8

Görüşmeler sırasında;

1. İki öğrencinin '*Okul dışında başka bir yer istemiyorum.*' ve '*Okul iyi ya iyi.*' gibi doğrudan alıntılar ile görüldüğü üzere '*sınırsız imkân*' olması ihtimalini hesaba katmadan sorulara cevap verip yorum yapması,
2. Bir öğrencinin soruları cevaplarken '*Teknolojiyi tamamen hayatımızdan çıkarırdım.*' gibi doğrudan alıntısı ile Metaverse ile bağlantı kurmaması,
3. Bir öğrencinin görüşlerini sorularda yer alan '*Nedenleri ile açıklayınız.*' kısımlarına yeterli cevabı vermeyip sadece '*Hayır, istemezdim.*' şeklinde kısa cevap vermesi,
4. Bir öğrencinin '*Daha bitmedi mi? Yetmedi mi cevaplar? Ben sıkıldım artık. Burada bitsin, yeter.*' diyerek gerçek görüşlerini yansıtmaması,

sebebiyle 5 öğrenci çalışma dışında tutulmuştur.

Tablo 2'de verilen öğrencilerden; 12'sinin kadın, 8'inin erkek, 6'sının 5.sınıf, 3'ünün 6.sınıf, 2'sinin 7.sınıf ve 9'unun 8.sınıf olduğu, 6'sının Yabancı Dil Ağırlıklı İmam Hatip Ortaokuluna, 4'ünün İmam Hatip Ortaokuluna ve 10'unun ise resmi ortaokula gittiği ve 6 öğrenci hariç 16 öğrencinin akademik başarı puanlarının 90 ve üzeri olduğu görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada nitel verilerin toplanması amacı ile öğrenci ve öğretmenlere yönelik yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

3.3.1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Araştırmada veriler, öğretmen ve öğrenciler için açık uçlu soruların oluşturduğu iki ayrı yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Bu başlıkta öğretmen ve öğrenci görüşmeleri için hazırlanmış formların geliştirme süreçleri açıklanmaktadır.

Öğretmen ve öğrenciler için olan görüşme formlarının oluşturulmasında ilk olarak araştırma amacı, görüşme formu geliştirme adımları (Yıldırım ve Şimşek, 2018) ve ilgili literatür (Aydın, 2023; Dragomir, 2011; Michelson & Dupuy, 2014; Dudeney vd., 2007; Hampel, 2015; Walker ve White, 2013; Yang, 2008; Sarı, 2022; Yıldız, 2020) göz önünde bulundurularak görüşme soruları oluşturulmuştur. Soruların katılımcı

öğretmenler tarafından okunurken çeşitli anlamlara gelmemesi, net anlaşılır ve açık olması için gerekli özen gösterilmiştir. Soruların araştırma amacına uygun halde hazırlanmasından sonra dil ve anlatım yönünden anlaşılabilirlik ve uygunluk açısından kontrolü sağlanması amacıyla tezli yüksek lisans öğrencisi bir öğretmen, doktora öğrencisi 1 öğretmen, çalışma grubu dışında tutulan iki İngilizce öğretmeni ve bir Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinden görüş alınmıştır. Son olarak görüşme soruları uzman görüşlerine başvurmak amacıyla Eğitim Programları ve Öğretim alanından üç uzman, İngiliz Dili Eğitimi alanından beş uzmana, nitel araştırma alanında iki uzman ve ölçme ve değerlendirme alanından bir uzman olmak üzere toplam on bir uzmana başvurulmuştur.

Uzmanlarla görüşmeler doğrultusunda, düzenlemelere ihtiyaç duyulmuş ve görüşme formunda bulunan bazı sorularda değişikliğe gidilmiş ve yeni halini almıştır.

3.3.1.1. Öğretmen Görüşme Formu

Uzman önerileri neticesinde gerekli düzenlemeler yapılmış ve görüşme formu son halini almıştır. Öğretmenler için olan görüşme formu demografik veri ve sekiz sorudan oluşmaktadır. Görüşmenin seyrine göre ek sorulardan (sonda) yararlanılmış ve detaylı bilgi sağlanmaya çalışılmıştır.

Görüşme formunda yapılan bazı değişiklikler aşağıda verilmiştir:

- Araştırma amacını oluşturan *“Metaverse’de dil öğrenmeye yönelik ideal öğrenme ortamlarının tasarlanmasına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri”* başlığında yer alan ‘Metaverse’ ifadesi yeni bir kavram olması ve katılımcıların bu konuda yeterli bilgiye sahip olmama ihtimalinin göz önünde bulundurulması gerektiği uzmanlar tarafından belirtilmiştir. Bu sebeple görüşme sorularından verimli cevapların alınması için ‘Metaverse’ ifadesi yerine ‘Sınırsız İmkân’ ifadesi ile sorulması uygun görülmüştür.
- *“Yabancı dil (İngilizce) öğretmen için neye ihtiyacınız var? Sınırsız zenginliğiniz, güç, yetki, para olsa öğretim ortamının tasarlama imkânınız olsa nasıl bir öğrenme ortamı tasarlıyorsunuz?”* sorusu iki ayrı madde içermesi ve ‘sınırsız zenginlik’ ifadesi ‘zenginlik olmadan İngilizce öğrenilemeyecek’ anlamına gelmesi sebebiyle *“Sınırsız imkânınız olsaydı (zenginlik, güç, yetki, para vb.); nasıl bir öğrenme ortamı tasarlıyorsunuz?”*

(Hayalinizdeki İngilizce öğretim ortamını nasıl düzenlediniz?)” olarak değiştirilmiştir.

- Her soru içinde başında yer alan ‘Sınırsız imkânınız olsaydı (zenginlik, güç yetki, para vb.)...’ olan kısım göz yormaması ve anlam karmaşasına sebebiyet vermemesi için her soru başında sorulmayıp,

“Sınırsız imkânınız olsaydı (zenginlik, güç yetki, para vb.);

1.soru.....

2.soru....” şeklinde düzenlenerek genel bir şemsiye kavram olarak yer almıştır.

- “Çok zengin olsanız (Elon Musk) çocuklarınıza nasıl İngilizce öğrettirdiniz? Açıklayınız?” sorusu parantez içinde verilen örneğin gereksizliği ve kimin öğreteceği açısından net olmayışından dolayı “Sınırsız imkânınız olsaydı (zenginlik, güç yetki, para vb.); kendi çocuklarınıza ne şekilde (öğretim ortamı, araç-gereç, etkinlikler, ölçme değerlendirme) İngilizce öğrettirdiniz? Nedenleriyle açıklayınız?” şeklinde değiştirilmiştir.
- “Sınırsız zenginliğiniz, güç, yetki, para olsa kimlerle İngilizce öğretimi (aktör, futbolcu, fenomen vb.) yapmak isterdin?” sorusu anlaşılabilirlik yönünden netlik olmadığı için “Sınırsız imkânınız olsaydı (zenginlik, güç yetki, para vb.); İngilizce’yi daha iyi öğretmek adına kimleri örnek alırdınız? Hangi yönlerden tercih ederiniz? Kimlerin hangi özelliklerinden yararlanırdınız? Neden?” şeklinde değiştirilmiştir.
- “Sınırsız imkânınız olsaydı (zenginlik, güç yetki, para vb.);

İngilizce içeriği/konuları öğrencilere nasıl ve ne tür etkinliklerle kazandırırdınız? Neden? ve İngilizce öğretiminde hangi öğrenme yaşantılarını gerçekleştirirdiniz? Neden?” soruları uzmanlar tarafından aynı amaca hizmet ettiği belirtilmiş fakat yeterli cevapların alınması amacıyla uzmanlar tarafından iki sorunun da sorulmasında sakınca görülmemiş ve iki soruda görüşme formunda yer almıştır.

Yukarıda kısmen örnek olarak verilen değişiklikler neticesinde öğretmen görüşme formu güncellenerek oluşturulmuştur. Yapılan değişiklikler neticesinde yukarıda bahsedilen on bir aynı uzmana tekrar gönderilmiş ve formun son haline karar verilmiştir. Son olarak ise öğretmen görüşme formu kullanılarak iki İngilizce öğretmeni

ile pilot uygulama yapılmıştır. Pilot uygulama sonrasında anlaşılma güçlüğü olan ve farklı anlamlara gelecek şekilde net ve açık şekilde anlaşılmayan soruların yer almadığı tespit edilmiş ve düzeltilmiştir. Öğretmen görüşmesinde yer alan formun son hali Ek 2’de verilmiştir.

3.3.1.2. Öğrenci Görüşme Formu

Uzman önerileri neticesinde gerekli düzenlemeler yapılmış ve öğrenci görüşme formu son halini almıştır. Öğrenciler için olan görüşme formu demografik veri ve on sorudan oluşmaktadır. Görüşmenin seyrine göre ek sorulardan (sonda) yararlanılmış ve detaylı bilgi sağlanmaya çalışılmıştır.

Görüşme formunda yapılan bazı değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- Araştırma amacını oluşturan “*Metaverse’de dil öğrenmeye yönelik ideal öğrenme ortamlarının tasarlanmasına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri*” başlığında yer alan ‘Metaverse’ ifadesi yeni bir kavram olması ve katılımcıların bu konuda yeterli bilgiye sahip olmama ihtimalinin göz önünde bulundurulması gerektiği uzmanlar tarafından belirtilmiştir. Bu sebeple görüşme sorularından verimli cevapların alınması için ‘Metaverse’ ifadesi yerine ‘Sınırsız İmkân’ ifadesi ile sorulması uygun görülmüştür.
- Her soru içinde başında yer alan ‘*Sınırsız imkânınız olsaydı (zenginlik, güç yetki, para vb.)...*’ olan kısım göz yormaması ve anlam karmaşasına sebebiyet vermemesi için her soru başında sorulmayıp,

“*Sınırsız imkânınız olsaydı (zenginlik, güç yetki, para vb.);*

1.soru.....

2.soru.....” şeklinde düzenlenerek genel bir şemsiye kavram olarak yer almıştır.

- “*Kimlerden daha iyi öğrenirsin?(Futbolcu, aktör, annem, babam, abim vb.) Neden? Başka kimi seçerdin?*” sorusu ‘Neyi kimlerden daha iyi öğrenir?’ açısından uzmanlar tarafından anlaşılır bulunmamış ve parantez içinde verilen ifadelerin öğrencileri yönlendirmemesi ve kısıtlamaması adına sorular içinde yer almayıp, gerektiğinde sonda sorusu gibi sorulabilme açısından çıkartılmıştır. Bu sebeple soru “*İngilizce’yi öğrenirken çevrenizde*

kimlerin bulunmasını isterdiniz? Pratiği kimle yapmak isterdiniz? Neden? Başka kimi seçerdiniz?” şeklinde anlaşılır hale getirilmiştir.

- *“Nerede daha iyi öğrenirsin? Bu yeri diğerlerinden ayıran özellikler nelerdir? Başka nereyi seçerdin?” sorusu ‘nerede’ ifadesi uzmanlar tarafından net olarak anlaşılır bulunmamış ve “Dil öğrenme süreçlerinizi en iyi nerelerde (hangi ortamlar) gerçekleştirirdiniz? Bu yeri diğerlerinden ayıran özellikler nelerdir? Başka nereyi seçerdiniz?” olarak değiştirilmiştir. Ayrıca öğrencilerin kısıtlamamak ve yönlendirmemek adına bu ortamlara örnek verilmemesi fakat görüşme esnasında verimli cevapların verilmemesi açısından yardımcı olması için sonda sorusu gibi kullanılarak örneklendirilmesi uygun görülmüştür.*

Yukarıda kısmen örnek olarak verilen değişiklikler neticesinde öğrenci görüşme formu güncellenerek oluşturulmuştur. Yapılan değişiklikler neticesinde yukarıda bahsedilen on bir aynı uzmana tekrar gönderilmiş ve formun son haline karar verilmiştir. Son olarak ise öğretmen görüşme formu kullanılarak üç ortaokul öğrencisi ile pilot uygulama yapılmıştır. Pilot uygulama sonrasında anlaşılma güçlüğü olan ve farklı anlamlara gelecek şekilde net ve açık şekilde anlaşılmayan soruların yer almadığı tespit edilmiştir. Öğrenci görüşmesinde yer alan formun son hali Ek 1’de verilmiştir.

3.4. Veri Toplama Süreci

Araştırmanın bu bölümü, veri toplama sürecinde yer alan aşamaları içermektedir. Bu bölümde, veri toplama aracı olan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile öğretmen ve öğrencilerle yapılan görüşme süreci ayrı ayrı ele alınmıştır.

3.4.1. Öğretmen Görüşme Verileri Toplama Süreci

Araştırmada, İngilizce öğretmenlerinin Metaverse’de dil öğrenmeye yönelik ideal öğrenme ortamlarının tasarlanmasına ilişkin öğretmenlerin görüşleri için yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Görüşmeler 2023 yılı Mayıs ayı içerisinde gerçekleştirilmiştir. Öncelikle iki İngilizce öğretmeni ile pilot uygulama yapılmıştır. Bu görüşmelerin biri yüz yüze diğeri ise çevrimiçi video konferans programı ile gerçekleştirilmiştir. Ayrıca pilot uygulama esnasında, yüz yüze ya da çevrimiçi video konferans programları aracılığıyla yapılan görüşmelerde görüşme açısından farklılık olmadığı ve verimli sonuçlar elde edildiği görülmüştür. Görüşmeler

gerçekleşmeden önce, görüşme yapılacak İngilizce öğretmenleri ile iletişim sağlanıp, görüşme randevusu alınmıştır. Katılımcı olan öğretmenlere görüşme öncesi, araştırma hakkında açıklama yapılmış ve ön bilgilendirme sağlanmıştır. Öğretmenlerle gerçekleşen görüşmeler, katılımcıların kendilerini rahat hissetme tercihine göre yüz yüze ya da çevrimiçi video konferans programları üzerinden görüntülü ya da sadece sesli arama ile gerçekleştirilmiştir. Ayrıca katılımcı olan İngilizce öğretmenlerinin görüşlerini içten, samimi, detaylı ve rahat şekilde ifade etmelerini sağlamak amacıyla sohbet havasında bir ortam oluşturulmuştur. Yapılan görüşmeler öğretmenlerin izni ile ses kaydı alınmıştır. Görüşmeler en az 21 dakika en fazla 103 dakikadan oluşmuştur. Toplamda 5 öğretmen 40 dakika ve altı, geriye kalan 14 öğretmen 40 dakika üzerinde görüşme süresine sahiptir.

3.4.2. Öğrencilerin Görüşme Verileri Toplama Süreci

Araştırmada, Metaverse’de dil öğrenmeye yönelik ideal öğrenme ortamlarının tasarlanmasına ilişkin öğrencilerin görüşleri için yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Görüşmeler 2023 yılı Nisan ayı içerisinde gerçekleştirilmiştir. İlk olarak görüşmenin biri yüz yüze diğer ikisi çevrimiçi video konferans programlarından yararlanılarak toplamda 3 ortaokul öğrencisi ile pilot uygulama gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulama esnasında, yüz yüze ya da çevrimiçi video konferans programları aracılığıyla yapılan görüşmelerde görüşme açısından farklılık olmamış ve verimli sonuçlar elde edilmiştir. Görüşme gerçekleşmeden önce, görüşme yapılacak öğrencilerle iletişim sağlanıp, görüşme randevusu alınmıştır. Katılımcı olan öğrencilere görüşme öncesi, araştırma hakkında açıklama yapılmış ve ön bilgilendirme sağlanmıştır. Öğrencinin tercihine göre görüşmeler yüz yüze ya da çevrimiçi video konferans programlarından görüntülü ya da sadece sesli arama ile sağlanmıştır. Ayrıca katılımcı olan öğrencilerin görüşlerini içten, samimi, detaylı ve rahat şekilde ifade etmelerini sağlamak amacıyla sohbet havasında bir ortam oluşturulmuştur. Yapılan görüşmeler öğrencilerin ve velilerinin izni ile ses kaydı alınmıştır. Görüşmeler en az 32 dakika en fazla 64 dakikadan oluşmaktadır. Toplamda 3 öğrenci 40 dakika ve altı, geriye kalan 17 öğrenci ise 40 dakika üzerinde görüşme süresine sahiptir.

3.5. Verilerin Analizi

Metaverse’de dil öğrenmeye yönelik ideal öğrenme ortamlarının tasarlanmasına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri için yapılan araştırmanın analizinde, betimsel analiz ve içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Betimsel analiz; elde edilen verilerin önceden belirlenen temalar çerçevesinde özetlenme ve yorumlama tekniğidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). İçerik analizi; metin içeriğinin özüne ulaştırarak şekilde kelime ve kelime öbeklerinin kullanılarak sistemli şekilde kod, kategori ve temalardan meydana gelen bir tekniktir (Büyüköztürk vd. 2020). İçerik analizi betimsel analizden farklı olarak özetleme ve yorumlama yapılan verileri detaylı bir şekilde ele almaktadır. Bu sebeple içerik analizinde amaç; benzer kavramlar ve temalar çerçevesinde okuyucunun anlayabileceği şekilde düzenleyip yorumlamak ve kavramlar arasındaki ilişkiyi de ortaya çıkarmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018) Öğretmen analizlerinde ihtiyaç duyulan bölümlerde betimsel analizden yararlanılmıştır. Bu doğrultuda öğretmen ve öğrencilerden çevrimiçi video konferans programları ile sağlanan görüşmelerin ses kayıt programı ile kaydedilmesi ile elde edilen veriler Microsoft Word programının sesli yazma özelliğinden yararlanılarak Word’e aktarılmıştır. Aktarılan bu dokümanlar, nitel veri analiz programı ile içerik analizi ve ihtiyaç duyulan noktada betimsel analiz ile işlenmiştir. Veriler, anlamlı olacak şekilde bölümlere ayrılmış ve bu bölümlere tanımlayıcı kodlar verilmiştir. Daha sonrasında, bu kodların ortak yönlerinin tespit edilmesiyle kategoriler çerçevesinde toplanmıştır. Kategoriler kapsamında ortak olanlar da temalar altında yer almıştır. Kod, kategori ve tema oluşturulma aşaması sonrası veri analizi son kez incelemeye tabi tutulmuştur. Böylece kod ve temaların doğru olup olmadığı, kodların uygun temada yer alıp almadığı kontrolden geçmiş, gerekli görülen değişim ve düzenleme yapılmıştır. Öğretmen ve öğrenci görüşlerinden toplanan verilerden elde edilen kavramlar ve bu kavramlar arasındaki ilişkiler kategori, kod, tema, frekans (f), görüş bildirenlerin kod adı ve görüş bildiren sayısı (n) gibi veriler bulgular bölümünde yer almıştır. Öğretmen ve öğrenciler için ayrı ayrı verilen kod adları kullanılarak doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

3.6. Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği

Bu bölümde, araştırma verilerinin toplanma ve analizindeki geçerlik ve güvenilirlik ile alakalı alınan önlemler yer almıştır. Bu başlıkta nitel veri toplama araçlarından olan yarı yapılandırılmış görüşme formunun geçerlik ve güvenilirliğinden

bahsedilmiştir. Nitel veri toplama aracının yanında bu verilerin elde edilme sürecinde gerçekleşen geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarına yer verilmektedir. Nitel veri toplama aracı ve süreci ile ilgili olan geçerlik ve güvenilirliğe dair yapılan çalışmalar aşağıda belirtilmiştir:

- Öğretmen ve öğrenci görüşme formları geliştirme aşamasında uzman görüşlerine başvurularak, formun geçerliği sağlanmıştır.
- Görüşmeler gönüllülük esasına göre yürütülmüş olup, görüşmeye katılım sağlamak istemeyen ya da görüşme esnasında görüşmeyi sonlandırmak isteyen görüşmecilerle görüşme yapılmamıştır.
- Öğretmen görüşmelerindeki katılımcılar MEB devlet okullarında ortaokul kademesinde görev yapmakta olan İngilizce öğretmenlerinden seçilmiştir.
- Öğrenci görüşmelerindeki katılımcılar 2022-2023 eğitim öğretim yılında ortaokulda öğrenim gören öğrencilerden seçilmiştir.
- Öğretmen ve öğrencilere görüşmeleri öncesinde görüşme hakkında genel bilgilendirme yapılmıştır.
- Öğretmen ve öğrenci görüşmelerinde elde edilen veriler, öğretmen ve öğrencinin kendisi ve veli izni ile ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır.
- Öğretmen ve öğrenci görüşmelerinde katılımcılarla uzun süreli etkileşim sağlanmıştır.
- Çalışma kapsamında öğretmen ve öğrenci görüşmelerine ait elde edilen bulgular yorum katmaksızın doğrudan alıntılarla yer verilmiştir.
- Öğretmen ve öğrenciler ile yapılan görüşmelerde elde edilen veriler yazıya aktarılırken cümle yapılarında herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir.
- Öğretmen ve öğrencilerde teknik aksaklık sebebiyle anlaşılamayan ifadeler için tekrar katılımcılara başvurulmuş, katılımcıların söyledikleri cümleler paylaşılmış ve katılımcıların onaylaması ile düzeltilmiştir. Düzeltilme sonrası ses kayıtları tekrar dinlenmiş ve herhangi bir eksiklik veya yanlışlık olup olmadığı tekrar kontrol edilmiştir.

- Çalışmada yer alan öğretmen ve öğrenci görüşmeleri verileri beş ayrı araştırmacı tarafından analiz edilmiştir. Araştırmacılar kodlar yardımıyla kategori ve tema oluşum aşamalarında uyumsuzluk gösteren bulgular üzerinde fikir birliği sağlamıştır. Çalışmada elde edilen veriler araştırma amacına uygun bir şekilde sonuç bölümünde tartışılmıştır.

3.7. Araştırmada Etik

Bu araştırmada bilimsel araştırmalar yürütülürken göz önünde bulundurulması gereken etik ilkelere uygun şekilde hareket edilmiştir. Bu etik ilkelere dair uygulamalar şöyledir:

- Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının etik kurallara uygunluğunu belirlemek amacıyla uzman görüşlerine başvurulmuştur.
- Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının etik kurallara uygunluğunu belirlemek amacıyla İnönü Üniversitesi Etik Kurulu'ndan etik kurul onayı alınmıştır (Ek 5).
- Araştırmanın uygulanabilmesi için MEB ve valilikten gerekli izinler alınmıştır (Ek 6).
- Araştırmada yer alan katılımcılar çalışmanın amacı, katılımın gönüllülük esasına dayandığı, istedikleri takdirde çalışma sürecinden ayrılma haklarının olduğu, kişisel verilerinin ve çalışma hakkında bahsi geçen bilgilerin gizli tutulacağı hakkında bilgilendirilmiştir.
- Araştırma verilerinin yalnızca bilimsel çalışmalarda (makale, tez vb.) kullanılacağı bilgisi verilmiş ve veriler de yalnızca bu kapsam dâhilinde kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucu ulaşılan bulgulara yer verilmiştir.

4.1. Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde öğrencilere ait bulgular yer almaktadır.

4.1.1. İngilizce Öğrenme İsteğine İlişkin Bulgular

Araştırmada öğrencilerin “Sınırsız imkânınız olsa; (para, güç, yetki, koşullar vb.) İngilizce öğrenir misiniz? Nedenleri ile açıklayınız.” sorusunun cevabına yönelik İngilizce öğrenme isteğine ait bulgular Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3.

İngilizce Öğrenme İsteğine Yönelik Öğrenci Görüşleri

Öğrenme İsteği	Görüşler	n	f
Var	Kemal,Dilara,Pars,Seçil,Sultan,İzzet,Betül, Ceyda,Asya,Dünya,Büşra,Sevgi,Muhammed, Nurbanu,Selim,Nazlı,Metin,Merve	18	20
Yok	Mehmet,Sadık	2	2
Toplam		20	22

Tablo 3’te de görüldüğü gibi sınırsız imkân dâhilinde öğrencilerin genel çoğunluğu İngilizce öğrenme konusunda istekli olduklarını ifade etmişlerdir. Buna karşın az miktardaki öğrenciler sınırsız imkânları olsa dahi İngilizce öğrenme konusunda istekli olmadıklarını belirtmişlerdir.

O imkânlarla sahip olduğuna tam inancıyla cevap veren İmam Hatip Ortaokulu 8.sınıf öğrencisi Asya, İngilizce öğrenme isteğinin var olduğunu “*Şöyle bir düşünüyorum kendi kendime. Sınırlı imkânlarla öğrendiysem, sınırsız imkânlarımla neler neler yaparım*” diyerek heyecan dolu sözleriyle ifade etmiştir.

Gezgin ruha sahip İmam Hatip Ortaokulu 8.sınıf öğrencisi Muhammed, sınırsız imkân verilince İngilizce öğrenme isteğinin var olduğunu ve bu isteğinin hayali olan

dünya turu imkânına kapı araladığını “*Evet, öğrenirim çünkü inşallah ileride dünyayı gezme gibi bir planım var. Dünyayı gezmek için bir nevi İngilizce öğrenmem gerekli. İnsanlarla iletişim kurmam gerektiği ve tabii İngilizcenin dünyanın ana dili olduğu için de öğrenmem gerekli. Bir de okulda daha çok eğlendiğim ders yabancı dil olduğu için İngilizce ilgimi çekiyor. O yüzden başka bir dil öğrenmek benim için iyi olurdu. Bu yüzden öğrenirim imkânım olsa.*” cümleleriyle ifade etmiştir.

Yabancı dil ağırlıklı İmam Hatip Ortaokulu 5.sınıf öğrencisi Metin, İngilizce öğrenme isteğinin sınırsız imkân verilince de var olduğunu ve bir taşla iki kuş vuracağı fırsatın eline geçtiğini “*İngilizce öğrenirdim. Youtuber’larla görüşmek ve arkadaş olmak için İngilizce öğrenirdim...*” sözleriyle dile getirmiştir. Metin’in bu alıntısı ile İngilizce öğrenme isteğinin hem sosyal hem de ekonomik anlamda getirisi olduğu görülmektedir.

Yüksek akademik ortalamaya sahip yabancı dil ağırlıklı İmam Hatip Ortaokulu 5.sınıf öğrencisi Mehmet ise İngilizce öğrenme isteğinin olmadığını ve sınırsız imkân ile eline geçen fırsatı kendine hizmet edilmesi yönünde değerlendirme isteğine dair görüşünü “*Adam tutarım, öğrenmem. İngiltere’yi satın alırım mantıken...*” cümleleriyle belirtmiştir.

Araştırmada öğrencilerin çoğu (n=18) sınırsız imkân dâhilinde İngilizce öğrenme konusunda istekli olduklarını ifade etmişlerdir. Buna karşın iki öğrenci İngilizce öğrenme konusunda istekli olmadıklarını belirtmiştir. Bu bulgulara dayanarak araştırma, öğrencilerin çoğunluğunun İngilizce öğrenmeye istekli olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin İngilizce öğrenmeye karşı bu olumlu tutumu, dil becerilerini geliştirme ve iletişim yeteneklerini ilerletme konusundaki motivasyonlarını yansıtabilir. Bu durumda öğrencilerin çoğunun İngilizce öğrenme konusunda motive oldukları söylenebilir. Motivasyon, öğrencilerin öğrenme sürecini olumlu etkileyen çok önemli bir faktördür. Motivasyon, ilgiyi, tutumu ve öğrenmeye katılım düzeyini etkileyebilir. Yüksek motivasyona sahip olan öğrenciler, konuyla ilgili daha iyi ve daha dikkatli bir şekilde çalışmaya motive olacaklardır. Bu da onlara daha derin bir anlayış kazanma ve becerilerini geliştirme imkânı sağlayacaktır (Yusup & Munawaroh, 2023). Benzer şekilde Asmalı (207) ikinci sınıf öğrencileri ile gerçekleştirdiği çalışmasında katılımcıların neredeyse hepsinin İngilizce öğrenmeyi sevdiği bulgusuna ulaşmıştır.

Maviş ve Bedir (2015) de öğrencilerin İngilizceyi sevmelerine rağmen, bu dili öğrenmenin zor olduğunu düşündükleri bulgusuna ulaşmıştır. Buna karşın iki öğrenci İngilizce öğrenme konusunda isteksiz olduklarını belirtmişlerdir. Alan yazında bu bulgu ile benzerlik gösteren çalışmalar da yer almaktadır. Tunç ve Kozikoğlu'nun (2022) çalışmasında öğretmenlerin çoğu öğrencilerin İngilizce dersine karşı önyargılı olduğunu veya olumsuz tutuma sahip olduğunu belirtmiştir. Suryani, Suarnajaya ve Pratiwi (2020) öğrencilerin utangaçlık, motivasyon ve özgüven eksikliği gibi faktörlerin İngilizce öğrenmeyi zorlaştıran etkenler olduğunu saptamışlardır. Benzer şekilde, Liton (2016) motivasyon eksikliği nedeniyle öğrencilerin İngilizce öğrenmeye yönelik olumsuz bakış açısına ve önyargıya sahip olduğunu belirlemiştir. Kouritzin, Piquemal ve Nakawaga'nın (2007) tarafından yapılan çalışmada da çalışma grubunda yer alan öğrenci grubunun yalnızca yüzde yirmisinin İngilizceyi önemli gördüğünü tespit etmiştir. Dolayısıyla, araştırmada İngilizce öğrenme konusunda isteksiz olduklarını belirten öğrencilerin isteksizliklerinin altında yatan nedenleri anlamak önemlidir. Öğrencilerin İngilizceye karşı ilgilerinin düşük olması ve motivasyon eksikliği İngilizce öğrenme sürecindeki önemli bir engeldir. Derse karşı ilgisi olmayan ve motivasyonu düşük olan öğrenciler öğretmeni daha az dinlemektedir (Khajloo, 2013). İsteksizlik, kişisel ilgi eksikliği, öğrenme zorlukları veya diğer dış etkenlerden kaynaklanabilir. Bu durumu daha iyi anlamak ve bu öğrencilerin motivasyonunu artırmak için, öğretim yöntemleri veya materyallerde çeşitlilik sağlanabilir veya bireysel ihtiyaçlara odaklanan destek sağlanabilir.

Araştırmanın İngilizce öğrenme isteğine ilişkin sonucunda, çoğu öğrencinin İngilizce öğrenme konusunda istekli olduğu ve bu istekliliğin genellikle öğrenme sürecini ve dil becerilerini geliştirmeyi teşvik ettiği görülmektedir. İsteksiz olan öğrencilerin durumu ise, bireysel farklılıklar ve öğrenme engelleri göz önünde bulundurularak ele alınmalıdır. Bu bulgular, İngilizce öğretiminde motivasyonun önemini vurgulayarak, öğrencilerin dil öğrenme sürecinde daha aktif ve istekli olmalarını teşvik etmek için dikkate alınmalıdır.

4.1.2. İngilizce Öğrenme Ortamına İlişkin Bulgular

Araştırmada öğrencilerin *“Sınırsız imkânınız olsa; (para, güç, yetki, koşullar vb.) dil öğrenme süreçlerinizi en iyi nerelerde (hangi ortamlar) gerçekleştirirdiniz? Bu yeri diğerlerinden ayıran özellikler nelerdir? Başka nereyi seçerdiniz?”* sorusunun cevabına yönelik İngilizce öğrenme ortamına ait bulgular Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4.

İngilizce Öğrenme Ortamına Yönelik Öğrenci Görüşleri

İngilizce Öğrenme Ortamı	Görüşler	n	f
Gerçek Ortam		20	183
Sosyal Ortamlar		20	153
Ülkeler		17	33
Amerika	Kemal,Sultan,İzzet,Betül,Asya, Büşra,Sevgi,Muhammed, Selim,Sadık,Metin,Merve	12	14
İngiltere	Kemal,Pars,Seçil,Sultan,Asya, Dünya,Büşra,Sevgi, Muhammed,Nurbanu,Selim,Nazlı	12	13
Almanya	Kemal,Betül,Sevgi	3	3
Kanada	Seçil,Asya,Nurbanu	3	3
Geziler	Kemal,Pars,Seçil,Sultan,Ceyda, Dünya,Büşra,Sevgi, Muhammed,Nurbanu,Selim,Sadık	12	20
Şehir Ortamı	Kemal,Pars,Seçil,Sultan,İzzet,Betül, Ceyda,Asya,Büşra,Sevgi,Nurbanu, Selim,Nazlı,Sadık	14	18
Şehirler		6	10
New York	Ceyda,Büşra,Sevgi	3	3
Ohio	Selim	1	2
Manchester	Selim	1	1
Alaska	Nurbanu	1	1
Florida	Nurbanu	1	1
Kaliforniya	İzzet	1	1
Los Angeles	Ceyda	1	1
Doğal Ortam	Dilara,İzzet,Betül,Asya,Dünya, Büşra,Selim	7	9
Oyun-Spor Alanları	Dilara,Pars,Seçil,Asya,Büşra,Selim, Metin	7	9
Yüz Yüze Etkileşimli Ortam	Seçil,Betül,Ceyda,Büşra,Sevgi	5	8
Kafeler	Seçil,Ceyda,Asya,Nurbanu,Nazlı	5	7
Evim	Mehmet,Dilara,Pars,Nazlı	4	6
Tarihi Yerler	Seçil,Asya,Muhammed,Nurbanu	4	5
Alışveriş Merkezi	Dilara,Pars,Asya,Sevgi	4	4
Mars	Mehmet,Sadık	2	4
Sessiz Ortam	Seçil,Sevgi	2	2
İngilizce Film Stüdyosu	Dünya	1	1
Hobilerime Göre Şekillenen Ortam	Seçil	1	1
Festival	Muhammed	1	1
Görsel Öğelerin Olduğu Ortam	Muhammed	1	1

Tablo 4.

İngilizce Öğrenme Ortamına Yönelik Öğrenci Görüşleri (devamı)

İngilizce Öğrenme Ortamı	Görüşler	n	f
Eğitim Ortamları		12	30
Kurslar	Dilara,Pars,Sultan,Betül,Asya, Dünya,Sevgi	7	13
Dil Sınıfları	Sultan,Asya,Muhammed,Nazlı	4	6
Okul	Dilara,Asya,Büşra,Muhammed	5	6
Kütüphane	Seçil,Dünya	2	2
Dijital Ayarlanabilir Sınıf	Dünya	1	1
Üniversiteler	İzzet	1	1
Bilgisayar Laboratuvarları	Asya	1	1
Sanal Ortam		7	14
Üç Boyutlu Etkileşimli Ortam	Nazlı,sadık	2	7
Çevrimiçi E-kurslar	Seçil,İzzet,Betül,Nurbanu	4	5
Metaverse	Merve	1	2
Toplam		20	197

Tablo 4'te öğrenciler İngilizce öğrenme ile ilgili ideal öğrenme ortamları hakkında görüş belirtmiştir. Öğrenciler yabancı dil konuşabilecekleri ülkeler ve şehirlerin, bu ülke ve şehirlere yapılacak gezilerin, yüz yüze etkileşimli ortamların, doğal ortamların, oyun spor alanlarının, alışveriş merkezi ve kafe gibi sosyal alanların İngilizce öğrenmek için ideal ortamlar olacağını belirtmişlerdir. Ayrıca kurslar, dil sınıfları, okul, kütüphane, dijital ayarlanabilir sınıflar, üniversiteler, bilgisayar laboratuvarları gibi eğitim ortamlarının da İngilizce öğrenmek için ideal ortamlar olacağını ifade etmişlerdir. Bunların yanı sıra öğrenciler üç boyutlu etkileşimli ortam, çevrimiçi e-kurslar ve Metaverse gibi sanal ortamların İngilizce öğrenme için uygun ortamlar olduğunu dile getirmişlerdir.

İletişim ve sosyal ilişkileri seven 7.sınıf öğrencisi Büşra Amerika, İngiltere, New York gibi ülke ve şehir ortamlarının İngilizce öğrenmek için uygun ortamlar olduğunu *“En iyi yurt dışına Amerika'ya İngiltere'ye falan gitmek isterdim çünkü orada yaşamak ve insanlarla konuşmak daha çok pekiştirir İngilizcem... Mesela İngilizce öğreneceğim ortam New York, şehir hayatı olabilir çünkü Darende gibi yerlerde çok fazla imkânım olmuyor. Sadece okul, kursları ya da dershaneleri de çok iyi değil yani. Şehir hayatında daha güzel olabileceğini düşünüyorum.”* sözleriyle belirtmiştir.

Arkadaşlarıyla etkileşimde olmaya istekli 8.sınıf öğrencisi Sevgi gezilerin, kursların, sosyal alanların, yüz yüze etkileşimli ortamların İngilizce öğrenmek için uygun ortamlar olduğunu *“Bence yine kurslar, sosyal ortamlar olmalı. Mesela tek*

başımıza (bireysel) bence İngilizce öğreniliyor illa öğreniliyor da daha fazla uğraştırıyor. Arkadaşlarımla aramda konuşmak, tartışmak, sürekli bir soru sorup cevap alma durumu içerisindeydik yani işbirlikçi olmalıyız. Mesela kursta teneffüslerde bile İngilizce konuşmak zorunda bırakıyordunuz bizi. O çok fazla yardımcı oldu. En çok ben şikâyetçi idim ama en çok da faydasını gördüğüm şey oydu. Beraber etkinlikler yapardık, sohbet ederdik, film izlerdik... Gezerdik farklı yerler görmek isterdik. Farklı yerler görerek daha kolay olurdu bence yani turist gibi.” cümleleriyle ifade etmiştir.

Gezerek öğrenmeye meraklı olduğu anlaşılan 8.sınıf öğrencisi Asya, doğal ortamların, tarihi yerlerin, oyun-spor alanlarının, kafelerin, alışveriş merkezlerinin, dil sınıflarının İngilizce öğrenmek için uygun ortamlar olduğunu “*Arkadaşlarla birlikte o ülkenin tarihi yerlerini, çokça ziyaret edilen restoranlarını ya da spor salonlarını gezmek isterim. Mesela İtalya'da Pisa Kulesi, Kanada'da göl gibi doğal güzelliklerin olduğu yerler ya da yeni yapılan hoş, AVM, sanatsal kafeler, park, kaykay parkurları, AVM oyun alanları gibi modern mekânlar da olur. Hocanın sıkıcı bir şekilde anlatması yerine herkesin PC'si olduğu dil sınıfları olmalı. 4 beceriyi farklı odalara serpiştirip, herkesin kendi istediği etkinliği yapacağı özgürlüğü olsun. Etkinlik odaları da açılabilir. Kalabalık sınıflar olmayacak. Öğrencini ihtiyaç duyduğu etkinliği yapacak şekilde fazlaca etkinlik odaları olacak.”* sözleriyle dile getirmiştir.

Rahat davranabildiği, esnek ortamları sevdiği anlaşılan 5.sınıf öğrencisi Pars, evinin İngilizce öğrenmek için uygun ortam olduğunu “*Derslerim okul yerine evde de olabilirdi. Evde daha rahat oluyor. İstedğin zaman yemek de yiyebilirsin...”* cümleleriyle belirtmiştir.

Yüksek başarı ortalamasına sahip yabancı dil ağırlıklı İmam Hatip Ortaokulu 8.sınıf öğrencisi Seçil, kütüphane gibi sessiz ortamların ve ferah, aydınlık mekânların İngilizce öğrenmek için uygun ortam olduğunu “*Kütüphane gibi sakin, gürültüsüz bir ortam olabilir... Büyük camları olan aydınlık bir yer olması lazım. Aydınlık bir yer olmadığı zaman benim moralimi bozar. Moralim bozulursa da istediğim şekilde konuşamam. Bu camlardan bakınca, sakinlik veren aydınlık bir yer görüyoruz. Birkaç bina var onların haricinde başka şeyler de görebiliyorum. Gökyüzünü kesinlikle görebiliyorum. Kesinlikle araba trafiği ya da korna sesi yok. Ağaçlar da görebiliyorum. Bu ortamda kendimi pozitif ve rahat hissederim.”* sözleriyle belirtmiştir.

7.sınıf öğrencisi Dünya dijital, ayarlanabilir sınıfların İngilizce öğrenmek için uygun ortam olduğunu “.....*Bu kulaklıkların gelmesi, tabletlerin bilgisayara dönüşmesi hepsi otomatik oluyor. Yeni teknoloji ile yapıyoruz bunları..... Komut vererek yapıyoruz bu işi. Kaskları onların kafalarına taktırıyoruz... Tabii burada bir kordon da var kulaklarından geçen. Benim sesim o kordondan kulaklarına aktarılıyor ve beyne iletiliyor. Beyinsel iletişim sağlıyoruz yani... Daha sonra bu öğrenciler dersten çıkınca, sınıftaki tüm kitap rafları duvar içine gömülüyor ve duvarlar kapanıyor. Tabletler kulaklıklar da kapanıyor... Böylece sınıf normal bir sınıfa dönüşüyor. İstedığımız zaman istediğimiz şeyi yapabiliyoruz yani çok elektronik bir ortam.*” cümleleriyle ifade etmiştir.

Kişisel tercihlere saygılı olduğu anlaşılan İmam Hatip Ortaokulu 8.sınıf öğrencisi Nazlı, üç boyutlu etkileşimli ortamların İngilizce öğrenmek için uygun ortam olduğunu “*Herkesin birbirini görebildiği ve sadece İngilizce konuşulan bir sanal ortam olacak. Yani bütün öğrencilerde sanal gözlük olacak ve o öğrenciler herhangi bir yerde İngilizce konuşarak gezecekler. Herkes aynı şeyi yapmayacak o ortamda... Mesela bir kişi Amerika'yı seviyordur bir kişi başka bir yeri seviyordur. Herkes kendi istediği gibi uyarlayacak.*” sözleriyle dile getirmiştir.

8.sınıf öğrencisi Merve, Metaverse ortamının İngilizce öğrenmek için uygun ortam olduğunu “*Şu an zaten internette gördüğüm kadarıyla sanal gerçekliği ve Metaverse'ü aşırı derecede geliştirme çabaları var. İngilizce için yararımıza kullanabiliriz. Böylece bir ülkeye gitme zorunluluğu olmadan o ülkeyi canlı olarak Metaverse'de ya da sanal gerçeklikte görebiliriz. Oralarda canlı yaşıyormuş gibi iş, arkadaş, gezi ortamı içinde yer alarak İngilizce öğrenebiliriz. Teknoloji o canlının yerine geçer. Metaverse'de, sanal dünyada İngilizce konuşmak için ortamlar oluşturulabilir. Metaverse'de oyun oynuyormuş gibi İngilizce öğrenilebilir. Online oyunlardaki canlı konuşmalar bile yararlı olabilir. YouTube TedEd kanalı da hoşuma gidiyor. Ordan da yararlanılır.*” cümleleriyle belirtmiştir.

Araştırmada öğrenciler İngilizce konuşulan çeşitli ülke ve şehirlerin dil öğrenme konusunda ideal olan ortamlar olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin, İngilizce konuşulan çeşitli ülke ve şehirlerin dil öğrenme için ideal ortamlar olduğunu belirtmeleri onların farklı kültürleri ve gerçek yaşam iletişimini deneyimlemenin dil öğrenme sürecine olumlu etkileri konusunda farkındalık düzeylerinin olduğunu göstermektedir. Öğrenciler ayrıca, oyun-spor alanları, alışveriş merkezi gibi okul dışındaki

doğal ortamların dil öğrenme konusunda ideal olduğu görüşündedir. Bu tür ortamlar, dilin gerçek kullanımını deneyimleme ve iletişim becerilerini geliştirme fırsatları sunabilir. Öğrencilerin günlük hayatta karşılaştıkları durumlarla ilgili pratik yapmalarına ve dili gerçek bağlamlarda kullanmalarına yardımcı olabilir. Bu tür deneyimler, dil öğrenme sürecindeki öğrencilerin güvenini ve yeteneklerini artırabilir. Bununla birlikte İngilizcenin yabancı dil olarak öğretilmesinde bu dile yeteri kadar maruz kalınmaması önemli bir sorundur. İngilizce diline yeteri kadar maruz kalınmayan ülkelerde bu dilin etkili bir şekilde öğretilmesi zorlaşmaktadır. Öğrenciler İngilizce diline daha az düzeyde maruz kaldıklarında daha az başarılı olmaktadır (Ho, 2003; Khan, 2011). Türkiye’de yabancı dil öğrenme sürecinde öğrenme ortamından kaynaklı çeşitli sorunlar yer almaktadır. Öğrencilerin yeterli düzeyde yabancı dile maruz kalmamaları ve İngilizceyi kullanacakları ortamların sınırlı olması, dil becerilerini geliştirememeye ve dil edinimlerinin azalmasına yol açmaktadır (Bulut, Soysal ve Gülçiçek, 2018; Özer ve Korkmaz, 2016). Eğitim kurumlarının ve sanal ortamların da dil öğrenme açısından uygun öğrenme ortamları olduğunu ifade etmeleri önemlidir.

Buna karşın Alyaz ve Demiryay (2023) sanal gerçeklik teknolojisinin öğrenciler ve öğretmenler tarafından bilindiğini ancak deneyimleme oranlarının çok düşük olduğunu belirtmiştir. Aynı çalışmada, öğrenciler ve öğretmenler oyunlaştırılmış sanal gerçeklik uygulamalarını yabancı dil öğretiminde kullanılmasının yabancı dil öğrenme sürecine olumlu katkı sağlayacağını belirtmişlerdir. Benzer şekilde yapılan çeşitli araştırmalarda (Lloyd vd. 2017; Shih ve Yang 2008) katılımcılar sanal gerçeklik uygulamalarının derse entegre edilmesi yönünde olumlu tutum sergilemişlerdir. Eğitim kurumları, dil öğrenme programları, öğretmenlerin rehberliği ve etkileşimi gibi kaynaklar sunarak öğrencilerin dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir.

Sanal ortamlar ise öğrencilere interaktif materyallere, çevrimiçi dil kaynaklarına ve dil pratiği yapma imkânlarına erişim sağlayabilir. Bu bulgular, dil öğrenme sürecinde çeşitli ortamların önemini vurgulamaktadır. Öğrencilerin farklı ortamlarda deneyim kazanmaları, dilin gerçek kullanımını anlama ve iletişim becerilerini geliştirme konusunda yardımcı olabilir. Eğitim kurumları ve sanal ortamlar da dil öğrenme için değerli kaynaklar sunabilir. Öğrencilere farklı ortamlarda öğrenme fırsatları sunulması, dil öğrenme motivasyonunu artırabilir ve daha etkili bir dil öğrenme deneyimi sağlayabilir.

4.1.3. Kimlerle İngilizce Pratiği Yapılacağına İlişkin Bulgular

Araştırmada öğrencilerin “Sınırsız imkânınız olsa; (para, güç, yetki, koşullar vb.) İngilizceyi öğrenirken çevrenizde kimlerin bulunmasını isterdiniz? Pratiği kimle yapmak isterdiniz? Neden? Başka kimi seçerdiniz? sorusuna cevabına yönelik İngilizce pratiği yapılacak kişiler konusuna ait bulgular Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5.

İngilizce Pratiği Yapılacak Kişilere Yönelik Öğrenci Görüşleri

İngilizce Pratiği	Görüşler	n	f
Akrabalarım		16	45
Annem	Kemal,Dilara,Pars,Seçil,Asya,Dünya, Muhammed,Nurbanu,Selim,Nazlı,Sadık, Metin,Merve	13	15
Babam	Kemal,Dilara,Pars,Seçil,Asya,Sevgi, Muhammed,Nurbanu,Selim,Nazlı,Sadık, Metin,Merve	13	14
Ablam	Mehmet,Dilara,Selim,Nazlı,Merve	5	7
Abim	Dilara,Nazlı,Merve	3	3
Kuzenlerim	Betül,Nazlı	2	2
Amcam	Selim,Metin	2	2
Teyzem	Nurbanu	1	1
Dayım	Metin	1	1
Arkadaşlar	Mehmet,Kemal,Pars,Seçil,Sultan,Betül, Ceyda,Asya, Dünya,Sevgi,Nurbanu,Sadık,Merve	13	19
Öğretmen	Mehmet,Dilara,Seçil,İzzet,Asya,Büşra, Nurbanu,Selim,Metin,Merve	10	14
Ünlüler	Seçil,İzzet,Betül,Ceyda,Büşra,Sevgi, Muhammed, Selim,Metin	9	11
Sevdiğim Sanatçılar	Betül,Ceyda,Büşra,Sevgi,Nazlı	5	6
Sevdiğim Şarkıcılar	Sultan,Betül,Ceyda,Büşra,Sevgi	5	5
Yabancılar	Sultan,Asya,Sadık	3	4
Profesyonel Sporcular	Kemal,Ceyda	2	2
Futbolcular	Kemal,Pars	2	2
Film Senaristi	Sevgi	1	2
İngilizce Alanında Profesör	Ceyda	1	1
Yaşıtlarım	Betül	1	1
Robotlar	Pars	1	1
Genel Toplam		20	113

Tablo 5’te öğrenciler kimlerle İngilizce pratiği yapmak istersiniz sorusuna yönelik görüşlerini belirtmişlerdir. Öğrenciler ebeveynleriyle, çekirdek aile bireyleriyle, akrabalarıyla, arkadaşlarıyla, ünlülerle, sevdiği sanatçılarla, sevdiği sanatçılarla ve profesyonel sporcularla İngilizce pratiği yapmak istedikleri yönünde görüş belirtmişlerdir.

Youtuber’lara karşı ilgisi olduğu görülen yabancı dil ağırlıklı İmam Hatip Ortaokulu 5.sınıf öğrencisi Metin, İngilizce öğrenmek için ünlülerle, ebeveynleriyle,

dayısıyla, amcasıyla ve öğretmeniyle İngilizce konuşma pratiği yapmanın iyi olacağını *“Youtuber’lar dışında annem, babam, İngilizce öğretmenim ile pratik yapmak isterim. ...Amcam ve dayım da pratik yapma noktasında yanımda olsun. Çünkü onlar neredeyse arkadaşım gibi. Arkadaşlarım yanımda olsun istemezdim çünkü onlar daha yeni öğreniyor İngilizce bilmiyor.”* sözleriyle belirtmiştir.

Yakın çevresini öncelediği anlaşılan İmam Hatip Ortaokulu 8.sınıf öğrencisi Merve, İngilizce öğrenmek için ailesiyle, arkadaşıyla ve öğretmeniyle İngilizce konuşma pratiği yapmasının iyi olacağını *“Öğretmen ve aile olsun isterim. Öğretmeni ilk başta yeni şeyleri öğrenmek, İngilizce bilgisi ve hoşgörülü davrandığı ve aileyi (anne ve baba) de samimiyetten ve o ortamda gerçekleşen günlük konuşmaları İngilizce yaparak fark etmeden öğrenmek için isterim... Öğretmenim, ailem ve arkadaşlarım olursa iyi olur.”* cümleleriyle ifade etmiştir.

Yakın çevresini önceleyen Merve’nin aksine İmam Hatip Ortaokulu 8.sınıf öğrencisi Muhammed, İngilizce öğrenmek için ünlülerle İngilizce konuşma pratiği yapmasının iyi olacağını *“...Yani daha çok ünlü insanlar diyebilirim...Çünkü onlar tüm kitleye ulaşıyorlar ve İngilizce gibi evrenseller. Ünlülerin İngilizce seviyesi bence normal insanlara göre daha iyi... Ünlüler daha çok iyi şeyler yapıyorlar. Bu yüzden iyi İngilizce öğrenmek için ünlülerin gerekli olduklarını düşündüm.”* sözleriyle dile getirmiştir.

Yeni insanlara tanışmayı sevdiği anlaşılan 8.sınıf öğrencisi Asya, İngilizce öğrenmek için yabancılarla ve arkadaşlarıyla İngilizce konuşma pratiği yapmasının iyi olacağını *“Mesela Kanada'dayım. Kanadalı biriyle pratik yapmak isterim. Aksanı iyi olan bir hoca olabilir. Arkadaş ortamlarında arkadaşlarla da pratik yapılabilir. Ama özellikle oranın kültürü ve dilini bilen biriyle pratik yapmak daha iyi olur...”* cümleleriyle belirtmiştir.

Ünlüleri tercih eden Muhammed gibi seçimini o yönde yapan 8.sınıf öğrencisi Ceyda, İngilizce öğrenmek için ünlülerle ve İngilizce alanında bir profesörle İngilizce konuşma pratiği yapmasının iyi olacağını *“Bu kişinin İngilizce alanında bir profesör veya ünlü birisi olmasını istedim. Her ay onunla konuşurdum ki İngilizcede ne kadar gelişmişim, ne kadar yükselmişim, hangi hatalarımı yok etmişim diye.”* sözleriyle belirtmiştir.

Akran öğrenmesine önem verdiği anlaşılan 8.sınıf öğrencisi Betül, İngilizce öğrenmek için yaşlılarıyla İngilizce konuşma pratiği yapmasının iyi olacağını *“Benim*

için yaş faktörü ağır basıyor çünkü farklı yaşlardakilerle bazen fikirlerimiz uyuşmuyor, bir şeyi öğrenirken bile farklı şeyler olabiliyor.” sözleriyle dile getirmiştir.

Araştırmada öğrenciler İngilizce pratiği yapmak için aile üyeleri, arkadaşları, akrabaları ve öğretmenleri ile pratik yapmanın önemine değinmişlerdir. Xuesong (2006) Çin'deki üst sınıf öğrenci grubunda ebeveynlerin İngilizce öğrenmelerinde güçlü bir rol oynadığını ortaya koymuştur. Öğrenciler, ebeveynlerinin İngilizce öğrenmelerine yönelik tutumlarını teşvik etme, İngilizce televizyon programları sağlama ve İngilizce öğrenme için maddi destek gibi farklı stratejilerle İngilizce diline maruz kaldıklarını belirtmişlerdir. Bazı öğrenciler, ebeveynlerinin hiç İngilizce bilmedikleri halde onlara yardımcı olduklarını belirtmiştir (Xuesong, 2006). Bartram (2006), dil öğrenme sürecinde ailelerin bakış açısının çocukların dil öğrenmenin önemine ilişkin farkındalıklarını arttırdığını belirtmiştir. Buna karşın Tunç ve Kozikoğlu (2022) öğretmenlerin aile ve çevreden kaynaklı faktörler olarak ailelerin öğrencilere gereken ilgiyi göstermediği yönünde görüşlerini saptamıştır. Can ve Işık Can (2014) yabancı dil öğretiminde aileden kaynaklı yeterli desteği sağlamama veya dil öğrenimine önem vermeme gibi sorunlarla karşılaştığını ortaya koymuştur.

Alanyazında da yabancı dil öğrenme sürecinde öğrenme ortamının önemi belirtilmektedir (Sokip, 2020). Chand (2021) tarafından yapılan çalışmada öğrenciler İngilizce öğrenme sürecinde dili pratik yapma imkânlarının sınırlı olduğunu, onları İngilizce konuşmaya cesaretlendirecek kimsenin olmadığını belirtmişlerdir.

Brown (2001) da sınıf ortamında yeterli iletişim olmaması durumunun İngilizce öğrenenler için en yaygın sorunlardan biri olduğunu belirtmiştir. Sonuç olarak, öğrencilerin İngilizce pratiği yapmak için aile üyeleri, arkadaşları, akrabaları ve öğretmenleriyle etkileşimde bulunmaları, onlara destek ve motivasyon sağlayabilir. Bu şekilde, öğrenciler İngilizceyi günlük hayatta kullanma fırsatı bularak dil becerilerini geliştirebilir. Ayrıca, aile üyeleri, arkadaşlar ve öğretmenlerle yapılan İngilizce pratiği, öğrenme sürecini daha zengin hale getirebilir. Farklı kişilerin farklı konuşma tarzları, kelime dağarcığı ve dil kullanımı öğrencilere çeşitli dil örnekleri sunar ve dilin gerçek hayattaki kullanımını deneyimlemelerine yardımcı olur.

Öğrenciler İngilizce pratiği yapmanın önemini kavradıkça, dil becerilerini geliştirmek için daha fazla çaba göstermeye motive olabilirler. Kendi aileleri, arkadaşları veya öğretmenleriyle İngilizce konuşma fırsatı bulduklarında, öğrenme

sürecine olan ilgileri ve motivasyonları artabilir. Bu doğrultuda, İngilizce öğretim programlarında, öğrencilerin İngilizce pratiği yapabilecekleri fırsatlar yaratılması ve aile üyeleri, arkadaşlar ve öğretmenlerin desteğinin ön plana çıkarılması önemlidir.

4.1.4. İngilizce Öğrenmek İçin Gerekli Araç-Gereçlere İlişkin Bulgular

Araştırmada öğrencilerin “Sınırsız imkânınız olsa; (para, güç, yetki, koşullar vb.) İngilizce öğrenirken ortamda mutlaka bulunması gereken araç- gereç ve materyaller nelerdir? Bunları ne amaçla ve nasıl kullanırdınız? Açıklar mısınız?” sorusunun cevabına yönelik İngilizce öğrenmek için gerekli araç-gereçlere ait bulgular Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6.
İngilizce Öğrenmek İçin Gerekli Araç-Gereçlere Yönelik Öğrenci Görüşleri

Araç-Gereçler	Görüşler	n	f
Teknolojik Olan		19	112
Tablet	Dilara,Pars,Sultan,Ceyda, Asya,Dünya,Büşra,Sevgi, Muhammed,Nurbanu,Selim,Nazlı,Sadık,Merve	14	27
Telefon	Kemal,Dilara,Pars,Sultan, Betül,Ceyda,Asya,Büşra, Sevgi,Muhammed,Nurbanu,Selim,Nazlı,Sadık,Me n	15	21
Bilgisayar	Kemal,Dilara,Pars,İzzet, Dünya,Büşra,Sevgi,Nurbanu,Nazlı,Metin	10	18
Akıllı Robot	Mehmet,Pars,Betül,Ceyda, Selim,Sadık	6	14
Akıllı Tahta	Dilara,Pars,İzzet,Asya,Sevgi,Selim,Nazlı,Merve	8	13
Kulaklıklar	Dünya	1	3
Akıllı E-Defterler	Kemal	1	3
Oyun Konsolu	Ceyda,Nazlı	2	2
E-kitaplar	Asya,Muhammed	2	2
Televizyon	Kemal,Nurbanu	2	2
Lazer Oyuncaklar	Mehmet	1	2
Müzik Çalar	Asya	1	1
Çevirici Kulaklıklar	Dünya	1	1
Hologram	İzzet	1	1
3D Gözlük	Nazlı	1	1
Sanal Gerçeklik Gözlüğü	Merve	1	1

Tablo 6.

İngilizce Öğrenmek İçin Gerekli Araç-Gereçlere Yönelik Öğrenci Görüşleri (devamı)

Araç-Gereçler	Görüşler	n	f
Teknolojik Olmayan		20	62
Görseller	Dilara,Seçil,Betül,Asya, Sevgi,Muhammed, Selim,Nazlı,Merve	9	11
Defterler	Dilara,Seçil,Sultan,Betül, Nazlı,Metin	6	8
Kitaplar	Kemal,Dilara,Büşra,Sevgi, Muhammed,Metin	7	7
Rahat Koltuklar	Seçil,Asya,Dünya,Büşra, Sevgi	5	5
Büyük Sözlük	Dilara,Seçil,Dünya,Sadık	4	4
Sıra	Dünya,Büşra,Sevgi	3	3
Kalem	Dilara,Nurbanu,Metin	3	3
Minderler	Dünya	1	3
Büyük Ev	Mehmet,Ceyda	2	2
Renkli Kalemler	Sultan,Betül	2	2
Halı	Dilara,Dünya	2	2
Masa	İzzet,Nazlı	2	2
Tahta	Pars,Sevgi	2	2
Oyun Parkı	Mehmet	1	2
Ada	Ceyda	1	1
Kelime Kutusu	Betül	1	1
Kitaplık	Dünya	1	1
Silgi	Sultan	1	1
Yatak	Seçil	1	1
Ders Notları	Dilara	1	1
Genel Toplam		20	174

Tablo 6’da öğrenciler İngilizce öğrenmek için gerekli araç-gereçler nelerdir sorusuna yönelik görüşlerini belirtmişlerdir. Öğrenciler tablet, telefon, bilgisayar, akıllı robot, akıllı tahta, kulaklık, akıllı e-defter, oyun konsolu, televizyon, e-kitap, lazer oyuncak, müzik çalar, çevirici kulaklık, hologram, 3D gözlük, sanal gerçeklik gözlüğü gibi teknolojik araç-gereçlere ihtiyaç olduğunu ifade etmişlerdir. Bu araç-gereçlerin yanı sıra görsel, defter, kitap, rahat koltuk, büyük sözlük, sıra, kalem, minder, büyük ev, renkli kalem, halı, masa, tahta, oyun parkı, ada, kelime kutusu, kitaplık, silgi, yatak, ders notları gibi teknolojik olmayan araç-gereçler de ihtiyaç olduğunu vurgulamışlardır.

Açık alanı sevdiği anlaşılan 7.sınıf öğrencisi Dünya, İngilizce öğrenmek için büyük sözlük, kitaplık, minder, tablet, bilgisayar, halı ve kulaklık gibi araç-gereçlere ihtiyaç olduğunu “*Öncelikle sözlükler olsun kocaman, bir de kitap rafları, masalar yerine minderler... Tablet ve bilgisayarlar. Ha bir de yerde halı olsun. Sınıf böyle ev gibi değil de bahçe, orman gibi olabilir...Bir de bilgisayara bağlı kulaklık... Peki,*

uyuyarak öğrenebilir miyiz? Yani uyusak ve o kulaklıklarla beynimize aktarsa olmaz mı? Sen sadece uyuyacaksın, zaten alet senin yapman gereken işi yapıyor. Onu hafızaya alıyorsun uyurken, daha sonra uyandığında bir bakmışsın onu öğrenmişsin.” cümleleriyle ifade etmiştir.

Robotlardan oluşan ortamı desteklediği anlaşılan yabancı dil ağırlıklı İmam Hatip Ortaokulu 8.sınıf öğrencisi Selim, İngilizce öğrenmek için akıllı tahta ve akıllı robot gibi araç-gereçlere ihtiyaç olduğunu *“Sınırsız imkânım içerisinde İngilizce’yi öğrenmem için öğrenme ortamımı akıllı tahtalarla, teknoloji üzerinden diğer öğretim uygulamalarıyla, ona göre özel hocalarla donatırdım. Tabi sadece akıllı tahta ile kalmaz uygulamalar da çıkarabilirdim. Ona göre eğitici robotlar geliştirebilirdim mesela. Küçük yaştaki çocukların daha o yaşlardan birazcık İngilizce’yi, yabancı dilleri görmesi için okullara koyardım. ”* sözleriyle dile getirmiştir.

Öğrenmeyi materyalle eğlenceli kılmak isteyen 5.sınıf öğrencisi Mehmet, İngilizce öğrenmek için lazer kaleme ihtiyaç olduğunu *“Yazmaktan çok sıkıldıkları ve azıcık eğlenceli olsun diye kendi kendine yazan lazer kalem yaptırırdım...”* sözleriyle belirtmiştir.

Kendi konforunu sağlamak için teknolojiden en yüksek düzeyde verim almak isteyen 6.sınıf öğrencisi İzzet, İngilizce öğrenmek için holograma ihtiyaç olduğunu *“Hologram cihazı alırdım Sınıfa kendi hologramımı yapardım. Ben evde olurdum. Dersi anlatacak işte...”* cümleleriyle ifade etmiştir.

Materyali iletişim aracı olarak tercih eden 8.sınıf öğrencisi Nazlı, İngilizce öğrenmek için 3D gözlüklere ihtiyaç olduğunu *“Aslında şöyle olabilir: İngilizce üzerine kurulmuş 3D gözlükler oluyor. Kendi konuşmamızı da iletebildiğimiz bir 3D gözlük olsa bence gayet güzel olur sonuçta kendimizi onun içinde hissediyoruz ve konuştuklarımız onun içine gidiyor. Gayet güzel olur.”* sözleriyle belirtmiştir.

Görsel hafızaya sahip olduğu ve göze hitap eden şeyleri seyretmeyi sevdiği anlaşılan 8.sınıf öğrencisi Asya, İngilizce öğrenmek için görsellere ihtiyaç olduğunu *“Daha çok görseller işlemeyi isterdim. İlgi çeken, uzaktan bakınca hoş görünen, cezbeden posterler olurdu.”* sözleriyle dile getirmiştir.

Klasik okul düzeni dışında, konfor ile öğrenme ilişkisini ön planda tuttuğu anlaşılan 8.sınıf öğrencisi Sevgi, İngilizce öğrenmek için rahat koltuklara ihtiyaç

olduğunu “*Ben çok hareketli biri olduğum için ayakta işlemeyi istiyordum ama öyle illa oturacaksak da pofuduk, rengârenk armut koltuklar çok güzel olur.*” cümleleriyle belirtmiştir.

Oyunlarla öğrenmeyi gerçekleştirdiğini belirten Metin, İngilizce öğrenmek için bilgisayar, defter kitap, kalem, kâğıt gibi araç-gereçlere ihtiyaç olduğunu “*Bilgisayar, defter kitap, kalem kâğıt olur. Telefon da olsun çünkü oyun oynarken aynı zamanda İngilizce de öğreniyorum.*” cümleleriyle ifade etmiştir.

Öğrenciler İngilizce öğrenme sürecinde çeşitli teknolojik ve teknolojik olmayan araç-gereçlerin gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenciler, tablet, telefon, bilgisayar, akıllı robot ve akıllı tahta gibi teknolojik araçların yanı sıra görseller, defterler ve kitaplar gibi teknolojik olmayan araçların da gerekliliklerini vurgulamışlardır. Mobil telefonların her yerde yaygın olması ve öğrenciler arasında birbirleriyle iletişim kurmak için kullanılması, ikinci dil öğrenimi için motive edici bir alternatif sunabilir. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte, İngilizce öğretme geleneği değişmiştir. Teknoloji kullanımı, öğretimi ilginç ve daha verimli hale getirmektedir (Shyamlee & Phil, 2012). Öğrenmenin kontrolünü öğrencilerin ellerine bırakan teknolojiler sayesinde öğrenme süreci daha eğlenceli hale gelebilmektedir (Wartinbee, 2009). Mobil cihazlar, İngilizce'yi ikinci dil olarak öğrenirken öğrencilerin dört temel beceriyi kazanmalarına yardımcı olmak için bilgiyi çeşitli formatlarda sunmada yardımcı olur (Klimova, 2021). İltar (2009), eğitim teknolojisinin yabancı dil olarak kullanılan sınıflarda büyük bir role sahip olduğunu belirtmektedir. Kim, vd. (2013), teknolojinin, öğretme ve öğrenmeyi artırabilecek günlük hayatımızın önemli bir parçası olduğuna inanmaktadır. İngilizce sınıflarına entegre edilecek sayısız teknoloji yaklaşımı arasında bilgisayar teknolojisi en yaygın olanıdır (Sadeghi ve Dousti, 2013). Al-Saleem'e (2012) göre, akıllı tahtalar aynı öğrencilere anda aynı öğeye odaklanabilecekleri ve konuşmanın bundan kaynaklanabileceği şekilde bazı konuşma türlerini kolaylaştırabilir. Bu sonuçlar, İngilizce öğrenme sürecinde farklı araçların kullanılmasının öğrencilerin öğrenme deneyimini zenginleştirebileceğini göstermektedir. Teknoloji, öğrenme materyalleri ve kaynaklara kolay erişim sağlarken, görseller, defterler ve kitaplar da öğrencilere görsel ve yazılı materyallerle etkileşimde bulunma imkânı sunmaktadır. Bu bulgu, İngilizce öğretiminde çeşitli araç-gereçlerin kullanımının öğrencilerin ilgisini artırabileceğini ve farklı öğrenme stillerine uygun yaklaşımlar sağlayabileceğini göstermektedir. Bu bulgulara dayanarak, İngilizce öğretiminde öğrencilerin motivasyonunu artırmak ve

farklı öğrenme stillerine uygun bir yaklaşım sağlamak için öğretmenler ve eğitim kurumları, teknolojik araçları (tabletler, telefonlar, bilgisayarlar, akıllı robotlar, akıllı tahtalar vb.) İngilizce öğretim sürecine entegre etmeli ve bu araçları etkili bir şekilde kullanmayı öğrencilere öğretmelidir.

Mobil uygulamalar, interaktif eğitim materyalleri ve çevrimiçi kaynaklar gibi teknolojik araçlar, öğrencilerin dört temel beceriyi (dinleme, konuşma, okuma, yazma) geliştirmelerine yardımcı olabilir. Öte yandan, teknolojik olmayan araçlar da önemli bir role sahiptir. Görseller, defterler ve kitaplar gibi materyaller, öğrencilere görsel ve yazılı materyallerle etkileşimde bulunma fırsatı sunar. Philominraj vd. (2017) görsel öğrenme sürecinin yabancı dil öğrenme sürecini kolaylaştırdığını belirtmiştir. Quecan (2021) dil öğretiminde görsel kullanımının öğrenci motivasyonunu artırdığını belirtmiştir. Almekhlafy ve Alqahtani (2020) öğrencilerin dil öğrenme sürecinde görsel kullanımına ilişkin olumlu görüşleri olduğunu belirtmiştir. Ahmed ve Othman (2018), öğretmenlerin, İngilizce öğrenme sürecinde görselleri yeterince kullanmadıklarını, buna karşın görsel yardımcılarının, öğrencilerin ortaöğretim düzeyindeki okullarda İngilizce öğrenme sürecinde derse katılımı ve etkileşimi artırabileceğini belirtmiştir. Bu nedenlerden dolayı, yabancı dil öğrenirken görsel materyallerin kullanımı oldukça faydalıdır. Dil öğrenme materyallerini seçerken görsel unsurları içeren kaynaklara yönelmek, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirebilir ve dil becerilerini daha etkili bir şekilde geliştirmelerine yardımcı olabilir.

Öğrencilerin ders kitaplarının da İngilizce öğrenme için gerekli olan araçlar olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenme ve öğretme süreçlerinde ders kitapları, öğrencilerin bilgi edinmesinde önemli bir rol oynar (Graves, 2000). Dil öğrenme sürecinde ders kitapları sadece bilgi kaynakları değil, aynı zamanda farklı toplumların ve değerlerinin öğrencilerin zihinlerinde oluşmasını sağlar. Ders kitapları genellikle dil öğretiminin en erişilebilir araçlarından biri olarak kabul edilir (Weninger ve Kiss, 2015). Dil ve kültürün temsil örnekleri olarak metinlerin kullanıldığı ders kitapları, dilin ve kültürün değerlerine ve ideolojilerine dair bir bakış açısı sunar (McGrath, 2016). Bu bağlamda İngilizce öğretiminde ders kitapları öğrencilerin dil becerilerini geliştirmelerine ve dil öğrenme sürecinde rehberlik etmelerine yardımcı olur. Ders kitapları, dil bilgisini, kelime dağarcığını ve iletişim becerilerini yapılandırılmış bir şekilde sunarak öğrencilerin dilin temel unsurlarını kavramalarına olanak sağlar. Kitaplardaki bölümler ve üniteler, öğrenmenin düzenli ve tutarlı bir şekilde ilerlemesini sağlar. Ders kitapları,

dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi çeşitli dil becerilerinin geliştirilmesine odaklanır. Ayrıca ders kitapları, bir programa veya müfredata uygun olarak düzenlenmiş içerikleri sunar. Dolayısıyla, ders kitapları, dil öğretiminde öğrencilere yapılandırılmış bir yönlendirme ve kaynak sunar. Özetle öğrencilerin dile getirdikleri teknolojik ve teknolojik olmayan araçlar öğrencilerin kelime dağarcığını genişletmek, dilbilgisini geliştirmek ve okuma becerilerini güçlendirmek için kullanılabilir.

Öğretmenler, öğrencilere çeşitli kaynakları kullanmaları ve öğrenme materyallerine aktif olarak katılmaları konusunda teşvik edebilir. Ayrıca, öğrencilerin mobil cihazları İngilizce öğrenme sürecinde aktif bir şekilde kullanmalarını teşvik etmek önemlidir. Mobil uygulamalar, kelime ezberleme, telaffuz geliştirme ve dilbilgisi çalışmaları gibi çeşitli özellikler sunabilir. Öğrencilerin bu araçları kullanarak kendi hızlarında ve bireyselleştirilmiş bir şekilde çalışmalarına olanak sağlanmalıdır. Sonuç olarak, İngilizce öğretiminde çeşitli teknolojik ve teknolojik olmayan araçların kullanımı öğrencilerin öğrenme deneyimini zenginleştirebilir ve motivasyonlarını artırabilir. Bu şekilde, öğrencilerin İngilizceyi daha iyi öğrenmeleri ve başarılı olmaları için daha fazla fırsat yaratılabilir.

4.1.5. İngilizce Öğrenme Yollarına İlişkin Bulgular

Araştırmada öğrencilerin “İngilizce öğrenmek için şu anki teknolojiyi nasıl kullanırdınız? Neden?” sorusunun cevabına yönelik İngilizce öğrenme yollarına ait bulgular Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7.

İngilizce Öğrenme Yollarına Yönelik Öğrenci Görüşleri

İngilizce Öğrenme Yolları	Görüşler	n	f
Teknoloji Destekli	Kemal,Pars,Sultan,Betül,Ceyda,Asya, Dünya,Muhammed,Nurbanu,Selim,Nazlı, Sadık,Metin,Merve	14	25
Öğretmen Destekli	Dilara,Pars,Seçil,Sultan,İzzet,Asya,Dünya, Büşra,Sevgi,Muhammed,Nazlı,Sadık	12	18
Bireysel	Dilara,Pars,Seçil,Ceyda,Asya,Dünya, Muhammed,Nurbanu,Selim,Nazlı,Metin, Merve	12	14
İşbirlikli	Pars,Asya,Dünya,Büşra,Sevgi,Muhammed, Selim,Sadık,Metin,Merve	10	11
Rekabet Ortamı	Kemal,Sultan,Betül,Ceyda,Dünya, Muhammed,Nazlı,Merve	8	8

Tablo 7.

İngilizce Öğrenme Yollarına Yönelik Öğrenci Görüşleri (devamı)

İngilizce Öğrenme Yolları	Görüşler	n	f
Dil Alanında Deneyimli Kişiler	Betül,Ceyda,Asya,Nazlı	4	4
Yurt Dışına Gitme	Pars,Seçil,Metin	3	4
Mobil Uygulama	Sultan,Betül	2	2
TV İzleme	Mehmet,Büşra	2	2
Kelime Ezberi Yapma	Nazlı,Metin	2	2
Metaverse	Merve	1	2
Grup Çalışmaları	Asya	1	1
Derse Katılım	Asya	1	1
Uyuma	Dünya	1	1
Ders Öncesi Konuya Hazırlık	Dünya	1	1
Kelime Tekrarı	Metin	1	1
İşinlanma	Kemal	1	1
Oyun Oynama	Mehmet	1	1
Genel Toplam		20	99

Tablo 7’de öğrenciler İngilizce öğrenmenin yollarına yönelik görüşlerini belirtmişlerdir. Öğrenciler İngilizce öğrenmenin teknoloji desteğiyle, öğretmen desteğiyle, bireysel, işbirlikli, rekabetçi, dil alanında deneyimli kişilerin anlatımıyla, yurtdışına giderek, mobil uygulama kullanımıyla, TV izleyerek, kelime ezberiyle, Metaverse kullanımıyla olacağı ifade etmişlerdir.

8.sınıf öğrencisi Nazlı, İngilizce öğrenmenin teknoloji destekli olması gerektiğini *“İngilizceyi öğrenmek için arkadaş şeklinde yapay zekâ olacak. Teknolojik aletle sanki bir arkadaşmış gibi konuşacağım...”* sözleriyle dile getirmiştir.

Dünya, İngilizce öğrenmenin öğretmen desteği, bireysel çaba ve uyuyarak olabileceğini *“Öğretmen yönlendirse iyi olur da ama kendim de bulabilirim. Öğretmen yönlendirecek olursa öğrenme metotları konusunda yardımcı olabilir mesela.... Peki, uyuyarak öğrenebilir miyiz? Yani uyusak ve o kulaklıklarla beynimize aktarsa olmaz mı? Sen sadece uyuyacaksın, zaten alet senin yapman gereken işi yapıyor. Onu hafızaya alıyorsun uyurken, daha sonra uyandıığında bir bakmışsın onu öğrenmişsin.”* sözleriyle belirtmiştir.

Akran öğrenmesine önem veren 5.sınıf öğrencisi Pars, İngilizce öğrenmenin işbirlikli çalışmayla olması gerektiğini *“Arkadaşlarımla işbirliği lazım. İşbirliği ile belki arkadaşlarım söyler ben de öğrenmeye çalışırım. Katkı sağlar.”* cümleleriyle belirtmiştir.

Yarışma duygusunu sevdiği anlaşılan Betül, İngilizce öğrenmenin rekabet ortamı içerisinde olması gerektiğini *“Ayrıca rekabet ortamı olsun isterdim çünkü biraz LGS’den dolayı böyle başarı elde etmeyi daha seviyorum. Rekabet ortamında ben biraz daha gaza geliyorum, daha çok çalışıyorum...”* diyerek görüşünü belirtmiştir.

Gelecekte İngilizce bilmenin faydalarına dair belirsizlikleri olduğu anlaşılan Seçil, İngilizce öğrenmenin yurt dışına giderek olması gerektiğini *“Yurt dışında daha iyi öğrenilir. Şu an İngilizce öğrenirken gelecekte bunun bana somut bir şekilde nasıl bir faydası olacağını göremiyorum. Oraya gittiğim zaman ‘İngilizce bilmem gerekli.’ sorumluluğunu hissettiğim için bunun için daha çok çabalarım. Şu anda da çabalamak için bir motivasyonum var ama yeterli değil...”* cümleleriyle ifade etmiştir.

Kemal İngilizce öğrenmenin ışınlanma ile olması gerektiğini *“Mesela ışınlanma. Sanırım okula gitmek için hiç otobüslere ihtiyaç kalmaz. En fazla eğitime bu yarar sağlar. Aynı zamanda farklı yerlerde olmamız sağlanırsa hem İngiltere’ye gidip İngilizce öğrenebilirim hem okuluma devam edebilirim...”* sözleriyle dile getirmiştir.

Yabancı dil ağırlıklı İmam Hatip Ortaokulu 5.sınıf öğrencisi Mehmet, İngilizce öğrenmenin oyun oynayarak olması gerektiğini *“Şimdi tahteravallinin arkasında ittiren bir robot yaparım... Oyunlar oynayarak İngilizce’yi öğretirim...”* sözleriyle belirtmiştir.

Öğrenciler, İngilizceyi teknoloji desteği ve öğretmen desteğiyle öğrenmenin yanı sıra bireysel olarak da öğrenebileceklerini, bunun yanında işbirlikli ortamlarda da öğrenebileceklerini dile getirmişlerdir. Son yıllarda öğretimde teknoloji kullanımı giderek daha önemli hale gelmektedir. Teknoloji alanındaki gelişmeler, eğitimde teknolojinin bütünleştirilmesine kaçınılmaz bir şekilde yol açmıştır. Bu nedenle, dil öğretmenleri, bugünün dijital doğal yetişkinlerinin beklentilerini karşılamak için öğrencilerinin teknolojik bilgi düzeyiyle uyumlu olmalıdır. Aksi takdirde, zamanın gerisinde kalmış olarak algılanma olasılıkları vardır (Chapelle, 2008). Günümüzde mevcut olan teknolojilerin çeşitliliği ve sayısı, dil eğitimcileri için fırsatlar yaratmıştır. Teknolojinin konuşma becerisi (Hirovani, 2009), okuma becerisi (Al-Seghayer, 2007), yazma becerisi (Kuteeva, 2011), kelime öğretimi (Wible, Liu ve Tsao, 2011) ve bağımsız dil öğrenme (Chang, 2007) kullanıldığı ve olumlu sonuçlar elde edildiği belirtilmektedir. Dolayısıyla, teknolojinin dil öğretiminde kullanılması, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmelerine, etkileşimli öğrenme deneyimleri yaşamalarına ve daha öğretici bir ortamda çalışmalarına yardımcı olabilir. Öğrenciler, dijital materyallerle

etkileşime geçerek özgün ve gerçek hayata uygun dil örnekleriyle karşılaşır ve böylece dilin pratik kullanımını daha iyi anlarlar. Vo (2017) tarafından yapılan çalışmada öğrenciler yabancılarla konuşma, şarkı dinleme, başka öğrencilerle konuşma, internette gezinme gibi ders dışı aktivitelerin İngilizce öğrenme sürecinde yararlı olduğunu belirtmişlerdir. Barbee (2013), Japon EFL öğrencilerinin müzik, online medya, altyazılı film-dizi izleme ve anadili İngilizce öğrenen bireylerle konuşma gibi aktivitelerle İngilizce diline maruz kaldıkları bulgusuna ulaşmıştır. Bu bulgulara dayanarak, teknoloji desteği ve öğretmen desteğiyle birlikte bireysel çalışma yöntemlerinin kullanılmasının önemli olduğu görülmektedir.

Öğrenciler, öğretmenlerinin rehberliğinde dil becerilerini geliştirmek için çeşitli dijital araçlardan faydalanabilirler. Öğrencilere, dil öğrenme uygulamaları, çevrimiçi kaynaklar ve interaktif eğitim materyalleri gibi teknolojik araçlarla kendi hızlarında çalışma imkânı sunulmalıdır. İşbirlikli ortamlar da İngilizce öğrenme sürecinde önemli bir rol oynar.

Öğrencilerin bağımsız olarak çalışan öğrencilere kıyasla gruplar halinde çalıştığında düşünme yetenekleri, ders memnuniyeti, bilgi gelişimi ve sosyal/iletişim becerileri gibi alanlarda gelişim göstermektedir (Barkley vd., 2014). Johnson ve Johnson'a (2008) göre öğrencilerin kendi aralarında sosyalleşmesini ve öğrenmelerini teşvik etmek için birlikte çalışarak kendilerinin ve başkalarının öğrenmelerini en üst düzeye çıkarmalarına olanak sağlanır. Bu nedenlerle, öğrencilerin grup çalışmalarına katılımı, daha derinlemesine öğrenme, iş birliği yetenekleri ve kişisel gelişimleri için bir fırsat sunabilir. Bundan dolayı, İngilizce öğrenme sürecinde öğrencilerin gruplar halinde çalışmaları teşvik edilmelidir. Öğrenciler, yabancılarla konuşma, başka öğrencilerle etkileşim, şarkı dinleme ve internette gezinme gibi ders dışı aktivitelerle İngilizceye maruz kalabilirler. Öğretmenler, öğrencileri ikili veya grup çalışmaları yapmaya teşvik etmeli ve bu şekilde iletişim becerilerini geliştirmelerine olanak sağlamalıdır. Ayrıca, öğrencilerin İngilizce konuşan bireylerle etkileşim kurmalarını teşvik edecek etkinlikler düzenlenmelidir. Öğretmenler, çeşitli aktiviteler ve kaynaklar kullanarak öğrencilerin ilgisini çekecek ve öğrenmelerini destekleyecek ortamlar oluşturmalıdır.

4.1.6. İngilizcede Ölçme Değerlendirmeye İlişkin Bulgular

Araştırmada öğrencilerin *“Sınırsız imkânınız olsaydı (para, güç, yetki, koşullar vb.): İngilizce öğrenme düzeyinizin belirlenebilmesi için ölçme ve değerlendirme*

yöntemlerinin (sınavların) nasıl yapılmasını isterdiniz? Başarı düzeyinin belirlenebilmesi için farklı neler yapılabilirdi? Nedenleri nelerdir?” sorusunun cevabına yönelik İngilizcede ölçme değerlendirmeyle ilişkin bulgular Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8.

İngilizcede Ölçme Değerlendirmeye Yönelik Öğrenci Görüşleri

Ölçme Değerlendirme	Görüşler	n	f
Amacına Göre		14	34
Bıçimlendirmeye ve Yetiştirmeye Yönelik Değerlendirme		14	34
İngilizce Beceri Düzeyleri		13	31
Konuşma Becerisi Ölçülmeli	Mehmet,Kemal,Pars,Seçil, Sultan,Betül,Ceyda,Dünya, Selim,Nazlı,Merve	11	16
Dinleme Becerisi Ölçülmeli	Kemal,Pars,Seçil,Selim, Sadık	5	5
Tüm Beceri Düzeylerini Ölçmeli	Asya,Merve	2	4
Yorumlama Becerisini Ölçmeli	Mehmet,pars,Betül	3	4
Okuma Becerisi Ölçülmeli	Kemal	1	1
Yazma Becerisi Ölçülmeli	Merve	1	1
Ödev	Dünya,Büşra	2	2
Öğrenciye Ayrıntılı Dönüt Sağlamalı	Asya	1	1
Ölçek Türlerine Göre		15	30
Objektif Bilgi Testleri		14	24
Kısa Cevaplı Sorular	Mehmet,Dilara,Betül,Ceyda, Muhammed,Nurbanu,Selim, Nazlı,Sadık,Metin	10	10
Çoktan Seçmeli	Mehmet,Dilara,Pars,İzzet, Selim,Sadık	6	7
Sözlü Sınav	Dilara,Dünya,Büşra, Muhammed,Selim,Nazlı	6	7
Subjektif		2	3
Performansa Dayalı Uygulamalı Sınavlar	Sadık,Merve	2	3
Ödev	Dünya,Büşra	2	2
Çeviri Sınavı	Dünya	1	1
Bireyselleştirilmiş Soruların Niteliğine Göre		3	3
Kolay Sorular	Betül,Sadık	2	2
Zor Sorular	İzzet	1	1
Genel Toplam		20	79

Tablo 8’de öğrenciler İngilizce öğretiminde ölçme-değerlendirmenin nasıl olması gerektiğine yönelik görüşlerini belirtmişlerdir. Öğrenciler İngilizce öğretiminde; tüm İngilizce beceri düzeylerinin ölçülmesi, özellikle konuşma ve dinleme becerisinin

ölçülmesi, ödev verilmesi ve öğrenciye ayrıntılı dönüt sağlanması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu ölçme-değerlendirme için kısa cevaplı sorulardan, çoktan seçmeli sorulardan, sözlü sınavlardan, çeviri sınavlarından ve performansa dayalı uygulamalı sınavlardan yararlanabileceğini ifade etmişlerdir. Bazı öğrenciler soruların kolay bazıları ise zor olabileceğini belirtmişlerdir.

Teknoloji desteğiyle, öğretmen desteğiyle, bireysel, işbirlikli, rekabetçi, dil alanında deneyimli kişilerin anlatımıyla, yurtdışına giderek, mobil uygulama kullanımıyla, TV izleyerek, kelime ezberiyle, Metaverse kullanımıyla olacağı ifade etmişlerdir.

Bireysel farkları göz önünde bulunduran 6.sınıf öğrencisi Sultan, İngilizce öğretiminde ölçme değerlendirilmede konuşma sınavı ve bireyselleştirilmiş sınav yapılması gerektiğini *“Karşılıklı sohbet edip ne kadar kelime öğrendiğimizi ölçebiliriz. Sonra o kelimelerle ilgili film izlerim, kitap okurum. Öğrenemediğim kelimeleri pratik yaparım, arkadaşlarımla sohbet ederim daha fazla geliştiririm. Sınav sadece yazılı değil çok yönlü olurdu. Özellikle ilgi alanlarına göre düzenlersem belki İngilizceyi daha çok severler diye...”* cümleleriyle ifade etmiştir.

Dört beceriden özellikle dinleme becerisine vurgu yapan Kemal, İngilizce öğretiminde ölçme değerlendirilmede dinleme becerisini ölçen sınav yapılması gerektiğini *“Dinleme becerimi ölçmek için genelde İngilizce şarkı dinlemek ve altyazılı film izlemek iyi olur.”* cümleleriyle belirtmiştir.

Üretici becerilere yönelik dikkatn çeken 8.sınıf öğrencisi Merve, İngilizce öğretiminde ölçme değerlendirilmede konuşma ve yazma becerilerini ölçen sınavlar yapılması gerektiğini *“Sadece test yapıp geçiliyor ama bu yeterli değil elbet. Konuşma ve yazma üzerine de değerlendirme yapılmalı. İlk etken konuşma olduğu için değerlendirme de ona öncelik verilmeli. Konuşmaya dayalı sınavlar daha etkili olabilir. Bir nevi uygulama sınavı olsun. Bilgi de tek başına yeterli değil konuşma da tek başına yeterli değil o sebeple hepsini ölçecek kapsayacak bir uygulama sınavı olmalı.”* sözleriyle dile getirmiştir.

Geribildirime önem veren 8.sınıf öğrencisi Asya, İngilizce öğretiminde ölçme değerlendirilmede öğrenciye ayrıntılı dönüt sağlanması gerektiğini *“Değerlendirme sonrası eksik ya da iyi olduğumuz noktaları görmek adına dönütler verilmeli. Hatamızı*

görmemiz ve bunu da geliştirmek adına değerlendirme, not vermekten ziyade gelişimi göstermesi için yapılması lazım.” cümleleriyle belirtmiştir.

Yabancı dil ağırlıklı İmam Hatip Ortaokulu 5.sınıf öğrencisi Sadık, İngilizce öğretiminde ölçme değerlendirmede kolay sorular ve performansa dayalı uygulamalı sınavlar yapılması gerektiğini *“Sınav biraz kolay olmalı: Herkesin yapabileceği seviyede olurdu... Sınavlar şuan okulda yapılan İngilizce sınavları gibi olmazdı. Konuşma, dinleme becerilerini de ölçmek için farklı şeyler eklerdim... Etkinlikleri yaparken eş zamanlı olarak sınav da yapardım. Performansa dayalı, uygulamalı sınavlar olurdu yani.”* cümleleriyle ifade etmiştir.

Öğrencilerin İngilizce öğrenme sürecinde ölçme ve değerlendirme yöntemleri konusundaki görüşlerini amaca, ölçek türüne ve bireyselleştirme düzeyine göre belirledikleri saptanmıştır. Bu sonuç, öğrencilerin değerlendirme sürecinde kendi öğrenme hedeflerine ve ihtiyaçlarına uygun bir yaklaşımın benimsenmesini tercih ettiklerini göstermektedir. Öğretmenlerin öğrencilerin görüşlerini dikkate alarak, değerlendirme yöntemlerini çeşitlendirme ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun hale getirme konusunda esneklik göstermeleri önemlidir. Bu şekilde, öğrencilerin İngilizce öğrenme sürecine aktif katılımları teşvik edilebilir ve daha etkili bir öğrenme deneyimi sağlanabilir.

Eğitimdeki değerlendirme çalışmaları, birçok amaca hizmet etmektedir. Bu amaçlar arasında eğitim programlarının etkinliğini değerlendirme, öğretim yöntemlerinin etkililik derecesini belirleme, öğrencileri uygun alanlara yönlendirme, öğrenme zorluklarını teşhis etme ve öğrenci başarısını ölçme gibi hedefler bulunmaktadır (Baykul, 2000).

Yabancı Dil Öğretiminde ölçme araçları büyük önem taşımaktadır, çünkü dil öğretimi çok yönlüdür. Farklı alanlar, beceriler, dil yapıları, kelime bilgisi, konu bilgisi ve söylem bilgisi gibi farklı unsurlar ele alınmaktadır. Amacımız, öğrenci başarılarını etkili ve doğru bir şekilde ölçmektir. Bunun için kullanılan veya seçilen ölçme aracının geçerli ve güvenilir olması gerekmektedir. Bir ölçme aracı, belirlenen öğretim hedeflerini ölçebiliyorsa, geçerli olarak kabul edilebilir. Ayrıca, öğrencilerin farklı durumlarda veya farklı kişiler tarafından yapılan sınavlarda aynı sonuçları alması, bu ölçme aracının güvenilir olduğunu gösterir (Altmışdört, 2010). Yabancı dil öğretiminde değerlendirme, öğrencilerin dil becerilerini kontrol etmek ve ne yapabildiklerini ve ne yapamadıklarını belirlemek amacıyla yapılır. Değerlendirme, ders süreci boyunca,

dersin sonunda veya tüm sınıfa veya bireylere uygulanabilir. Değerlendirme, resmi veya resmi olmayan geniş çaplı etkinlikleri içerebilir. Bu, düzenli ödevlerin yanı sıra belirli dönemlerde yapılan testleri de içerebilir (Abbott ve Greenwood, 1985). Ancak yabancı dil öğretiminde, ölçme ve değerlendirme sisteminin yabancı dil öğretimine hizmet etmeyen bir şekilde tasarlanması, istenen başarıya ulaşma konusunda temel sorunlardan biridir. Türkiye'de yıllardır yabancı dil öğretimiyle ilgili çalışmalar yapılmaktadır. Farklı eğitim politikalarının etkisiyle zaman zaman farklı yaklaşımlar benimsenmiştir. Ancak, ortaöğretimden başlayarak yükseköğretim sürecine kadar devam eden yabancı dil öğretimiyle karşı karşıya kalan öğrenciler, maalesef hedeflenen düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olamamaktadır (Çelebi, 2006). Türkiye'de yabancı dil öğretiminde arzu edilen başarıya ulaşmanın, yıllardır süren zaman, emek ve gayretlere rağmen zor olduğunu belirtmektedir. Yabancı dil öğretiminde başarısızlık durumunda, birçok faktörün akla geldiği ifade edilmektedir. Bu faktörler arasında en çok göz ardı edilen nokta, uygun ölçme-değerlendirme yaklaşımlarının benimsenmesi ve öğretimi destekleyecek şekilde tasarlanan ölçme-değerlendirme yöntemlerinin kullanılmasıdır. Türkiye'de yabancı dil (İngilizce) öğretim programında, dört temel dil becerisinin (okuma, dinleme, konuşma, yazma) bütünsel bir yaklaşımla öğretilmesi ve değerlendirilmesi gerekliliği vurgulanmaktadır. Ancak, Türkiye'de İngilizce başarısını ölçmek için geliştirilen öğretmen yapımı testlerin sadece okuma becerisi ve dil bilgisine odaklandığı gözlenmektedir. Uygulanan İngilizce dil testlerinin, okuma becerisini değerlendirmeye yönelik olduğu ve bu şekilde okuma becerisi değerlendirildiğinde diğer üç dil becerisinin dolaylı olarak da değerlendirildiği varsayılmaktadır (Yıldırım, 2012). Özetle, değerlendirme çalışmalarının eğitimde önemli bir rolü vardır. Ancak yabancı dil öğretiminde ölçme ve değerlendirme sisteminin yabancı dil öğretimine uygun şekilde tasarlanması, öğrencilerin hedeflenen düzeyde dil bilgisi edinmelerine yardımcı olacak önemli bir adımdır.

4.1.7. İngilizce Öğrenmek İçin Yapılması Gereken Etkinliklere İlişkin Bulgular

Araştırmada öğrencilerin “*Sınırsız imkânınız olsa; (para, güç, yetki, koşullar vb.) Dil öğrenme süreçlerinde neler yaşamak isterdiniz? Açıklar mısınız? / Size göre ne tür etkinlikler İngilizce öğrenmenizde etkili olur? Neden?*” sorularının cevaplarına yönelik İngilizce öğrenme yollarına ait bulgular Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 9.

İngilizce Öğrenmek İçin Yapılması Gereken Etkinliklere Yönelik Öğrenci Görüşleri

Etkinlikler	Görüşler	n	f
Gerçek Ortam		20	167
Oyunlar	Mehmet,Kemal,Dilara,Pars,Sultan, İzzet,Betül,Ceyda,Asya,Büşra,Sevgi, Muhammed,Nurbanu,Selim,Sadık, Metin,Merve	17	30
Konuşma Pratiği			
Arkadaşlarla	Kemal,Pars,Seçil,Sultan,Asya,Dünya, Büşra,Sevgi	8	14
Yabancı Biriyle	Sevgi,Selim,Metin	3	3
Robotla	Pars,Merve	2	2
Eğlenceli Etkinlikler	Kemal,Pars,Ceyda,Nurbanu,Selim, Nazlı, Metin,Merve	8	16
Eğitici Video İzleme	Kemal,Pars,Ceyda,Muhammed, Nurbanu,Selim, Metin	7	14
Kitap Okuma	Pars,Seçil,Sultan,Asya,Sevgi, Muhammed, Selim,Nazlı,Sadık,Metin,Merve	11	13
İngilizce Film İzleme	Mehmet,Seçil,Sultan,Dünya,Sevgi, Nurbanu, Nazlı,Merve	8	13
Bireylerin İlgi Alanlarına Yönelik Etkinlikler	Dilara,Ceyda,Asya,Büşra,Sevgi,Nazlı, Sadık,Merve	8	12
Şarkı Dinleme	Mehmet,Kemal,Dilara,Ceyda,Sevgi, Muhammed,Nazlı,Metin,Merve	9	10
Münazara	Seçil,Betül,Ceyda,Asya,Nazlı,Merve	6	8
Geziler	Pars,Büşra,Sevgi,Muhammed,Nurbanu ,Selim	6	8
Tiyatro Gösterisi Yapma	Sultan,Büşra,Nazlı,Merve	4	4
Ödev	Pars,Dünya	2	4
Resim Çizme	Kemal,Sevgi,Nurbanu,	3	3
Bir Konu Hakkında Görüş Bildirme	Seçil,Sultan,Merve	3	3
Hikâye Yazma	Sevgi,Sadık	2	3
İngilizce Yazma	Seçil,Muhammed	2	2
Spikerlik Yapma	Nazlı	1	1
Ünlü Birini Taklit Etme	Muhammed	1	1
Filmi İzleyip Canlandırma	Sultan	1	1
Dizi Film Çekme	Büşra	1	1
Bulmaca Çözümü	Betül	1	1

Tablo 9.

İngilizce Öğrenmek İçin Yapılması Gereken Etkinliklere Yönelik Öğrenci Görüşleri (devamı)

Etkinlikler	Görüşler	n	f
Sanal Ortam		11	24
Çevrimiçi Oyunlar	Kemal,Dilara,Pars,Seçil,İzzet,Sevgi, Muhammed,Nazlı,Sadık,Merve	10	14
Öğretici Yazılımlar	İzzet,Muhammed,Nazlı	3	4
Üç Boyutlu Sanal Etkinlikler	Nazlı	1	2
Metaverse	Merve	1	2
Sanal Dünya Turu	Betül	1	1
Artırılmış Sanal Gerçeklik	Merve	1	1
Genel Toplam		20	192

Tablo 9’da öğrenciler İngilizce öğrenmek için yapılması gereken etkinliklere görüşlerini belirtmişlerdir. Öğrenciler İngilizce öğretiminde; oyun, konuşma pratiği, eğlenceli etkinlikler, eğitici video izleme, kitap okuma, İngilizce film izleme, bireylerin ilgi alanlarına yönelik etkinlikler, şarkı dinleme, münazara, gezi, tiyatro gösterisi gibi etkinliklerin yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra çevrimiçi oyunlar, öğretici yazılımlar, üç boyutlu sanal etkinlikler, Metaverse, sanal dünya turu, artırılmış sanal gerçeklik gibi sanal ortam etkinliklerinin yapılabileceğini ifade etmişlerdir.

Etkinliklerde eğlenceyi aradığı düşünülen 6.sınıf öğrencisi İzzet, İngilizce öğretiminde oyun ve eğlenceli etkinliklere yer verilmesi gerektiğini “*Dersi iyi anlatsın yeter. Eğlenceli olsun biraz, fazla sıkmasın. Okulda olduğumuzu hissettirmesin. Komik, eğlenceli bir öğretmen olsa İngilizceyi çok iyi öğrenirdim.*” sözleriyle dile getirmiştir.

Günlük yaşantılara dair vurgu yapan Pars, İngilizce öğretiminde gezilerle, arkadaşlarla ve robotla pratik etkinliklerine yer verilmesi gerektiğini “*Şehirde dolanırım, orayı tanıyarak gezerim... Arkadaş ortamı, park ve spor ortamı da bunu etkiler...Belki robotlarla konuşurken de öğrenebilirim.*” sözleriyle belirtmiştir.

İmam Hatip Ortaokulu 8.sınıf öğrencisi Muhammed, İngilizce öğretiminde öğretici yazılımların, çevrimiçi oyunların ve eğitici videoların kullanılması gerektiğini “*Elektronik ortamlar da bence katkı sağlar çünkü sınırsız imkânım olursa İngilizceyi öğrenmek için İngilizceye özel uygulamalar, videolar indirir veya oyunlar bile oynayabilirim. O yüzden böyle uygulamalar, oyunlar, yeni videolar İngilizce öğrenmek için iyi olur.*” cümleleriyle belirtmiştir.

Yabancı dil ağırlıklı İmam Hatip Ortaokulu 5.sınıf öğrencisi Mehmet, İngilizce öğretiminde şarkı dinlemek ve film izlemek gibi etkinliklerine yer verilmesi gerektiğini *“İngilizce şarkılar dinler veya İngilizce filmler seyredirdim. Bunları lazer atan değişik bir televizyonda izlerdim.”* cümleleriyle ifade etmiştir.

8.sınıf öğrencisi Nazlı, İngilizce öğretiminde münazara ve üç boyutlu sanal etkinliklere yer verilmesi gerektiğini *“Aslında münazara ortamları İngilizce konuşma pratiğini geliştirmek açısından çok iyi olur... Ayrıca bütün öğrencilerde sanal gözlük olacak ve o öğrenciler İngilizce konuşulan yerlerde....Herkes kendi istediği gibi uyarlayabilecek.”* sözleriyle belirtmiştir.

Drama etkinliklerine vurgu yapan 7.sınıf öğrencisi Büşra, İngilizce öğretiminde tiyatro gösterisi yapma ve dizi film çekme gibi etkinliklere yer verilmesi gerektiğini *“İngilizce altyazılı bir dizi falan çevirebilirdik.... Mesela kendimizce tiyatro falan da yapabilirdik.”* cümleleriyle belirtmiştir.

Oyunların İngilizce öğrenme üzerine etkisine değinen İmam Hatip Ortaokulu 8.sınıf öğrencisi Merve, İngilizce öğretiminde Metaverse ve çevrimiçi oyunlara yer verilmesi gerektiğini *“Oyun ortamını da düşündüm. Çoğu oyun ortamında (bazı oyunlar profesyonel İngilizce bile istiyor) fark etmeden İngilizce öğreniliyor. Online oyunların buna katkısı daha fazla olur... Ayrıca internette gördüğüm kadarıyla sanal gerçekliği ve Metaverse'ü aşırı derecede geliştirme çabaları var. İngilizce için yararımıza kullanabiliriz. Böylece bir ülkeye gitmek yerine o ülkeyi canlı olarak Metaverse'de ya da sanal gerçeklikte görebiliriz...”* cümleleriyle ifade etmiştir.

Öğrencilerin İngilizce öğrenme için gerekli olan aktivitelere ilişkin görüşlerinin gerçek ortam ve sanal ortam olmak üzere iki ana grupta toplandığı görülmüştür. Öğrenciler özellikle oyunlar aracılığıyla İngilizce dilinin öğrenilmesini dile getirmişlerdir. Shanthi ve Jaafar (2020) öğrencilerin okul dışında gerçekleştirilen aktivitelerle İngilizce öğrenme konusunda istekli oldukları ve bu konudaki tutumlarının olumlu olduğunu belirlemiştir. Öğrenciler bireysel aktiviteler yerine grup aktivitelerini tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Okul dışı aktiviteler öğrencilerin yabancı dili bağımsız olarak öğrenebilmelerine yardımcı olur (İsmail & Shafie, 2019). Sargsyan ve Kurghinyan (2016), şarkılar ve müzik sözleri aracılığıyla öğrenilen İngilizce kelimelerin ve ifadelerin kullanımının İngilizce yeterliliği kazanmak için önemli bir kaynak olduğunu belirtmiştir.

Dil sınıflarında video kullanımının öğrenciler üzerinde olumlu etkisi olduğu çeşitli çalışmalarda da belirtilmektedir (Bal Gezegin, 2014; Sinyashina, 2019). Ayrıca, altyazılı film ve video izlemenin öğrencilerin kelime dağarcığı geliştirdiği belirtilmektedir (Karakaş ve Sarıçoban, 2012; Mardani ve Najmabadi, 2016). Müzik, çevrimiçi medya, altyazılı film-dizi izleme gibi aktiviteler de dil öğrenme sürecinde faydalı olabilir. Öğrencilere, İngilizce şarkılar dinleme, altyazılı içerikleri izleme ve anadili İngilizce olan bireylerle konuşma gibi etkinlikler önerilebilir. Bu şekilde, öğrenciler hem dilbilgisini geliştirebilir hem de gerçek yaşam İngilizcesine maruz kalarak iletişim becerilerini güçlendirebilir.

4.1.8. Öğretmen Oldukları Varsayımına İlişkin Bulgular

Araştırmada “ *Siz İngilizce öğretmeni olsanız, neler yapardınız? Neden?*” sorusunun cevabına yönelik öğretmen olsaydım konusuna ilişkin bulgular Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10.

İngilizce Öğretmeni Olsaydım Sorusuna Yönelik Öğrenci Görüşleri

İngilizce Öğretmeni Olsaydım	Görüşler	n	f
Ders İçi Etkinlikler		19	80
Öğretici Oyun Oynama	Mehmet,Dilara,Sultan,İzzet,Betül, Ceyda,Büşra, Selim,Metin	9	13
İlgi Alanlarına Yönelik	Sultan,Asya,Büşra,Sevgi,Nurbanu,Se lim,Mehmetizzet,Merve	8	9
Dersi Eğlenceli Kılma	Dilara,sultan,Sevgi,Nurbanu,Selim,S adık, Merve	7	9
Konu Hakkında Görüş Alma	Seçil,Ceyda,Büşra,Selim,Merve	5	5
Soru-Cevap Tekniği	Ceyda,Dünya,Muhammed,Selim, Sadık	5	5
Eksikleri Gidermeye Yönelik	Dilara,Sultan,Ceyda,Asya,Dünya	5	5
Öğretici Videolar İzleme	Dilara,Ceyda,Nurbanu,Metin	4	5
Diyalog Çalışması	Sultan,Dünya,Nazlı	3	5
Öğretimde Teknolojiyi Kullanımı	İzzet,Dünya	2	5
Öğrencileri Derse Motive Etme	Seçil,Betül,Sevgi,Muhammed	4	4
Sınıfı İngilizce Kelimelerle Süsleme	Sultan,Merve	2	4
Akıcı Ders Anlatımı	Betül,Büşra,Selim	3	3
İngilizce Film İzletme	Sultan,Sevgi,Nurbanu	2	2
Açıklayıcı Anlatım	Dünya,Muhammed	2	2
Ödüllendirme	Mehmet,Kemal	3	3
Konu ile İlgili Şarkı Dinletme	Ceyda	1	1
Slayt gösterimi	Sultan	1	1

Tablo 10.

İngilizce Öğretmeni Olsaydım Sorusuna Yönelik Öğrenci Görüşleri (devamı)

İngilizce Öğretmeni Olsaydım	Görüşler	n	f
Ders İçi Etkinlikler		19	80
Öğretici Oyun Oynama	Mehmet,Dilara,Sultan,İzzet,Betül, Ceyda,Büşra, Selim,Metin	9	13
İlgi Alanlarına Yönelik	Sultan,Asya,Büşra,Sevgi,Nurbanu,Se lim,Mehmetizzet,Merve	8	9
Dersi Eğlenceli Kılma	Dilara,sultan,Sevgi,Nurbanu,Selim,S adık, Merve	7	9
Konu Hakkında Görüş Alma	Seçil,Ceyda,Büşra,Selim,Merve	5	5
Soru-Cevap Tekniği	Ceyda,Dünya,Muhammed,Selim, Sadık	5	5
Eksikleri Gidermeye Yönelik	Dilara,Sultan,Ceyda,Asya,Dünya	5	5
Öğretici Videolar İzleme	Dilara,Ceyda,Nurbanu,Metin	4	5
Diyalog Çalışması	Sultan,Dünya,Nazlı	3	5
Öğretimde Teknolojiyi Kullanımı	İzzet,Dünya	2	5
Öğrencileri Derse Motive Etme	Seçil,Betül,Sevgi,Muhammed	4	4
Sınıfı İngilizce Kelimelerle Süsleme	Sultan,Merve	2	4
Akıcı Ders Anlatımı	Betül,Büşra,Selim	3	3
İngilizce Film İzletme	Sultan,Sevgi,Nurbanu	2	2
Açıklayıcı Anlatım	Dünya,Muhammed	2	2
Ödüllendirme	Mehmet,Kemal	3	3
Konu ile İlgili Şarkı Dinletme	Ceyda	1	1
Slayt gösterimi	Sultan	1	1
Ders Dışı Etkinlikler		7	11
Ders Dışı Sohbet Etme	Dilara,Asya,Sevgi,Muhammed	4	5
Kurs Açma	Dilara,Pars,Selim	3	3
Ödevlendirme	Dilara,Muhammed	2	2
Sosyal Etkinlik	Mehmet,Sevgi	2	2
İngilizce Konuşulan Farklı Ülke Ziyareti	Büşra,Selim,Merve	3	3
İngilizce Düşünmeyi Aşılama	Seçil	1	1
İletişimin Güçlendirilmesi	Dilara	1	1
Genel Toplam		20	99

Tablo 10'da öğrenciler öğretmen olsaydınız, neler yapardınız sorusuna yönelik görüşlerini belirtmişlerdir. Öğrenciler İngilizce öğretmeni olsaydım; öğretici oyun oynatırdım, ilgi alanlarına yönelik etkinlikler yapardım, dersi eğlenceli hale getirirdim, konu hakkında görüş alırdım, soru-cevap tekniği kullanırdım, eksikleri gidermeye yönelik çalışmalar yapardım, öğretici videolar izletirdim, diyalog çalışması yaptırırdım, derste teknolojiyi kullanırdım şeklinde görüş belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra öğrenciler ders dışı sohbet ederdim, kurs açardım, ödev verirdim, sosyal etkinlikler yapardım, İngilizce konuşulan ülkeye ziyaretlere götürürdüm şeklinde düşüncelerini ifade etmişlerdir.

Öğrencilerden gelecek önerilere göre dersi şekillendireceği anlaşılan 8. sınıf öğrencisi Selim, öğretmen olmuş olsaydı öğretici oyun oynatacağını, dersi eğlenceli hale getireceğini, soru-cevap tekniğini kullanacağını, öğrencilerin ilgi alanlarına yönelik çalışmalar yapacağını “*Derslerimi biraz oyun tarzında, eğlenceli şekilde yapardım tabi. ...Şu anki sistemdeki gibi bir şey yapmazdım. Daha çok sıkmadan, kendi bireysel isteklerine göre şekillenen bir eğitim verirdim. Sıkmadan, zorlamadan kendisi ne istiyorsa onu yapsın, yeter ki öğrensin.*” sözleriyle belirtmiştir.

Derste dikkatin önemli bir yere sahip olduğu vurgusunu veren 8.sınıf öğrencisi Sevgi, öğretmen olmuş olsaydı, İngilizce film izleteceğini, dersi eğlenceli hale getireceğini, öğrencilerle ders dışı sohbet edeceğini, öğrencileri derse motive edeceğini, öğrencilerin ilgi alanlarına yönelik çalışmalar yapacağını “*Her öğrenciyi ayrı ayrı gözlemlerdim. İlgi alanlarını merak ederdim. Sürekli sohbet ederek onları tanırırdım. Öğrencinin dikkatini çekmeli. Bunun için eğlendirerek öğretmeyi isterdim... Filmler, şarkılar da çok etkili oluyor. Ayrıca okul dışında da etkinlikler yapardım. Piknik, sinema veya gezi vb...*” sözleriyle ifade etmiştir.

Etkileşime önem veren 5.sınıf öğrencisi Dilara, öğretmen olmuş olsaydı öğrencilerle iletişimi güçlü tutacağını ve dersi eğlenceli hale getireceğini, “*Çocuklarla çok iletişim kurmaya çalışırdım. İletişim ve yakınlık önemli. Eğlendirerek öğrettirdim...*” cümleleriyle belirtmiştir.

Yüksek başarı ortalamasına sahip, güdülemenin çok önemli olduğunu düşünen yabancı dil ağırlıklı İmam Hatip Ortaokulu 5.sınıf öğrencisi Mehmet, öğretmen olmuş olsaydı ödüllendirme ve sosyal etkinlik yapacağını “*Ödül olunca herkes hevesleniyor sınıfta. Bu en sevdikleri şey ve böyle olunca daha iyi İngilizce öğrenirlerdi...*” cümleleriyle ifade etmiştir.

83.7 akademik başarı ortalamasına sahip yabancı dil ağırlıklı İmam Hatip Ortaokulu 8.sınıf öğrencisi Selim, öğretmen olmuş olsaydı İngilizce konuşulan ülkelere ziyaret yapacağını “*Örneğin Manchester’a giderdim İngilizceyi daha haşır neşir öğretmek, daha sevdirmek adına....*” sözleriyle belirtmiştir.

Öğrencilere, kendilerini İngilizce öğretmenlerinin yerine koyarak onların yerinde olmaları durumunda nasıl davranışlar sergileyecekleri sorusu sorulmuştur. Öğrenciler ders içi etkinliklerde; oyun oynama, dersi eğlenceli kılma ve öğrencileri motive etme gibi davranışlar sergileyeceklerini belirtmişlerdir. Ders dışında ise; ders

dışı sohbet etme, kurs açma ve ödevlendirme gibi eylemler gerçekleştireceklerini belirtmişlerdir. Bu bulgu, öğrencilerin İngilizce öğretmenleriyle olan ilişkilerinde nelerden hoşlandıklarını ve nasıl bir öğretmen beklentisi içinde olduklarını yansıtmaktadır.

Öğrenciler, kendilerini İngilizce öğretmenlerinin yerine koyduklarında ders içinde ve dışında farklı davranışlar sergileyeceklerini ifade etmektedirler. Ders içi etkinliklerde, öğrencilerin oyun oynamak, dersi eğlenceli kılmak ve diğer öğrencileri motive etmek gibi davranışlar sergileyeceklerini belirtmeleri, etkileşimli ve katılımcı bir öğrenme ortamının önemini vurgulamaktadır. Öğrenciler, derslerin sıkıcı olmamasını ve öğrenmeyi zevkli hale getiren etkinliklere dâhil olmayı istemektedir. Bu, öğrencilerin derslere aktif katılımını teşvik edebilen ve öğrenme motivasyonunu artırabilen öğretmen davranışlarının değerli olduğunu göstermektedir. Ders dışında ise, öğrencilerin ders dışı sohbet etme, kurs açma ve ödevlendirme gibi eylemler gerçekleştireceklerini ifade etmeleri, öğretmenlerle daha fazla iletişim ve etkileşim içinde olma isteklerini yansıtmaktadır. Öğrenciler, İngilizce öğretmenleriyle sadece ders saatleriyle sınırlı kalmayıp, ders dışında da iletişim kurmak, öğrenme deneyimini genişletmek ve İngilizceyi günlük hayatta kullanma pratiği yapmak istemektedir. Bu bulgu, öğrencilerin daha aktif ve katılımcı bir öğrenme süreci için öğretmenlerin rolünün ötesine geçmeyi beklediklerini göstermektedir. Öğretmenlerin öğrencilerle güçlü bir bağ kurması, dersleri eğlenceli ve motive edici hale getirmesi ve ders dışında da öğrencilere destek olması, etkili bir öğrenme ortamı oluşturmak için önemli unsurlardır. Öğrencilerin bu beklentilerini karşılayan öğretmenler, öğrencilerin dil öğrenme sürecine daha aktif katılımını teşvik edebilir ve onları başarılı bir şekilde destekleyebilir.

4.1.9. İngilizce Öğretmeninin Sahip Olması Gereken Özelliklerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın “*Bir İngilizce öğretmeni tasarlayacak olsanız hangi özellikleri barındırırdı?*” sorusunun cevabına yönelik İngilizce öğretmeni nasıl olmalı konusuna dair bulgular Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11.

İngilizce Öğretmeni Nasıl Olmalı Sorusuna Yönelik Öğrenci Görüşleri

İngilizce Öğretmeni Nasıl Olmalı	Görüşler	n	f
Kişisel Özellikler		17	79
Eğlenceli	Mehmet,Pars,Sultan,İzzet,Betül, Ceyda,Asya,	11	18
Anlayışlı	Büşra,Selim,Sadık,Metin Kemal,Betül,Ceyda,Asya,Büşra, Selim,	10	15
Adaletli	Nazlı,Sadık,Metin,Merve Mehmet,Sultan,Betül,Asya, Dünya	5	7
Güleryüzlü	Mehmet,Asya,Sevgi,Selim	4	6
Sabırlı	Kemal,Betül,Dünya,Sevgi	4	5
Saygılı	Betül,Büşra,Sevgi	3	4
Empatik	Seçil,Ceyda,Nazlı	3	4
Fikirleri Önemseyen	Ceyda,Asya,Nazlı	3	4
Kadın	Mehmet,Betül,Merve	3	3
İlgili	Ceyda,Asya	2	3
Zeki	Pars,Metin	2	2
Samimi	Mehmet,Asya	2	2
Kendini Her Konuda Yetiştiren	Merve	1	1
Genç	Sevgi	1	1
Eleştiriye Açık	Seçil	1	1
Esnek	Sultan	1	1
Anaç	Betül	1	1
Çok Yönlü	Betül	1	1
Mesleki Yetkinlikler		15	35
İngilizceyi İyi Bilen	Mehmet,Pars,Seçil,Sultan,Asya, Dünya,Sevgi,Selim,Sadık,Metin, Merve	11	13
Disiplinli	Dünya,Sevgi,Selim,Nazlı	4	6
Akıcı Anlatan	Asya,Büşra,Merve	3	4
Öğrencilerle Bağlı Kuvvetli	Seçil	1	2
Öğrenci Taleplerini Dikkate Alan	Muhammed,Nazlı	2	2
Motive Edici	Betül,Asya	2	2
Yol Gösterici	Mehmet,Seçil	2	2
Beden Dilini Etkin Kullanan	Sevgi,Merve	2	2
Öğrenci Seviyesine Göre Anlatan	Seçil	1	1
Özel Yaşamını Mesleğine Yansıtmayan	Asya	1	1
Robot	Pars,Sadık	2	2
Ünlülerden Biri	Mehmet	1	1
Genel Toplam		18	117

Tablo 11’de öğrenciler İngilizce öğretmeninde olması gereken özellikler nelerdir sorusuna yönelik görüşlerini belirtmişlerdir. Öğrenciler İngilizce öğretmenin;

eğlenceli, anlayışlı, adaletli, güleryüzlü, sabırlı, saygılı, empatik, fikirleri önemseyen, kadın ve ilgili biri olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra öğrenciler İngilizce öğretmenin İngilizceyi iyi bilmesi, disiplinli olması, akıcı anlatması, öğrencilerle bağlarının güçlü olması, yol gösterici ve motive edici olması gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Büşra, İngilizce öğretmenin eğlenceli, saygılı, anlayışlı, akıcı anlatan biri olması gerektiğini *“Eğlenceli olmasını isterdim. Saygılı, hoşgörülü olmasını, akıcı, dili iyi olan, bizimle sürekli İngilizce konuşan, farklı etkinlikler yaparak bizi eğlendirip; bizim daha iyi öğrenmemizi sağlayacak bir öğretmen tasarlardım.”* cümleleriyle belirtmiştir.

8.sınıf öğrencisi Asya, İngilizce öğretmenin güleryüzlü, anlayışlı, akıcı anlatan, adaletli biri olması gerektiğini *“Daha güleryüzlü, anlayışlı hoca olup dersi akıcı bir şekilde ilerletmesi iyi olur. Öğretmenin tek bir kişi üzerinden gittiği favori öğrenci durumu olmamalı. Herkes eşit davranmalı.”* cümleleriyle ifade etmiştir.

Negatif tutumun dersin sıkıcılığı ile ilişkisini kuran 8.sınıf öğrencisi Sevgi, İngilizce öğretmenin sabırlı, güleryüzlü, genç, saygılı, disiplinli, beden dilini etkin kullanan, İngilizceyi iyi bilen biri olması gerektiğini *“Şimdi öncelikle sabırlı ve sonra pozitif bir enerjisi olması gerekiyor. Mesela ortaokulda bir hocamız vardı. Suratı asık bir şekilde giriyordu derse. Selam vermeden direkt başlıyordu yazı yazmaya. Taaa dersin başından sonuna kadar sadece yazıyorduk. Ondan nefret ediyordum. Kesinlikle hiç etkili de olmuyordu. O derse dair hiçbir şey hatırlamıyorum. Ellerime yazık oldu. Boşu boşuna yazdım. Genç olması gerekiyor Ahmet hocam gibi. Bence öğretmenin de öğrencisine saygılı olması gerekiyor. Disiplini de sağlamalı. Beden dilini iyi kullanması lazım. Dili kullanması da iyi ve anlaşılır olmalı...”* sözleriyle belirtmiştir.

Karşısındakini düşünmesi gerektiğine vurgu yapan 8.sınıf öğrencisi Ceyda, İngilizce öğretmenin eğlenceli, anlayışlı, empatik, fikirleri önemseyen biri olması gerektiğini *“Öğrencileriyle dertleşen, onlarla ilgilenen, genellikle rahat, eğlenceli biri olmasını isterdim çünkü genel olarak şu dönemin öğretmenleri çok sıkıyorlar bizi. Bir sorun çıktığında çok kızmadan veya rahat bir şekilde çözüm yolu bulabilen biri olmasını isterdim.”* sözleriyle ifade etmiştir.

Pozitifliğin cinsiyete bağlı olduğunu düşünen 8.sınıf öğrencisi Betül, İngilizce öğretmenin kadın olması gerektiğini *“Yanlıı anlaşılmasını istemem ama bana göre*

öğretmen kadın olmalı çünkü kadın hocalar daha pozitif ve neşeli oluyor.” cümleleriyle dile getirmiştir.

Yüksek başarı ortalamasına sahip, öğretmenin özellikleri barındırması gerektiğini düşünen, yabancı dil ağırlıklı İmam Hatip Ortaokulu 5.sınıf öğrencisi Sadık, İngilizce öğretmenin eğlenceli ve robot olması gerektiğini *“Robot bir öğretmen tasarlardım. Birazcık çılgın bir robot olurdu. Bir de üç boyutlu canlandırmalar yapmasını isterdim...”* cümleleriyle belirtmiştir.

Öğrencilere son olarak İngilizce öğretmenin hangi özelliklere sahip olması gerektiği sorusu sorulmuştur. Öğrenciler öğretmenlerinin eğlenceli, anlayışlı, sabırlı, saygılı, empatik gibi özelliklerinin yanı sıra mesleki açıdan da gerekli yeterliklerle donanımlı olmaları gerektiği yönünde görüş bildirmişlerdir. Can ve Dursun (2019) tarafından yapılan çalışmada öğrenciler, İngilizce öğretmenlerinin genel özelliklerini şu şekilde sıralamıştır:

- Yeterli donanıma sahip olması,
- Öğrencilerle iyi iletişim kurması,
- Örnek bir insan olması,
- Pozitif ve espri anlayışına sahip olması,
- Öğrencilere sevgiyle yaklaşması,
- Sabırlı olması,
- Öğrencilere değer vermesi,
- Özgüvenli olması,
- Anlayışlı olması,
- Güven vermesi,
- Hoşgörülü olması,
- Adaletli olması

Ayrıca, öğretmenin dersi eğlenceli hale getirebilmesi ve öğrencilerin öğrenme yöntemlerini dikkate alarak dersi şekillendirmesi gerektiği vurgulanmıştır. İngilizce

öğretmenleri ayrıca anadilleri ve alanları hakkında yeterli bilgiye sahip olmalı ve bunu öğrencilere aktarabilmelidir. Dersi zenginleştirmek için çeşitli görsel ve işitsel materyaller kullanılmalıdır. Çalışma bulgularına benzer şekilde, Çelebi (2006) öğrenme deneyimlerinin öğrencilerin özelliklerine uygun olması gerektiğini, öğrencileri öğretilen dilde aktif tutmanın önemli olduğunu, öğretmenlerin ise planlı ve hazırlıklı bir şekilde derslere girmesi gerektiğini ve dili gerçek yaşam deneyimleriyle öğrenmenin kalıcılığını artırdığını belirtmiştir.

Kazazoğlu (2013) ise dil öğretiminde öğrencilerin duygusal özelliklerinin dikkate alınması gerektiğini, tutumlarının ve motivasyonlarının dil öğrenmelerinde etkili olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca, olumlu bir tutum geliştirmenin öğrencinin akademik başarısında önemli bir faktör olduğu ifade edilmiştir. Benzer şekilde, Can (2018) ders esnasında öğrencilerin yaşadığı duyguların akademik başarılarını etkilediğini ve olumlu duyguların başarıyı artırdığını ortaya koymuştur.

Aydoğan ve Çilsal (2007) öğretmenin ideal olarak alanında uzman, iyi eğitilmiş, pedagojik yetkinliğe sahip olması ve olumlu tutum ve davranışlara sahip olmasının yanı sıra öğrenciler üzerinde etkileyici bir şekilde davranabilmesinin önemini vurgulamıştır. Dinçer vd. (2013) İngilizce öğretiminde öğretmenin rolünün önemine değinerek, öğretmenlerin etkili iletişim kurabilme, öğrencileri motive edebilme ve stressiz bir ortam sağlayabilme becerilerinin önemini vurgulamıştır. Ayrıca, dil öğretiminde öğretmenin karakterinin önemli olduğunu belirterek, kibar, duyarlı, açık fikirli, esnek, iyimser, coşkulu, olumlu, sabırlı ve toleranslı olmanın yabancı dil öğretmenleri için önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Bu özelliklere sahip öğretmenlerin öğrencileriyle etkili iletişim kurabileceklerini vurgulamışlardır. Pishghadam, Zabetipour ve Aminzadeh (2016) ise öğrencilerin duygularını önemseyerek, öğretmenlerin öğrencilerde olumlu duygular geliştirmek için her türlü etkiyi göz önünde bulundurmaları gerektiğini belirtmiştir.

Wangdi ve Shimray (2022) tarafından yapılan çalışmada öğrenciler İngilizce öğretmenlerinin sınıf içi öğretim becerilere, konu alan bilgilere, pedagojik bilgilere ve sosyo-duygusal becerilere sahip olmaları gerektiğini belirtmişlerdir. Bu çalışmada ve alanyazında yer alan çalışmalarda elde edilen bu bulgular öğrencilerin İngilizce öğretmenlerinden beklentilerinin sadece kişilik özellikleriyle sınırlı kalmadığını göstermektedir. Öğrenciler, eğlenceli, anlayışlı, sabırlı, saygılı ve empatik gibi

özelliklere sahip olmanın yanı sıra, mesleki açıdan da gerekli yeterliklere sahip olmalarını beklemektedirler. Bu da İngilizce öğretmenlerinin konuya hâkim olmaları, etkili iletişim becerilerine sahip olmaları, dersleri ilgi çekici ve motive edici bir şekilde sunabilmeleri gibi faktörleri içermektedir. Öğrencilerin bu beklentileri, bir öğretmenin sadece derse olan tutumunu değil, aynı zamanda mesleki yeterliklerini de göz önünde bulundurduklarını göstermektedir. Öğrenciler, bir öğretmenin konuya hakimiyetinin, derste öğrencilere rehberlik etme ve onları motive etme becerilerine doğrudan etki edeceğinin farkındadırlar. Ayrıca, öğretmenlerin öğrencilere saygı gösterme, anlayışlı olma ve empati kurma yeteneklerinin, öğrencilerin derslere katılımını ve başarısını olumlu yönde etkileyeceğini bilmektedirler.

Bu görüşler, öğrenci-öğretmen ilişkisinin önemini ve öğrencilerin bir öğretmenden ne beklediklerini vurgulamaktadır. İyi bir İngilizce öğretmeni, hem kişilik özellikleriyle öğrencilerin duygusal ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamalı, hem de mesleki yeterlikleriyle öğrencilerin dil becerilerini etkili bir şekilde geliştirmelidir.

4.2. Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde öğretmenlere ait bulgular yer almaktadır.

4.2.1. İngilizce Öğrenme Ortamına İlişkin Bulgular

Araştırmada öğretmenlerin “*Sınırsız imkânınız olsaydı;(zenginlik, güç, yetki, para vb.)*

Nasıl bir öğrenme ortamı tasarlardınız? (Hayalinizdeki İngilizce öğretme ortamını nasıl düzenlerdiniz?)” sorusunun cevabına yönelik İngilizce öğrenme ortamına ait bulgular Tablo 12’de yer almaktadır.

Tablo 12.

İngilizce Öğrenme Ortamına Yönelik Öğretmen Görüşleri

İngilizce Öğrenme Ortamı	Görüşler	n	f
Gerçek Ortam		19	189
Sosyal Ortamlar		19	151
Ülkeler		16	42
İngiltere	Nesibe, Nil, İrfan, Gülşen, Sevde, Tolga, Kerem, Hakan, Süleyman, Selin, Ayşe	12	13
Amerika	Aslı, İrfan, Gülşen, Sevde, Salim, Tolga, Kezban, Kerem, Hakan	9	11
İrlanda	Nil, Gülşen, Ayşe	3	3
Kanada	Tolga, Kezban, Gülseren	3	3
Almanya	Aslı, Kerem	2	2
İspanya	Kerem, Ayşe	2	2
Avustralya	Gülşen, Tolga	1	1
İtalya	Kerem	1	1
Portekiz	Selin	1	1
Filipinler	Ayşe	1	1
Danimarka	Kezban	1	1
Fransa	İrfan	1	1
Yeni Zelanda	Tolga	1	1
Sosyal Alanlar	Nesibe, Meltem, Aslı, Nil, Gülşen, İpek, Sevde, Salim, Fatma, Kezban, Seher, Kerem, Hakan, Süleyman, Gülseren, Selin, Ayşe	17	27
Şehirler		7	21
Londra	Nesibe, Meltem, Salim, Kezban, Kerem	5	7
Paris	Nesibe, Meltem	2	4
New York	Aslı	1	3
Ankara	Tolga	1	1
İzmir	Tolga	1	1
İstanbul	Tolga	1	1
Alaska	Aslı	1	1
Madrid	Kerem	1	1
Roma	Kerem	1	1
Manchester	Kerem	1	1
Doğal Ortam	Meltem, Aslı, Nil, İrfan, Gülşen, Seher, Süleyman, Gülseren, Selin, Ayşe	10	19

Tablo 12.

İngilizce Öğrenme Ortamına Yönelik Öğretmen Görüşleri (devamı)

İngilizce Öğrenme Ortamı	Görüşler	n	f
Şehir Ortamı	Meltem,Aslı,Gülşen,İpek,Sevde,Salim ,Kezban,Kerem,Hakan,Selin,Ayşe	11	13
Alışveriş Merkezi	Nesibe,Meltem,İpek,Sevde,Seher, Kerem,Hakan,Selin, Ayşe	9	9
Geziler	Nesibe,Aslı,Nil,Kezban,Kerem,Hakan ,Gülseren	7	8
Kafeler	Nil,Tolga,Fatma,Seher	4	5
Oyun-Spor Alanları	Nesibe,Kerem,Selin	3	3
İngilizce Sokağı	Fatma,Kerem	2	2
İş Ortamı	Kerem	1	1
Ev	Fatma	1	1
Eğitim Ortamları		14	38
Sınıf	Meltem,Nil,İrfan,Fatma,Gülseren	5	11
Dil Sınıfı	Nesibe,Nil,Gülşen,Tolga,Kezban, Selin,Ayşe	7	10
Yüz Yüze Etkileşimli Ortam	Meltem,Salim,Tolga,Ayşe	4	4
Eğlenceli	Meltem,Sevde,Selin	3	3
Okul	Meltem,Salim	2	3
Dinamik Renkli	Nil,Sevde	2	2
Dil Köyü	Tolga	1	2
Konunun Yapısına Göre Şekillenen Ortam	Sevde	1	1
Konferans Salonu	Meltem	1	1
Kütüphane	Hakan	1	1
Sanal Ortam		3	7
Simülasyon Şehir	Seher	1	5
Metaverse	Ayşe	1	1
Z Kütüphane	Nil	1	1
Genel Toplam		19	196

Tablo 12’de öğretmenler İngilizce öğrenme ile ilgili ideal öğrenme ortamları hakkında görüş belirtmişlerdir. Öğretmenler yabancı dil konuşabilecekleri ülkeler ve şehirlerin, bu ülke ve şehirlere yapılacak gezilerin, sosyal alanların, doğal ortamların, oyun spor alanlarının, alışveriş merkezi ve kafe gibi sosyal alanların İngilizce öğrenmek için ideal ortamlar olacağını belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenler sınıf, dil sınıfı, yüz yüze etkileşimli ortamların, okul, dil köyü, kütüphane gibi eğitim ortamlarının da İngilizce öğrenmek için ideal ortamlar olacağını ifade etmişlerdir. Bunların yanı sıra öğretmenler simülasyon şehir, Z kütüphane ve Metaverse gibi sanal ortamların da İngilizce öğrenme için uygun ortamlar olduğunu dile getirmişlerdir.

Hayallerini betimleyerek resmeden, aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan, 2 yıllık mesleki deneyime sahip olan Tolga öğretmen, İngilizce konuşulan

ülkelerin, dil sınıfının, dil köyünün, yüz yüze etkileşimli ortamların İngilizce öğrenmek için uygun ortamlar olduğunu “*Sınıf ortamının özellikle sıra düzeni sıra yapılarından açısından çok da makul olduğunu düşünmüyorum. European School Academy'nin yaptığı Active Learning in Flexible Spaces diye bir kurs vardı. 'Geleceğin Sınıfı' diye ev gibi bir sistem kurmuşlar. Bir köşede öğrenciler sunumlar yapıyor, başka bir köşede konuşmalar yapılıyor. Bir tarafta Tedtalks gibi konuşmalar yapılırken diğer tarafta başka çalışmalar yapılıyor....Ben olsam buna benzer dil laboratuvarları kurarım.. Dil, öğrenci motivasyonuna bağlı olan bir yapıya sahip...Bu dil laboratuvarında klasik müfredattaki -temel düzeydeki İngilizce öğretmenin ötesinde- ileri düzeyde bilgiler verirdim. Özellikle maruz kalınan ders sürelerini çok ciddi artırırdım. Mevcut sınıf ortamlarımız dil öğrenmeye özellikle 4 beceriye hitap etmiyor. Bu sebeple dil laboratuvarları çok uygun olacaktır. Yaz ayları için ise İzmir Şirince'deki Matematik Köyü gibi ben de dil köyleri kurardım. Bu köylerde bungalov evleri canlanıyor gözümde. Bu köye adım atıldığından itibaren İngilizce konuşulduğu (Türkçenin yasak olduğu) ve her birinde farklı etkinliğin yapıldığı bir mekân olurdu. 3 ay boyunca İngilizce konuşulan ve birçok şeyin konuşulduğu yer olacak. Örneğin akşam kamp yapılacak, onunla alakalı tecrübeler konuşulacak. Hayat tecrübeleri orada konuşulacak. Gündüzleri öğrencilerin ilgilendikleri konulara dair bilgi edinip paylaşımında bulunabilecekleri o etkinlik evlerinde vakit geçirecekler. Fakat en temel kural: Herkes her şeyi İngilizce ifade etmek zorunda. Yurt dışı için ise Kanada, İngiltere, Avustralya, Yeni Zelanda, Amerika olur. Sadece dil öğrenmek değil kültürü öğrenmek açısından da çok önemli. Bu kültürü tatmaları, gözlemlmeleri, o yaşamın nasıl ilerlediğini görmeleri gerekiyor. Dil dediğimiz şey salt bilgiden oluşmuyor. Kültürü tarihi birçok şeyi de öğreniyoruz. Kesinlikle bu noktada tabii ki öğrencilerin İngilizce konuşulan ülkelere gitmesi çok daha iyi olur.” sözleriyle belirtmiştir.*

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 6 yıllık mesleki deneyime sahip olan Seher öğretmen simülasyon şehirlerin, sosyal alanların, doğal ortamların, kafelerin, alışveriş merkezlerinin İngilizce öğrenmek için uygun ortamlar olduğunu “*Fiziki olarak düşününce de çok şey akla geliyor. Doğal ortamlar olsun. Çıksın, dinlensin; bir şeyler yapsın ama aynı zamanda dili kullansın... Normal hayatta, bizim yakın çevremizde olan her şeyi buraya dâhil etmemiz lazım. Dolayısıyla artık o kadar büyük bir yer mi olur yoksa biraz daha sanala mı döndürülür orası birazcık zor ama böyle bir şey olur yani. Hepsi olsun. Hiç sınır yok hayali bir şehir kuruyormuşuz gibi. 'English Spoken Cafe'*

lerin (Yurt dışında yaşıyormuş gibi İngilizceyi geliştirecek bir ortam konsepti) şehre dönüşmüş halini düşünelim. Ama bize (Türklerle) özgü olsun. Doğu Anadolu'da kurulacak simülasyon şehirle batıda kurulacak simülasyon şehrin birbirinden farklı olduğu bölgesel özellikler barındırsın. Bu şekilde her türlü mekânlar olsun. Bunları görev odaklı (task) ve simülasyona uygun hedeflerin güncelleyerek planlarken, o 4 beceriyi hatta 6 beceriyi işin içine bir şekilde koymamız lazım. Taksonominin sadece bilişsel kısmına bakmayalım. Böyle bir ortamda biz analiz ve senteze çok rahat çıkabiliriz. Uygulamanın altı basamaklar bize göre değil bunda. Sadece bilişseli almayalım. Çocuklar yaparak yaşayarak öğreneceği için biz burda duyuşsalı da çok rahat alabiliriz. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını da çok rahat alabiliriz. Dil bir disiplin olmadığı için içerik olarak biz çok daha genel, güncel konular da seçebiliriz. Onları da o şekilde verebiliriz. Bunları verirken de öğrenme yaşantılarının en çok anlamlı olması lazım. Benim çıkış noktam da otantik öğrenmeler olduğu için otantik olsun. Bununla birlikte anlamlı öğrenme olsun. Çocuklar için anlamsız geldiği noktada kesinlikle düzenlemelere gidilmesi lazım. Onlara görelik, anlamlı ve otantik olsun. Her daim hayatı tecrübe edecekleri ortamlardan oluşacak. Hangi beceriye hitap ediyorsa etsin, bu şekilde olacak görev (task) temelli. Mesela kendileri şehirde gezmek istiyorlarsa, o tabelaları okuyacaklar, birine yol soracaklar, konuşacaklar vb...gibi. Böylece tüm beceriler gerçekleşecek zaten. Biraz daha doğal olacak.” sözleriyle dile getirmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan, etkileşimin faydalı olduğunu düşünen ve 8 yıllık mesleki deneyime sahip olan Kezban öğretmen, şehir ortamlarının ve gezilerin İngilizce öğrenmek için uygun ortamlar olduğunu “Şehir ortamı olurdu çünkü kırsalda daha az insanla muhatap olduğundan çok fazla iletişim-etkileşim olmazdı. Sınırsız imkân olduğu için sürekli gezerdik. Müzeler, tarihi turistik yerler, sinema, tiyatro vb... gezerdik. Çocuklar ne istiyorsa, neyi ilgileri çekiyorsa oraları gezerdik.” cümleleriyle belirtmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 11 yıllık mesleki deneyime sahip olan uzman öğretmen Nesibe sosyal alanların, oyun-spor alanlarının ve gezilerin İngilizce öğrenmek için uygun ortamlar olduğunu “Sınırsız güzel materyallerim olsa, çocukları ara sıra İngilizce konuşulan ortamlara götürebilsem... Böyle bir alışveriş merkezinde birkaç dakika da olsa bir şey sorabilseler, nasılsın diye bile sorsalar güzel bir avantaj olurdu çocuklara. Şöyle birkaç kişiyle yurtdışı gezisi yapabilesek çok güzel

olurdu. Disneyland'a götürürdüm... Sınıf ortamında kalmaz, lunapark gibi eğlenceli yerlere götürürdüm." cümleleriyle dile getirmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 23 yıllık mesleki deneyime sahip olan başöğretmen Fatma, İngilizce sokağının ve dijital ortamın İngilizce öğrenmek için uygun ortamlar olduğunu *"Ben yıllardır şunu istiyorum: İngilizce Sokağı. Bütün sınıfların içeriklerine dair bu sokak duvarlarında posterler olacak. Çocukları konuşturacak şekilde de masalar düzenlenir. Mesela lokantaya gelmiştir ya da yolda yol soruyordur. Hem dokunarak hem de yaşayarak tecrübe etsinler Merdivenler İngilizce yazılarla donatılsın. Böylece farkında olmadan öğrenmeyi de gerçekleştirmiş olacaklar.... Dijital ortam da olsun isterdim. Dijital hikaye yazdıkları, video hazırladıkları ve oyun yapabildikleri siteler var...."* sözleriyle belirtmiştir.

Öğretmenlere İngilizce öğrenmek için ideal ortamların neler olduğu sorusu yöneltmiştir. Öğretmenler İngilizcenin ana dil olarak konuşulduğu ülkelerin dil öğrenme açısından ideal ortamlar olduğunu belirtmişlerdir. Bu ortamlarda öğrenciler, gerçek hayatta karşılaşacakları dil kullanımına maruz kalabilir ve dil becerilerini geliştirebilirler. Bunun yanı sıra sınıf ortamında, dil sınıflarında ve yüz yüze etkileşim yolu ile de dilin öğrenilebileceği yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu ortamlarda öğrenciler, öğretmenleriyle etkileşimde bulunarak dil pratiği yapabilir ve dilbilgisi ve kelime dağarcığını geliştirebilirler. Ek olarak öğretmenler simülasyon şehirler, Metaverse ve Z kütüphane gibi sanal ortamlarda da dilin etkili olarak öğrenilebileceğini belirtmişlerdir. Bu sanal ortamlar, öğrencilere gerçek hayatta deneyimleyemeyecekleri dil etkileşimlerini sağlayabilir ve dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Bu bulgulara dayanarak, öğretmenlerin İngilizce öğrenmek için ideal ortamlar hakkındaki görüşlerinin çeşitlilik gösterdiği görülmektedir. Bu bulgular, İngilizce öğrenme için farklı ortamların kullanılabilirliğini ve her öğrencinin tercihlerine ve ihtiyaçlarına göre farklı bir öğrenme deneyimi yaşayabileceğini göstermektedir.

Öğretmenlerin çeşitli öğretim yöntemleri ve teknolojik araçları kullanarak öğrencilerin dil öğrenme sürecini desteklemesi önemlidir. Ayrıca, sanal ortamların dil öğrenme açısından etkili birer araç olabileceği ve bu alanın gelecekte daha fazla kullanılması gerektiği düşünülmektedir. Justice (2004), dil öğrenme ortamlarının zengin dilbilimsel bir ortama sahip olması gerektiğini savunmuştur. Öğrenciler, dilbilimsel açıdan zengin bir sınıf ortamında bilinçli ve sürekli olarak yüksek kaliteli sözlü

iletişimle karşılaşmalıdır. Bu bağlamda, dil öğrenme ortamları dile maruz kalma, dikkatlilik, süreklilik, yüksek kaliteli iletişim gibi unsurları içermelidir. Sınıfta görsel materyallerin sergilenmesi ve yabancı bir dilin yoğun bir şekilde maruz kalınması, dil edinimi açısından önemli katkılarda bulunmaktadır (Jia vd., 2002). Bu nedenle, yabancı dil öğretmenleri, ideal dil sınıfı ortamında çeşitli dil ile ilgili görsel materyallerin ve sözlü iletişimin bulunmasını önemli olarak değerlendirmektedir. Yıldız'ın (2020) çalışmasında öğrencilere ayrı bir dil sınıfının sunulması ile onlara gerekli görsel materyalleri sunabilecek bir ortam sağlanabileceği belirtilmiştir.

Aydın (2023), İngilizce öğretmenlerinin yabancı dil öğrenme sürecinde Metaverse kullanımına ilişkin aşinalık düzeylerinin düşük olduğunu, ancak kullanımına yönelik olumlu tutumlara sahip olduklarını belirlemiştir. Yıldız ve Üstündağ (2023) çalışmalarında dil öğrenme sürecinde eğitimcilerin en çok tercih ettikleri uygulamanın metaverse olduğunu, bu uygulamanın daha fazla etkileşim imkânı sunduğunu, sanal öğrenme ortamında öğrenenlere daha fazla aidiyet duygusu sağladığını belirlemiştir. Altunal (2022) üç boyutlu sanal ortamda, öğrenenlerin daha ilgili olduklarını ve daha fazla etkileşimde bulduklarını belirtmişlerdir.

Sarı (2022) Metaverse'lerin kullanıldığı genişletilmiş gerçeklik ortamlarının; öğrenenlere hedef dilde aktif olarak konuşabilecekleri, dil becerilerini geliştirebilecekleri ortamlara erişim sağlama, dil öğrenenlerin yabancı dil kaygılarını yenmelerine yardımcı olma, dil öğrenenlerin kendilerini yeni teknolojiyle bütünleştirmelerini sağlama, hedef ülkeye seyahat etmeden internet üzerinden ve sanal gerçeklik gözlükleriyle gerçekleştirebilme gibi avantajları olduğunu belirtmiştir.

4.2.2. İngilizce Öğretiminde Yapılması Gereken Etkinliklere İlişkin Bulgular

Araştırmada öğretmenlerin “*Sınırsız imkânınız olsaydı;(zenginlik, güç, yetki, para vb.) İngilizce içeriği / konuları öğrencilere nasıl ve ne tür etkinliklerle kazandırırdınız? Neden?*” sorusunun cevabına yönelik İngilizce öğrenme ortamına ait bulgular Tablo 13’de verilmiştir.

Tablo 13.

İngilizce İçeriği İçin Yapılması Gereken Etkinliklere Yönelik Öğretmen Görüşleri

Etkinlikler	Görüşler	n	f
Bütün Duyular Aracılığıyla		19	213
Doğrudan Doğruya Edinilen	Tüm Görüşmeciler	19	109
Maksatlı Yaşantılar			
Gezi	Nesibe,Meltem,Aslı,Nil,İrfan,Gülşen,İpek,Sevde,Salim,Tolga,Fatma,Kezban,Kerem,Hakan,Süleyman,Gülseren,Selin,Ayşe	18	48
Model ve Numuneler -Benzeşim	Nil,İrfan,İpek,Sevde,Tolga,Fatma,Seher,Gülseren,Selin,Ayşe	10	27
Simülasyon	Nil,Gülşen,İpek,Sevde,Tolga,Fatma,Kezban,Seher,Kerem,Gülseren	10	19
Dramatizasyon	İpek,Tolga,Fatma,Süleyman,Gülseren	5	8
Gösteri	Nil,Fatma	2	2
Sergi			
Görsel Semboller-Gözle	Nesibe,Aslı,Nil,İrfan,Gülşen,İpek,Sevde,Tolga,Fatma,Kezban,Seher,Kerem,Hakan,Gülseren,Ayşe	15	32
Sözel Semboller- Göz ya da Kulakla	Nesibe,Aslı,Nil,İrfan,Tolga,Fatma,Kezban,Kerem,Gülseren,Ayşe	10	24
Hareketli Resim-Animasyon	Nesibe,Aslı,Nil,Gülşen,Sevde,Salim,Tolga,Fatma,Gülseren,Selin,Ayşe	11	20
Televizyon (Eğitsel)	Nesibe,Aslı,Nil,Gülşen,Sevde,Salim,Tolga,Fatma,Kerem,Gülseren,Selin,Ayşe	12	20
Radyo-Plak (Göz -kulak)	Nil,Gülşen,Fatma,Gülseren	4	5
Genel Toplam		19	314

Tablo 13'te öğretmenler İngilizce öğretiminde yapılması gereken etkinlikler ile ilgili görüşlerini ifade etmişlerdir. Öğretmenler İngilizce öğrenme sürecinde yapılması gereken etkinliklere yönelik olarak doğrudan öğrenci yaşantısına dayalı gezi, gözlem, simülasyon, dramatizasyon gibi etkinliklere yer verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 11 yıllık mesleki deneyime sahip olan uzman öğretmen Nesibe, etkinliklerde doğrudan doğruya maksatlı yaşantılara ve görsellere yer verilmesi gerektiği yönündeki görüşlerini *“Sınıf da önemli değil aslında. Şu anda çok pahalı olup alamadığımız materyaller olsa hem de sınırsızca. Gözle görülür elle tutulur olsa... Sınırsız kitap olsa... Sınırsız dinleme (listening) etkinliği yapabileceği imkânlar olsa, evde yapabilseler. Sadece sınıfta akıllı tahtadan açabildiğim değil her ortamda çocukların o imkânı sınırsızca elde ettiğini ve pratik yaptığını hayal ediyorum.”* sözleriyle belirtmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 2 yıllık mesleki deneyime sahip olan Gülseren öğretmen, etkinliklerde gezilere, hareketli resimlere, animasyonlara ve görsellere yer verilmesi gerektiği yönündeki görüşlerini *“Sonsuz param varsa kesinlikle o ülkelere götürürüm. Ama teknolojik bir sınıf ortamında yaparsam da hologramdan yararlanırım. Hologram bir garson olabilir mesela. Bu da çocukların ilgisini çeker.”* sözleriyle ifade etmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan ve 10 yıllık mesleki deneyime sahip olan uzman öğretmen İrfan, etkinliklerde sözel sembollere, görsel sembollere, modellere, benzeşimlere yer verilmesi gerektiği yönündeki görüşlerini *“Sadece ders bazında kalmaz günlük yaşantıya dair şeyler de yaşattırdım. Dört beceri boyutunda baktığımızda en başta dinleme ve konuşma becerisi yer alırdı. Örneğin arkadaş çevrelerini hep yabancı arkadaşlardan oluşturduğumuz zaman mecburen konuşmak zorunda kalacaklar. Bir çekinir iki çekinir ama üçüncü de o ortama girmek için konuşmak için çaba sarf edecek. O grubun içinde mecbur konuşacak. Bu ortamda hem dinlemeyi hem konuşmayı sağlamış olacağız. Geri kalan becerilerden okuma (reading) için mesela hem görsel hem sesli kitaplar kullanılabilir. Paragrafları veya hikâyelerin akabinde dokunduğu zaman o hikâyenin anlatılan kısmını hem dinleyebilecek hem de zorlandığında kendisine kolay ipuçları vererek ne olduğunu ifade edebilecek görseller veya şekiller olabilir. Basit düzeyde değil. Öğrencinin işletim sistemini harekete geçirecek, zorlandığında kolaylaştırma yollarını bulduracak işlemler yaptırmasını gerektiren şeyler olur. E-book dediğimiz şeylerin daha gelişmiş olabilir. Örneğin cümleyi okur; belki anlayamaz, tek tek kelimelere dokunur. Çok zorlandığında, kelimelerin anlamını öğrencinin kendisine ipuçlarını vere vere ilerletecek bir sistem. Ama bir yerdede zorlaması gerek çünkü belli süreden sonra çocuk bildiği şeyleri yapmaktan sıkılacaktır.”* cümleleriyle ifade etmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan ve 6 yıllık mesleki deneyime sahip olan Kerem öğretmen, dramatizasyonlara yer verilmesi gerektiği yönündeki görüşlerini *“Yaratıcı drama, doğaçlama, rol oynama tekniklerinden yararlanarak kendi yaşam deneyimlerine sahip olmalarına imkân verilmesini sağladım.”* cümleleriyle dile getirmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 23 yıllık mesleki deneyime sahip olan başöğretmen Fatma, hareketli resim ve animasyonlara yer verilmesi gerektiği

yönündeki görüşlerini “*Voscreen uygulamasının ‘İzleyerek Öğren’ diye Türkiye versiyonu bakanlık tarafından başlatıldı ama ilerlemedi. Bu uygulama için seviyeye uygun çizgi filmlerden kesitleri sisteme yükleme yapılıyordu. Bu tarz etkinlikler yapardım sınırsız imkânda.*” sözleriyle belirtmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 12 yıllık mesleki deneyime sahip olan uzman öğretmen Gülşen televizyon ve radyo-plaklara yer verilmesi gerektiği yönündeki görüşlerini “*Bir şeyler üretebilmelerini isterdim. Çocukların izledikleri bir filmi İngilizce tartışabilmelerini sağlamak isterdim. Kendilerine ait olan cümlelerle bir şeyler yazabilmelerini isterdim. Mesela şarkı sözü yazma yeteneği olan öğrencimin şarkı yazmasını, akrostiş yapmasını, şiir yazmasını isterdim.*” sözleriyle dile getirmiştir.

Öğretmenler İngilizce öğrenme sürecinde yapılması gereken etkinliklere yönelik olarak doğrudan öğrenci yaşantısına dayalı gezi, gözlem, simülasyon, dramatizasyon gibi etkinliklere yer verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin İngilizce öğrenme sürecinde doğrudan öğrenci yaşantısına dayalı etkinliklere vurgu yapması oldukça önemlidir. Gezi, gözlem, simülasyon ve dramatizasyon gibi etkinlikler, öğrencilerin gerçek hayat deneyimlerini dil öğrenme sürecine entegre etmelerine yardımcı olur. Bu tür etkinlikler, öğrencilerin dilbilgisi, kelime dağarcığı ve iletişim becerilerini geliştirmelerine ve dilin gerçek kullanımını deneyimlemelerine olanak tanır. Geziler, öğrencilerin dil öğrenme sürecinde pratik yapmalarını sağlar ve dilin gerçek hayattaki kullanımını görmelerine olanak tanır. Öğrenciler, farklı yerlere gitmek ve yeni kültürel deneyimler yaşamak aracılığıyla dil becerilerini geliştirirler. Ayrıca, gözlem etkinlikleri, öğrencilere çevrelerindeki gerçek durumları gözleme ve bu durumlarla ilgili dil becerilerini kullanma fırsatı sunar. Simülasyon ve dramatizasyon etkinlikleri, öğrencilere gerçek hayat durumlarını taklit etme fırsatı verir. Simülasyonlar, görev odaklı bir müfredatta geniş bir yelpazede konuları ve fonksiyonları kapsamak için kullanılabilir. Bu simülasyonlar, öğrencilerin gerçek hayatta karşılaşacakları durumları taklit etmelerine olanak sağlar ve dil becerilerini kullanma fırsatı sunar. Öğrenciler, bu simülasyonlar aracılığıyla hizmetler, alışveriş, restoran, daire kiralama/satın alma, araba kiralama, tatil rezervasyonu, otelde check-in gibi günlük yaşamla ilgili konuları ve fonksiyonları pratik yapabilirler (Dragomir, 2011).

Simülasyonlar, öğrencilerin hedef dile daha fazla maruz kalmasını sağlayarak onların hedef dilde gerçekçi ve anlamlı etkileşimler yaşamalarını mümkün kılar. Bu

etkileşimler, dil öğrenme sürecinde amaçlı bir iletişimi teşvik eder ve öğrencilerin dilin gerçek kullanımını deneyimlemelerine yardımcı olur (Michelson & Dupuy, 2014).

Öğretmenler tarafından dile getirilen bir diğer etkinlik dramatizasyondur. Dramatizasyon, İngilizce dilini öğrenme sürecinde öğrenciyi aktif bir katılımcı olarak sunar. Rol yapma, simülasyon, mim ve dil oyunu gibi dramatik özellikler, öz-yönlendirme ve gerçekçi durumlarda grup etkileşimini teşvik eder. Dramatizasyon, öğrencilerin dil öğrenme sürecinde aktif bir rol üstlenmelerine olanak sağlar. Rol yapma etkinlikleri, öğrencilerin gerçek hayattaki durumları taklit etmelerini ve hedef dilde iletişim kurmalarını sağlar. Bu tür etkinlikler, öğrencilerin kendilerini ifade etme becerilerini geliştirmelerine ve dilin pratik kullanımını deneyimlemelerine yardımcı olur (Mwangi vd., 2015). Belirtilen bu etkinlikler, öğrencilerin özgüvenlerini artırır ve iletişim becerilerini güçlendirir.

Öğretmenlerin doğrudan öğrenci yaşantısına dayalı etkinliklere vurgu yapması, dil öğrenme sürecinde aktif ve katılımcı bir yaklaşım benimsemeyi destekler. Öğrenciler, dilin gerçek kullanımını deneyimleyerek daha motive olurlar ve öğrenmeyi daha etkili bir şekilde gerçekleştirirler. Bu tür etkinlikler, öğrencilerin dil öğrenme sürecine aktif olarak katılmalarını sağlar ve dilin işlevsel bir şekilde kullanılmasını teşvik eder.

Sonuç olarak, öğretmenlerin İngilizce öğrenme sürecinde doğrudan öğrenci yaşantısına dayalı etkinliklere önem vermesi, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeleri ve dilin gerçek hayattaki kullanımını deneyimlemeleri açısından önemlidir. Bu tür etkinlikler, öğrencilerin dil öğrenme motivasyonunu artırır, özgüvenlerini güçlendirir ve iletişim becerilerini geliştirir.

4.2.3. İngilizce Öğretiminde Gerekli Araç-Gereçlere İlişkin Bulgular

Araştırmada öğretmenlerin “*Sınırsız imkânınız olsaydı;(zenginlik, güç, yetki, para vb.) Hangi araç-gereçleri, materyalleri kullanırdınız? Neden?*” sorusunun cevabına yönelik İngilizce öğrenmek için gerekli araç-gereçlere ait bulgular Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14.

İngilizce Öğrenmek İçin Gerekli Araç-Gereçlere Yönelik Öğretmen Görüşleri

Araç-Gereçler	Görüşler	n	f
Teknolojik		17	82
Akıllı Tahta	Nesibe,Meltem,Gülşen,Sevde,Salim, Tolga,Fatma,Kezban,Gülseren,Ayşe	10	16
Tablet	Nesibe,Meltem,Aslı,Nil,İpek,Sevde,Salim ,Fatma,Kerem,Hakan,Gülseren,Ayşe	12	12
Bilgisayar	Meltem,Nil,Salim,Tolga,Fatma,Kezban, Kerem,Selin	8	9
Kulaklıklar	Nil,Sevde,Salim,Fatma,Kezban,Hakan, Selin	7	9
Telefon	Meltem,Nil,İpek,Sevde,Fatma,Hakan, Selin,Ayşe	8	9
Televizyon	Aslı,Fatma,Gülseren,Selin	4	4
Projeksiyon	Salim,Tolga	2	3
Yapay Zekâ Teknolojili Cihaz	Nil,Ayşe	2	3
Flash Bellekler	Nesibe,Kerem	2	2
Dijital Sözlük	Gülşen,Sevde	2	2
Mikrofon	Sevde,Selin	2	2
CD	Nesibe,Fatma	2	2
Eğitici Dijital Yazılımlar	Ayşe	1	2
Ses Kayıt Cihazı	Aslı,Hakan	2	2
E-Kitaplar	İrfan	1	2
Web 2.0 Araçları	Selin	1	1
Kamera	Fatma	1	1
Hologram Makinesi	Gülseren	1	1
Teknolojik Olmayan		15	72
Görseller	Nesibe,Meltem,Nil,İrfan,Gülşen,Sevde, Salim,Tolga,Fatma,Kezban,Kerem,Hakan, Gülseren,Selin,Ayşe	15	20
Kitaplar	Nesibe,Nil,İrfan,Salim,Fatma,Hakan	6	10
Eğitim-Oyun Materyalleri	Nesibe,İrfan,Fatma,Kezban,Kerem,Selin	6	8
Puf Koltuklar	Nil,Sevde,Fatma,Gülseren	4	6
Minderler	Sevde,Fatma,Kezban,Gülseren	4	5
Masa	Tolga,Fatma,Hakan	3	5
Halı	Sevde,Fatma	2	4
Gazete	Nesibe,Hakan,Gülseren	3	4
Dergi	Nesibe,Hakan	2	3
Otantik Malzemeler	Nesibe,Hakan,Gülseren	3	3
Defterler	Salim,Fatma	2	2
Sözlük	Nil	1	1
Dolap	Kezban	1	1
Genel Toplam		17	154

Tablo 14’te öğretmenler, İngilizce öğrenmek için gerekli araç-gereçlere ilişkin teknolojik ve teknolojik olmayan çeşitli araç-gereçlerden bahsetmişlerdir. Öğretmenler akıllı tahta, tablet, bilgisayar, kulaklık, telefon, televizyon, sanal öğrenme ortamları ve Web 2.0 araçları gibi teknolojik araç gereçlerin yanı sıra görseller, kitaplar, eğitim-oyun materyalleri gibi teknolojik olmayan araç gereçlere de değinmişlerdir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan ve 8 yıllık mesleki deneyime sahip olan Kezban öğretmen, İngilizce öğrenmek için akıllı tahta, bilgisayar, kulaklık, dolap ve minder gibi araç gereçlerin kullanılması gerektiğini *“Akıllı tahta bir kere şart. Her öğrenciye bilgisayar, kulaklık alırdım. Sınırsız fotokopi imkânı materyalleri öğrencilere vermek için. Sınıfta materyalleri koyacak bir dolap. Sıra dışında minderler olur. Zaman zaman rahat olacakları ortamı sağlamak önemli.”* sözleriyle ifade etmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 11 yıllık mesleki deneyime sahip olan uzman öğretmen Nesibe, İngilizce öğrenmek için görseller, kitap, otantik malzemeler, gazete, dergi, tablet, CD ve flash bellek gibi araç gereçlerin kullanılması gerektiğini *“Günlük gazete, dergi gibi gerçek materyaller olurdu. Benim hazırladığım şekliyle değil de gerçekten o dilde basılmış, o dilden yararlandığımız, o günün haberlerini, o günün gazetelerini ya da dergilerini okuyabilirdik. Aslında kendi kendilerine de bir şeyler yazıp çizmeleri de iyi olurdu. Tablet, kitap, listening için CD, öğrencilere gönderebileceğiniz parçalar için flash olur.”* sözleriyle belirtmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan ve 17 yıllık mesleki deneyime sahip olan uzman öğretmen Selin, İngilizce öğrenmek için telefon, televizyon, kulaklık, mikrofon, bilgisayar, görsel, eğitim-oyun materyalleri gibi araç gereçlerin kullanılması gerektiğini *“Teknoloji yoğunluklu bir ortam tercih ederdim çünkü teknoloji onların telefonunda ve istedikleri zaman ulaşabilirler. Klasik bir ortam sevilmiyor ve benim için bile sıkıcı geliyor. Elindeki malzemeyi avantaja çevirebilmek adına teknolojik ortam olurdu. Ders saatini de yükseltirdim. Filmi izleyebilecekleri TV, bilgisayarlar, kulaktan kulağa oyununu yapacakları kulaklıklı mikrofon, telefon vb... Dil sınıfını birçok afiş, görselle donatırdım. Verilen görevleri sergileyecek bir köşe olurdu. Öğretmenin kullanabileceği materyaller, uygulayabileceği oyunlar sunardım. Çocukların seveceği, eğleneceği, kendilerini rahat ifade edeceği, seviyelerine uygun iletişim odaklı bir ortam oluşturdum.”* cümleleriyle ifade etmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan ve 13 yıllık mesleki deneyime sahip olan uzman öğretmen Ayşe, İngilizce öğrenmek için yapay zekâ teknolojili cihaz, akıllı tahta ve tablet gibi araç gereçlerin kullanılması gerektiğini *“Sınıfın içinde çeşitli dillere komutlanmış yapay zekâya sahip makine ya da bir cihaz olabilirdi. Metaverse şu sıralar çok dile geliyor artık. Çıkan yenilikleri takip ederek adapte olmak gerek. Öğretmen olmadan bile sürekli yanında biri varmış gibi öğrenci ile o dilde iletişime*

geçen, sohbet eden bir cihaz çok güzel olurdu. Kimine göre teknoloji nimet kimine göre değil. Bizim bunu ne amaçla kullandığıma bağlı. Akıllı tahta, tablet vb... gibi araçlar güzel şeyler. Yapay zekâ olarak komutlanmış etkileşimli cihazlar da elbette var. Kolay ulaşım için elbette telefon ellerinde olmalı.” cümleleriyle belirtmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 2 yıllık mesleki deneyime sahip olan Gülseren öğretmen, İngilizce öğrenmek için teknolojik olan ve olmayan araç gereçlerden; görsellerin, hologram makinesinin, dolapların, otantik malzemelerin, gazetenin, minderlerin, puf koltukların, televizyonun ve akıllı tahtanın kullanılması gerektiğini “*Gerçek araçlar her zaman işe yarar. (Authentic materials always work) Haftalık gazete, dergi bizim kapımıza da gelmesin mi? Sırf İngilizce konuşanlar (English speaker) için yayınlanmış bir gazete, restorandan bir mönü vb... olur. Hologram makinası, kopyalama (klonlanma) için gereken şeyler, uçak, bilet vb... İngilizce öğrenenlere değil de İngilizce konuşanlara yönelik olan materyaller daha iyi olacaktır diye düşünüyorum. Tabiki medya İngilizcesi kısmını da göz önünde bulundurularak basitleştirme ile kültüre uygun olmayan ya da küfür içeren içerikler dâhil edilmeden yapılmalı. Ama asıl olay otantikliği bozmadan yapmak. Sınıfı ben kuracaksam, sınıf ortamını isterdim. Sarı sıralar kesinlikle asla istemem. Çok rahat sandalyeler olurdu. İşbirliği yapmaya müsait karşılıklı masalar olurdu. Birlikte çember olup, yerde bağdaş kurup oturulacak yumuşak pofuduk süngerler olurdu. Televizyon ve akıllı tahta olacak.”* sözleriyle ifade etmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan ve 17 yıllık mesleki deneyime sahip olan uzman öğretmen Selin, İngilizce öğrenmek için Web 2.0 yazılımlarının kullanılması gerektiğini “*Daha çok Web 2.0 araçlarını kullanmaya yönelirdim. Öğrencilerin aktif olabileceği Kahoot gibi uygulamalar onların dikkatlerini çok çekiyor. Bu etkinlikler, öğrencilerin derse karşı ilgisini, İngilizce'ye olan dikkatlerinin artırdığını ve onlara verilen değeri gösteriyor.”* sözleriyle belirtmiştir.

Öğretmenler, İngilizce öğrenmek için gerekli olan araç-gereçlere ilişkin çeşitli teknolojik ve teknolojik olmayan araç-gereçlerden bahsetmişlerdir. Öğretmenler akıllı tahta, tablet, bilgisayar, kulaklık, telefon, televizyon, sanal öğrenme ortamları ve Web 2.0 araçları gibi teknolojik araç gereçlerin yanı sıra görseller, kitaplar, eğitim-oyun materyalleri gibi teknolojik olmayan araç gereçlere de değinmişlerdir. Sınıfta teknolojinin kullanılması, İngilizce öğrenen öğrencilerin İngilizce başarılarını artırmalarını teşvik etmektedir.

Geleneksel yöntemlere ek olarak, teknoloji birçok öğrenme fırsatı sunmaktadır. Bu nedenle, öğretmenler derslerinde kullanabilecekleri birçok kaynak ve materyale sahiptir (Cutter, 2015). Peregoy ve Boyle (2012) tarafından yapılan araştırmada öğrencilerin okuma ve yazma becerilerini geliştirmek için teknoloji kullanımının etkili olduğu görülmüştür. Bu çalışmanın sonuçları, teknolojide kullanılan araçların öğrencilerin yazma ve okuma becerilerini artırdığını göstermiştir. Bu çalışmanın diğer sonuçları ise öğrencilerin, geleneksel öğretim yöntemleri yerine teknoloji araçlarını kullanarak daha verimli bir şekilde öğrendiğini göstermiştir. İnternet, öğrenciler için uygun bir öğrenme ortamı sağladığından ve öğrenme materyallerine uygun bir şekilde erişim sağladığından, öğrencilere kolaylıkla erişebilecekleri yeni bir platform sunmuştur. Mart (2017), öğrencilerin gerçek dil kullanımını daha iyi anlamaları için gerçek materyaller kullanmanın önemine dikkat çekmiştir. Larsen-Freeman ve Anderson (2011), dil öğrenenler için elektronik sohbet, oyunlar, kalem arkadaşları ve podcastlerin ilgi çekici olabileceğini belirtmektedir.

Yıldız (2020) tarafından yapılan çalışmada öğretmenler ideal dil öğrenme ortamının teknolojik ekipmanlara sahip olması, görsel materyallerin sergilenebileceği alanlara sahip olması, esnek bir sınıf düzenine sahip olması, sınıf nüfusunun daha az olması ve bir dil öğrenme ihtiyacının hissedileceği bir ortam olması gerektiğini belirtmiştir. Çeşitli çalışmalarda (Hampel, 2015; Dudeney vd., 2007; Walker ve White, 2013; Yang, 2008) çeşitli çevrimiçi dil öğrenme programlarının kullanılmasının dil öğrenme açısından önemli imkânlar sağlayabileceği belirtilmektedir. Çakır (2006), dil öğretiminde teknolojinin kullanımının önemini vurgulayarak, görsel ve işitsel materyallerin dil öğretimi üzerindeki büyük etkisine atıfta bulunmuştur. İletişimsel becerilerin gelişiminde videoların ve görsel materyallerin önemli rolüne değinmiş ve bu tekniklerin öğrencilerin öğrendiklerini bağlamsallaştırmalarına yardımcı olduğunu belirtmiştir. Dil sınıflarında video kullanımına yönelik birçok etkinlik listelemiştir. Bu video tekniklerinin öğrencilerin becerilerini geliştirdiğini, tekrar ve tekrar izleme yoluyla daha fazla pratik fırsatı sağladığını vurgulamıştır. Ayrıca, video ile öğrencilerin daha ilgili ve keyifli hissettiğini eklemiştir. Hu ve McGrath (2011), Çinli öğretmenlerin yükseköğretimde İngilizce öğretiminde bilgisayar teknolojilerini entegre etme konusunda olumlu tutumlara sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Sağlam ve Sert (2012) İngilizce öğretmenlerinin dil öğretiminde bilgisayar teknolojisi kullanımına ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Sadeghi, Rahmany ve Doosti (2014) tarafından yapılan araştırmanın sonuçları, İranlı İngilizce öğretmenlerinin bilgisayar destekli öğretim konusunda genellikle olumlu tutumlara sahip olduğunu göstermektedir. Öğretmenler, bilgisayar destekli iletişim araçlarının öğrenci katılımını artırdığını, iletişim becerilerini geliştirmelerine yardımcı olduğunu ve öğrenme materyallerini çeşitlendirdiğini düşünmektedir. Ayrıca, bilgisayar destekli öğretim araçlarının öğrencilere geribildirim sağlama, işbirliği yapma ve öğrenmeyi kişiselleştirme gibi avantajları olduğunu vurgulamaktadırlar.

İstifçi vd. (2018) tarafından yapılan çalışmada öğretmenler dil öğrenme sürecinde etkileşimli akıllı tahta kullanılmasıyla derslerin eğlenceli hale geldiğini belirtmişlerdir. Ayrıca, öğrencilerin derse katılımlarının ve motivasyonlarının arttığını belirtmişlerdir. Benzer bir çalışmada (Troff & Tirota, 2009) öğretmenlerin çoğunun İngilizce derslerinde akıllı tahta kullanımına ilişkin olumlu görüşlere sahip oldukları bulgusu elde edilmiştir.

4.2.4. İngilizce Öğretiminde Ölçme-Değerlendirmeye İlişkin Bulgular

Araştırmada öğretmenlerin “*Sınırsız imkânınız olsaydı;(zenginlik, güç, yetki, para vb.) İngilizce öğretiminde hangi ölçme değerlendirme yöntemlerini kullanırdınız? Nedenleri nelerdir?*” sorusunun cevabına yönelik İngilizcede için ölçme değerlendirmeye ait bulgular Tablo 15’te verilmiştir.

Tablo 15.

İngilizcede Ölçme Değerlendirmeye Yönelik Öğretmen Görüşleri

Ölçme Değerlendirme	Görüşler	n	f
Amacına Göre		19	53
Bıçimlendirmeye ve Yetiştirmeye Yönelik Değerlendirme	Tüm Görüşmeciler	19	53
Öğrenci Gelişimini Gözlemleme	Nesibe,Meltem,Aslı,İrfan,İpek,Sevde,Salim,Tolga,Kezban,Seher,Kerem,Hakan,Süleyman,Gülseren,Selin,Ayşe	17	21
İngilizce Beceri Düzeyleri		11	20
Yazma Becerisi Ölçülmeli	Aslı,İrfan,Gülşen,İpek,Tolga,Kezban,Ayşe	7	8
Konuşma Becerisi Ölçülmeli	Aslı,Nil,Gülşen,Tolga,Kerem,Ayşe	6	7
Tüm Beceri Düzeylerini Ölçmeli	Gülşen,Sevde,Kezban,Selin,Ayşe	5	5
Portfolyo	Nesibe,Sevde,Tolga,Fatma,Gülseren,Selin	6	7
Etkinlik Performansı Ölçülmeli	Kerem	1	1
Yazılım Kullanarak Değerlendirme	Fatma	1	1
Soru Cevap Tekniği	Kezban	1	1
Akran Değerlendirmesi	Gülseren	1	1
Özdeğerlendirme	Gülseren	1	1
Öğrenci Başarısını Saptanması		5	7
Kelime Becerileri Ölçülmeli	Kezban,Ayşe	2	2
Öğrenci Hazırbulunuşluk Testi	Nesibe	1	1
Röportaj Yapma	Nil	1	1
Yazılı Sınav	Kezban	1	1
Okuma Sınavı	Kezban	1	1
Kısa Cevaplı Sorular	Gülseren	1	1
Genel Toplam		19	60

Tablo 15’te öğretmenler, İngilizce öğretiminde ölçme-değerlendirmenin nasıl olması gerektiğine yönelik görüşlerini belirtmişlerdir. Öğretmenler, İngilizce öğretiminde; tüm İngilizce beceri düzeylerinin ölçülmesi, özellikle konuşma ve yazma becerisinin ölçülmesi ve portfolyo gibi gelişim dosyalarının tutulması gerektiğini belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra öğrenci başarısını ölçen sınavların kullanılması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 6 yıllık mesleki deneyime sahip olan Seher öğretmen, İngilizce öğretiminde ölçme ve değerlendirmede öğrenci gelişimini gözlemlemek gerektiğini “*Bu kadar hayal etmişken, ölçme değerlendirmeyi eksik bırakırsak kesinlikle olmaz, değeri kalmaz, yarıda bırakmış oluruz. Ölçme değerlendirmeyi çok daha genel ele almak isterim. Otantik değerlendirme yapacağız. Otantik ortam, anlamlı öğrenmeler hatta dil edinimi gerçekleştirdikleri için otantik*

değerlendirme yapalım. Bu, direkt süreç değerlendirmeye gelir. Öğrenciler yaparak yaşayarak öğreniyorlar. Truman Show dememin sebebi oydu: sürekli izleniyorlar, değerlendiriliyorlar gibi. Kısıtlama olmadan indirgmeden, daha bütüncül değerlendirmek lazım. Hiçbir şekilde sınav demeyelim. Ürüne dönüklük olmasın. Davranışa indirmeyelim. Böyle bir sistem olsa ölçme değerlendirmede en önemli nokta geri bildirim olur. Geri bildirimler çok önemli olur. Sürekli geri bildirimlerin (feedback) verilmesi lazım. Bireysel avatarlar gibi öğrencilerin özellikleri kaydedildiği bir sistem olursa, öğrencilere göre de dönütler verilebilir. Kimi anında dönütü sever kimi akran öğrenmesiyle dönüt ister. Ama süreç değerlendirmesi ve kesinlikle dönüt diyorum. Burada da değerlendirmeye özgü öğrencileri görevlendirdiğimiz otantik görevler (task) verilebilir.” cümleleriyle belirtmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan ve 6 yıllık mesleki deneyime sahip olan Kerem öğretmen İngilizce öğretiminde ölçme ve değerlendirmede konuşma becerisinin ölçülmesi, etkinlik performansının ölçülmesi ve öğrenci gelişiminin gözlemlenmesi gerektiğini “Yaratıcı drama ya da bir etkinlik ile ölçerim. Tartışma, sempozyum, panel ya da Sokratik konuşma yöntemlerinden de yararlanarak konuşma seviyelerini belli kriterlere bağlı ölçebilirim. Öğrenciyi doğal yaşamda kendi başının çaresine bakabilmesi, işi kotarması, ihtiyacını gidermesi de bir değerlendirme. Belli kriterler çerçevesinde, götürülen bir maçta öğrenciyi gözleme, maç boyunca takip etme gibi şeyler göz önüne alınır. Yani bulunduğu ortama göre belli kriterlerin yer aldığı gözlem formlarıyla değerlendiririm. Yazılı kâğıt üzerinde sınav değerlendirmesi yapmazdım. Sınavsız bir hayat olması gerekir. Yani doğal yaşantı içinde zaten sınav da bir nevi veriliyor. Hem yaşıyor hem de sınavını veriyor. Yaşantı sürecini hem etkinlikte hem de değerlendirmede her türlü yaşatmaya çalışırdım bu yukarıda saydıklarımla.. 24 saatlik dilimi, o ülkeyi her ortamıyla ve en doğal haliyle sınırsız şekilde tecrübe etmek. Bu da bir değerlendirme.” cümleleriyle ifade etmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan ve 17 yıllık mesleki deneyime sahip olan uzman öğretmen Selin, İngilizce öğretiminde ölçme ve değerlendirmede portfolyo tutulması, tüm beceri düzeylerini ölçülmesi ve öğrenci gelişiminin gözlemlenmesi gerektiğini “Dört beceriyi ayrı ayrı değerlendirirdim. Konu bazlı yapardım. Konuyla alakalı 4 beceriyi kademe kademe yaptırırdım. Çocuğun sürece dair çabası çok daha önemli. Bir sınavdaki 5 soruyla ben onun İngilizcesini ölçmem. Doğru bir değerlendirme de olmaz. Onun yerine genel gelişimine bakarım. İlk günkü haliyle

yurtdışından geldiği hali arasındaki ilerlemeye göre değerlendirirdim. Puan vererek değil ama gözlemleyerek bir portfolyo tarzında değerlendirme yaptım.” sözleriyle ifade etmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 2 yıllık mesleki deneyime sahip olan Gülseren öğretmen, İngilizce öğretiminde öz değerlendirme ve akran değerlendirmesi yapılması gerektiğini *“Akran değerlendirmesi (peer evulation) eklerdim. Rekabetçi bir ortam olmayacağı için kendilerini o kadar özgüvenli hissedeceklerini (herkesin herkesi değerlendirebilecek kadar) düşünüyorum. ‘Eskiden nasıldım şimdi nasılım?’ diye kendi durumunu ayırt edebileceği öz değerlendirme de eklerdim.”* sözleriyle belirtmiştir.

Öğretmenlerin, İngilizce öğrenme sürecinde değerlendirmenin biçimlendirici ve yetiştirmeye yönelik olması gerektiği konusunda hemfikir oldukları görülmektedir. Bu yaklaşım, öğrencilerin süreç boyunca gelişimlerini izlemeye ve onlara destek sağlamaya odaklanmayı vurgulamaktadır. Aynı zamanda, öğretmenlerin değerlendirmenin tüm beceri düzeylerini ölçebilmesi gerektiği konusunda hemfikir oldukları belirtilmiştir. Bu, öğrencilerin dil becerilerinin farklı yönlerini değerlendirmenin önemini vurgulamaktadır. Değerlendirme, öğretim ortamlarında ve öğretmenlerin ve öğrencilerin hayatlarında önemli bir rol oynar, çünkü öğrencilere ilerleme durumlarını bilgilendirmek, güçlü ve zayıf yönlerini belirlemek ve geribildirim sağlamak açısından hayati bir öneme sahiptir. Değerlendirme süreci, öğrencilerin öğrenme ilerlemelerini anlamalarına yardımcı olurken, aynı zamanda öğrencilere geribildirim sağlar. Öğrencilere verilen geribildirim, öğrenme sürecinde nelerin iyi gittiğini ve nelerin geliştirilmesi gerektiğini anlamalarına yardımcı olur. Bu da öğrencilerin kendilerini geliştirmeleri için yol gösterir ve öğrenme motivasyonlarını artırabilir.

Öğretmenlerin ayrıca portfolyo değerlendirmenin önemine değinmeleri dikkat çekicidir. Portfolyo değerlendirme, öğrencilerin dil becerilerini sergilemek için çeşitli örnekleri bir araya getirmelerine olanak sağlar. Bu değerlendirme yöntemi, öğrencilerin öğrenme sürecindeki ilerlemelerini göstermelerine ve kendi öğrenme hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olur. Ayrıca, portfolyo değerlendirme, öğrencilerin özgün çalışmalarını sergilemelerini ve yaratıcılıklarını göstermelerini teşvik eder. Lam (2014) portfolyoya dayalı değerlendirmenin öğrencilerin öğrenme otonomisini artırmalarını sağladığını savunmuştur. Lam (2015) portfolyoya dayalı değerlendirmenin öğretmenler

tarafından öğretim-öğrenim sürecini iyileştirmek için girdi olarak kullanılabileceğini ve öğrenciler tarafından büyümelerini izlemek için öğrenme aracı olarak kullanılabilceğini iddia etmiştir. Aynı şekilde, Bataineh ve Obeiah (2016) portfolyoya dayalı değerlendirmenin öğretmenlere değerlendirme sürecinde zaman tasarrufu sağlama ve daha etkili etkileşim ve müzakereler yürütme potansiyel etkilerini incelemiştir. Bu bulgular, portfolyoya dayalı değerlendirmenin dil öğrenme sürecinde önemli bir rol oynayabileceğini ve öğrencilerin dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabileceğini göstermektedir.

Fageeh (2015), King Khalid Üniversitesi'nde anket yöntemiyle yürütülen bir çalışmada, İngilizce yabancı dil öğrencilerinin ve öğretim üyelerinin çevrimiçi değerlendirme kullanımına yönelik tutumlarını ve algılarını incelemiştir. Çalışmanın sonuçları, çevrimiçi değerlendirme kullanımına yönelik olumlu tutumları ortaya koymuş ve ayrıca öğrencilere anında geri bildirim ve otomatik puanlama imkânı sunması nedeniyle web tabanlı değerlendirmenin ve pratik yapmanın değerli olduğunu göstermiştir.

Bu bulgular, öğretmenlerin değerlendirme sürecinde öğrencilerin gelişimini izlemeye ve onlara destek sağlamaya odaklanmanın önemini vurgulamaktadır. Ayrıca, öğretmenlerin değerlendirmenin tüm beceri düzeylerini kapsamaması gerektiği konusunda hemfikir olduğu ve portfolyo değerlendirmenin öğrencilerin özgünlüklerini ve yaratıcılıklarını sergilemelerini teşvik ettiği belirtilmiştir. Bu yaklaşımlar, öğrencilerin dil öğrenme sürecinde daha aktif ve motive olmalarına yardımcı olabilir ve onların bireysel öğrenme hedeflerine ulaşmalarını destekleyebilir.

4.2.5. Kendi Çocuklarına İngilizce Öğretimine İlişkin Bulgular

Araştırmada öğretmenlerin *“Sınırsız imkânınız olsaydı;(zenginlik, güç, yetki, para vb.) Kendi çocuklarınıza ne şekilde (öğretme ortamı, araç-gereç, etkinlikler, ölçme değerlendirme) İngilizce öğrettirdiniz? Nedenleri ile açıklayınız.”* sorusunun cevabına yönelik öğretmenlerin kendi çocuklarına İngilizce öğretimine ait bulgular Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16.

Kendi Çocuğuna İngilizce Öğretmeye Yönelik Öğretmen Görüşleri

Çocuğuna Nasıl Öğretirdin	Görüşler	n	f
Yurtdışı Tecrübesi Edindirerek	Nesibe,Meltem,Aslı,Nil,İrfan, Gülşen,Sevde,Salim,Fatma,Kezban, Kerem,Hakan,Süleyman,Selin,Ayşe	15	23
Native Speaker ile Yaşayarak	Meltem,İrfan,Gülşen,İpek,Salim, Fatma,Kezban,Hakan,Selin	9	10
Dile Maruz Bırakarak	Nesibe,Aslı,İrfan,Gülşen,Sevde, Tolga,Fatma,Kezban,Hakan	9	10
Sürekli İngilizce İletişim Kurarak	Sevde,Fatma,Kezban,Hakan, Süleyman,Gülseren,Selin	7	7
Oyun Oynatarak	Nesibe,Nil,İpek,Gülseren	4	5
Eğlenceli Aktiviteler Yaparak	Nil,İpek,Gülseren	3	4
Eğitim-Oyun Materyalleri Kullanarak	Meltem,Nil,İpek,Kezban	4	4
Kitap Okuyarak	Nesibe,İpek	2	2
Şarkı Söyleyerek	Nesibe,Nil	2	2
Gezilere Götürerek	Nesibe	1	1
İyi Tasarlanmış Bir Okula Göndererek	Nil	1	1
Çizgi Film İzleterek	Nil	1	1
Görsellerle Destekleyerek	Nil	1	1
Simülasyon Destekli Öğretim Yaparak	Seher	1	1
Mektup Arkadaşı Edindirerek	Gülseren	1	1
Genel Toplam		19	73

Tablo 16’da öğretmenlere kendi çocuklarına İngilizceyi nasıl öğretebilecekleri konusunda sorular yöneltilmiştir ve öğretmenlerin yanıtları değerlendirilmiştir. Öğretmenlerin önerdiği yöntemler, İngilizce öğretiminde etkili olabilecek farklı stratejileri içermektedir. Öğretmenler yurtdışı deneyimi, ana dili İngilizce olan bireylerle yaşama, hedef dile maruz kalma, oyu oynama, eğlenceli aktiviteler yapma gibi yöntemlerle çocuklarına İngilizceyi öğretebileceklerini belirtmişlerdir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan,11 yıllık mesleki deneyime sahip ve evli uzman öğretmen Sevde, çocuğuna yurt dışı tecrübesi edindirerek öğreteceğini “*Yurt dışında yaşamasını isterdim. Tıpkı anadilini edindiği gibi orda da sıfırdan İngilizceyi edinmesini isterdim. Diğer öğrenciler için bahsettiğim her şeyi kendi çocuğum için de isterdim. Türk öğretmenlerden İngilizceyi öğrenmek yerine, kritik yaşında dili (İngilizce) aktif kullanabildiği ve konuşabildiği ortamların kendi çocuğuma da sunulmasını isterdim.*” cümleleriyle belirtmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 2 yıllık mesleki deneyime sahip ve bekâr Hakan öğretmen, çocuğuna yurt dışı tecrübesi edindirerek, dil maruz bırakarak, ana dili İngilizce olan kişiler ile yaşamasını sağlayarak ve sürekli iletişim kurarak öğreteceğini “*Bir İngilizce öğretmeni olarak çocuğumun yanında bol bol*

konusurdum. İngiliz birini bakıcı olarak işe alabilirim. Diğer diller de olur sadece İngilizce değil. Çocuğa bol bol anlamlı girdi (input) vermeye çalışırdım. Bunu da çevresini tamamen İngilizceye maruz bırakacak şekilde yapardım. Bakıcısı İngiliz, bide tamamen yurt dışında okul öncesi eğitime gönderip, İngilizceye maruz kalarak eğitim alırsa güzel olur.” cümleleriyle ifade etmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan, 3 yıllık mesleki deneyime sahip ve bekar olan Nil öğretmen, çocuğunu iyi tasarlanmış bir okula göndererek öğreteceğini *“Müjdat Ataman isminde şu anki mevcut eğitim istemini eleştiren bir hoca var. Eleştiriyor ama karşılığında da nasıl öğretiriz diye kafa yorup, araştırıp üretmiş ve kendi okulunu yapmış. Benim çocuğum olsa böyle araştırıp ettiğim, takdir ettiğim, düşüncelerini benimsediğim kişilerin olduğu bir yere göndermeyi isterdim. Doğa yürüyüşü de yapıyorlar, yurt dışına da gidiyorlar, sürekli deneyler yapıyorlar, yarışmalar da düzenliyorlar. Böyle bir okula göndermeyi çok isterdim. Sınırsız imkânım olduğunu düşünürsek MEB 'e göndermezdim.”* sözleriyle ifade etmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan, 2 yıllık mesleki deneyime sahip ve bekâr olan Gülseren öğretmen, çocuğunu mektup arkadaşı edindirerek öğreteceğini *“Bizim eski mektup arkadaşlığı dediğimiz Penpal'un şu an gerçek mektup gönderiyormuş gibi mesajların anında değil gecikmeli iletildiği bir uygulaması da var. Writing yani yazma becerisi için de böyle bir ortam ayarlanabilir. Kendi çocuğuma da yapardım.”* cümleleriyle ifade etmiştir.

Bu araştırmada öğretmenlere kendi çocuklarına İngilizceyi nasıl öğretebilecekleri konusunda sorular yöneltilmiştir ve öğretmenlerin yanıtları değerlendirilmiştir. Öğretmenlerin önerdiği yöntemler, İngilizce öğretiminde etkili olabilecek farklı stratejileri içermektedir. Öğretmenler yurtdışı deneyimi, ana dili İngilizce olan bireylerle yaşama, hedef dile maruz kalma, oyun oynama, eğlenceli aktiviteler yapma gibi yöntemlerle çocuklarına İngilizceyi öğretebileceklerini belirtmişlerdir. Yurtdışı deneyimi, çocukların farklı kültürleri ve dilleri deneyimleyerek dilin gerçek kullanımını gözlemlemelerine ve pratik yapmalarına olanak sağlayabilir.

Ana dili İngilizce olan bireylerle yaşamak da çocukların doğal bir şekilde İngilizce konuşanlarla iletişim kurmalarını teşvik edebilir. Hedef dile maruz kalma ise çocukları İngilizce diline sürekli olarak maruz bırakarak dil öğrenimini destekleyebilir.

Öğretmenler ayrıca oyun oynama, eğlenceli aktiviteler yapma gibi etkinliklerin de çocukların İngilizce öğrenmesine yardımcı olabileceğini belirtmiştir. Oyunlar ve eğlenceli aktiviteler, çocukların dil becerilerini geliştirmelerini sağlayabilir ve dil öğrenme sürecini daha keyifli hale getirebilir. Bu tür etkinlikler, çocukların motivasyonunu artırabilir ve dil öğrenme sürecini daha etkili kılarak çocukların daha iyi bir İngilizce dil yeterliliği kazanmalarına yardımcı olabilir. Bu bulgular, öğretmenlerin kendi çocuklarına İngilizceyi nasıl öğretebilecekleri konusunda farklı stratejiler sunduğunu göstermektedir. Bununla birlikte öğretmenlerin İngilizce dilini sadece sınıf içerisinde değil sınıf dışında hedef dile maruz kalarak öğrenmeleri yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir. İngilizce'nin yabancı dil olarak konuşulduğu Türkiye gibi bağlamlarda dil becerisi ediniminin istenilen düzeylerde olmamasının en önemli nedenlerden biri, sınıf ortamının öğrencilerin dile maruz kaldığı tek yer olmasıdır. Öğrenciler, İngilizceyi yalnızca sınıf içinde öğrenmektedir (Xiao ve Luo, 2009), öğrencilerin sınıf duvarlarının ötesinde dili kullanmaya teşvik etmek için daha fazla çaba sarf edilmesi gerektiği savunulmaktadır (Vaughan, Nickle, Silovs ve Zimmer, 2011). Bu nedenle, öğretmenlerin hedef dile sınıf dışında maruz kalması etkili bir dil öğrenenin en önemli niteliklerinden biri olarak kabul edilmektedir (Dörnyei ve Skehan, 2003). Lai, Zhu ve Gong (2015) tarafından belirtildiği gibi, sınıf dışı öğrenme, başarılı dil gelişimi için önemli bir bağlamı temsil eder. Başarılı dil öğrenenler genellikle farklı sınıf dışı dil öğrenme etkinliklerine katılırlar (Lai ve Gu, 2011) ve Nunan (1991) tarafından iddia edildiği gibi, dünya genelinde çeşitli bağlamlarda başarılı dil öğrenme, öğrencilerin sınıf dışında İngilizce öğrenmeye devam etme becerisiyle sık sık ilişkilidir.

Sonuç olarak araştırma bulguları öğretmenlerin İngilizce öğretiminde hedef dile maruz kalmanın önemi konusunda farkındalık düzeylerinin yüksek olduğunu göstermektedir. Bu durumda öğretmenlerin İngilizce öğrenmenin sadece okul duvarları içinde gerçekleştirilmeyeceği, okul dışında da gerçekleşebileceği şeklinde görüşlerinin olduğu söylenebilir.

4.2.6. Öğrencilere Önerilen Rol Model Niteliklerine İlişkin Bulgular

Araştırmada öğretmenlerin *“İngilizce’yi daha iyi öğretmek adına kimleri örnek alırdınız? Hangi yönlerden tercih ederiniz? Kimlerin hangi özelliklerinden yararlanırdınız? Neden?”* sorusunun cevabına yönelik öğretmenlerin öğrencilere örnek gösterdiği rol model niteliklerine ait bulgular Tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 17.

Öğrencilere Önerilen Rol Model Niteliklerine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Rol Model Nitelikleri	Görüşler	n	f
Alınan Rol Model Nitelikleri		16	95
Dersi Verimli	Nesibe,Aslı,İpek,Tolga,Kezban,Hakan, Gülseren,Selin	8	10
İyi Öğrenci İlişkisine Sahip	Meltem,Nil,Gülşen,İpek,Salim,Kerem,G ülseren	7	8
İyi Sınıf Yönetimine Sahip	Meltem,İrfan,Kerem,Hakan,Gülseren	5	7
Karakter Sahibi	İpek,Tolga,Seher,Kerem,Hakan	5	6
Destekleyici	Aslı,İpek,Salim,Seher,Hakan,Gülseren	6	6
Yol Gösterici- Rehber	Meltem,Gülşen,Tolga,Kerem,Hakan	5	5
Pozitif Duruş-Enerji Dolu	Nesibe,Salim,Kezban,Gülseren	4	5
Eğlenceli Ders Anlatımı	Aslı,İpek,Tolga,Gülseren	4	4
Komik-Eğlenceli Karakter	Aslı,Seher,Kerem,Gülseren	4	4
Azimli- Başarılı	İpek,Seher,Kerem	3	4
Otorite Sahibi-Disiplinli	Nesibe,Aslı,İrfan,Hakan	4	4
Teknolojik Açından Donanımlı	İpek,Hakan	2	3
Özverili	Tolga,Seher,Selin	3	3
Tecrübe Sahibi Olması	Tolga,Seher	2	2
Sempatik- Sevecen	Kezban,Seher	2	2
İyi İngilizceye Sahip	İpek,Hakan	2	2
Empatik	İpek,Seher	2	2
Profesyonel	Tolga,Seher	2	2
Besleyici Sohbeti	İpek,Hakan	2	2
Bakış Açısı	Seher,Hakan	2	2
Aile Sıcaklığı Hissettirmesi	Tolga	1	1
Dürüstlüğe Sevk Etmesi	Tolga	1	1
İyi Görünümlü	Kerem	1	1
Aksiyon Dolu	Kerem	1	1
Saygılı	Selin	1	1
Gelişime Açık	Seher	1	1
Cesaret Sahibi	Seher	1	1
Bilge	Seher	1	1
Alçakgönüllü	Seher	1	1
Adalet Sahibi	Seher	1	1
Seyyah	Ayşe	1	1
İşini Severecek Yapması	Seher	1	1
Azimli Olması	Süleyman,Selin	2	3
Çok Dil Bilmesi	Nesibe	1	2
Yurtdışı Tecrübesi Olması	Salim,Selin	2	2
Teknolojik Açından Yeterli	Süleyman,Selin	2	2
Sevimli	Nesibe	1	1
Sabırlı	Süleyman	1	1
Saygılı	Süleyman	1	1
Gelişime Açık	Süleyman	1	1
Pes Etmeyen-Mücadeleci	Süleyman	1	1
Özverili	Süleyman	1	1
Sosyal	Süleyman	1	1
İyi Görünümlü	Süleyman	1	1
Genel Toplam		17	112

Tablo 17’de öğretmenlerin rol model niteliklerin neler olduğuna yönelik görüşleri alınmıştır. Öğretmenler, aldıkları rol model özelliklerine ilişkin dersi verimli yönetebilme, öğrencilerle iyi ilişkiler kurabilme, sınıf yönetimi konusunda yetkin olma gibi çeşitli kişilik özelliklerini rol model aldıklarını belirtmişlerdir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 11 yıllık mesleki deneyime sahip olan uzman öğretmen Nesibe, bir öğretmenin pozitif duruşa sahip, enerji dolu, dersi verimli yürüten rol model niteliklerine sahip olmasının gerektiğini *“Sosyal medyadan takip edip enerjilerini ve ders etkinliklerini sevdiğim birkaç kişi var.”* sözleriyle belirtmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan ve 6 yıllık mesleki deneyime sahip olan Kerem öğretmen, bir öğretmenin iyi öğrenci ilişkisine sahip, iyi sınıf yönetimine sahip, karakter sahibi, yol gösterici- rehber rol model niteliklerine sahip olması gerektiğini *“İlkokuldaki öğretmenimi sınıf yönetimi ve öğrenciye yaklaşımının güzelliği yönünden örnek alıyorum. Çocuklara, öğretmenliğe değer veren ve güzel bir yol çizen Hasan Ali Yücel'i örnek kişi olarak gösterirdim.”* sözleriyle ifade etmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 2 yıllık mesleki deneyime sahip olan Hakan öğretmen, bir öğretmenin karakter sahibi rol model niteliğine sahip olması gerektiğini *“Elon Musk'ın insan beynine yerleştirilecek çiple dil öğrenmesini sağlayan projesi de nerolinguistik olarak bakarsak beni cezbediyor. Beynimizin sol lobuyla dil öğreniyorsak, gerçekten bu sol loba bir şey yapma, müdahale etme fikri ile Elon Musk örnek aldığım kişi çünkü sol lobu destekleyecek teknolojik bir şey olursa tamamen dili edinmiş olacağız. Nicola Tesla'nın zekâ ve zekâyı topluma sunması beni etkiliyor. Tolystoy da Tesla gibi sefalet içinde vefat ediyor. Bu insanlar varlığını topluma adanmışlar. Bu sebeple karakterlerini seviyorum.”* cümleleriyle belirtmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 6 yıllık mesleki deneyime sahip olan Seher öğretmen, bir öğretmenin azimli- başarılı, gelişime açık, cesaret sahibi, bilge, alçakgönüllü, adalet sahibi rol model niteliğine sahip olması gerektiğini

“Rose Parks'ın cesareti,

Hz. Ömer'in adaleti,

Kızılderili Şef Seattle'nin bilgeliği,

Muhammed Ali'nin duruşu,

Nelson Mandela'nun azmi, başarısı,

Charlie Chaplin'in sessizlikle bir şey anlatışı,

Kemal Sunal'ın esprilerle şakalarla amansız mesaj verışı,

Neşat Ertaş'ın alçakgönüllülüğü, özünü temsil edişi,

Hayati İnanç'ın bakış açısı,

İlber Ortaylı'nın o bilgi birikimi,

Bariş Özcan'ın video üreten yanı ve çalışma tarzı,

İsmail Şan Hoca'nın danışmanlık tarzı, destekleyici, özverili, azimli, kendisini durmadan geliştiren, öğrencilerini düşünen yanı...

gibi onların baskın, işimize yarar özelliklerini alıp ünlüler karması yapabiliriz... Sınıfın içinde o bağlama göre bizler de bazen futbolcu, bazen bir aktör, bazen bir şarkıcı gibi artistik havalara bürünüyoruz... Bunlar temsili ama hepsinde şu var: Bunlar örnekse, detaya inmesem de özünde bu işi sevmek ve severek yapmak önemli. Belki klişe gelecek ama içten gelerek yapılmadığı sürece o niteliğin değişmeyeceğini düşünüyorum.” cümleleriyle ifade etmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 13 yıllık mesleki deneyime sahip olan uzman öğretmen Süleyman, bir öğretmenin sabırlı, saygılı, gelişime açık, pes etmeyen-mücadeleci, özverili, sosyal, iyi görünümlü rol model niteliğine sahip olması gerektiğini “*En önemli şey öğretmenin güleç ve sabırlı olması. Bunu sadece ingilizce öğretmenine indirgemek doğru değil ne öğretirsek öğretelim bu özelliğin olması gerekir. Davranışsal ölçüde bakarsak, Kanadalı futbolcu Atiba Hutchinson'ı örnek gösterebilirim. Bu kişi gibi devamlı kendini geliştirmeyi düşünen, devamlı çalışan, hiçbir zamanı yılmayan, özverili, becerisini kullanabilen, elinden gelen her şeyi yapabilen, oldukça saygılı, hiçbir zaman hayata ve öğrenmeye küsmeyen birey gibi olmayı ve böyle özelliklere sahip bireyler yetiştirmeyi hedefliyorum. Her öğrencinin sosyal ve teknoloji becerilerinin iyi olması gibi bazı yeterliliklere sahip olmasını isterim. Bu sayede içerik üretme, öğrencilerle proje yapma ya da farklı ülkelere götürme anlamında da eğitmeyi isterim.”* sözleriyle belirtmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 2 yıllık mesleki deneyime sahip olan Tolga öğretmen, bir öğretmenin eğlenceli rol model niteliğine sahip olması

gerektiğini *“Lisedeyken, dersleri çok eğlenceli geçen hocamız sayesinde yüksek lisanstaki alanıma yöneldim. Onun gibi espriler yapıp derse eğlenceli hale getirmeye çalışıyorum. Dersi eğlenerek gülerken işlediğinizde, öğrenciler acayip motive oluyorlar. Bunu o hocamdan öğrendim.”* sözleriyle ifade etmiştir.

Öğretmenler, aldıkları rol model özelliklerine ilişkin dersi verimli yönetebilme, öğrencilerle iyi ilişkiler kurabilme, sınıf yönetimi konusunda yetkin olma gibi çeşitli kişilik özelliklerini rol model aldıklarını belirtmişlerdir. Bu bulgular, öğretmenlerin dersleri verimli bir şekilde yönetebilme, öğrencilerle iyi ilişkiler kurabilme ve sınıf yönetimi konusunda yetkin olma gibi kişilik özelliklerini rol model aldığını göstermektedir. Bu durum, öğretmenlerin sadece pedagojik bilgi ve becerilerine odaklanmadığını, aynı zamanda öğretmenlik sürecinde gerekli olan kişisel nitelikleri de önemsediklerini göstermektedir. Dersi verimli yönetebilme becerisi, öğretmenlerin öğrencilerin dikkatini çekebilmeleri, etkili bir şekilde ders içeriğini aktarabilmeleri ve öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını sağlayabilmeleri anlamına gelmektedir. Öğretmenler, bu yeteneği geliştirebilmek için rol model aldıkları öğretmenlerin derslerini izleyebilir, gözlem yapabilir ve pedagojik yöntemlerini benimseyebilirler.

Öğrencilerle iyi ilişkiler kurabilme yeteneği, öğretmenlerin öğrencileri anlamaları, onlara destek olmaları ve güvenilir bir öğrenme ortamı oluşturmaları anlamına gelmektedir. Bu, öğretmenlerin empati yapabilme, iletişim becerilerini kullanabilme ve öğrencilere saygı gösterme gibi kişisel niteliklerini geliştirmelerini gerektirir. Rol model aldıkları öğretmenlerin bu özelliklere sahip olduğunu gözlemleyerek ve onları model alarak bu becerileri geliştirebilirler. Sınıf yönetimi konusunda yetkin olma, öğretmenlerin sınıfta disiplini sağlayabilme, öğrenciler arasındaki davranışları yönlendirebilme ve sınıf ortamını olumlu bir şekilde yönetebilme becerisini ifade eder. Bu, öğretmenlerin sınıf kurallarını belirleme, öğrencilere motive edici bir ortam sağlama ve olası sorunları etkili bir şekilde çözme yeteneklerini geliştirmelerini gerektirir. Öğretmenler, rol model aldıkları öğretmenlerin sınıf yönetimi stratejilerini takip ederek ve kendi deneyimlerinden öğrenerek bu alanda yetkinliklerini artırabilirler.

Sonuç olarak, öğretmenlerin sadece akademik bilgi ve becerileri değil, aynı zamanda dersi verimli yönetebilme, öğrencilerle iyi ilişkiler kurabilme ve sınıf yönetimi konusunda yetkin olma gibi kişilik özelliklerini de önemsedikleri görülmektedir. Rol

model aldıkları öğretmenlerin bu özelliklere sahip olmaları, öğretmenlerin kendi profesyonel gelişimlerini şekillendirmelerinde önemli bir rol oynamaktadır.

4.2.7. İngilizce Öğretmeninin Sahip Olması Gereken Özelliklerine İlişkin Bulgular

Araştırmada öğretmenlerin “Sınırsız imkânınız olsaydı;(zenginlik, güç, yetki, para vb.) bir İngilizce öğretmeni tasarlayacak olsanız hangi özellikleri barındırır?” sorusunun cevabına yönelik İngilizce öğretmenin nasıl olması gerektiğine ait bulgular Tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18.

İngilizce Öğretmenin Sahip Olması Gereken Özelliklerine Yönelik Öğretmen Görüşleri

İngilizce Öğretmeni Nasıl Olmalı	Görüşler	n	f
Kişisel Özellikler		19	89
Gelişime Açık	Nil, İrfan, İpek, Sevde, Fatma, Kezban, Hakan, Süleyman, Ayşe	9	11
Sabırlı	Meltem, İrfan, İpek, Fatma, Kezban, Kerem, Süleyman, Selin, Ayşe	9	10
Güleryüzlü	Nesibe, Gülşen, İpek, Salim, Fatma, Kezban, Süleyman	7	8
Kültürel Birikime Sahip	Nil, Sevde, Fatma, Hakan, Süleyman, Selin	7	8
Eğlenceli	Nesibe, Sevde, Salim, Fatma, Kezban, Gülseren	6	6
Problem Çözen	Nil, İpek, Kezban, Kerem, Selin	5	5
Empatik	Nesibe, Nil, Fatma, Hakan, Selin	5	5
Esnek	İrfan, İpek, Sevde	3	4
İlgili	Aslı, Nil, Gülseren	3	4
Özverili	Tolga, Seher, Selin	3	3
Saygılı	İrfan, İpek, Selin	3	3
Yaratıcı	Kezban, Kerem, Selin	3	3
Anlayışlı	Fatma, Kerem, Gülseren	3	3
Giyimine Önem Veren	Gülşen, İpek, Fatma	3	3
Teknoloji Dostu	Nil, Fatma, Selin	3	3
Tarafsız	Aslı, Sevde	2	2
Eleştiriye Açık	Nil, Tolga	2	2
Kadın	Gülşen	1	1
Özgüvenli	Süleyman	1	1
Merhametli	Aslı	1	1
Azimli	Ayşe	1	1
Lider	Aslı	1	1
Enerjisi Yüksek	Ayşe	1	1

Tablo 18

İngilizce Öğretmenin Sahip Olması Gereken Özelliklerine Yönelik Öğretmen Görüşleri (devamı)

Mesleki Yetkinlikler		19	57
İngilizceyi İyi Bilen	Meltem,İrfan,Gülşen,İpek,Sevde,Salim, Fatma, Kerem,Hakan,Süleyman,Gülseren,Selin	12	13
İletişim Becerileri Yüksek	Nesibe,Nil,Gülşen,İpek,Sevde,Fatma, Kezban,Kerem,Hakan,Selin	10	11
Öğretim Becerilerini Bilen	İpek,Salim,Tolga,Fatma,Kezban,Kerem, Hakan,Süleyman,Gülseren	9	9
Mesleğini Seven	Meltem,Aslı,İpek,Seher,Ayşe	5	7
Öğrenciye Özgürlük Sağlayan	Nil,Salim,Tolga,Süleyman,Gülseren	5	5
Öğrencinin Düzeyine İnen	Meltem,Nil,İrfan,Salim	4	4
Oyuncu Gibi Davranan	Sevde	1	2
İçerik Üreten	Kezban,Selin	2	2
Disiplinli	İrfan	1	1
İyi Bir Dinleyici	İpek	1	1
Türkçeyi İyi Bilen	Nesibe	1	1
Rehber-Yol Gösterici	Nil	1	1
Genel Toplam		19	146

Tablo 18’de İngilizce öğretmenin nasıl olması gerektiğine yönelik öğretmen görüşleri alınmıştır. Öğretmenler İngilizce öğretmenin gelişime açık, sabırlı, gülyüzlü, kültürel birikime sahip olması gibi çeşitli özelliklerin yanı sıra İngilizceyi iyi bilen, mesleğini seven, öğretim becerilerine sahip olan gibi mesleki yeterliklerle de donanımlı olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan ve 8 yıllık mesleki deneyime sahip olan Kezban öğretmen, öğretmenlerin gelişime açık olması, sabırlı olması, gülyüzlü olması, eğlenceli olması, problem çözen olması, yaratıcı olması, iletişim becerileri yüksek olması, öğretim becerilerini bilmesi, içerik üreten olması gerektiğini “*İyi bir planlama ve organizasyon becerisi olmalı. Pratik ve ilgi çekici, yaratıcı şeyler üretebilmeli. Okul personel, öğrenci, veli vb... kişilerle iyi ilişkiler ve iletişim kurabilmeli. Problem çözme becerisine sahip olmalı. Güncel takibi yapan, sürekli araştıran, yeni şeyler keşfeden biri olmalı. Zaman yönetimini sağlayabilen, vakti iyi değerlendiren yönü güçlü olmalı. Farklı zekâ tiplerine hitap edebilen şeylere yer vermeli ve dolu dolu dersi çeşitli etkinliklerle donatabilmeli. Pozitif olması, sabırlı olması, pes etmeyen özellikte olması gerekir. Gülyüzlü elbette ki olmazsa olmaz bir özellik.*” cümleleriyle belirtmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan ve 17 yıllık mesleki deneyime sahip olan uzman öğretmen Selin, öğretmenlerin sabırlı olması, kültürel birikime sahip olması, problem çözen olması, empati kurabilmesi, özverili olması, saygılı olması, yaratıcı olması, teknoloji dostu olması, iletişim becerileri yüksek olması, öğretim becerilerini bilmesi, içerik üreten olması gerektiğini *“Zeki ve akıllı, yaratıcı, saygılı, empatik, sabırlı. Temelde bu özellikler önemli. Sıkıcı olmayan, teknoloji dostu, içerik üretebilen, çocuklarla arasını iyi tutan, iletişim kurabilen, sınıfla bütüncül yaklaşımı destekleyen, iyi İngilizce seviyesi olan, sorduğu sorulara eksiksiz ve yanılsız cevap verebilen ve tıkanığı anda yeni bir alternatif oluşturabilen biri olmalı. Akademik donanımını teknoloji ile kullanabilecek doğru ve güzel karakter özelliklerine sahip birini isterim.”* cümleleriyle ifade etmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan ve 1 yıllık mesleki deneyime sahip olan Aslı öğretmen, öğretmenlerin liderlik vasfına sahip olması, merhametli, tarafsız, ilgili olması ve mesleğini sevmesi gerektiğini *“Aynı zamanda yönetsel açıdan zengin olsa bile bir tarafının merhametli olması gerektiğini düşünüyorum. Çocuklara göz kulak olacak. “Aman banane” demeyecek, işini gerçekten sahiplenecek biri olması gerekiyor. Akademik anlamda yeterlikten önce vicdanlı bir insan olması gerektiğini düşünüyorum. Liderlik. Tüm bu bahsettiklerimi yönetebilecek vafsa sahip olması gerekiyor.”* sözleriyle belirtmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ara sıra kullanan ve 11 yıllık mesleki deneyime sahip olan uzman öğretmen Sevde, öğretmenlerin oyuncu gibi davranması, esnek, İngilizceyi iyi bilmesi gerektiğini *“Bir kuklayı eline geçirip, rol yeteneğini bir sanatçı ya da bir oyuncu gibi sergileyebilmeli. O kuklayı cazip hala getirmeli. En önemli noktalar; esnek olabilmesi, oyuncu gibi davranabilmesi, dili kültürüyle verebilmesi ve kendi alanında yetkin olması. Artık dilbilgisi metodundan (grammar translation) fazlasını bilen öğretmenlere ihtiyacımız var.”* sözleriyle ifade etmiştir.

Aktif öğrenme yöntemlerini sıklıkla kullanan ve 3 yıllık mesleki deneyime sahip olan Nil öğretmen, öğretmenlerin gelişime açık olması, eleştiriye açık olması, rehber-yol gösterici olması, öğrencinin düzeyine inmesi, öğrenciye özgürlük sağlaması, iletişim becerileri yüksek olması, teknoloji dostu olması, ilgili olması, problem çözmesi, kültürel birikime sahip olması gerektiğini *“Kendi hataları söylendiği zaman öğrenciyi suçlayıcı tavra girmeyen, eleştiriye açık biri olsun. Öğrenmeye de açık biri olsun...”*

Teknoloji etkisiyle çok kısa sürede nesillerin değişmesinden dolayı öğrencilere hitap edebilmek için öğretmenin kendini güncellemesi çok önemli. İngilizce öğretmenin net bir özelliği: Öğretmensin ama aynı zamanda da öğrencisin. Empati becerisi de önemli. Öğrencilik yaşlarını hatırlamak lazım... Bir araya geliyorsak, birbirimizden de öğrenebilmemiz lazım. Tek bilgi merkezi de ben değilim. Farklı bir çıktı ortaya koymamız lazım. Sorgulama becerisiyle de hareket etmek lazım... Tavsiye edebilen, örnek gösterebilen, rehberlik yapabilen, yön verebilen bir kişiliği olmalı. Çocuğun karşı karşıya kaldığı derya deniz bilgi çağında ona faydalı bilgiye ulaşma noktasında eyleyici ve eyletici yani elek görevi de görmeli. Hep şunu derim: Ben çok iyi bir İngilizce öğretmeni olamayabilirim. İnternette benden bin kat iyi öğretmenlere ulaşılır. Ama iletişim kurabileceğim, yardım ihtiyacı olduğunda ulaşabileceğim mesafede olunmalı.” cümleleriyle belirtmiştir.

Öğretmenler İngilizce öğretmenin gelişime açık, sabırlı, güler yüzlü, kültürel birikime sahip olması gibi çeşitli özelliklerin yanı sıra İngilizceyi iyi bilme, mesleğini sevmeye, öğretim becerilerine sahip olma gibi mesleki yeterliklerle de donanımlı olması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu bulgular, İngilizce öğretmenlerinin hem kişisel özellikler hem de mesleki yeterlikler açısından donanımlı olması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bir İngilizce öğretmenin sadece dil bilgisine hâkim olmanın ötesinde, öğrencilere etkili bir şekilde bilgi aktarabilme ve onları motive edebilme becerisine sahip olması gerektiğini göstermektedir.

Aynı zamanda, öğretmenlerin kendi gelişimlerini sürekli olarak yenilemeleri ve mesleki becerilerini geliştirmeye odaklanmalarının da önemli olduğu anlaşılmaktadır. Bu bulgular, eğitim sisteminde İngilizce öğretmenlerinin seçim ve yetiştirme süreçlerinde dikkate alınması gereken noktaları vurgulamaktadır. Öğretmenlerin sadece dil bilgisine değil, aynı zamanda iletişim becerilerine, pedagojik bilgi ve becerilere ve motivasyon yeteneklerine sahip olmaları, etkili bir dil eğitimi sağlamak için önemlidir.

Çakmak ve Gündüz (2018), etkili öğretmenlerin en önemli özelliklerinin objektiflik, yeterlilik ve tutarlılık olduğu ortaya koymuştur. Bunun yanı sıra etkili öğretmenlerin etkili sınıf ortamı oluşturma, öğrencilerle etkili ilişkiler kurma, derslere hazırlıklı olma, yüksek düzeyde motivasyon, etkili sınıf yönetimi becerisi, öğrenci ihtiyaçlarını dikkate alma ve teknolojiyi etkili kullanabilme gibi özelliklere sahip olması gerektiğini belirlemiştir.

Birjandi (2014) etkili öğretmenlerin en önemli özelliklerinden birinin etkili bir sınıf ortamının oluşturulması ve sürdürülmesi olduğunu belirtmiştir. Teven (2001) sınıf içinde bir sıcaklık, anlayış ve ilgi iklimi oluşturmanın etkili öğretimin önemli bir unsuru olduğuna dikkat çekmiştir. Mokhele (2007), pozitif öğretmen-öğrenci ilişkilerinin olduğu bir sınıf ortamında daha etkili bir öğrenme sürecinin gerçekleştirilebileceğini belirtmiştir. Bununla birlikte etkili öğretim, öğretmenin konulara tam hâkim olmasını ve yeni gelişen teknolojilerle kendini güncel tutmasını gerektirmektedir (Ansari ve Malik, 2013).

Al-Malki vd. (2022) tarafından yapılan çalışmada öğretmen adayları, dil öğretmenlerinin dil sınıfında etkili bir şekilde işlev görmelerini sağlayan özelliklere sahip olmaları gerektiğine inanmaktadırlar. Katılımcıların büyük çoğunluğu, dil öğretmenin en önemli niteliğinin pedagojik becerilere sahip olması olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte öğretmenlerin öğrencilerle sohbet etme, sevecen olma, öğrencilerin ilgi-ihya ve yeteneklerini anlama gibi özelliklere de sahip olması gerektiği belirlenmiştir. Benzer şekilde Dinh (2020) pedagojik bilginin bir dil öğretmenin en önemli niteliği olduğunu belirtmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Bu bölümde öğrenci ve öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgulara dayalı sonuçlar ayrı başlıklar halinde verilmiştir. Daha sonra öğretmen ve öğrenci görüşlerindeki benzerlik ve farklılıklar sunulmuştur.

5.1.1. Öğrenci Görüşlerine Dayalı Sonuçlar

- ✓ Araştırmada çoğu öğrencinin İngilizce öğrenme konusunda istekli olduğu belirlenmiştir. Ancak, iki öğrenci İngilizce öğrenmeye isteksiz olduklarını ifade etmiştir.
- ✓ Araştırmada öğrencilere İngilizce öğrenme konusunda ideal ortamın ne olduğu sorulmuştur. Öğrenciler İngilizce'nin gerçek öğrenme ortamında öğrenilmesi yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğrenciler İngilizce konuşulan çeşitli ülke ve şehirlerin dil öğrenme konusunda ideal olan ortamlar olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenciler ayrıca, oyun-spor alanları, alışveriş merkezi gibi okul dışındaki doğal ortamların dil öğrenme konusunda ideal olduğu görüşündedir. Bunun yanı sıra kurslar, dil sınıfları, okul, kütüphane, dijital ayarlanabilir sınıf, üniversiteler, bilgisayar laboratuvarları gibi eğitim ortamlarında öğrenilmesinin de ideal ortamlar olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca, öğrenciler üç boyutlu etkileşimli ortam, çevrimiçi e-kurslar, Metaverse gibi yöntemlerle de öğrenilmesinin etkili olduğu görüşündedir.
- ✓ Araştırmada öğrencilere İngilizce pratiği yapabilecekleri kişiler ve gruplar sorulmuştur. Öğrencilerin İngilizce pratiği için çeşitli kişileri ve grupları tercih ettiği görülmektedir. Hem yakın çevreleri (akrabalar, anneler, babalar, abla ve abiler gibi) hem de daha uzak ilişkili kişiler (ünlüler, sanatçılar, sporcular gibi) ve profesyoneller (öğretmenler, profesörler gibi) ile İngilizce pratiği yapmak istedikleri anlaşılmaktadır. Bu çeşitlilik, öğrencilerin farklı insanlarla iletişime geçerek dil becerilerini geliştirmeye istekli olduklarını ve çeşitli fırsatlar aradıklarını göstermektedir.

- ✓ Öğrencilerin İngilizce öğrenme için gereken araç gereçlere ilişkin düşünceleri de oldukça çeşitlidir. Teknolojik araç gereçler arasında tablet, telefon, bilgisayar, akıllı robot, akıllı tahta, kulaklıklar, akıllı e-defterler, oyun konsolu, e-kitaplar, televizyon, lazer oyuncaklar, müzik çalar, çevirici kulaklıklar, hologram, 3D gözlük ve sanal gerçeklik gözlüğü gibi modern ve dijital cihazlar yer almaktadır. Teknolojik olmayan araç gereçler ise daha geleneksel ve basit materyallerden oluşmaktadır. Görseller, defterler, kitaplar, rahat koltuklar, büyük sözlük, sıra, kalem, minderler, büyük ev, renkli kalemler, halı, masa, tahta, oyun parkı, ada, kelime kutusu, kitaplık, silgi, yatak ve ders notları gibi araç gereçler öğrenciler tarafından İngilizce öğrenme sürecinde kullanılmak istenen diğer seçeneklerdir.
- ✓ Öğrenciler, İngilizce öğrenme yolları konusunda çeşitli yöntemleri tercih etmektedir. Teknoloji destekli olarak, mobil uygulamalar, TV izlemek, öğretmen desteği alarak, derse katılım, grup çalışmaları ve ders öncesi konuya hazırlık gibi işbirlikli ve rehberlik odaklı yöntemler, bireysel olarak, kelime tekrarı ve Metaverse gibi kişisel öğrenme yollarını tercih etme, rekabet ortamı ve dil alanında deneyimli kişilerle etkileşim kurma, yurtdışına gitmek, kelime ezberi ve oyun oynamak öğrenciler tarafından ifade edilmiştir.
- ✓ Öğrenciler, İngilizce ölçme değerlendirmelerinin belirli amaçlara yönelik biçimlendirici ve yetiştirici olması gerektiğini düşünmektedir. Değerlendirmelerin İngilizce beceri düzeylerini kapsamaması önemlidir ve bu kapsamda konuşma, dinleme, okuma, yazma ve yorumlama becerileri ölçülmelidir. Öğrenciler, çeşitli ölçek türlerinin kullanılmasını tercih etmektedir, bu türler arasında objektif bilgi testleri, kısa cevaplı sorular, çoktan seçmeli testler, sözlü sınavlar, performansa dayalı uygulamalı sınavlar, çeviri sınavı gibi farklı değerlendirme yöntemleri bulunmaktadır. Soruların niteliği de değerlendirme sürecinde önemlidir ve hem kolay hem de zor soruların yer alması öğrenciler tarafından olumlu karşılanmaktadır. Öğrenciler, İngilizce ölçme değerlendirmelerinin çeşitlilik, objektiflik ve bireyselleştirme gibi özelliklerinin, dil becerilerini doğru ve kapsamlı bir şekilde ölçmek için önemli olduğunu düşünmektedir.

- ✓ Öğrenciler, İngilizce öğrenmek için çeşitli yöntemler ve etkinlikler önermektedir. Gerçek bir dil ortamında bulunmak, yabancı biriyle veya arkadaşlarla konuşma pratiği yapmak, eğlenceli ve eğitici videolar izlemek, kitap okumak, İngilizce filmler izlemek, müzik dinlemek ve resim çizmek gibi kişisel ilgi alanlarına yönelik etkinlikler, tiyatro gösterisi yapmak, münazara yapmak ve bir konu hakkında görüş bildirmek gibi etkinlikler, hikâye ve yazı yazmak, spikerlik yapmak ve ünlü birini taklit etmek, film veya dizi çekmek, bulmaca çözmek ve sanal ortamlar öğrenci görüşleri arasındadır.
- ✓ Öğrenciler, hayal ettikleri durumda öğretmen olarak ders içi ve ders dışı etkinliklerle öğrencilerini motive etmeyi ve eğlenceli bir öğrenme ortamı oluşturmayı, ders içi etkinliklerde öğretici oyunlar, ilgi alanlarına yönelik konular ve öğretici videolar gibi etkili yöntemlerle dersleri daha ilgi çekici kılmayı, soru-cevap tekniği ve diyalog çalışmaları sayesinde öğrencilerin konular hakkındaki düşüncelerini almak ve eksiklerini gidermeye yönelik çalışmalar yapmak da öğrencilerin öğretmenlik yaklaşımında yer almaktadır. Öğretimde teknolojiyi kullanımı ve akıcı ders anlatımı ile öğrencilerin dikkatini ve katılımını artırmayı amaçlamaktadırlar. İngilizce film izletme, konu ile ilgili şarkı dinletme ve slayt gösterimi gibi etkinliklerle öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedirler. Aynı zamanda, ders dışı etkinliklerde öğrencilerle sohbet etmek, sosyal etkinlikler düzenlemek ve İngilizce konuşulan farklı ülkelere ziyaretler yapmak, iletişimi güçlendirmeyi ve İngilizce düşünme alışkanlığını geliştirmeyi amaçlayan öğrencilerin öğretmenlik anlayışlarında yer almaktadır. Öğrenciler, öğretmen olarak hem ders içi hem de ders dışı etkinliklerle öğrencilerini destekleyici ve eğlenceli bir öğrenme yolculuğuna çıkarmayı hedeflemektedirler.
- ✓ Öğrencilerin İngilizce öğretmenin nasıl olması gerektiği konusundaki görüşleri oldukça çeşitlidir. Öğrenciler, öncelikle İngilizce öğretmenin kişisel özelliklerine önem vermektedir. Eğlenceli bir kişilik, anlayışlı, adaletli, güleryüzlü, sabırlı, saygılı ve empati yapabilen bir öğretmen arzulamaktadır. Öğretmenin öğrencilerin fikirlerine önem vermesi, kendisini her konuda yetiştirmiş ve esnek olması da tercih edilen nitelikler

arasındadır. Aynı zamanda öğretmenin motive edici, yol gösterici ve anaç bir tutuma sahip olması da öğrenciler tarafından aranan özellikler arasındadır. Mesleki yetkinlikler açısından, öğrenciler İngilizceyi iyi bilen, akıcı anlatan, disiplinli ve öğrenci seviyesine göre ders anlatan bir öğretmenin etkili olduğunu düşünmektedir. Öğrenciler, öğretmenin öğrencilerle güçlü bir bağ kurabilmesi ve öğrenci taleplerini dikkate alabilmesini de önemli bulmaktadır. Ayrıca, öğretmenin beden dilini etkin kullanan ve özel yaşamını mesleğine yansıtmayan bir yaklaşım sergilemesi de tercih edilen nitelikler arasındadır. Ancak, bazı öğrencilerin İngilizce öğretmeni olarak bir robot veya ünlülerden birini hayal etmesi, öğrencilerin beklentilerinin farklı ve değişken olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, öğretmenlerin çeşitlilik gösteren öğrenci ihtiyaçlarına uygun bir yaklaşım sergileyerek öğrencilere etkili bir şekilde rehberlik etmeleri önemlidir.

5.1.2. Öğretmen Görüşlerine Dayalı Sonuçlar

- ✓ Öğretmenlere İngilizce öğrenmek için ideal ortamların neler olduğu sorusu yöneltilmiştir. Öğretmenler İngilizcenin ana dil olarak konuşulduğu ülkelerin dil öğrenme açısından ideal ortamlar olduğunu belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra sınıf ortamında, dil sınıflarında ve yüz yüze etkileşim yolu ile de dilin öğrenilebileceği yönünde görüş bildirmişlerdir. Ek olarak öğretmenler simülasyon şehirler, Metaverse ve Z kütüphane gibi sanal ortamlarda da dilin etkili olarak öğrenilebileceğini belirtmişlerdir.
- ✓ Öğretmenler, İngilizce öğrenmek için yapılması gereken etkinlikler konusunda çeşitli öneriler sunmaktadır. Bu öneriler arasında, öğrencilerin bütün duyarlarını kullanarak öğrenmelerini sağlamak amacıyla, doğrudan edinilen maksatlı yaşantılar, geziler, model ve numunelerin kullanımı, benzeşim simülasyonları, dramatizasyonlar, gösteriler ve sergiler gibi etkinlikler önemli bir rol oynamaktadır. Hareketli resimler, animasyonlar ve eğitsel televizyon programları, radyo ve plaklar gibi görsel ve işitsel materyallerin kullanımı da öğretmenler tarafından dile getirilen diğer görüşlerdir.
- ✓ Öğretmenler İngilizce öğrenme sürecinde teknolojik ve teknolojik olmayan birçok araç gereç tercih edilmektedir. Teknolojik araç gereçler arasında

akıllı tahta, tablet, bilgisayar, kulaklıklar, telefon, televizyon, projeksiyon, yapay zekâ teknolojili cihazlar, flash bellekler, dijital sözlük, mikrofon, CD, eğitici dijital yazılımlar, ses kayıt cihazı, e-kitaplar, Web 2.0 araçları ve kamera gibi çeşitli elektronik cihazlar ve dijital materyaller bulunmaktadır. Teknolojik olmayan araç gereçler ise görseller ve kitaplar gibi daha geleneksel materyallerden oluşmaktadır.

- ✓ Öğretmenler, İngilizce ölçme değerlendirmelerinin belirli amaçlara yönelik olması gerektiğine inanmaktadır. Değerlendirmelerin öğrenci gelişimini gözlemlemeye ve yetiştirmeye yönelik olması önemlidir. İngilizce beceri düzeylerini kapsayan değerlendirmelerin yapılması gerektiğine inanılırken, yazma, konuşma, okuma ve kelime becerilerinin ölçülmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Ayrıca, değerlendirmelerde öğrenci hazırbulunuşluk testi, soru-cevap tekniği, röportaj yapma gibi çeşitli yöntemlerin kullanılması önerilmektedir. Öğretmenler, ölçme değerlendirmelerinde portfolyo, etkinlik performansı ölçümü, yazılı sınavlar ve akran değerlendirmesi gibi çeşitli tekniklerin kullanılmasının önemli olduğunu düşünmektedir. Ayrıca, yazılım kullanarak yapılan değerlendirmelerin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi gerektiği ve öğrencilerin de özdeğerlendirme yapmalarının teşvik edilmesi gerektiği düşünülmektedir.
- ✓ Öğretmenlerin çocuklarına İngilizceyi nasıl öğreteceğine ilişkin verdikleri yanıtlar oldukça çeşitlidir. Birçok öğretmen, çocuklarına İngilizceyi yurtdışı tecrübesi edindirerek öğretmek istemektedir. Çocukların bir ana dili İngilizce olan kişi (native speaker) ile birlikte yaşayarak dilin günlük kullanımını öğrenmeleri ve dile maruz bırakılarak dil becerilerini geliştirmeleri önemli bir yaklaşımdır. Ayrıca, çocukları sürekli İngilizce iletişim kurmaya teşvik ederek, oyunlar oynatarak ve eğlenceli aktivitelerle dil öğrenme sürecini desteklemek de yaygın tercih edilen yöntemler arasındadır. Eğitim-oyun materyalleri kullanmak, kitap okumak, şarkı söylemek, gezilere götürmek ve çizgi film izletmek gibi farklı yöntemlerle çocukların dil becerilerini geliştirmek ve öğrenmeyi daha keyifli hale getirmek de öğretmenlerin dikkate aldığı stratejilerdir. Görsellerle destekleyerek, simülasyon destekli öğretim yaparak ve mektup arkadaşı edindirerek de çocukların dil öğrenme sürecini zenginleştirmek ve çeşitli

deneyimler kazanmalarını sağlamak hedeflenen yöntemler arasında yer almaktadır.

- ✓ Öğretmenler, İngilizce öğretmeni olarak benimsedikleri rol model nitelikleriyle öğrencilere örnek olmayı hedeflemektedirler. İyi sınıf yönetimi becerisine sahip, destekleyici ve yol gösterici bir tutum sergileyerek dersleri verimli bir şekilde işlemeyi amaçlamaktadırlar. Pozitif bir duruş ve enerji dolu yaklaşımıyla öğrencilere eğlenceli ve ilgi çekici bir ders anlatımı sunmak önemlidir. Öğretmenler, azimli ve başarılı bir tavır sergileyerek öğrencilere ilham verirken, aynı zamanda otorite sahibi ve disiplinli bir tutumla sınıf düzenini sağlamaktadırlar. Profesyonel ve empatik bir yaklaşımıyla öğrencilerin gelişimini desteklerken, besleyici sohbetler ve olumlu bakış açısıyla öğrencilere aile sıcaklığı hissettirmeyi hedeflerler. Dürüstlüğü teşvik ederek ve saygılı davranışlarla öğrencilere örnek olurlarken, sürekli kendilerini geliştirme ve öğrenme açısından açık bir tutum sergilerler. Bilgi ve tecrübelerini öğrencilerle paylaşarak onlara yönlendirici ve bilge bir rehberlik sunmayı amaçlamaktadırlar. Alçakgönüllü ve adaletli bir yaklaşım sergileyerek, öğrenciler arasında uyum ve saygı ortamının oluşmasına katkı sağlamaktadırlar.
- ✓ Son olarak öğretmenler, İngilizce öğretmenlerinin kişisel nitelikler açısından gelişime açık, sabırlı, güler yüzlü ve kültürel birikime sahip olması, eğlenceli bir kişiliğe sahip olması, problem çözme yeteneğine sahip ve empati kurabilme becerisine sahip, öğrencilerle iyi ilişkiler kurabilmek için esnek ve ilgili, özverili, saygılı ve yaratıcı bir tutum sergilemeleri, eleştirilere açık olması ve tarafsız bir tutumla öğrencilere yaklaşmaları gerektiği yönünde görüş bildirmişlerdir. Ayrıca İngilizce öğretmenlerinin mesleki yetkinlikler açısından ise iyi bir İngilizceye hakim olmaları, iletişim becerilerinin yüksek olması ve öğretim becerilerini iyi kullanabilmeleri önemlidir.

5.1.3. Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Arasındaki Benzerlikler ve Farklılıklar

- ✓ Öğrencilerin ve öğretmenler, İngilizce öğrenme konusunda gerçek öğrenme ortamlarının etkili olduğu konusunda görüş birliği içindedir. Hem öğrenciler

hem de öğretmenler, İngilizce'nin ana dil olarak konuşulduğu ülkelerin ve şehirlerin dil öğrenme açısından ideal ortamlar olduğunu kabul etmektedirler. Ayrıca, her iki grup da sınıf ortamlarını, dil sınıflarını ve yüz yüze etkileşimi de dilin öğrenilmesi için uygun ve etkili olarak değerlendirmektedir. Bununla birlikte hem öğretmenler hem öğrenciler sanal ortamların dil öğrenme açısından ideal ortamlar olduğu görüşündedir. Öğrenciler ve öğretmenler arasındaki farklar ise ideal öğrenme ortamlarını belirlemede görülmektedir. Öğrenciler, dilin öğrenilmesi için okul dışındaki doğal ortamların, oyun-spor alanlarından alışveriş merkezlerine kadar çeşitli yerleri de ideal olarak görmektedirler.

- ✓ Araştırmada öğrencilere ve öğretmenlere İngilizce öğrenmek için gerekli araç gereçlerin neler olduğu sorulmuştur. Her iki grup da teknolojik araç gereçlerin önemini vurgulamaktadır. Hem öğretmenler hem de öğrenciler, akıllı tahtalar, tabletler, bilgisayarlar, kulaklıklar, e-kitaplar ve diğer dijital materyallerin dil öğrenme sürecini desteklemek ve öğrencilerin etkileşimli bir şekilde öğrenmelerini teşvik etmek için önemli olduğunu düşünmektedir. Kitaplar hem öğretmenler hem de öğrenciler tarafından önemli araç gereçler olarak değerlendirilmektedir. Buna karşın öğretmenler, akıllı robotlar, yapay zekâ teknolojili cihazlar ve projeksiyon gibi ileri teknolojiye sahip araç gereçleri öne çıkarırken, öğrenciler daha çok telefonlar, oyun konsolları, lazer oyuncaklar ve sanal gerçeklik gözlükleri gibi daha kişisel ve eğlenceli cihazları tercih etmektedir. Öğretmenler, sıra, kalem, tahta ve büyük ev gibi sınıf ortamında kullanılan fiziksel materyalleri önemli bulurken, öğrenciler renkli kalemler, oyun parkı ve halı gibi daha renkli ve keyifli materyalleri vurgulamaktadır.
- ✓ Öğrenciler ve öğretmenler İngilizce öğrenme yolları konusunda benzer ve farklı görüşlere sahiptir. Öğrenci ve öğretmen görüşlerindeki benzerlikler, İngilizce öğrenme sürecinde çeşitli yöntemleri tercih etme eğilimi üzerinde odaklanmaktadır. Hem öğrenciler hem de öğretmenler, teknoloji destekli öğrenmeye önem vererek, mobil uygulamalar, TV izleme gibi dijital araçları dil öğrenme sürecine dâhil etmek istemektedir. Ayrıca, öğretmen rehberliğinde gerçekleştirilen işbirlikli etkinliklerin ve derse aktif katılımın önemine dikkat çekilmektedir. Öğrenciler, kendi bireysel öğrenme yollarını keşfetme isteği ile kelime tekrarı ve Metaverse gibi kişisel öğrenme

yöntemlerine ilgi gösterirken, öğretmenler de doğrudan yaşantılara dayalı etkinliklerin ve görsel-semantik sembollerin kullanımının öğrenmeyi destekleyici etkisine inanmaktadır. Farklılıklar ise, öğrencilerin çeşitli yolları birleştirme ve kendi öğrenme stillerine uygun yöntemleri seçme eğilimlerinde ortaya çıkmaktadır. Öğrenciler yurtdışına gitme, kelime ezberi ve oyun oynama gibi farklı öğrenme yollarını keşfetme ve deneme isteği gösterirken, öğretmenler ise görsel ve işitsel materyallerle öğrenme deneyimini zenginleştirme ve çeşitli etkinliklerle öğrencileri motive etme konusunda farklılıklar sergilemektedir.

- ✓ Öğrencilerin ve öğretmenlerin görüşleri İngilizce ölçme değerlendirmelerinin belirli amaçlara yönelik olması gerektiğini yönündedir. Bu değerlendirmelerin öğrenci gelişimini gözlemlemeye ve dil becerilerini yetiştirmeye odaklanması önemlidir. İngilizce beceri düzeylerinin kapsamlı bir şekilde ölçülmesi gerektiği konusunda hem öğrenciler hem de öğretmenler aynı fikirdedir. Dil becerilerini içeren konuşma, dinleme, okuma, yazma ve yorumlama gibi alanların değerlendirmeye dâhil edilmesi önemlidir. Her iki grup da değerlendirmelerin çeşitlilik ve objektiflik içermesinin önemine vurgu yapmaktadır. Farklı ölçek türleri ve soru tiplerinin kullanılması, değerlendirmenin doğruluğu ve kapsamlılığı açısından önemlidir. Bununla birlikte öğrenci ve öğretmen görüşlerinde çeşitli farklılıklar yer almaktadır. Öğrenciler, değerlendirmelerin ayrıntılı dönüt sağlama ve bireyselleştirilmiş olması gerektiğine odaklanırken, öğretmenler ölçme değerlendirmelerinde portfolyo, etkinlik performansı ölçümü ve yazılı sınavlar gibi çeşitli tekniklere vurgu yapmaktadır. Öğrenciler, çeşitli teknolojik araç gereçlerin değerlendirme sürecinde kullanılmasını tercih ederken, öğretmenler değerlendirmelerde yazılım kullanımı ve öğrenci hazırbulunuşluk testine daha fazla önem vermektedir. Soruların niteliği konusunda farklı yaklaşımlar mevcuttur.
- ✓ Hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin İngilizce öğretmeni konusundaki görüşleri çeşitlidir ve farklı beklentiler içermektedir. Her iki grup da İngilizce öğretmenin kişisel özelliklerine ve mesleki yetkinliklerine önem vermektedir. Hem öğrenciler hem de öğretmenler, öğretmenin eğlenceli, anlayışlı, sabırlı, güler yüzlü, saygılı ve empatik bir kişi olmasını arzulamaktadır. Her iki grup da öğretmenin öğrenci seviyesine uygun bir

şekilde ders anlatmasını, motive edici ve yol gösterici olmasını önemsemektedir. Buna karşın öğrenciler, öğretmenin kendisini her konuda yetiştirmiş, esnek ve anaç bir tutuma sahip olmasını tercih ederken, öğretmenler daha çok gelişime açık, özverili ve yaratıcı bir öğretmeni arzu etmektedir. Öğrenciler, öğretmenin öğrenci taleplerini dikkate alabilmesini, beden dilini etkin kullanmasını ve özel yaşamını mesleğine yansıtmamasını önemli bulurken, öğretmenlerin öğrencilerle güçlü bir bağ kurabilmesi ve teknoloji dostu olması gibi özelliklere daha fazla vurgu yapmaktadır. Bazı öğrenciler, öğretmenlerden bir robot veya ünlü birini hayal ederken, öğretmenlerin çoğunluğu kadın öğretmenlerin tercih edilmesini ve öğretmenin Türkçeyi iyi bilmesini arzu etmektedir

5.2. Öneriler

Bu bölümde araştırma bulgu ve sonuçları kapsamında öneriler sunulmuştur. Uygulayıcılara ve bu konuda çalışma yapmak isteyen araştırmacılara yönelik önerilere 2 ayrı başlık altında yer verilmiştir.

5.2.1. Uygulayıcılara Yönelik Öneriler

Araştırma bulgularına dayalı olarak uygulayıcılara yönelik şu önerilerde bulunulmuştur:

- Araştırmada öğrenciler ve öğretmenler İngilizce konuşulan çeşitli ülke ve şehirlerin dil öğrenme konusunda ideal olan ortamlar olduğunu belirtmişlerdir. Bu doğrultuda öğrencilerin dil öğrenme deneyimlerini zenginleştirmek ve hedef dile maruz kalma fırsatlarını artırmak için, okullar veya dil eğitimi kurumları çeşitli uluslararası dil öğrenme programları düzenleyebilirler. Bu programlar, öğrencilere İngilizce konuşulan ülkelerde ve şehirlerde dil kurslarına katılma, yerel ailelerle konaklama, kültürel etkinliklere katılma gibi fırsatları zaman ve mekân kavramının sınırsızlığıyla her koşulda dil öğrenme ortamı sunacak Metaverse'de tasarlanacak olan ortamlarla sunulabilir. Bu sayede öğrenciler, daha az maliyetle dil öğrenirken, gerçek hayatta İngilizce kullanma imkânı bulabilecekleri ve farklı kültürlerle etkileşime geçebilecekleri ortamlara kolaylıkla ve daha az maliyetle erişim sağlayabilir.

- Öğretmen ve öğrenciler yabancı dil öğrenme sürecinde hedef dile maruz kalmaya önem verdiklerini belirtmişlerdir. Bu bağlamda politika yapıcılar, teknolojik gelişmeleri göz önünde bulundurmalı ve yeni teknolojilerin eğitime entegre edilmesini sağlamalıdır. Bu sebeple, öğrencilerin tüm duyu organlarına hitap ederek hedef dile maruz kalacakları sınırsız ve zengin seçenekleri bünyesinde barındıran Metaverse âlemine gereken özen ve destek gösterilmeli ve yatırım yapılmalıdır. Metaverse öğrencilere dil öğrenme sürecini hayal dünyaları kadar genişletme imkânı verirken, politika yapıcılar bu süreçleri günümüz koşulları ile iyileştirecek şekilde genişletenbilmelidir.
- Okul öğretim programlarına, hedef dilin daha fazla kullanıldığı etkileşimli ders materyalleri dâhil edilmelidir. Bu duruma özellikle son teknolojilerden olan sanal gerçeklik uygulamaları ve Metaverse ortamının eğitim hayatına dâhil edilebilirliği, yabancı dil öğretiminde anlamlı iletişim yolunu kısaltarak daha çok verim almayı sağlayabilir.
- Yabancı dil eğitime ilgi ve yabancı dil öğrenimine yönelik olumlu tutumlar, dil ediniminde hayati öneme sahiptir. Bu bakımdan öğrencilerin sadece sınıf içi ve yabancı dil dersleri değil aynı zamanda okulun çeşitli yerlerinde de dil öğrenme ihtiyacı hissetmeleri gerekmektedir. Bu nedenle öğretmenler derslerde öğrencilerin daha fazla hedef dile maruz kalmalarını sağlamak için ilgi çekici görsel materyaller ve kaynaklar kullanılarak okul ve çevresi düzenlenmelidir. Bu düzenlemeler gerçek materyallerin yanı sıra günümüz teknolojik koşullarıyla desteklenirse hem daha çeşitli hem daha ilgi çekici hale getirilebilir.
- Ayrıca dil eğitimi için istenen gerçek ortamlar ve araç gereçler gelişen Metaverse teknolojisi ile sağlanarak hem daha ekonomik hem de daha pratik hale getirilebilir çünkü her daim gerçek hayat materyal ve kaynaklara ulaşmak maliyetli olduğu gibi mümkün de olmayabilir.
- Öğretmenler ve öğrenciler İngilizce öğrenme sürecinde teknolojik kaynak kullanımına dikkat çekmişlerdir. Bu doğrultuda, öğrencilere bağlamsal ortamlarda iletişim, etkileşim ve işbirliği ve işbirliği için ilgi çekici yollar sunmak adına dil eğitiminde dijital teknolojiler daha yaygın olarak kullanılmalı ve çevrimiçi kaynaklar öğrenme sürecine dâhil edilmelidir.

Okullar, öğrencilere teknolojik araç-gereçlerin kullanımını teşvik eden bir ortam sağlayabilir. Örneğin; interaktif beyaz tahtalar, dil öğrenme uygulamaları, dil öğrenme platformları ve çevrimiçi kaynaklar gibi teknolojik araçlar kullanılabilir.

- Öğretmenler ve öğrenciler İngilizce öğrenme sürecinde teknolojik kaynak kullanımını desteklemiştir. Bu doğrultuda, özellikle dil eğitimlerine ve uygulayıcılara son yılların gündemindeki artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik ve karma gerçeklik gibi dijital teknolojilerin kullanıldığı Metaverse hakkında gerekli tanıtımlar, bilgilendirmeler yapılmalı ve dil eğitimini daha etkin kılmak için kullanıma teşvik edilmelidir. Bu sebeple, dil eğitimini sağlayacak bu sanal ortam koşulları politika yapıcılar tarafından öğretmenlere sağlanmalıdır.
- Öğretmenler ve öğrenciler teknolojik olmayan kaynakların da dil öğrenme sürecinde etkili olduğunu belirtmiştir. Öyleyse dil öğrenmeyi etkin kılmak için otantik materyaller ve kitaplar, sözlükler, kartlar gibi geleneksel araç-gereçler de öğrenme sürecinde kullanılmalıdır. Öğretmenler, dil öğrenme materyallerini çeşitlendirmeli ve öğrencilere farklı öğrenme stillerine uygun olarak çeşitli otantik kaynaklar sunmalıdır.
- Dil öğrenme için öğrencilerin aktif yer aldığı oyunlar, rol yapma aktiviteleri, grup çalışmaları ve canlandırmalar gibi etkileşimli ve eğlenceli teknikler kullanılarak öğrenme süreci daha etkili hale getirilmelidir.
- Öğretmenler ve öğrenciler, dil eğitimindeki ölçme ve değerlendirmenin dil becerilerine ve öğrenci gereksinimlerine yönelik olması gerektiğini vurgulamışlardır. Bu sebeple, ölçme değerlendirme içeriği sadece dil bilgisi ve kelimedenden oluşmamalı, dil becerileri bütünüyle ele alınmalıdır. Öğretmenlerin ölçme değerlendirme sürecini hedeflerle bağlantılı gereksinimleri karşılayacak şekilde düzenlemeleri gerekmektedir. Bu bağlamda, süreç odaklı ve bütünsel değerlendirme için çok çeşitli ve bireysel değerlendirmeye dönük imkânlar sunan günümüz teknolojik gelişmelerinden yararlanılabilir.
- Öğretmen ve öğrenciler dil eğitiminde teknoloji kullanımının gerekliliğini belirtmişlerdir. Bu sebeple, dil eğitimindeki önemli gelişmeler ve internetin aktif kullanımı dikkate alınmalı, okul içinde ve dışında çok çeşitli di

öğrenme programlarının kullanılması teşvik edilmelidir. Bu bağlamda öğretmenlerin dil edinim süreçlerini kolaylaştırmak için uzaktan takip sistemi yardımıyla öğrencilerin dile maruz kalma yoğunluğunu artıracak etkili programlar önerilebilir.

5.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

Araştırma bulgularına dayalı olarak araştırmacılara yönelik şu önerilerde bulunulmuştur:

- Bu çalışma nitel yöntem kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Aynı konu üzerinde nicel ve nitel bir çalışma yapılarak karma desende bir çalışma yapılabilir.
- Bu çalışmada, yarı yapılandırılmış görüşme formu yardımıyla İngilizce öğretmen ve öğrencilerinden veriler toplanarak elde edilmiştir. Elde edilen verilerden yararlanılarak geliştirecek ölçek ile çalışma daha çok kişi ile gerçekleştirilebilir.
- Bu çalışma Malatya ili veya ilçelerinde yalnızca MEB devlet ortaokullarında çalışan İngilizce öğretmeni ve öğrenim gören ortaokul öğrencilerinden veriler toplanarak elde edilmiştir. Araştırmanın kapsamı okul yöneticileri, ilkokul ve lise kademesi öğrencilerinin Metaverse hakkında görüşleri alınarak genişletilebilir.
- Araştırmada İngilizce öğretmen ve ortaokul öğrencilerine Metaverse hakkında bilgilendirme çalışması yapılmamıştır. Bu araştırmadan yararlanılarak İngilizce Öğretiminde Metaverse konulu bilgilendirme seminerleri verilebilir.

KAYNAKÇA

- Abbad, M. M., Morris, D., & De Nahlik, C. (2009). Looking under the bonnet: Factors affecting student adoption of e-learning systems in Jordan. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 10(2), 1-23.
- Abbott, G., & J. Greenwood, (1985). *The Teaching of English as an International Language*. Collins.
- Abu-Salih, B. (2022). MetaOntology: Toward developing an ontology for the metaverse. *Frontiers in Big Data*, 5, 998648.
- Afari, E., Aldridge, J. M., Fraser, B. J., & Khine, M. S. (2013). Students' perceptions of the learning environment and attitudes in game-based mathematics classrooms. *Learning Environments Research*, 16, 131-150.
- Ahmad, S. R. (2016). Importance of English communication skills. *International Journal of Applied Research*, 2(3), 478-480.
- Ahmed, A., & Othman, A. (2018). EFL teachers' and students' approaches in using teaching aids: a case study. *Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on CALL*, (4).109-124.
- Akbari, Z. (2015). Current challenges in teaching/learning English for EFL learners: The case of junior high school and high school. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 199, 394–401. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.07.524>.
- Akbaş, M. F. (2011). *Mobil cihazlar üzerinde 3-boyutlu arttırılmış gerçeklik arayüz yazılımı geliştirme* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ege Üniversitesi.
- Akbulut, A., Catal, C., & Yıldız, B. (2018). On the effectiveness of virtual reality in the education of software engineering. *Computer Applications in Engineering Education*, 26(4), 918-927.
- Akçayır, M., & Akçayır, G. (2016a). Üniversite öğrencilerinin yabancı dil eğitiminde arttırılmış gerçeklik teknolojisi kullanımına yönelik görüşleri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 1169-1186.
- Akçayır, M., & Akçayır, G. (2016b). Yabancı dil öğretiminde arttırılmış gerçeklik uygulamalarının kelime öğrenimine ve kalıcılığa etkisi. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18, 331-345.
- Akkaya, N., & Şengül, L. (2022). Metaverse ve dil eğitimi. *Eğitim ve Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 5(2), 314-326.
- Aktaş, T. (2005). Yabancı dil öğretiminde iletişimsel yeti. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 1(1), 89-100.
- Albayrak, M. (2015). *Kinect kullanılan 3 boyutlu sanal gerçeklik uygulamalarının ilkökul öğrencilerinin yabancı dilde kelime öğrenimine etkisi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Fatih Üniversitesi.
- Alemi, M., & Khatooni, S. (2021). The impacts of virtual reality on young efl learners' pronunciation. *Language Related Research*, 11(6), 449-480.
- Alhalabi, W. S. (2016). Virtual reality systems enhance students' achievements in engineering education. *Behaviour & Information Technology*, 35(11), 919-925.

- Alharbi, Y. G. (2019). A review of the current status of English as a foreign language (EFL) education in Saudi Arabia. *Global Journal of Education and Training*, 2(1), 1–8.
- Alkan, B. (1997). *The Investigation of the Comparison of Computer-Assisted English Language Learning and Teacher-centered English Language Learning* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Almarzouqi, A., Aburayya, A., & Salloum, S. A. (2022). Prediction of user's intention to use metaverse system in medical education: A hybrid SEM-ML learning approach. *IEEE access*, 10, 43421-43434.
- Almekhlafy, S. S. A., & Alqahtani, A. A. (2020). The visual memory development technique: A remedial and pre-reading activity to enhance EFL learners' motivation. *Heliyon*, 6(3), e03627.
- Altunal, I. (2022). Metaverse dünyasının eğitim modeli olarak kullanımı ve muhasebe eğitime yansımaları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 25(Özel Sayı), 433-443.
- Ansari, U., & Malik, S.K. (2013). Image of an effective teacher in 21st century classroom. *Journal of Educational and Instructional Studies in the World*, 3(4), 61-68.
- Al-Kayed, R. I. (2020). Advantages and disadvantages of e learning in basic private schools in al jama'a district in jordan from teacher perspective. *İlkogretim Online*, 19(4), 920-927.
- Al-Malki, M. A., Al Ghatrifi, Y. M., & Ahmed, M. (2022). Pre-Service English language teachers' perceptions of a good language teacher at the university of technology and applied sciences (UTAS), AL-Rustaq, Oman. *English Language Teaching*, 15(6), 32-38.
- Al-Saleem, A. (2012). The interactive whiteboard in english as a foreign language (EFL) classroom, *European Scientific Journal*, 3(8),129-132.
- Al-Seghayer, K. (2007). The role of organizational devices in ESL readers' construction of mental representations of hypertext content. *CALICO journal*, 531-559.
- Altmışdört, G. (2010). Yabancı dil öğretiminde nasıl bir ölçme-değerlendirmeye gerek vardır. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 3(2). 175-200.
- Altunal, I. (2022). Use of the world of metaverse in education and its reflections on accounting education. *Journal of Selçuk University Social Sciences Vocational School*, 25, 433-443.
- Alyaz, Y., & Demiryay, N. (2023). Yabancı dil öğrenimi ve öğretiminde sanal gerçeklik uygulamaları. *Diyalog Interkulturelle Zeitschrift Für Germanistik*, 11(1), 107-127.
- Amer, T. (2007). *E-learning and Education*. Dar Alshehab publication.
- Anyadubalu, C. C. (2010). Self-efficacy, anxiety, and performance in the English language among middle-school students in English language program in Satri Si Suriyothai School, Bangkok. *International Journal of Educational and Pedagogical Sciences*, 4(3), 233-238.
- Arslan, A., Armağan, E., Sözcü, Ö. F., & Berksoy, İ. (2016). Yabancı dil öğretiminde 3 boyutlu sanal gerçeklik. <http://inet-tr.org.tr/inetconf20/bildiri/88.pdf>.

- Arvanitis, P., & Panagiotidis, P. (2008, October, 26-29). *Language Learning in Virtual Worlds*. In Proceedings of the International Congress, Shanghai, China.
- Aslan, Z. ve Doğdu, S. (1993). Eğitim teknolojisi uygulamaları ve eğitim araç-gereçleri. Ankara: Tek Işık Ofset, 1. Baskı.
- Avent, J. H. (1994). *A Study of Language Learning Achievement Differences Between Students Using The Traditional Language Laboratory and Students Using Computer-Assisted Language Learning Courseware*. University of Georgia.
- Aydın, S. (2023). Teachers' Perceptions of the Use of the Metaverse in Foreign Language Teaching and Learning. In G. Durak and S. Cankaya (eds.), *Shaping the future of online learning: Education in the Metaverse* (pp. 201- 219). IGI Global.
- Aydoğan, İ. ve Çılsal, Z. (2007). Yabancı dil öğretmenlerinin yetiştirime süreci (Türkiye ve diğer ülkeler). *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22(1), 179-197.
- Aytürk, N. (1999). *Bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin İngilizce başarısına; İngilizce ve bilgisayara yönelik tutumlarına olan etkisi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Bal Gezegin, B. (2014). An investigation of using video vs. audio for teaching vocabulary. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 143, 450–457.
- Balog, N. (2018). Impacts of the learning environment on developer's progress. <https://www.codingdojo.com/blog/impacts-of-the-learning-environment>
- Barkley, E. F., Cross, K. P., & Major, C. H. (2014). *Collaborative learning techniques: A handbook for college faculty*. John Wiley & Sons.
- Baykul, Y. (2000). *Eğitimde ve psikolojide ölçme: klasik test teorisi ve uygulaması*. ÖSYM Yayınları.
- Bataineh, R., B., & Obeiah, S., F. (2016). The effect of scaffolding and portfolio assessment on Jordanian EFL Students' writing. *Indonesian Journal of Applied Linguistics*, 6(1), 12-19.
- Bayraktar, E. ve Kaleli, F. (2007, 31-2, Ocak-Şubat). *Sanal gerçeklik ve uygulama alanları*. Akademik Bilişim, Kütahya, Türkiye.
- Birjandi, P., & Rezanejad, A. (2014). How can I teach effectively when ...: An exploration of factors affecting willingness to teach effectively (WTTE) among EFL teachers. *International Journal of Applied Linguistics & English Literature*, 3(4), 168-176.
- Blascovich, J. (2002, September-October, 30-2). *A theoretical model of social influence for increasing the utility of collaborative virtual environments*. Proceedings of the 4th international conference on Collaborative virtual environments, New York, United States.
- Brown, H. D. (2001). *Teaching by principle: An interactive approach to language pedagogy*. Prentice Hall.
- Brown, K. G., Howardson, G., & Fisher, S. L. (2016). Learner control and e-learning: Taking stock and moving forward. *Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior*, 3, 267-291.

- Calvo, A. S. (2007). A Learner-Centred Approach to the Teaching of English as an L2. ES: Revista de Filología Inglesa, (28), 189-196.
- Campbell, R. T. (1999). Guest Editorial: Why This Issue?. *Research on Aging*, 21(2), 131-143.
- Can, Y. & Dursun, F. (2019). Lise dil bölümünde okuyan 11. ve 12. sınıf öğrencilerine göre İngilizce Dil öğretmeni yeterlilikleri. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences*, 5(1), 75-91.
- Can (2018). *Öğrenci yanıt sisteminin ortaöğretim öğrencilerinin ingilizce derslerindeki başarıları ve başarı duyguları üzerindeki etkileri* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi.
- Can, T. (2012). Yabancı dil öğretimi bağlamında öğrenen özerkliğinin sanal öğrenme ortamları yoluyla desteklenmesi. *HAYEF Journal of Education*, 9(1), 72-85.
- Can, T. ve Simsek, İ. (2016). Eğitimde Yeni Teknolojiler: Sanal Gerçeklik. A. İşman, H. F. Odabaşı ve B. Akkoyunlu (Ed.), *Eğitim Teknolojileri Okumaları 2016* (1.baskı, s. 351-361) içinde. Salmat Basım Yayıncılık Ambalaj.
- Can, Y. & Dursun, F. (2019). Lise dil bölümünde okuyan 11. ve 12. sınıf öğrencilerine göre İngilizce dil öğretmeni yeterlilikleri. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences*, 5(1), 75-91.
- Carmigniani, J., Furht, B., Anisetti, M., Ceravolo, P., Damiani, E., & Ivkovic, M. (2011). Augmented reality technologies, systems and applications. *Multimedia tools and applications*, 51, 341-377.
- Carruthers, H. P. C. (2013). *Effect of the affordances of a virtual environment on second language oral proficiency* [Unpublished doctoral thesis]. Southern Illinois University.
- Chand, G. B. (2021). Challenges Faced by Bachelor Level Students While Speaking English. *Indonesian Journal of English Language Teaching and Applied Linguistics*, 6(1), 45-60.
- Chang, M. M. (2007). Enhancing web-based language learning through self-monitoring. *Journal of Computer Assisted Learning*, 23(3), 187-196.
- Chapelle, C.A. (2008). *Computer assisted language learning*. Blackwell Publishing.
- Checkley., K. (1997). The first seven and the eighth: A Conversation with Howard Gardner. *Institute Of Education Sciences*. 55(1). 8-13.
- Chen, J. C. (2014). *A Case Study on English Language Learners' Task-Based Interaction and Avatar Identities in Second Life: A Mixed-Methods Design*. Research-publishing.
- Chen, J. C. (2016). The crossroads of English language learners, task-based instruction, and 3D multi-user virtual learning in Second Life. *Computers & Education*, 102, 152-171.
- Chen, Y. T., Yang, G., & Yang, J. (2020). Research on the learning effects of learning engagement and writing learning supported by SVVR. *Modern Educational Technology*, 30(10), 57-64.
- Cheng, R., Wu, N., Chen, S., & Han, B. (2022). Will metaverse be nextg internet? vision, hype, and reality. *IEEE Network*, 36(5), 197-204.

- Christensen, L. B., Johnson, B., & Turner, L. A. (2014). *Research methods, design, and analysis* (12th edition). Pearson.
- Christoforou, M. (2022, November, 10-11). *Enhancing the ESP lesson with IMMERSE: a pedagogical example of a metaverse language learning platform* [Oral presentation]. Conference Proceedings. Innovation in Language Learning, Florence, Italy.
- Cline, E. (2011). *Ready player one*. Ballantine Books.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2010). *A guide to teaching practice*. (5th edition). Routledge.
- Creed, A., & Swanson, D. (2004). *Mental tactility: The ascendance of writing in online management education*.
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and conducting mixed methods research*. CA: Sage
- Cutter, M. (2015). *Using technology with English language learners in the classroom*. <https://smartlib.umri.ac.id/assets/uploads/files/50046-using-technology-with-english-language-learners-in-the-classroom.pdf>
- Çakır, I. (2006). The use of video as an audio-visual material in foreign language teaching classroom. *Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, 5(4), 67-72.
- Çakır, R., Solak, E., & Tan, S. S. (2015). Artırılmış gerçeklik teknolojisi ile İngilizce kelime öğretiminin öğrenci performansına etkisi. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 45-58.
- Çakmak, M., & Gündüz, M. (2018). ELT pre-service teachers' perceptions of characteristics of effective teachers. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(1), 359-383.
- Çavaş, B., Çavaş P.H. ve Can, B.T. (2004). Eğitimde Sanal Gerçeklik. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(4), 110-116.
- Çelebi, M. D. (2006). Türkiye'de anadili eğitimi ve yabancı dil öğretimi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(21), 285-307.
- Çelebi, M. ve Narinalp, N. (2020). Ortaokullarda İngilizce Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 15(10), 4975-5005.
- Çelik, R. (2022). Metaverse nedir? Kavramsal değerlendirme ve genel bakış. *Balkan & Near Eastern Journal of Social Sciences (BNEJSS)*, 8(1), 67-74.
- Çevik, G., Yılmaz, R. M., Göktaş, Y., & Gülcü, A. (2017). Okul öncesi dönemde artırılmış gerçeklikle İngilizce öğrenme. *Journal of Instructional Technologies and Teacher Education*, 6(2), 50-57.
- Çilenti, K. (1979). *Eğitim teknolojisi*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Dalton, G., & Devitt, A. (2016). Irish in a 3D world: Engaging primary school children. *Language Learning & Technology*, 20(1), 21-33.
- Dale, E. (1969). *Audiovisual methods in teaching* (3rd ed.). New York: Dryden Press.

- Davis, A., Murphy, J., Owens, D., Khazanchi, D., & Zigurs, I. (2009). Avatars, people, and virtual worlds: Foundations for research in metaverses. *Journal of the Association for Information Systems*, 10(2), 1.
- Demirpolat, B. C. (2015). *Türkiye'nin yabancı dil öğretimi ile imtihanı, sorunlar ve çözüm önerileri*. Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı.
- Díaz, J., Saldaña, C., & Avila, C. (2020). Virtual world as a resource for hybrid education. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (IJET)*, 15(15), 94-109.
- Dinçer, A., Göksu, A., Takkaç, A. ve Yazıcı, M. (2013). Common Characteristic of an effective English language teacher. *The International Journal of Educational Research*, 4(3) 1-8.
- Dinh, T. H. (2020). Teacher characteristics: What do EFL pre-service teachers expect? *VNU Journal of Foreign Studies*, 35(6), 90-105.
- Dobrova, V. V., & Labzina, P. G. (2016). Virtual reality in teaching foreign languages. *Vestnik of Samara State Technical University Psychological and Pedagogical Sciences*, 13(4), 13-20.
- Dori, Y., & Belcher, J. (2005). How does technology- enabled active learning affect undergraduate students' understanding of electromagnetism concepts?. *Journal of the Learning Sciences*, 14(2), 243- 279.
- Dorman, J. P., & Fraser, B. J. (2009). Psychosocial environment and affective outcomes in technology-rich classrooms: Testing a causal model. *Social Psychology of Education*, 12, 77-99.
- Dragomir, I. A. (2011). Using simulations in communicative English language teaching. *Scientific Bulletin-Nicolae Balcescu Land Forces Academy*, 16(1), 18.
- Dudeney, G., Hockly, N., Sharma, P., & Barrett, B. (2007). How To Teach English With Technology Blended Learning. *ELT Journal*, 62(4), 422-424.
- Ebadi, S., & Ebadijalal, M. (2020). The effect of Google Expeditions virtual reality on EFL learners' willingness to communicate and oral proficiency. *Computer Assisted Language Learning*, 1-25.
- Elmas, R., & Geban, Ö. (2012). 21. yüzyıl öğretmenleri için Web 2.0 araçları. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(1), 243-254.
- Ersöz, B., & Bülbül, H. İ. (2022). Eğitimde yapay zekâ, sanal gerçeklik ve sanal evren (Metaverse). Ş. Sağıroğlu, & M. U. Demirezen (Ed.), *Yorumlanabilir ve açıklanabilir Yapay zekâ ve güncel konular* (s. 149-183) içinde. Nobel Yayınevi.
- Ertürk, H. ve Üstündağ, T. (2007). The effects of written-visual teaching materials on acquiring speaking skills in english language teaching upon students' achievement. *Dil Dergisi*, (136), 27-41.
- Estudante, A., & Dietrich, N. (2020). Using augmented reality to stimulate students and diffuse escape game activities to larger audiences. *Journal of Chemical Education*, 97(5), 1368-1374.
- Fardinpour, A., Reiners, T., & Wood, L. C. (2018). Action-based learning assessment in virtual training environments. *Authentic Virtual World Education: Facilitating Cultural Engagement and Creativity*, 79-94.

- Fer, S. (2019). *Eğitimde program geliştirme: Kuramsal temellere bakış*. Pegem Yayınları.
- Firth, N. (2013). First wave of virtual reality games will let you live the dream. *New Scientist*, 218(2922), 19-20.
- First, E. E. (2020). EF EPI: EF English Proficiency Index: A Ranking of 100 Countries and Regions by English Skills: EF Education First.
- Fox, J. (1992). *Learning languages with computers: a history of computer assisted language learning from 1960 to 1990 in relation to education, linguistics and applied linguistics*. University of Anglia.
- Fraser, B. J. (2007). Classroom Learning Environments. In *Handbook of research on science education* (s. 103–124). Lawrence Erlbaum.
- Fraser, B. J. (2012). Classroom Learning Environments: Retrospect, Context and Prospect. In *Second international handbook of science education* (s. 1191–1239). Springer.
- Freina, L., & Ott, M. (2015, April, 23-24). *A Literature Review on Immersive Virtual Reality in Education: State Of The Art and Perspectives* [Oral presentation]. 11th International Conference eLearning and Software for Education, *Genova, Italy*.
- Fry, K. (2001). E-learning markets and providers: some issues and prospects. *Education+ Training*, 43(4/5), 233-239.
- Garcia-Ruiz, M. A., Edwards, A., & Aquino-Santos, R. (2007). An online collaborative virtual reality environment for promoting listening comprehension., http://fel.uqroo.mx/adminfile/files/memorias/Articulos_Mem_FONAEEL_III/Garcia_Ruiz_Miguel_Angel_et_al.pdf
- Genç, Z. (2010). Web 2.0 yeniliklerinin eğitimde kullanımı: Bir Facebook eğitim uygulama örneği. *Akademik Bilişim*, 10, 10-12.
- Ghasemi, B., & Hashemi, M. (2011). ICT: Newwave in English language learning/teaching. *Procedia-social and behavioral sciences*, 15, 3098-3102.
- Giorgi, A. (2005). The phenomenological movement and research in the human sciences. *Nursing Science Quarterly*, 18(1), 75-82.
- Golonka, M. E., Anita R. B., Victor M. F., Dorna L. R., & Suzanne Freynik (2014). Technologies for foreign language learning: a review of technology types and their effectiveness. *Computer Assisted Language Learning*, 27(1), 70-105.
- Grant, S. J., Huang, H., & Pasfield-Neofitou, S. E. (2013). Language learning in virtual worlds: The role of foreign language and technical anxiety. *Journal for virtual worlds research*, 6(1), 1-9.
- Graves, K. (2000). *Designing language courses: a guide for teachers*. MA: Heinle & Heinle.
- Gürbüz, S. ve Yüksel, M. (2008). Çalışma ortamında duygusal zekâ: iş performansı, iş tatmini, örgütsel vatandaşlık davranışı ve bazı demografik özelliklerle ilişkisi. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*. 9(2), 174-190.
- Hampel, R. (2015). *Developing Online Language Teaching: Research-based pedagogies and reflective practices*. Springer.

- Hassan, I. (2020). English language learning, environment, and the formation of Islamic self-identity among students in selected religious secondary schools. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*, 11(7), 466-482.
- Hayırlı, O. (2019). Cultural reasons behind Turkish speakers having difficulty in learning English. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 10 (36), 528-537.
- Hecht, J. (2016). Optical dreams, virtual reality. *Optics and Photonics News*, 27(6), 24-31.
- Henderson, M., Huang, H., Grant, S., & Henderson, L. (2012). The impact of Chinese language lessons in a virtual world on university students' self-efficacy beliefs. *Australasian Journal of Educational Technology*, 28(3), 400-419.
- Hirotoni, M. (2009). Synchronous versus asynchronous CMC and transfer to Japanese oral performance. *Calico Journal*, 26(2), 413-438.
- Hoban, C. F., Hoban Jr, C. F., & Zisman, S. B. (1937). *Visualizing the Curriculum*, New York, The Cordon Company.
- Holden, C. L., & Sykes, J. M. (2011). Leveraging mobile games for place-based language learning. *International Journal of Game-Based Learning (IJGBL)*, 1(2), 1-18.
- Holloway-Attaway, L., & Vipsjö, L. (2020). Using augmented reality, gaming technologies, and transmedial storytelling to develop and co-design local cultural heritage experiences. *Visual Computing for Cultural Heritage*, 177-204.
- Hu, Z., & McGrath, I. (2011). Innovation in higher education in China: Are teachers ready to integrate ICT in English language teaching?. *Technology, pedagogy and education*, 20(1), 41-59.
- Huang, H. M., Rauch, U., & Liaw, S. S. (2010). Investigating learners' attitudes toward virtual reality learning environments: Based on a constructivist approach. *Computers and Education*, 55(3), 1171-1182.
- Huynh-The, T., Nguyen, T. V., Pham, Q. V., da Costa, D. B., & Kim, D. S. (2022). MIMO-OFDM modulation classification using three-dimensional convolutional network. *IEEE Transactions on Vehicular Technology*, 71(6), 6738-6743.
- Hwang, Y. (2022). Preliminary Investigation on Student Perspectives and Satisfaction with Distance Education in the Metaverse World: Focusing on the Use of ifland App. *The Journal of the Korea Contents Association*, 22(3), 121-133.
- Hyun, J. J. (2021). A study on education utilizing metaverse for effective communication in a convergence subject. *International Journal of Internet, Broadcasting and Communication*, 13(4), 129-134.
- Ibáñez, M. B., & Delgado-Kloos, C. (2018). Augmented reality for STEM learning: A systematic review. *Computers & Education*, 123, 109-123.
- Im, H. J. (2022). College students' perspectives and attitudes toward the use of Gather in online classes. *Journal of English Teaching Through Movies and Media*, 23(3), 53-63.
- İşman, A. (2008). Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı (4. Baskı.). *Ankara: Pegem Akademi*.

- Jamison, D., Suppes, P., & Wells, S. (1974). Effectiveness of alternative instructional media: a survey. *Review of Educational Research*, 44(1), 1.
- Jia, G., Aaronson, D., & Wu, Y. (2002). Long-term language attainment of bilingual immigrants: Predictive variables and language group differences. *Applied Psycholinguistics*, 23, 599-621.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2008). Social interdependence theory and cooperative learning: The teacher's role. R. B. Gillies, A. F. Ashman, J. Terwel (eds.), *In The teacher's role in implementing cooperative learning in the classroom* (pp. 9-37). Springer.
- Jovanović, A., & Milosavljević, A. (2022). VoRtex Metaverse platform for gamified collaborative learning. *Electronics*, 11(3), 317.
- Justice, L. M. (2004). Creating language-rich preschool classroom environments. *Teaching Exceptional Children*, 37(2), 36-44.
- Kasap, S. (2021). Türk Araştırmacılarından, Okulları "Metaverse" Ortamına Taşıyan Teknoloji. <https://www.aa.com.tr/tr/bilim-teknoloji/turk-arastirmacilardan-okullari-metaverse-ortamina-tasiyan-teknoloji/2446867>
- Karabatak, S. (2020). Second life in education in Turkey: a methodological review research. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(3), 813-829.
- Karakaş, A. ve Sarıçoban, A. (2012). The impact of watching subtitled animated cartoons on incidental vocabulary learning of ELT students. *Teaching English with Technology*, 12(4), 3-15.
- Kazazoğlu, S. (2013). Türkçe ve İngilizce derslerine yönelik tutumun akademik başarıya etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 38(170), 294-307.
- Kızıldağ, A. (2009). Teaching english in Turkey: Dialogues with teachers about the challenges in public primary schools. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 1(3), 188-201.
- Kiget, N. K., Wanyembi, G., & Peters, A. I. (2014). Evaluating usability of e-learning systems in universities. *International Journal of Advanced Computer Science and Applications*, 5(8), 97-102.
- Kim, C., Kim, M. K., Lee, C., Spector, J. M., & DeMeester, K. (2013). Teacher beliefs and technology integration. *Teaching and teacher education*, 29, 76-85.
- Kim, H. S., Kim, N. Y., & Cha, Y. (2023). Exploring the Potential of Metaverse as a Future Learning Platform for Enhancing EFL Learners' English Proficiency. *영어학*, 23, 220-236.
- Kitzinger, J. (1995). Qualitative research: Introducing focus groups. *Bmj*, 311(7000), 299-302.
- Klein, D., & Ware, M. (2003). E-learning: New opportunities in continuing professional development. *Learned publishing*, 16(1), 34-46.
- Klopfer, E., & Squire, K. (2008). Environmental detectives: the development of an augmented reality platform for environmental simulations. *Educational Technology Research and Development*, 56(2), 203-228.

- Koçbuğ, R. (2018). *The effectiveness of virtual reality tools on vocabulary learning and retention* [Unpublished Master Thesis]. İstanbul Üniversitesi.
- Korte, W. B., & Husing, T. (2006). Benchmarking access and use of ICT in European schools 2006: Results from head teacher and a classroom teacher surveys in 27 European countries. *eLearning Papers*, 2(1), 1-6.
- Kozikoğlu, A. G. İ. (2013). Yabancı dil öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 373-394.
- Kuş, O. (2021). Metaverse: 'Dijital büyük patlamada' fırsatlar ve endişelere yönelik algılar. *Intermedia International e-journal*, 8(15), 245-266.
- Kuşçu, E. (2017). Yabancı dil öğretimi/öğreniminde görsel ve işitsel araçları kullanmanın önemi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*.
- Kuteeva, M. (2011). Wikis and academic writing: Changing the writer-reader relationship. *English for Specific Purposes*, 30(1), 44-57.
- Küçük, S., Yılmaz, R. M., & Göktaş Y. (2014). Augmented reality for learning English: Achievement, attitude and cognitive load levels of students. *Education & Science/Eğitim ve Bilim*, 39(176).
- Kye, B., Han, N., Kim, E., Park, Y., & Jo, S. (2021). Educational applications of metaverse: possibilities and limitations. *Journal of educational evaluation for health professions*, 18.
- Lai, C., & Gu, M. Y. (2011). Self-regulated out-of-class language learning with technology. *Computer Assisted Language Learning*, 24, 317-335.
- Lai, C., Zhu, W., & Gong, G. (2015). Understanding the quality of out-of-class English learning. *TESOL quarterly*, 49(2), 278-308.
- Lalley, J., & Miller, R. (2007). The learning pyramid: Does it point teachers in the right direction. *Education*, 128(1), 16.
- Lan, Y. J. (2014). Does Second Life improve Mandarin learning by overseas Chinese students? *Language Learning & Technology*, 18(2), 36-56.
- Lan, Y. J. (2015). Contextual EFL learning in a 3D virtual environment. *Language Learning & Technology*, 19(192), 16-31.
- Lan, Y. J., Lyu, B. N., & Chin, C. K. (2019). Does a 3D immersive experience enhance Mandarin writing by CSL students?. *Language Learning & Technology*, 23(2), 125-144.
- Larsen Freeman, D., & Anderson, M. (2011). *Techniques and principles in language teaching*. Oxford:OUP
- Lee, H. K., Park, S., & Lee, Y. (2022). A proposal of virtual museum metaverse content for the MZ generation. *Digital creativity*, 33(2), 79-95.
- Lewin, K. (1936). *Principles of topological psychology*. McGraw.
- Lim, B., Oh, J., & Lee, S. (2022). A Development of Context-Appropriate Framework for Implementing Technology-Enhanced Language Learning. *Multimedia-Assisted Language Learning*, 25(3), 61-87.

- Liu, T. T., & Chu, Y. (2010). QR code and augmented reality-supported mobile English learning system. *Mobile Multimedia Processing Lecture Notes in Computer Science*, 5960, 37-52.
- Liu, X., & Zhang, J. (2012). Foreign language learning through virtual communities. *Energy Procedia*, 17, 737-740.
- Liu, Y., & Wang, H. (2009). A comparative study on e-learning technologies and products: from the East to the West. *Systems Research and Behavioral Science*, 26(2), 191-209.
- Lloyd, A., Rogerson, S., & Stead, G. (2017). Imagining the potential for using virtual reality technologies in language learning. In M. Carrier, R. M. Damerow, & K. M. Bailey (Eds.), *Digital language learning and teaching: Research, theory, and practice* (pp. 222-234), Routledge.
- Madalińska Michalak, J., & Bavli, B. (2018). Challenges in teaching English as a foreign language at schools in Poland and Turkey. *European Journal of Teacher Education*, 41(5), 688–706.
- Mardani, M., & Najmabadi, A. (2016). The effect of movies with different types of subtitles on incidental English vocabulary learning of Iranian high school EFL learners. *Research in English Language Pedagogy*, 4(1), 52–63.
- Mart, Ç. T. (2018). Literature in the language classroom: A recipe to maximize learning. *L1-Educational Studies in Language and Literature*, 18(1), 1-25.
- Maxwell, J. A. (2008). Designing a qualitative study. *The SAGE handbook of applied social research methods*, 2, 214-253.
- McGrath, I. (2016). *Materials evaluation and design for language teaching* (2nd ed.). Edinburgh University.
- MEB (2018). *İlköğretim öğretim programları*. Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. <http://mufredat.meb.gov.tr/Programlar.aspx>
- MEB (2018). *İngilizce Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*. Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- MEB (2019). Eğitimde artırılmış gerçeklik uygulamalarının değerlendirilmesi. Ankara: Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü. http://yegitek.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_03/26132150_egitimdeartirilmisgerceklikuygulamalarindegerlendirilmesi.pdf
- MEB (2023). Diyalekt. <https://www.meb.gov.tr/meb-her-yas-ve-seviye-icin-ingilizce-dijital-egitim-platformu-diyalekti-gelistirdi/haber/29700/tr>
- Michelson, K., & Dupuy, B. (2014). Multi-storied lives: Global simulation as an approach to developing multiliteracies in an intermediate French course. *L2 Journal*, 6(1), 21-49.
- Mokhele, P.R. (2006). The teacher-learner relationship in the management of discipline in public high schools. *Africa Education Review*, 3(1-2), 148-59.
- Molenda, M. (2004). On the Origins of the "Retention Chart": An Addendum to Subramony. *Educational Technology*, 44(1), 64-64.

- Moore, J. L., Dickson-Deane, C., & Galyen, K. (2011). e-Learning, online learning, and distance learning environments: Are they the same?. *The Internet and higher education, 14*(2), 129-135.
- Moos, R. H. (1974). *The Social Climate Scales: An overview*. Consulting Psychologists Press.
- Moos, R. H. (1979). *Evaluating educational environments: Procedures, measures, findings, and policy implications*. Jossey-Bass.
- Moos, R. H., & Trickett, E. (1974). *Classroom environment scale*. Consulting Psychologists Press.
- Motteram, G. (2013). Developing and extending our understanding of language learning and technology. *Innovations in learning technologies for English language teaching, 177-191*.
- Mughal, M. Y., Andleeb, N., Khurram, A. F. A., Ali, M. Y., Aslam, M. S., & Saleem, M. N. (2022). Perceptions of teaching-learning force about metaverse for education: a qualitative study. *Journal of Positive School Psychology, 6*(9), 1738-1745.
- Murray, H. A. (1938). *Explorations in personality*. Oxford University Publishing.
- Mwangi, L. B., Nyagah, G., Kibui, A., & Odundo, P. (2015). Effects of dramatization on learning of the English Language in Meru County, Kenya. *Journal of Literature, languages and linguistics, 15*, 93-100.
- Nalbant, K. G., & Uyanık, Ş. (2021). Computer vision in the metaverse. *Journal of Metaverse, 1*(1), 9-12.
- NCTM. (1989). Curriculum and Evaluation Standards.
- Niaz, S., Buriro, G. A., & Soomro, N. H. (2022). Web-based English language learning: a review from Web 1.0 to Web 3.0. *Pakistan Journal of Humanities and Social Sciences, 10*(2), 813-821.
- Niemiec, R., & Walberg, H. J. (1987). Comparative effects of computer-assisted instruction: A synthesis of reviews. *Journal of Educational Computing Research, 3*(1), 19-37.
- Nunan, D. (1991). *Language Teaching Methodology*. Prentice Hall.
- Odabaşı, F. (1994). *Yabancı dilde dil bilgisi öğrenmede bilgisayar destekli öğrenme yönteminin öğrenci başarısına etkisi* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Anadolu Üniversitesi.
- ODTÜ (2021). Türk Araştırmacılarından Okulları "Metaverse" Ortamına Taşıyan Teknoloji. [https://www.aa.com.tr/tr/bilim-teknoloji/turk-arastirmacilardan-okullari -metaverse-ortamina-tasiyan-teknoloji](https://www.aa.com.tr/tr/bilim-teknoloji/turk-arastirmacilardan-okullari-metaverse-ortamina-tasiyan-teknoloji)
- Ondrejka, C. (2004). Aviators, moguls, fashionistas and barons: Economics and ownership in second life. Available at SSRN 614663.
- Orhan-Karsak, H. G. (2017). Reflections of the Changing Education System According to the Views of School Managers: Turkey Sample. *Universal Journal of Educational Research, 5*(8), 1308-1322.

- Orlu, C. (2013). Environmental influence on the academic performance of secondary school students in port harcourt local government area of river state. *Journal of Economic and Sustainable Development*, 4(12), 34-38.
- Özmat, D., & Senemoğlu, N. (2021). Difficulties in learning English by EFL students in Turkey. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 54(1), 141-173.
- Özmen, H. ve Karamustafaoğlu, O. (2019). *Eğitimde araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Pachler, N., & Daly, C. (2011). *Key issues in e-learning: Research and practice*. A&C Black.
- Paker, T. (2012). Türkiye’de neden yabancı dil (İngilizce) öğretemiyoruz ve neden öğrencilerimiz iletişim kurabilecek düzeyde İngilizce öğrenemiyor?. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(32), 89-94.
- Panagiotidis, P. (2021). Virtual reality applications and language learning. *International Journal for Cross-Disciplinary Subjects in Education*, 12(1), 4447-4454.
- Patton, M. (2002). *Qualitative research & evaluation methods* (3rd edition). Sage Publications.
- Peregoy, S., & Boyle, O. (2012). *Reading, writing, and learning in ESL: A resource book for teachers*. Allyn & Bacon.
- Peterson, M. (2010). Learner participation patterns and strategy use in Second Life: An exploratory case study. *ReCALL*, 22(3), 273–292.
- Philominraj, A., Jeyabalan, D., & Vidal-Silva, C. (2017). Visual Learning: A Learner Centered Approach to Enhance English Language Teaching. *English language teaching*, 10(3), 54-62.
- Pishghadam, R., Zabetipour, M., & Aminzadeh, A. (2016). Examining Emotions in English Language Learning Classes: A Case of EFL Emotions. *Issues in Educational Research*, 26(3). 508-528.
- Pollard, E., & Hillage, J. (2001). *Exploring e-learning*. Brighton: Institute for Employment Studies.
- Quecan, L. (2021). *Visual Aids Make a Big Impact on ESL Students: A Guidebook for ESL Teachers* [Unpublished Master Thesis]. University of San Francisco.
- Raja, B., & Selvi, K. (2011). Causes of Problems in Learning English as a Second Language as Perceived by Higher Secondary Students. *Journal on English language teaching*, 1(4), 40-45.
- Ranalli, J. (2008). Learning English with the Sims: Exploiting authentic computer simulation games for L2 learning. *Computer Assisted Language Learning*, 21(5), 441-455.
- Reinders, H., Lakarnchua, O., & Pegrum, M. (2015). A trade-off in learning: Mobile augmented reality for language learning. *Contemporary task-based language teaching in Asia*, 244-256.
- Rendo Echevarría, L. (2023). Design and implementation of an augmented reality story to learn english in Primary Education. https://addi.ehu.es/bitstream/handle/10810/59973/GrAL_Rendo_Echevarria_Leire.pdf?sequence=1

- Richards, J. C., & Renandya, W. A. (Eds.). (2002). *Methodology in language teaching: An anthology of current practice*. Cambridge university press.
- Ritz, L. T., & Buss, A. R. (2016). A Framework for Aligning Instructional Design Strategies with Affordances of CAVE Immersive Virtual Reality Systems. *TechTrends*, 60(6), 549-556.
- Rodrigues, P., & Bidarra, J. (2014). Transmedia storytelling and the creation of a converging space of educational practices. *International Journal of Emerging Technologies in Learning-(IJET)*, 9, 42-48.
- Rosen, D. J., & Stewart, C. (2015). Blended learning for the adult education classroom. *Journal of Research and Practice for Adult Literacy, Secondary, and Basic Education*, 83.
- Rusticus, S. A., Pashootan, T., & Mah, A. (2023). What are the key elements of a positive learning environment? Perspectives from students and faculty. *Learning Environments Research*, 26(1), 161-175.
- Rusticus, S. A., Wilson, D., Casiro, O., & Lovato, C. (2020). Evaluating the quality of health professions learning environments: development and validation of the health education learning environment survey (HELES). *Evaluation & the health professions*, 43(3), 162-168.
- Ryu, J., Son, S., Lee, J., Park, Y., & Park, Y. (2022). Design of secure mutual authentication scheme for metaverse environments using blockchain. *Ieee Access*, 10, 98944-98958.
- Sadeghi, K., & Dousti, M. (2013). The Effect of Length of Exposure to CALL Technology on Young Iranian EFL Learners' Grammar Gain. *English Language Teaching*, 6(2), 14-26.
- Sadeghi, B., Rahmany, R., & Doosti, E. (2014). L2 teachers' reasons and perceptions for using or not using computer mediated communication tools in their classroom. *Journal of Language Teaching and Research*, 5(3), 663-674.
- Sağlam, A. L. G., & Sert, S. (2012). Perceptions of In-Service Teachers Regarding Technology Integrated English Language Teaching. *Online Submission*, 3(3), 1-14.
- Sarı, Y. E. (2022). Authentic language learning in metaverse: a big step in the technological revolution or a buzzword? *Journal of Hasan Ali Yücel Faculty of Education/Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi (HAYEF)*, 19(3). 255-259.
- Sarı, M. H., & Tertemiz, N. (2017). İlkokul 4. sınıfta Dienes ilkelerine göre yapılandırılmış geometri etkinliklerinin öğrenci başarısına ve kalıcılığa etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 42(190).
- Schmidt, M., Weinstein, T., Niemiec, R., & Walberg, J. (1985). Computer assisted instruction with exceptional children. *Journal of Special Education*, 19, 497-509.
- Seçkin, H. (2011). İlköğretim 4. sınıf İngilizce dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(2), 550-577.
- Serin, H. (2020). Virtual reality in education from the perspective of teachers. *Amazonia investiga*, 9(26), 291-303.
- Shih, Y. C. (2015). A virtual walk through London: Culture learning through a cultural immersion experience. *Computer Assisted Language Learning*, 28(5), 407-428.

- Shih, Y. C., & Yang, M. T. (2008). A collaborative virtual environment for situated language learning using VEC3D. *Journal of Educational Technology & Society*, 11(1), 56-68.
- Shu, X., & Gu, X. (2023). An empirical study of A smart education model enabled by the edu-metaverse to enhance better learning outcomes for students. *Systems*, 11(2), 75.
- Shyamlee, S. D., & Phil, M. (2012, March). Use of technology in English language teaching and learning: An analysis. In *International Conference on Language, Medias and Culture*, 33(1), 150-156.
- Sinyashina, E. (2019). The effect of repetition on incidental legal vocabulary learning through long-term exposure to authentic videos. *ESP Today*, 7(1), 44–67.
- Sokip. (2020). Overcoming the problem of learning foreign language skills in the classroom. *Universal Journal of Educational Research*, 8(2), 723-729.
- Somuncuoğlu, D. (1997, Eylül, 24-26). *Different Feedback Strategies on CAI*. [Sözlü sunum], Türk Cumhuriyetleri ve Asya Pasifik Ülkeleri Uluslararası Eğitim Sempozyumu, Ankara, Türkiye.
- Songbatumis, A. M. (2017). Challenges in teaching English faced by English teachers at MTsN Taliwang, Indonesia. *Journal of Foreign Language Teaching and Learning*, 2(2), 54-67.
- Soysal, T. (2023). Sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik uygulamalarının ceza hukuku üzerindeki olası etkileri üzerine bir deneme. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, (53), 169-246.
- Suh, A., & Prophet, J. (2018). The state of immersive technology research: A literature analysis. *Computers in Human Behavior*, 86(September 2018), 77-90.
- Sürücü, O. ve Başar, M. E. (2016). Kültürel mirası korumada bir farkındalık aracı olarak sanal gerçeklik. *Artium*, 4(1), 13–26.
- Stephenson, N. (1992). *Snow crash* (2011th edn). Penguin, London.
- Stone, R. J. (1991). Virtual reality and cyberspace: from science fiction to science fact. *Information services & use*, 11(5-6), 283-300.
- Swan, P. (1992). *Theory and Practice of Computer Assisted Language Learning*. Open University.
- Şahin, H., Çelik, F., & Çatal, Ö. G. (2018). 6, 7 ve 8. sınıflarda ingilizce öğrenme sürecinde karşılaşılan sorunların incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (47), 123-136.
- Tai, T. Y., Chen, H. H. J., & Todd, G. (2020). The impact of a virtual reality app on adolescent EFL learners' vocabulary learning. *Computer Assisted Language Learning*, 35, 892–917.
- Tan, T. H., & Liu, T. Y. (2004, August, 1-3). *The Mobile-Based Interactive Learning Environment (MOBILE) and a Case Study for Assisting Ele-Mentary School English Learning* [Oral presentation]. In Proceedings of the IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies, Joensuu, Finland.
- Taş, O., & Kiani, F. (2018). Blok zinciri teknolojisine yapılan saldırılar üzerine bir inceleme. *Bilişim Teknolojileri Dergisi*, 11(4), 369-382.

- Taşkıran, A. (2018, June, 25-29). *Augmented reality games and motivation in language learning*. Paper presented at EdMedia: World Conference on Educational Media and Technology, Amsterdam, Holland.
- Taşkıran, A., Koral, E., & Bozkurt, A. (2015). Artırılmış gerçeklik uygulamasının yabancı dil öğretiminde kullanılması. *Akademik Bilişim*, 462-467.
- Taylor, B. A., & Fraser, B. J. (2013). Relationships between learning environment and mathematics anxiety. *Learning Environments Research*, 16(2), 297-313.
- TEPAV (2014). *Türkiye'deki devlet okullarında İngilizce dilinin öğretimine ilişkin ulusal ihtiyaç analizi*.
- Teven, J.J. (2001). The relationships among teacher characteristics and perceived caring. *Communication Education*, 50(2), 159-69.
- Thorne, M., & Macgregor, C. (2018). *Pedagogy and learning for sustainability in a virtual world scaffold*. Springer.
- Tırak, K. C. ve Yurtseven, N. (2023) Eğitimde sanal gerçeklik teknolojisi ile ilgili lisansüstü tezlere ilişkin bir içerik analizi çalışması. *Journal of Research in Education and Teaching*, 12(1), 7-21.
- Troff, B., & Tirota, R. (2009). Interactive whiteboards produce small gains in elementary students' self-reported motivation in mathematics. *Computers & Education*, 54, 379-383.
- Tuğrul, B. ve Duran, E. (2003). Her çocuk başarılı olmak için bir şansa sahiptir: zekânın çok boyutluluğu çoklu zekâ kuramı. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 24(24), 224-233.
- Tuzcuoğlu, Ü. (2000). *Teachers' Attitudes Towards Using Computer Assisted Language Learning (CALL) in the Foreign Languages Department at Osmangazi University* [Unpublished Master's Thesis]. Bilkent University.
- Utami, L. P. R. A., Suwastini, N. K. A., Dantes, G. R., Suprihatin, C. T., & Adnyani, K. E. K. (2021). Virtual Reality For Supporting Authentic Learning In 21st Century Language Classroom. *Jurnal Pendidikan Teknologi dan Kejuruan*, 18(1), 132-141.
- Uyar, A. ve Şan, İ. (2022). *Sanal Dünya Sosyal Medyada Metalar Ve Metaverse*, (ed.) Y.Söğüt ve M.Birol. içinde Metaverse ve Eğitim. Nobel Bilimsel Eserler. 157-175.
- Uygun, E., & Girgin, D. (2022). Integration of virtual reality (VR) technology into vocabulary teaching in primary school English lessons. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 18(2), 85-94.
- Uzun Hazneci, Ö. (2019, Ekim). *Güncel artırılmış gerçeklik uygulamalarının eğitim alanında kullanımı üzerine bir inceleme* [Sözlü Sunum]. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Uluslararası 100.Yıl Eğitim Sempozyumu, Samsun, Türkiye.
- Uzun, N. ve Keleş, Ö. (2012). İlköğretim öğrencilerinin fen öğrenmeye yönelik motivasyon düzeylerinin değerlendirilmesi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9(20), 313-327.
- Vaughan, N., Nickle, T., Silovs, J., & Zimmer, J. (2011). Moving to their own beat: Exploring how students use Web 2.0 technologies to support group work outside of class time. *Journal of Interactive Online Learning*, 10(3), 113-127.

- Walberg, H. J., & Anderson, G. J. (1968). Classroom climate and individual learning. *Journal of Educational Psychology*, 59, 414-419.
- Walker, A., & White, G. (2013). *Technology Enhanced Language Learning: connecting theory and practice-Oxford Handbooks for Language Teachers*. Oxford University Press.
- Wang, Q., Tang, L., & Wang, Y. (2023). Potential applications of the metaverse in higher English education. *Open Journal of Social Sciences*, 11(1), 450-459.
- Wangdi, T., & Shimray, R. (2022). Qualities of effective EFL English teachers as perceived by Thai university students: A photovoice study. *Issues in Educational Research*, 32(2), 805-824.
- Watson, J. (2008). *Blended learning: the convergence of online and face-to-face education. promising practices in online learning*. North American Council for Online Learning.
- Weninger, C., & Kiss, T. (2015). Analyzing culture in foreign/second language textbooks: Methodological and conceptual issues. In X. L. Curdt-Christiansen, & C. Weninger (Eds.), *Language, ideology and education: the politics of textbooks in language education* (pp. 50-67). Routledge.
- Wible, D., Liu, A. E., & Tsao, N. L. (2011). A browser- based approach to incidental individualization of vocabulary learning. *Journal of Computer Assisted Learning*, 27(6), 530-543.
- Wood, D., & Gregory, S. (2018). The affordances of virtual worlds as authentic, culturally diverse learning environments. *Authentic virtual world education: Facilitating cultural engagement and creativity*, 1-7.
- Wright, M., Ekeus, H., Coyne, R., Stewart, J., Travlou, P., & Williams, R. (2008, December, 14-16). *Augmented duality: overlapping a metaverse with the real World* [Oral presentation]. Proceedings of the 2008 International Conference on Advances in Computer Entertainment Technology, London, England.
- Wu, H., Lee, S., Chang, H., & Liang, J. (2013). Current status, opportunities and challenges of augmented reality in education. *Computers and Education*, 62, 41-49.
- Xiao, L., & Luo, M. (2009). English co-curricular activities: A gateway to developing autonomous learners. *CamTESOL Selected Papers*, 5, 239-251.
- Yaman, İ. (2018). Türkiye’de İngilizce öğrenmek: Zorluklar ve fırsatlar. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (11), 161-175.
- Yang, F. C. O., Chen, H. H., & Liao, C. J. (2019, July, 8-12). *Exploring the Effects of Multimedia Design in a Life English VR Serious Game* [Oral presentation]. 7th International Congress on Advanced Applied Informatics (IIAI-AAI), Yonago, Japan.
- Yang, G., Qiu, C. K., Zheng, X. L., & Chen, F. F. (2020). An empirical study on learning motivation and writing achievement based on virtual panorama learning. *e-Education Research*, 41(01), 91-98.
- Yang, J. C., Chen, C. H., & Jeng, M. C. (2010). Integrating video-capture virtual reality technology into a physically interactive learning environment for English learning. *Computers & Education*, 55(3), 1346-1356.

- Yang, S. C. (2008). Integrating computer-mediated tools into the language curriculum. *Journal of ComputerAssisted Learning*, 17(1), 85-93.
- Yaşar, S. (1990). Yabancı dil öğretiminde çağdaş program anlayışını benimsenmesi. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 89-96.
- Yen, J. C., Tsai, C. H., & Wu, M. (2013). Augmented reality in the higher education: Students' science concept learning and academic achievement in astronomy. *Procedia-social and behavioral sciences*, 103, 165-173.
- Yıldırım, A. (2012). *İngilizce dil becerilerinin öğretimi ve değerlendirilme durumları arasındaki tutarlılığın öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre belirlenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, C. D. (2020). Ideal classroom setting for English language teaching through the views of English language teachers (A sample from Turkey). *English Language Teaching*, 13(3), 31-44.
- Yıldız, G., & Üstündağ, M. T. (2023). Exploring the views of the trainees on the use of Web 2.0 and Web 3.0 tools in language teaching. *International Journal of Educational Research Review*, 8(2), 303-321.
- Yu, S., & Lee, I. (2016). Exploring Chinese students' strategy use in a cooperative peer feedback writing group. *System*, 58, 1-11.
- Zamani, N. D., Khalid, R. M., Shamala, P., Aziz, N. A., Othman, D., & Whanchit, W. (2022). Exploring learning environment in online learning. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 12(10), 585-600.
- Zheng, C., Yu, M., Guo, Z., Liu, H., Gao, M., & Chai, C. S. (2022). Review of the application of virtual reality in language education from 2010 to 2020. *Journal of China Computer-Assisted Language Learning*, 2(2), 299-335.
- Zheng, D., Young, M. F., Wagner, M. M., & Brewer, R. A. (2009). Negotiation for action: English language learning in game-based virtual worlds. *The Modern Language Journal*, 93(4), 489-511.
- Zhou, X., Tang, L., Lin, D., & Han, W. (2020). Virtual & augmented reality for biological microscope in experiment education. *Virtual Reality & Intelligent Hardware*, 2(4), 316-329.
- Zhou, Y. (2020). VR technology in English teaching from the perspective of knowledge visualization. *IEEE Access*.

EKLER

Ek 1. Öğrenci Görüşme Formu

Merhaba, ben Tayyibe Nur BIÇAK. Malatya-Darende Osman Hulusi Ateş Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde İngilizce öğretmeniyim, İnönü Üniversitesi'nde yüksek lisans öğrencisiyim. Öncelikle görüşme talebimize olumlu cevap verdiğiniz için teşekkür ediyorum. "Metaverse'de dil öğrenmeye yönelik ideal ortamların tasarlanmasına ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerinin" tespiti amacı ile bir yüksek lisans tez çalışması yürütüyorum. Bu amaç doğrultusunda siz değerli öğrencilerimizin görüşlerinin çalışmama önemli katkılar sağlayacağını düşünüyorum.

Çalışmada bilgileriniz gizli tutulacaktır. Bu vesileyle adınızın görüşme kapsamında vereceğiniz yanıtlarla anılmasından doğacak sorumlulukları peşinen kabul etmekte olduğumuzu beyan ederim. Yapılacak çalışmada isimleriniz ve bilgileriniz takma isimlerle kodlanacak olup, bulgular o şekilde yayınlanacaktır. Görüşme sonrası döküm talep etmeniz durumunda sizin onayınıza sunulacak olup, onay vermediğinizi herhangi bir ifade çalışmada kullanılmayacaktır. Görüşmenin yaklaşık 30-40 dk süreceğini tahmin ediyorum.

Görüşmenin daha sonra yazıya aktarım sağlamada yardımcı olması için ses kaydı alınması gerekmektedir. Bu ses kaysı sadece ben tarafından dinlenecektir. Bu sebeple, görüşme hiçbir şekilde 3. kişilerle paylaşılmayacaktır. Görüşme yazıya döküldükten sonar ses kaydı silinecektir.

Görüşme esnasında dilerseniz görüşmeyi bırakabiliriz. Sormak istediğiniz bir soru varsa önce bunu yanıtlamak isterim. Çalışmama yapacağınız katkıdan dolayı şimdiden çok teşekkür ederim.

A) Kişisel Bilgiler

Cinsiyet:

Yaş:

Okul türü:

Okul kademesi:

B) Öğrenci İçin Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları

Sınırsız imkânınız olsaydı (para, güç, yetki, koşullar vb.):

1. İngilizce öğrenir misiniz? Nedenlerini açıklayınız.
2. Dil öğrenme süreçlerinizi en iyi nerelerde (hangi ortamlar) gerçekleştirirdiniz? Bu yeri diğerlerinden ayıran özellikler nelerdir? Başka nereyi seçerdiniz?
3. İngilizce'yi öğrenirken çevrenizde kimlerin bulunmasını isterdiniz? Pratiği kimle yapmak isterdiniz? Neden? Başka kimi seçerdiniz?
4. İngilizce öğrenirken ortamda mutlaka bulunması gereken araç-gereç ve materyaller nelerdir? Bunları ne amaçla ve nasıl kullanırdınız? Açıklar mısınız?
5. Dil öğrenme süreçlerinde neler yaşamak isterdiniz? Açıklar mısınız?
6. Size göre ne tür etkinlikler İngilizce öğrenmenizde etkili olur? Neden?
7. İngilizce öğrenme düzeyinizin belirlenebilmesi için ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin (sınavların) nasıl yapılmasını isterdiniz? Başarı düzeyinin belirlenebilmesi için farklı neler yapılabilirdi? Nedenleri nelerdir?
8. İngilizce öğrenmek için şu anki teknolojiyi nasıl kullanırdınız? Neden?
9. Siz İngilizce öğretmeni olsanız neler yapardınız? Neden?
10. Bir İngilizce öğretmeni tasarlayacak olsanız hangi özellikleri barındırırdı?

Ek 2. Öğretmen Görüşme Formu

Merhaba, ben Tayyibe Nur BIÇAK. Malatya-Darende Osman Hulusi Ateş Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde İngilizce öğretmeniyim, İnönü Üniversitesi'nde yüksek lisans öğrencisiyim. Öncelikle görüşme talebimize olumlu cevap verdiğiniz için teşekkür ediyorum. “Metaverse’de dil öğrenmeye yönelik ideal ortamların tasarlanmasına ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerinin” tespiti amacı ile bir yüksek lisans tez çalışması yürütüyorum. Bu amaç doğrultusunda siz değerli öğretmenlerimizin görüşlerinin çalışmama önemli katkılar sağlayacağını düşünüyorum.

Çalışmada bilgileriniz gizli tutulacaktır. Bu vesileyle adınızın görüşme kapsamında vereceğiniz yanıtlarla anılmasından doğacak sorumlulukları peşinen kabul etmekte olduğumuzu beyan ederim. Yapılacak çalışmada isimleriniz ve bilgileriniz takma isimlerle kodlanacak olup, bulgular o şekilde yayınlanacaktır. Görüşme sonrası döküm talep etmeniz durumunda sizin onayınıza sunulacak olup, onay vermediğinizi herhangi bir ifade çalışmada kullanılmayacaktır. Görüşmenin yaklaşık 30-40 dk süreceğini tahmin ediyorum.

Görüşmenin daha sonra yazıya aktarım sağlamada yardımcı olması için ses kaydı alınması gerekmektedir. Bu ses kaysı sadece ben tarafından dinlenecektir. Bu sebeple, görüşme hiçbir şekilde 3. kişilerle paylaşılmayacaktır. Görüşme yazıya döküldükten sonar ses kaydı silinecektir.

Görüşme esnasında dilerseniz görüşmeyi bırakabiliriz. Sormak istediğiniz bir soru varsa önce bunu yanıtlamak isterim. Çalışmama yapacağınız katkıdan dolayı şimdiden çok teşekkür ederim.

A) Kişisel Bilgiler

Cinsiyet:

Yaş:

Okul türü:

Hizmet Yılı:

Öğretmenlik Kariyer Basamağı:

B) Öğretmen İçin Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları

Sınırsız imkânınız olsaydı (zenginlik, güç, yetki, para vb.);

1. Nasıl bir öğrenme ortamı tasarlardınız? (Hayalinizdeki İngilizce öğretme ortamını nasıl düzenlerdiniz?)
2. İngilizce içeriği/konuları öğrencilere nasıl ve ne tür etkinliklerle kazandırırdınız? Neden?
3. Hangi araç- gereç materyalleri kullanırdınız? Neden?
4. İngilizce öğretiminde hangi öğrenme yaşantılarını gerçekleştirirdiniz? Neden?
5. İngilizce öğretiminde hangi ölçme değerlendirme yöntemlerini kullanırdınız? Nedenleri nelerdir?
6. Kendi çocuklarınıza ne şekilde (öğretme ortamı, araç-gereç, etkinlikler, ölçme değerlendirme) İngilizce öğrettirdiniz? Nedenleriyle açıklayınız?
7. İngilizce'yi daha iyi öğretmek adına kimleri örnek alırdınız? Hangi yönlerden tercih ederdingiz? Kimlerin hangi özelliklerinden yararlanırdınız? Neden?
8. Bir İngilizce öğretmeni tasarlayacak olsanız hangi özellikleri barındırırdı?

Ek 3. Veli Onam Formu

VELİ ONAM FORMU

Sayın Veliler,

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalında **“Metaverse’de dil öğrenmeye yönelik ideal ortamların tasarlanmasına ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri”** başlıklı 2022-2023 yılı tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Bu araştırmanın amacı, Metaverse’de İngilizce öğrenme süreçlerine yönelik ideal öğrenme ortamlarına ilişkin ortaokulda çalışan öğretmen ve ortaokulda öğrenim gören öğrenci görüşlerinin tespit edilmesidir.

Araştırma uygulaması yarı yapılandırılmış görüşme soruları aracılığıyla yapılacak olan görüşme şeklindedir.

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı’nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir.

Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Görüşmeye katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuza hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla.

*Velisi bulunduğum sınıfı numaralı öğrencisi
.....’in yukarıda açıklanan araştırmaya katılmasına izin
veriyorum. (Lütfen formu imzaladıktan sonra çocuğunuzla okula geri gönderiniz*).*

...../...../.....

İsim-Soyisim İmza:

Veli Adı-Soyadı :

Telefon Numarası :

Ek 4. Öğrenci Gözlem Formu

Gözlenecek Öğrenci Kazanımları	Dereceler				
	Her Zaman	Sıklıkla	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
	5	4	3	2	1
1. Derse Hazırlık					
1.Bilgi kaynaklarına nasıl ulaşacağını bilir.					
2.Ulaştığı kaynaklardan etkin bir biçimde yararlanır.					
3.Derse değişik yardımcı kaynaklarla gelir.					
4.Derse hazırlıklı gelir.					
5.Ders için gerekli araç-gereçleri eksiksiz getirme.					
2. Etkinliklere Katılma					
1.Konu ile ilgili görüşlerini çekinmeden ifade eder.					
2.Görüşü sorulduğunda söyler.					
3.Yeni ve özgün sorular sorar.					
4.Belirttiği görüşler ve verdiği örnekler özgündür.					
5. Dersi iyi dinlediği izlenimini veren sorular sorar.					
6.Ders işlenişinde etkinlikleri yapmada istekli olur.					
7.Sınıf etkinliklerinde başkaları konuşurken dinler, konuşulanlara katkıda bulunur.					
8.İşbirliği gerektiren etkinliklerde isteklidir.					
9. Verilen etkinlikleri özenerek yapar.					
3. İnceleme- Araştırma- Gözlem					
1.Bilgi toplamak için çeşitli kaynaklara başvurur.					
2.Kendisine verilen kaynaklarla yetinmeyip başka kaynaklara ulaşır.					
3.Verilen ödevleri özenerek yapar.					
4. Sınıf İçi Davranış					
1.İletişim ve sosyal etkileşimi iyidir.					
2.Çözüm odaklıdır.					
3. Takım çalışmalarında sorumluluk sahibidir.					

EK 5. Etik Kurul İzni

Ek 6. Araştırma İzni

Ek 7. Özgeçmiş

Tayyibe Nur BIÇAK

. 2012 yılında Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği lisans öğrenimini tamamladı. 2010-2011 eğitim öğretimini Erasmus programı çerçevesinde Letonya-Rezeknes Augstskola Üniversite'sinde öğrenim gördü. 2010-2018 yılları arasında Denizli'de özel bir firma için çevrimiçi çevirmenlik yaptı. 2013 yılında dünyanın alıveriş, turizm ve eğlence projesi olan Ortadoğu'nun tek küresel köyü: Global Village Dubai'de Denizli Tekstil Ürünleri Tanıtım ve Satış Temsilciliği işini yürüttü. 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılında Denizli D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda İngilizce öğretmenliği yaptı. 2014 yılında Malatya ilinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okulunda İngilizce öğretmenliği görevine başladı.2016 yılından itibaren KENDU ENGLISH sistemini kullanarak dil öğretimi gerçekleştirmektedir. İngilizce dışında A1 düzeyinde Arapça, Almanca, Letonca, Fransızca konuşmakta ve B1 düzeyinde işaret diline hakimdir. 2020 yılında İnönü Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretim A.B.D.'de yüksek lisansa başladı. İngilizce öğretmenliği görevine halen Denizli'de devam etmektedir. Temel ilgi ve araştırma alanları: Metaverse, İngilizce öğretimi, eğitim psikolojisi, eğitim programları.